anatoli ivankin

ULTIMUL KAMIKAZE

EDITURA PORTO-FRANCO

Anatoli Ivankin
POSLEDNI KAMIKADZE
VOENNOE IZDATELSTVO
Moskva, 1981

ISBN : 973-557-157-9

Partea întîi

TRIUMFUL AMIRALULUI YAMAMOTO

Vîrstnicul şofer îşi conducea abil taxiul pe ulicioarele strîmte, ca şi pe largile magistrale, unde, la umbra zgîrie-norilor şi a blocurilor multietajate, în smogul sufocant, vîjîiau motoarele şi scrîşneau frînele interminabilelor cîrduri de automobile.

Mîinile îi erau sensibile, mişcările elegante, artistice, dînd impresia că, în timp ce conducea, munca şi îndemînarea sa îl desfătau. Însă înfăţişarea detaşată, ridurile pronunţate din jurul gurii strînse mărturiseau că nu era vorba de o simplă desfătare, ci de o măiestrie mai de mult dobîndită, încoronată de reacţii uluitoare. Reflexele şoferului erau rapide, fulgerătoare, şi nu corespundeau vîrstei sale, ci mai curînd unui boxer de douăzeci de ani. Depăşea destul de frecvent maşinile din aceeaşi direcţie de mers. Nu îmboldit de bravură, dar dintr-un calcul, tot atît de demult însuşit, şi din dorinţa de a economisi timp.

Aruncînd o privire atentă asupra conducătorului maşinii, se putea aprecia că aparţine categoriei celora ai căror antecesori au locuit de generaţii întregi în metropolă, fără să-şi amestece sîngele cu venetici, fără a prelua obiceiuri şi tradiţii străine. În conformitate cu etalonul european, chipul şoferului era chiar frumos. Tăietura niţel oblică a ochilor îi conferea o mină concentrată şi severă. Bărbia era puternică, voluntară. Fruntea, abruptă şi înaltă. Îmbrăcat destul de îngrijit, dovedea că nu-şi putea îngădui a fi neglijent — privilegiul milionarilor şi al tinerilor trăsniţi, de tip hipi. Capul său aproape cărunt dădea de înţeles că trecuse prin multe în viaţă. Aerul rezervat nu îndemna la conversaţie. Tuturor întrebărilor — răspunsuri scurte sau monosilabice, şi apoi iarăşi tăcere.

Chestionaţi, în privinţa sa, colegii lui de lucru pot relata extrem de puţin. „Takahiro-san? Se pare c-a făcut războiul.

țintă orarul zilei, efectivul și amplasarea acestuia.

Locotenentul fu condus la locuința ce-i fusese atribuită și i se oferi posibilitatea să ațipească înainte de schimbarea gărzilor. Și astfel își începură lucrul tinerii ofițeri, nu prin zboruri, spre amărăciunea lor, ci prin serviciu pe detașament și cu plasarea în echipele de start.

3

La o săptămînă după sosirea tinerilor ofițeri la Oppama, a avut loc un eveniment, neînsemnat la prima vedere, și care, totuși, l-a ajutat de Yasuziro să intre mai repede in formația piloților de luptă. Din pricina nebulozității coborîte, atrasă de ocean, zborurile au fost sistate. Bombănind, piloții își dădeau jos costumele de zbor și-și îmbrăcau uniformele. Morimoto se uită la Yasuziro, de parcă atunci l-ar fi văzut prima oară și-l invită să vină cu dînsul în sala de sport.

— Cum stai, locotenente, ce succese ai avut la scrima cu săbiile ?

— În privința asta, la școala de aviație m-au învățat prea puține lucruri, răspunse, modest, Yasuziro, bucurîndu-se că se va putea prezenta într-o lumină mai bună. La școală, fusese printre cei dintîi la scrimă, judo, și-și însușise minunat figurile karateului.

În sala rezervată pentru scrimă se și adunase o bună jumătate din piloții detașamentului. Erau alături de favoriții lor, din toată inima. Se vedea cît de colo că sportul nu ocupa ultimul loc în viața piloților sosiți de la Yokosuka. Morimoto și Yasuziro s-au schimbat în haori negre și s-au înarmat cu săbii de lemn. Yasuziro considerîndu-se un scrimer excelent, conta să obțină o vitorie rapidă asupra greoiului Morimoto. Însă își dădu seama, după primele lovituri, că în persoana căpitan-locotenentului intîlnise un adversare serios. Morimoto acționa extrem de dîrz și spintecа temeinic cu sabia. Yasuziro abia izbutea să pareze seria de lovituri orizontale și oblice de sus. Însă, mai tîrziu, preluă inițiativa și trecu la contraatac, încercînd să-și demonstreze lovitura sa preferată, pe verticală, de sus în jos.

Loviturile surde ale săbiilor ce se încrucișau și țipetele stridente ale scrimerilor atraseră asupra lor atenția spectatorilor. Piloții sufereau alături de campionul detașamentului, încurajîndu-l pe Morimoto cu exclamații aprobative și dîndu-i

sfaturi, pe care el însă nu le auzea, fiind întru totul dăruit jocului aspru și eroic.

„Ehei, băiatul știe să scrimeze binișor ! se gîndi căpitan-locotenentul. Însă se vede pe chipul său ce intenționează să facă... Acum urmează «zborul rîndunicii» !“ Parînd această lovitură orizontală, Morimoto trecu la atac, înghesuindu-și adversarul într-un ungher al sălii. Dintr-o lovitură puternică, fu cît pe ce să-i zboare lui Yasuziro sabia din mînă și, depășindu-l cu-o fracțiune de secundă, îi aplică figura „lovitura șoimului“.

Victoria fu obținută de Morimoto. Iar piloții au întîmpinat-o cu urale puternice, în onoarea asului lor. Însă nu-i revenise atît de lesne. Scuipînd sîngele pe care îl supsese din degetul tăiat de lovitura lui Yasuziro, căpitan-locotenentul, cu o autentică politețe japoneză, îi mulțumi tînărului locotenent pentru plăcerea acordată.

În ziua următoare, Morimoto i-a propus să zboare în celulă, pe avionul Y-96, cunoscut din școală.

— Pentru început, tema va fi simplă. Decolăm. Păstrezi spațiul și distanța, treizeci pe treizeci metri. Ne îndreptăm deasupra golfului Salami, virăm ușor peste Fuji, iar după aceea executăm un zbor acrobatic în celulă. Schema figurilor este următoarea : viraj la dreapta, răsturnare pe stînga, luping și viraj „peste umăr“. Dacă te vei menține corespunzător, atunci, la comanda mea, vei lua-o înainte și-am să-ți indic cum să ataci. Poți manevra cum dorești. Numai să ai grijă de înălțime. Ai înțeles ?

— Ha !

— La avioane !

Yasuziro se strădui să execute totul cît mai bine. Decolarea și zborul în formație i-au reușit, însă la realizarea figurilor verticale a rămas în urmă și s-a dovedit a fi la mare distanță în spatele cozii avionului lui Morimoto. Acesta nu se aștepta la ceva mai bun din partea unui boboc și, în genere, a fost mulțumit.

— Treci înainte, auzi Yasuziro în receptoarele căștii de zbor.

Băgă gaz și introduse avionul într-un viraj strîns, de 360°. Morimoto îi dădu avans — îngăduindu-i să treacă la circa patruzeci de grade ; începu atacul.

Yasuziro forță la maximum suprasarcina admisibilă. De pe planuri se desprindeau jeturi albe, vizibile, de aer umed, presat și turbionat de curentul rapid ce înconjura profilul ari-

pei. Greutatea corpului, de mai multe ori crescută, îl apăsă în scaun. Y-96 trepida uşor şi se balansa, avertizîndu-l că intra în regimul dinaintea vriei. Yasuziro avea impresia că obţinuse totul din partea bătrînelului său avion de vînătoare, cu trenul de aterizare neescamotabil, dar, privind în spate, văzu aparatul lui Morimoto încleştat de coada lui, şi, după cît se părea, îl snopea cu mitraliera foto.

„Lupta" se încheie într-un mod lamentabil pentru tînărul pilot.

„Sînt încă un ţînc!" — se gîndi, întristat, Yasuziro. Avea dreptate comandantul detaşamentului — de la Morimoto ai ce-nvăţa!".

După aterizare, Yasuziro se îndreptă spre avionul lîngă care se afla Morimoto şi-i spunea ceva tehnicului ce-l asculta înclinat respectuos. Ca întotdeauna, Morimoto părea impenetrabil. Din expresia chipului său era imposibil să-ţi dai seama cum apreciase zborul. Cu glas liniştit, comandantul analiză erorile tînărului pilot :

— La introducerea în verticală, întîrzii să bagi gaz, de-aceea rămîi în urmă. La ieşirea din atac, tragi prea tare. Aparatul pierde din viteză şi dîrdiie, de parcă ar fi cuprins de friguri. Chiar am zărit, în vizor, cum era zvîrlit de pe-o aripă pe alta. Astfel, loconenente, nu se poate evita lovitura, ci angajîndu-te în vrie. Dacă intri în viraj, atunci trebuie să-l execuţi la limita trepidaţiei şi în coborîre. În cazul acesta, se vor menţine suprasarcina şi viteza. Mîine, ai să-ncerci să execuţi un asemenea viraj în zonă. Iar acum — la sala de sport!

De data asta, Morimoto decisese să verifice de ce era capabil Yasuziro la judo şi ce învăţase în materie de karate.

Amîndoi şi-au îmbrăcat costumele de luptă — bluze largi din pînză de in, încinse cu brîuri, şi pantaloni scurţi. Păşind uşor pe tatami * cu picioarele goale, Morimoto se deplasă într-un colţ al sălii de lupte, lîngă o grămăjoară de scînduri tăiate scurt. Alegîndu-şi una, groasă de vreun centimetru şi jumătate, o aşeză cu capetele peste două pietre, şi, lăsîndu-se puternic pe vine, lovi cu muchea palmei de-a curmezişul scîndurii. Aceasta zbură în aer, frîntă la jumătate.

— Îmi permiteţi să-ncerc şi eu să repet minunata dumneavoastră lovitură ? îl rugă Yasuziro.

Morimoto încuviinţă din cap.

* Rogojină.

Yasuziro își alese o scîndură identică și, dintr-o lovitură la fel de iscusită, o frînse în două. Morimoto se declară mulțumit

Bine, locotenente !

Apoi se întîlniră pe covor. Yasuziro era mai înalt decît adversarul său și avea și mîinile mai lungi. Însă aprigul și mușchiulosul Morimoto părea să nu acorde vreo importanță acestui fapt. Porni la atac, fără nici o acțiune de recunoaștere. Prinderi, smuceli...

La fiece figură executată de Morimoto, Yasuziro găsea o contralovitură. Timp de cîteva minute, lupta decurse fără a se observa superioritatea vreunuia din parteneri. În cele din urmă, Yasuziro reuși să-l păcălească printr-o figură Apucat de picior, Morimoto zbură lateral, gata să rămînă culcat pe omoplați. Yasuziro, care se și grăbea să-și savureze victoria, se zvîrli peste el. Dar Morimoto se răsuci ca o pisică, ieșind din situația dezavantajoasă Căzu în patru labe pe rogojină, țîșni fulgerător, întocmai ca legendarul Sansiro.

Yasuziro îi văzu chipul impasibil, ca o mască, deasupra capului său. Printr-o smucitură, încercă să se dea la o parte. Însă, în aceeași clipă, simți pe claviculă atingerea abia sesizabilă a călcîiului de fier al adversarului. Dacă încăierarea ar fi fost de-adevăratelea — s-ar fi ales cu clavicula ruptă, smulsă laolaltă cu mușchii.

Acum, generosul partener îl mîngîia pe umăr pe Yasuziro, uluit de neașteptata înfrîngere, și sufla asupra lui, ca și cum l-ar fi scuturat de praf. Îi spuse, zîmbind pentru prima oară în răstimpul acesta :

— Ești un bun luptător, Hattori-san. Iarăși am avut plăcerea să mai lucrez cu dumneata nițel.

În acest moment, Yasuziro era cuprins de un simțămînt încîlcit. Înfrîngerea îl mîhnea și, totodată, era îmbucurător să auzi o atare apreciere din gura lui Morimoto. Ca și cum, astfel, comandantul dădea de înțeles că-l accepta pe tînărul locotenent lîngă dînsul, considerîndu-l demn de societatea sa.

Sosi și ajunul Anului Nou, cea mai venerată sărbătoare japoneză. Ușile tuturor locuințelor fuseseră împodobite cu cetină de brad, cu ramuri de prun și frunze de bambus — simboluri ale longevității, optimismului și tăriei în fața vicisitudinilor vieții.

Mai înainte, în Japonia nu se obișnuia sărbătorirea zilei de naștere. Această aniversare, însă, a fost stabilită să coincidă cu Anul Nou, devenind un fel de sărbătoare generală. Cu

ultimul dangăt al clopotului de Anul Nou, al o sută optulea, fiecare om își adăuga un an, indiferent de data la care văzuse lumina zilei.

Japonezii credeau cu sfințenie că fiece dangăt al clopotului de bronz alunga, una cîte una, cele o sută și opt nenorociri ce le întunecau existența. Dar prea multe nenorociri și necazuri se adunaseră în lume, pentru a putea fi îndepărtate, cu toatele, de vibrația clopotelor. După sărbătoare, neajunsurile se iveau, tîrîș, de pretutindeni...

În noaptea Anului Nou, mulți ofițeri părăsiră sediul detașamentului. Unii se grăbeau la familii, alții își propuseseră să se distreze și să se odihnească după atîta serviciu. Morimoto, celibatar din convingere, se afla în fruntea unui grup, restrîns de tineri piloți. Cînd trenulețul electric opri la peron, aceasta îi întrebă :

— Încotro ne îndreptăm, domnilor locotenenți ?

Kyenzi Tawasi, fiindu-i dor de unele cunoștințe mai vechi, dădu adresa unei case de amuzament din Yokosuka. Însă Morimoto se încruntă

— Ce-s gusturile astea, domnilor ofițeri ? A venit vremea să uitați drumul bordelurilor soldățești. Astăzi, am să vă duc la un restaurant elegant, frecventat cel mai adesea de marinarii europeni. Stabilimentul corespunde gusturilor lor. Însă servesc acolo băuturi mai tari decît sakéul nostru. Iar marinărimea de rînd nu-i primită, așa că ne vom găsi într-o societate absolut decentă.

Cînd au luat loc în vagonul trenulețului electric, necuviincios de murdar, Morimoto le explică, zvîrlind mucul de țigară pe dușumea :

— Și nu-i cazul să ne deplasăm pînă la Tokyo. Restaurantul e aproape, la Yokohama. Coborîm la stația următoare.

Clubul de noapte „Zinryei“ nu era niciodată gol. Cea mai bună reclamă a sa — anunțul de la intrare : „Dame încîntătoare, în conformitate cu preferințele clientelei ; o sută de yeni ora și cîte cincizeci de yeni pentru fiecare sfert de oră în plus“.

Morimoto dădu un bobîrnac anunțului :

— Astăzi, partea asta a programului nu mă interesează. Comand femei numai după trei luni de abstinență, sau cînd sakéul îmi răpune toate cele șase simțuri. Și, deocamdată, am nevoie de-o pipiță, așa cum îi trebuie unei pisici un Buddha de piatră.

— Dacă știam că-i așa, șopti Hoiuro Osada la urechea lui Yasuziro, n-aș fi mers cu voi pentru nimica în lume.

— S-a dus dracului seara asta ! bombăni Kyenzi Takasi.

— Nu-i nimic, îl liniști Yasuziro, ne vom strădui să bem azi în așa fel, încît toate cele șase simțuri ale samuraiului de fier să fie anihilate la contactul cu lumea exterioară.

Nici nu apucară piloții să se așeze în neobișnuitele fotolii, că apăru un distins maître d'hotel în smoching. Încremenind într-o plecăciune politicoasă, rosti, după ce trase aer în piept :

— Sîntem fericiți pentru înalta onoare pe care ne-o faceți, vizitînd modestul nostru club. Domnii ofițeri ai glorioasei flote imperiale vor găsi la noi cea mai bună primire. Vom fi fericiți să-ndeplinim orice dorință a domnilor ofițeri.

Îi înmînă lui Morimoto, pe care-l știa din vizitele precedente, lista imprimată cu aur a vinurilor și băuturilor ce se serveau la „Zinryei".

— Fie ca domnii ofițeri să-și aleagă vinurile și să indice suma alocată pentru seara aceasta.

— Cred că două sute de yeni ajung ! Însă bucătarul să ne pregătească neapărat „Drapelul național" *. Iar ca băutură, chelnerul să ne destupe o sticlă de whisky scoțian „White Horse", o sticlă de votcă rusească „Smirnov" — se spune c-o fabrică destul de bine emigranții ruși de la Harbin — și, poate, uite coniacul ăsta franțuzesc. La sfîrșitul cinei, ne veți servi două sticle de șampanie „Veuve Cliquot".

Tinerii ofițeri făceau, uluiți de cunoștințele lui Morimoto în acest domeniu, total necunoscut lor, de amploarea chefului și de generozitatea comandantului.

La început, i-a uimit turbarea pricinuită de votca rusească, superioară sakéului, ca tărie. Și le-a trebuit mult timp pînă să-și vină în fire, înghițind whisky diluat zdravăn cu sifon. Dar, în cele din urmă, coniacul aprinse în ei înflăcărarea. Spiritul războinic își făcu apariția în discuțiile lor.

— Hoiuro-san, îmi permiți să-ți torn votcă în pocal ?

— Ha ! Mă simt atît de bine-acum, încît, dacă mai beau nițel, are să-mi fie rău.

Sesizînd forma politicoasă a refuzului, Yasuziro lăsă sticla la o parte. Morimoto trona la locul de onoare. Tinerii convivi își plecau, plini de venerație, urechea la fiece cuvînt rostit de el. Tăria băuturilor europene li se urca la cap. Valul cald al

* Mîncare a patrioților japonezi. In centrul platoului cu orez alb, se așezau morcovi roșii, în formă de cerc.

beţiei îl cuprinse chiar şi pe călitul căpitan-locotenent. Obişnuita sa abstinenţă îl părăsi. Muşchii feţei i se fleşcăiră. Lui Morimoto îi plăcea starea asta, deşi, în conformitate cu toate canoanele „Busido“, nu făcea cinste unui samurai, ci îl împingea spre limita „pierderii obrazului“. În schimb, acum, cînd piloţii abandonaseră tensiunea, ploconirea autoumilitoare în faţa autorităţii superiorului şi receptarea politicoasă a fiecărui cuvînt al său, deveniseră posibile destăinuirile. Chiar şi lui Morimoto îi veni să-şi deschidă sufletul.

Mai întîi, le-a ţinut o lecţie pe tema deosebirii dintre un nobil samurai şi oamenii de rînd, cum ar fi ţăranii, pescarii şi tîrgoveţii, cărora nu se cuvine să li te adresezi pe nume, ci indicînd ocupaţia.

— Voi sînteţi băieţi simpatici, spunea Morimoto, mijindu-şi ochii din pricina fumului de ţigară, dar încă vă lipseşte călirea spiritului şi-a trupului. Sabia samuraiului e sufletul său. Samuraiului nu-i este milă nici de el însuşi... Am citit că, în vechime, la europeni, cei mai buni ostaşi erau călugării care făceau legămînt cu sărăcia. La noi, nu se obişnuieşte aşa ceva, însă, după părerea mea, adevăratul ostaş nu trebuie să aibă nimic, în afara sabiei ascuţite şi-a onoarei de samurai. Banii, domnilor, sînt un rău. Sînt în stare să provoace degenerarea celui mai neînfricat bogătan într-un laş vrednic de dispreţ, care tremură pentru pielea şi averea lui. Şi nu-i de mirare! Să mori cu portofelul ticsit, să-l laşi la dispoziţia cine ştie cui — după mine, asta-i culmea prostiei. Cu banii trebuie să te tescurci hotărît, milităreşte, cum facem noi acum. Banii să fie pentru voi nişte slugi supuse, care să vă îndeplinească orice dorinţă, dar nu să vă stăpînească sufletele. Să nu vă lăsaţi pradă băuturii. Nu beţi mai mult de două ori pe lună, atunci cînd simţiţi nevoia să vă descărcaţi de oboseala şi de tensiunea nervoasă, şi să nu faceţi asta niciodată în ajunul zborurilor.

Yasuziro întrebă :

— Morimoto-san, este obligat samuraiul să străbată toate cele opt etape, indicate de Buddha, pentru mîntuirea sufletului ?

— Pe cînd eram la fel de tînăr ca şi voi, odată pusese stăpînire pe mine un acces de fervoare religioasă. Se datora totalei mele lipse de bani. Însă am reuşit să-l depăşesc oarecum, întrucît situaţia asta a dăinuit doar pînă la prima soldă. Iar apoi, zborurile intensive şi chefurile în compania gheişelor mi-au redus din bunele intenţii. N-am fost în stare să trec

dincolo de întîiul punct, împotmolindu-mă în adevărurile filozofiei „etapa dreptei vegheri". Dealtminteri, domnilor, nu regret nimic în această privinţă. Noi, ostaşii, credem îndeajuns în bazele religiei budiste, credem în originea divină a mikadoului şi-n hotărîrea de-a muri pentru el în clipa necesară. Iar asupra problemelor teologice, să-i lăsăm pe învăţaţii budişti să-şi spargă capetele. Alta-i menirea noastră !

Yasuziro turnă whisky în cupe.

Tînărul pilot era fericit. Avea impresia că se află în posesia unor muşchi puternici, ca de leu. Toţi rîdeau zgomotos, hohotind aproape fără motiv. Dispăruse şi obişnuita reţinere, dictată de severele reguli ale bunei cuviinţe. Yasuziro îşi permise îndrăzneaa de-a-i adresa lui Morimoto o întrebare ce-l preocupa însă din momentul primei contactări a comandantului :

— Domnule căpitan, spuneţi-ne, vă rog, dacă nu cumva vă este neplăcut, unde aţi primit rănile ce şi-au lăsat urmele pe faţa dumneavoastră ?

— Ha ! Să nu ne tulburăm seara asta cu amintiri dureroase.

Tăcură toţi. De după paravan, se auzi sunetul strunelor de syamisyen, precum şi gingaşe glasuri de femei.

Kyenzi curmă pauza cu o altă întrebare :

— Domnule căpitan, e-adevărat că-n al zecelea detaşament al armatei de la Kwantung, la exerciţiile de lupte aeriene, fiecare mitralieră este dotată şi cu un cartuş de război ?

— Cu foarte puţin timp în urmă, chiar aşa se proceda, însă, de cînd au pierdut trei avioane, comandantul de armată a fost nevoit, cu strîngere de inimă, să interzică acest excelent mod de instruire. Alea lupte ! Întocmai ca la război ! Nimeni n-a vrut să-şi expună ampenajul în faţa partenerului de luptă. Probabilitatea de-a fi doborît nu era mare, însă îi disciplina pe piloţi.

Kyenzi Takasi turnă în pocale rămăşiţa de votcă „Smirnov".

— Să bem votcă rusească pentru Siberia japoneză. Trebuie s-o cucerim, pentru imperiu !

— Banzai ! strigară Yasuziro şi Hoiuro.

— Pentru noua Tsushima ! Pentru un nou Port-Arthur !

Morimoto îşi puse deoparte cupa, fără să guste. Îşi încruntă sprincenele dese. Nu mai rămăsese nici urmă din veselia

de mai înainte. Își dăduse seama că venise vremea să le spună adevărul păsăruicilor ăstora, cărora abia le ieșiseră tuleile, ba se mai închipuiau și vulturi, întrucît îngîmfarea și subaprecierea inamicului au dus totdeauna la rezultate triste.

— Văd că va trebui să vă povestesc ceva, despre care astăzi n-aș fi vrut să pomenesc... Ascultîndu-vă, mie, în calitate de comandant, îmi place să năzuiți spre acte eroice în numele imperiului. Dar n-aveți impresia, oare, că sperați să-i învingeți prea lesne pe ruși ? ...Cînd eram mai tînăr, gîndeam ca și voi. Și nu numai eu, de unul singur. Ne avîntam în luptă demențial, ca niște cocoși bătăuși, nedorind deloc să ținem seama de inamic. În China și-n Manciuria, am scăpat basma curată. Izbutind obținerea unor succese importante, ne imaginam că și mai departe lucrurile vor evolua tot așa. Eram gata, fără să privim înapoi, să năvălim prin Mongolia, chiar pînă-n Urali. „Vom dărui Siberia divinului nostru mikado !" Iar după aceea a urmat desmeticirea.... În vara lui treizeci și nouă, am survolat Manciuria îndreptîndu-ne spre dracu mai știe ce fundătură. Pustiu. Un orășel urît, Halun-Arșan. Legat de restul lumii printr-un fir de cale ferată. Detașamentul nostru a fost aruncat în luptele din august, peste rîul Halbin-Gol. La început ne-a mers. Rușii zburau pe avioane de vînătoare învechite, I-15. Ale noastre, Y-97, le depășeau și ca viteză și-n privința armamentului de bord. Mi-a rămas întipărită în minte o luptă... Douăzeci de avioane Y-97 porniseră la asaltarea trupelor terestre. Ne-au atacat zece aparate I-15. Am eschivat, luînd lateral înălțime, și-apoi ne-am năpustit asupra lor, de deasupra. Superioritatea era de partea noastră, și calitativ și cantitativ. Le-am doborît toate cele zece avioane de vînătoare, dar am pierdut și noi șapte. Adversarii s-au bătut eroic. Știau că vor muri, dar nici unul n-a părăsit cîmpul de luptă, cu toate că era limpede, de la început, că pierduseră bătălia. Atacul nostru, de la mică înălțime, asupra trupelor rusești n-a mai continuat...

Iar mai tîrziu, Stalin a expediat la Halhin-Gol cele mai noi avioane, I-153 și I-16, dotate cu tunuri. Și zburau pe ele piloții întorși din Spania. În aer se dezlănțui un autentic infern. Fiece zi, fiecare zbor majorau pierderile noastre. Pe douăzeci și opt august, sub ochii mei, mi-a pierit fratele mai mare, adînc respectatul Shoziro Morimoto. Și era un pilot neînfricat,

cu mare experiență. A doua zi, după înmormîntare, am decolat cu gîndul să-i răzbun moartea. În zborul acesta m-am întîlnit c-un drac de rus, și era cît pe ce să-l urmez pe Shoziro. Nu știu care din așii lor pilota avionul de vînătoare, Grițeveț sau Kravcenko, dar își conducea excelent aparatul. Morimoto tăcu nițel, de parcă ar fi avut dificultăți cu numele acelea, greu de pronunțat. Îmi mînam Y-ul meu 97 în așa chip, de-am crezut că se fărîmă în bucăți și-mi dă sîngele pe nas, însă n-am izbutit să mă degajez de inamicul pe care-l avea în coadă. Cicatricele de pe față, despre care a întrebat Yasuziro, le am din lupta aceea. Avionul a luat foc, l-am abandonat și-am deschis parașuta. Rusul a redus viteza și-a trecut la vreo cîțiva metri de mine. Iar eu, plin de arsuri, însîngerat, atîrnam de zdreanța de mătase între cer și pămînt. Pe rus nu-l costa nimic să mă secere din cîteva rafale de mitralieră, sau să-mi taie suspantele parașutei cu aripa. Însă n-a procedat așa, și de-aceea sînt acuma cu voi și beau coniac. Morimoto iarăși tăcu, privind la fumul țigării. Dracu' să-i înțeleagă ! Nu seamănă deloc cu noi. Iar Siberia lor, unde își au sălașul, nu poate fi cuprinsă cu ochiul, este de nestrăbătut și înfiorător de geroasă.

— În o mie nouă sute douăzeci, taică-meu și-a lăsat acolo un picior și nici nu mai vrea să audă de Siberia, își spuse și el părerea, destul de lucid, Hoiuro, care era beat tun. Morimoto îl aprobă :

— Nici eu n-aș mai dori să mă întîlnesc în luptă cu ei. Sînt destule alte popoare care pot fi supuse pentru a ne înzestra imperiul cu suprafețe întinse.

Yasuziro îl asculta neliniștit pe comandant. Oare Morimoto să fi rostit cuvintele de mai sus ? Tocmai el, care era de neînvins la lupte și în zboruri ! Să fie, oare, prea beat și să nu-și dea seama ce vorbește ? Sau glumește, punîndu-i la încercare ? Însă Morimoto, în mod vizibil, era mai treaz decît toți cei care se aflau la masă, iar glasul său răsuna egal și grav. Hoiuro porni să răcnească deplasat, dar poate la vreme :

— Banzai, pentru divinul nostru mikado !

De data asta au zvîntat pocalele, fără întîrziere.

— La o parte cu gîndurile astea întunecate ! declară Morimoto, lovind cu muchea palmei în masă, doar cu jumătate din putere.

Vesela zornăi tînguitor. Din pricina loviturii, lacul mesei se acoperi de plesnituri. Căpitan-locotenentul îl strigă pe ospătar și-i șopti ceva la ureche. După cîteva minute, la măsuța lor apărură niște „dame încîntătoare“, invitate la cererea clienților.

CAPITOLUL II

1

Treptat, Yasuziro și prietenii săi au început să fie considerați în cadrul detașamentului Yokosuka ca fiind de-ai acestuia. Yasuziro se pomeni poreclit Toranoko — Tigrulețul, ceea ce-l măgulea. Tinerii piloți duceau aceeași viață ca și cei din jurul lor, și care, încă din anii copilăriei, călindu-și spiritul și trupul, se pregăteau pentru destinul de militar. Reprezentanții acestei oaste izolate cultivau aversiunea față de muncă, numai sportul și îndeletnicirile ostășești fiind considerate ocupații demne de respect. Tratatul samurailor, „Sagass“ („Tăinuit în frunziș“), le servea piloților din Yokosuka drept cod de principii și etalon al moralității. Iar temelia temeliilor — devotamentul neprecupețit față de suveran. Astfel, mai înainte de orice, împăratul și comandanții direcți. Dezvăluirea oricăror simțăminte se considera nedemnă de-un ostaș-samurai, și suprema sa laudă era : „Chipul să nu dea la iveală nici urmă de bucurie, nici urmă de mînie“.

Piloții detașamentului sfidau moartea Era astfel educați, încît oricînd să fie deciși să se jertfească pentru împărat. De nu erau învingători, își făceau seppuku !*

Soldele ofițerilor abia ajungeau pentru cîteva vizite la cîrciumioare și la căsuțele gheișelor În restul timpului, trăiau înglodați în datorii, nedîndu-se în lături de a împrumuta bani de la profund disprețuiții negutători și cămătari.

Cele dintîi ideograme citite de Yasuziro în anii de școală erau conținute în fraza „Slavă Domnului că sînt japonez !“. Considerîndu-se un adevărat japonez, niciodată nu se gîndea la prăpastia ce despărțea casta sa de samurai de restul poporului japonez, atît de sîrguincios și talentat.

* Sinucidere prin spintecarea abdomenului. Mai cunoscută sub denumirea de harakiri.

Prin cîte orori şi zguduiri sufleteşti, pe lîngă cîte morţi va trece Yasuziro, mai înainte ca ochii lui să înceapă a privi altfel viaţa !

Dar asta se va întîmpla mai tîrziu.

Deocamdată, însă, piloţii detaşamentului trecură la asimilarea conducerii avioanelor Mitsubishi, torpiloare de punte, abia primite de la uzină şi mirosind a lac. Pentru aceasta, li se acordaseră termene minime. Erau siliţi să zboare mult, aproape în fiecare zi. Piloţii nu aveau permisiunea să depăşească limitele bazei aeriene. În puţinele minute libere, prietenii îşi aminteau de vizita lor la „Zinryei" şi glumeau pe seama lui Hoiuro Osada.

— Ei, Hoiuro-san, şi cum ţi-a plăcut votca rusească ? începea Kyenzi Takasi.

— După mine, nu-i puţin cam tare ? intra în joc Yasuziro.

— N-am izbutit nici să-mi dezleg şireturile de la indispensabili, recunoştea Hoiuro.

Şi tustrei rîdeau în hohote.

Lucrurile se petrecuseră astfel : Hoiuro, fiind cu cheful în nas, invitase o „încîntătoare damă" de la „Zinryei" Ajungînd cu bine pînă în cameră, cu greu reuşise să se suie în pat şi, abia atingînd perna cu capul, se şi cufundase într-un somn adînc. Dama, plictisindu-se pînă la revărsatul zorilor, plecase, fără să mai aştepte trezirea lui Hoiuro. Dar, în conformitate cu nota ce-i fusese prezentată, plătise nu numai prima oră de dragoste ci şi toate sferturile de ceas care urmaseră.

— Nu-i nimic — zîmbea Hoiuro, mijindu-şi ochii, care şi-aşa erau destul de înguşti, data viitoare am să recuperez totul. Numai să ni se aprobe încă o permisie.

Yasuziro zbura mult şi cu dragă inimă. Prietenii săi nu se lăsau nici ei mai prejos, ocupîndu-se de problemele zborurilor în spiritul unei rivalităţi cu grijă ascunse. Zilele treceau la iuţeală, pline de vuietul motoarelor de avion şi de bubuitul bombelor pe poligonul de instrucţie.

La începutul lui martie 1941, piloţii care învăţaseră să conducă aparatele Mitsubishi-97 au fost detaşaţi, în frunte cu Morimoto, la grupul de aviaţie amplasat pe bordul portavionului „Akagi".

2

Portavionul, pe care mai înainte fuseseră nevoiți să-l vadă doar de la distanță, întrecea prin dimensiunile sale toate așteptările lor. Chiar și impasibilul Morimoto fluierase de uimire, atunci cînd vedeta lor abordase scara de bord, care urca întocmai ca o scară de incendiu spre acoperișul unui bloc.

— Să nu ne grăbim — îl oprise căpitan-locotenentul Morimoto pe Hoiuro Osada, în timp ce acesta se pregătea să se avînte primul pe scară. Să vedem cum procedează aborigenii. Nu-mi place să fiu victima unor șuguboți, iar aici, ia te uită, cîți s-au mai adunat !

Morimoto arătă în sus, printr-un semn cu capul. Zeci de marinari se uitau la ei de pe punte, gata să se distreze pe seama lipsei de experiență a bobocilor. De data asta însă, nimeni nu le oferi vreun prilej de amuzament. Flăcăii, antrenați și mușchiuloși, dovedind aproape aceeași abilitate pe care ar fi demonstrat-o niște marinari încercați urcară pe puntea trasată cu dungi albe, ce amintea un tronson zdravăn dintr-o autostradă largă, sau un teren de fotbal dublu. De-a lungul marginii din dreapta a punții, ca niște pagode din oțel, se îngrămădeau suprastructura, coșurile navei și catargele ajurate împletite cu cablurile antenei radio — toate cele de aici chemîndu-se „insulă".

După ce s-au prezentat înaintea comandantului grupului de aviație „Akagi", căpitanul de rangul trei Fuchida, piloții au fost cazați în cabine învecinate, confortabile și spațioase, ca niște camere de hotel de clasa întîi.

La sfîrșitul lui aprilie, „Akagi" ieși în croazieră de instrucție. Piloții grupului de aviație ambarcată începură zborurile de antrenament. Marimoto fu unul dintre primii ce decolă de pe portavion, cu un Y-97. Peste o săptămînă, porniră și bobocii să se înalțe în văzduh.

Yasuziro, trezit din zorii zilei, își mijea ochii din pricina aerului proaspăt stîrnit de marșul rapid al navei. Observa, plin de curiozitate, cum elevatorul scoatea greoaiele aparate din subsolul adînc al portavionului către puntea de decolare.

Timpul era favorabil zborurilor. Dimineața care se năștea făgăduia să fie senină. La ordinul lui Morimoto, numit comandant al detașamentului de avioane torpiloare, piloții își ocupară locurile din carlinga aparatelor ce se găseau pe

dispozitivele de catapultare. Yasuziro își aminti de cuvintele instructajului pe care-l efectuase Morimoto cu ei în ajun: „Decolarea catapultată e nițel mai complicată decît cea normală, dar o să vă descurcați ușor cu ea. Însă, iată, apuntarea pe portavion — ăsta-i număr de circ. Considerați-o cu atenție maximă. Mai ales în privința calculului. Nu goniți excesiv în zborul planat, dar nici să nu pierdeți din viteză. A te prăbuși lipsit de vlagă pînă la începutul punții — asta-i cea mai sigură metodă de-a nimeri dincolo de pupă, cu toate consecințele ce decurg de-aici".

„Akagi" se desfășură împotriva vîntului și, dezvoltînd viteza maximă, trecu la lansarea avioanelor în aer.

Primul zbură Hoiuro Osada.

Motoarele începură să vijiie la puterea deplină. Zvîcnetul catapultei aruncă aparatul în văzduh. Balansînd ușor din aripi, Y-97 trecu la luarea de înălțime. Hoiuro se descurcase satisfăcător în privința decolării. După ce efectuă trei tururi deasupra portavionului „Akagi", porni să intre pe direcția de apuntare. Yasuziro și Kyenzi, șezînd în carlingă, urmăreau cu atenție planarea aparatului camaradului lor. Se apropia momentul de cea mai mare răspundere a zborului — apuntarea pe instabilul portavion.

Hoiuro calculase totul din timpul zborului. Aparatul coborî ceva mai sus față de glisada calculată și Y-97 fu trecut într-un al doilea tur. Angajarea următoare reuși — avionul torpilor apuntă la punctul stabilit, dar se produse o defecțiune oarecare la dispozitivele de frînare. Trecînd în goană prin toate aerofinișurile, care-și țineau întinse corzile de-a curmezișul punții, avionul nu reuși să-și prindă de vreuna din ele cîrligul de apuntare. Încercînd să opereasca aparatul, Hoiuro apăsă pe frîne pînă la refuz. Fumul țîșni din saboții care ardeau, însă puntea se termina catastrofic. Pilotul băgă gaz, pentru a intra din nou în decolare. Avionul ce-și pierduse viteza urlă sălbatic și, săltîndu-se ușor peste bordura punții, se prăbuși greoi în apă. Iar etrava portavionului trecu pe deasupra locului prăbușirii cu viteză unui tren expres.

Probabil că Hoiuro și echipajul său au fost uciși în clipa lovirii de berbec dar este posibil să se fi scufundat, pur și simplu în adîncul oaceanului, împreună cu sfărîmăturile aparatului, neizbutind să se elibereze din centurile de siguranță. Oceanul și-a primit ofranda. În dîra lăsată de siajul portavionului nu rămăseseră nici măcar resturile aparatului pierit.

Rămîneți cu bine, prieteni ! Cel mai vîrstnic dintre voi avea douăzeci și unu de ani...

Evenimentul se petrecuse atît de rapid și de cutremurător, încît nu se putea înscrie deloc în conștiința lui Yasuziro. Nu mai era în stare să rămînă în carlingă. Deschise cupola și coborî pe punte.

Fulgerătoarea dispariție a echipajului nu opri zborurile. După verificarea dispozitivelor de frînare, comandantul grupului de aviație „Akagi", Fuchida, ordonă continuarea exercițiilor.

Morimoto îl găsi pe Yasuziro Hattori la fumoar, unde pilotul își termina cu lăcomie, cea de-a doua țigară, încercînd să uite scena prăbușirii peste bord a avionului Mitsubishi în care se găsea Hoiuro Osada, scenă ce-l impresionase profund. Pe chipul de nepătruns al lui Morimoto nu se observa nici urmă de tulburare, ca și cum nici n-ar fi văzut catastrofa. Comandantul detașamentului își deschise țăcănind tabachera și, aprinzîndu-și o țigară, rosti pe un ton banal, de parcă l-ar fi invitat la o plimbare pe puntea de decolare :

— Yasuziro, acum ai să zbori dumneata !

Hattori tresări și se îndepărtă brusc de Morimoto, ca și cum acesta ar fi fost un călău. Însă numaidecît se corectă.

— Bine, syensei* răspunse el, făcînd o plecăciune, ascunzîndu-și starea de zăpăceală. Glasul îi tremura ușor, ceea ce, pesemne, nu putea fi tăinuit îndrumătorului atît de perspicace. Stingîndu-și țigara, pe care încă n-o terminase, Yasuziro își aprinse imediat alta. Voia să amîne cît de cît timpul cînd trebuia să se așeze în carlingă

— Toranoko, fii atent ! N-are rost să te agiți în van și să te lași pradă gîndurilor negre. Totul va fi perfect. Cred în dumneata. Bătîndu-l încetișor pe umăr, Morimoto porni să rîdă, înveselit.

„Este posibil ca-n sufletul lui să nu existe urmă de compătimire față de soarta subalternilor care au pierit ! ? se miră Yasuziro. Poate va rîde, la fel, și-atunci cînd nu ne vom mai întoarce nici noi din zbor."

Călcînd anevoie pe treptele scării, picioarele nesupunîndu-i-se, Yasuziro urcă pe puntea de zbor. Marinarii forfoteau preocupați pe lîngă avionul lui, instalat pe catapultă.

* În japoneză : născut mai înainte, învățător ; comportare cuviincioasă față de vîrstnici.

Navigatorul și mitraliorul își și ocupaseră locurile în carlingă

— Avionul cinci, urgentați decolarea! se ordonă de pe „insulă", prin difuzor.

Stringînd din dinți, Yasuziro urcă în carlingă. „Ar fi fost bine dacă beam o cupă de saké", se gîndi el, lingîndu-și buzele uscate.

Pregătindu-se să pornească motorul, Yasuziro privi în jur. Nemărginitul ocean, care îi înghițise pe Hoiuro și echipajul său, strălucea liniștit, cu pete de lumină. Nimic din preajmă nu amintea de catastrofa de azi. De parcă niciodată n-ar fi existat pe lume Hoiuro și coechipierii lui. Trei băieți tineri plecaseră din viață neobservați. „Tot așa, viața își va vedea mai departe de drumul ei, cînd nici noi nu vom mai fi!", cugeta Yasuziro, pornind motorul din stînga.

[illegible]te o clipă, rutina și lipsa de timp îl îndepărtară de la gîndurile sale întunecate. Iată, totul e gata... „Decolare!" Operatorul catapultei deschise robinetul. Aburul, năvălind în cilindrul căruciorului catapultei, propulsă avionul fixat. Antrenat de energia aburului comprimat și a turației în plin a motoarelor, aparatul țîșni pe ghidaj. Yasuziro reuși doar să simtă o smucitură bruscă, după care forța accelerației îl apăsă în scaun. Însă fenomenul dăinui numai trei, patru secunde. Apoi suprasarcina dispăru, și își dădu seama că aparatul se află în aer.

Mai zăbovind încă vreo cîteva secunde, pînă căpătă viteză, trase manșa cu volan spre sine. Avionul, docil, porni în sus. La trei sute de metri, Yasuziro își veni complet în fire și se calmă. Acum se afla în condiții de lucru normale, ce nu-i îngăduiau emoții secundare. Navigatorul avionului, plutonierul Suzuki, se îmbărbătase și el.

— Totu-i în perfectă ordine, comandante! strigă el, arătîndu-și degetul mare, după care se cufundă în studirea hărții, pentru a se ocupa de calculele de navigație.

Executînd cîteva tururi deasupra navei „Akagi", care brăzda apa azurie a oceanului, Yasuziro se pregăti de coborîre, scoțînd trenul de aterizare și flapsurile, și, deodată, simți din nou un puseu de neliniște și nesiguranță. Iar puntea trasată cu linii i se păru, de sus, prea scurtă și prea îngustă. Din pricina încordării în exces, fruntea și spinarea i se acoperiră de-o sudoare rece. Își ridică nițel ochelarii de zbor de pe ochi și înlătură cu mîneca vestonului transpirația ce-i

îmbrobonase fața. „Acuma nu-i permis să greșești!" își porunci Yasuziro și trecu avionul în coborîre.

Zburînd planat cu gazul redus, pilotul conduse aparatul spre capătul punții de zbor, și, imediat ce în cîmpul său vizual, în locul apei clocotitoare, învîrtită de arborele elicei portavionului, licăriră tăbliile învelișului punții, suprimă gazul și apuntă pe trei puncte. De data asta, aerofinișurile funcționară în mod impecabil. Cîrligul de frînare al avionului Mitsubishi 97, prinzîndu-se de corzi, porni să le desfășoare de pe tamburi. Uriașa forță de fricțiune încetini, deodată, viteza de rulare. Yasuziro și navigatorul, desprinzîndu-se de pe scaune, atîrnară centurile de siguranță. Marinarii, care sosiseră în fugă, înconjurară aparatul ce se oprise și, eliberîndu-l din corzile de frînare, îl traseră la o parte, pregătind puntea de decolare pentru avionul care urma să apunteze.

Devastat de atîta tensiune nervoasă, Yasuziro își dădu jos, încet, casca. Apoi, fără a-l aștepta pe navigator, care mai zăbovea în carlingă, se îndreptă spre sala dușurilor.

3

La cîteva zile după moartea lui Hoiuro Osada, Yasuziro juca șah cu Morimoto, comandantul său. Salonul ofițerilor era aproape pustiu. În colțul opus ședeau trei ofițeri și discutau în șoaptă ceva. O șuviță de fum de țigară plutea în bătaia razelor soarelui.

— Morimoto-san, spuse Yasuziro, dumneavoastră ați și executat mai multe zboruri de pe portavion. Spuneți-mi, vă rog, cînd va dispărea senzația aceea, dezgustătoare, de nesiguranță înainte de apuntare? Am impresia că apuntarea e culmea măiestriei în materie de pilotaj.

Morimoto nu-i răspunse imediat. Căzînd pe gînduri, privi îndelung eșichierul, făcu mișcarea cuvenită și abia după aceea porni să vorbească:

— Știi, Toranoko, mi-e greu să-ți răspund la întrebare. Deoarece durata de asimilare a apuntărilor pe portavion depinde de multe. Aici, contează mult experiența practicii de zbor, precum și echilibrul psihic. Moartea lui Hoiuro a lăsat urme evidente în sufletul tău. Te sfătuiesc să suferi mai puțin, locotenente! Iar, în ce privește culmea măiestriei de zbor... Yasuziro-san greșești. Există lucruri mult mai com-

plicate decît apuntarea pe „Akagi". Şi cred că-n curînd vă veţi convinge cu toţii de asta.

Cuvintele rostite de Morimoto se dovediră a fi fost profetice.

În iunie, cînd „Akagi" trecea prin apropierea insulelor Marshall, Yasuziro şi Kyenzi Takasi începură să zboare de pe portavion în întunericul de cerneală al nopţii tropicale fără lună. Cît vor trăi, nu vor uita aceste zboruri pe care le numeau între ei „supliciu sideral".

Reflectarea astrelor, pe suprafaţa calmă a oceanului, lumina, de jos, tot atît de viu, ca şi lucirea celor reale, de pe bolta cerului.

Înconjuraţi de pretutindeni de puzderia stelelor, piloţii pierdeau orice reprezentare a noţiunilor de „sus" şi de „jos", a limitei unde se isprăveşte cerul negru şi unde începe apa întunecată. Uneori, aveau impresia că avionul porneşte să se încline sau să zboare cu roţile în sus, şi atunci erau siliţi să-şi muşte buzele pînă la sînge, pentru a scăpa de iluzie, încrezîndu-se numai în apratura de bord.

Senzaţiile false dispăreau numai cînd în cîmpul lor vizual se ivea puntea portavionului, împresurată de lumini în diverse culori, invadată de strălucirea albastru-deschis a proiectoarelor de apuntare.

Intr-adevăr, poate că asta reprezenta acea culme a măiestriei de zbor pe care nu oricine era în stare să o realizeze. Din asemenea zboruri nu toţi se întorceau. Cîteodată, pierdeau chiar piloţi experimentaţi, care zburau nu numai de un singur an peste abisurile oceanului. În grupul de aviaţie al portavionului, întocmai ca într-o haită prădalnică de jivine sălbatice, acţionau legile necruţătoare ale selecţiei naturale. Aici, supravieţuiau doar cei puternici, cei mai capabili.

4

In pofida uriaşelor dimensiuni ale portavionului „Akagi", universul oamenilor ce-l populau era îngust şi izolat. În zilele cînd nu se efectuau zboruri, acesta se rezuma la cadranul triunghiului ale cărui vîrfuri erau cabina, puntea şi salonul ofiţerilor. Peste puţin timp, lui Yasuziro nu-i mai fu drag sălaşul său — chiţimia aceea individuală, lipsită de confortul de acasă. De fapt, era o cameră plăcută de regim celular. Puntea servea ca loc de plimbare. În perioada de navigaţie,

Yasuziro reuşise să-i înveţe, la faţa locului, toate încheieturile sudate şi niturile. Şi, în sfîrşit, salonul ofiţerilor, care era destinat odihnei şi servirii meselor.

Disciplina maritimă îi stăpînea zdravăn pe toţi, înlăuntrul spaţiului de viaţă stabilit. Chiar cînd executau un zbor şi se îndepărtau de limitele vizibilităţii portavionului, nici atunci piloţii nu se putea elibera de caracterul închis al existenţei lor. De „Akagi" continua să-i ţină prinşi firul invizibil al legăturilor radio şi conştiinţa faptului că Mitsubishi—97 nu era capabil să supravieţuiască prea mult timp în afara navei portavion şi că, pur şi simplu, aveau să se prăbuşească să se înece, înghiţind apa sărată a oceanului.

Yasuziro şi Kyenzi erau deprimaţi de monotonia mediului ambiant, întrucît de vreo cîteva luni nu mai văzuseră un visin, o crizantemă, şi nici frunzele arţarului aprinse de toamnă în culori purpurii, despre care scria atît de minunat poetul Siko :

„Ah frunze de arţar !
Voi dogorîţi aripile
Păsărilor ce trec în zbor."

Serile, cînd vipia de peste zi se preschimba în răcoare, piloţii îşi abandonau cabinele-chilii şi urcau pe punte. De aici, li se deschidea în faţă imensitatea de necuprins a oceanului veşnic şi priveliştea de basm a răsăritului lunii.

„Mulţumim ţie, astru al nopţii, care aduci bucurie şi odihnă sufletelor noastre !"

În această seară, mulţi marinari ieşiţi din cart urcaseră pe punte, să respire puţin aer curat şi să se desfete cu licărul miriadelor de stele. Freamătul valurilor liniştite picura argint, iar cărăruia lunii se pierdea undeva, în nemărginirea oceanului.

Lîngă Yasuziro şi Kyenzi se ivi, pe neobservate, silueta lui Morimoto. Pesemne că lumina de vrajă a lunii pătrunsese şi în sufletul „Samuraiului de Fier", trezind în dînsul simţăminte gingaşe.

Cu intonaţii blajine, ce nu semănau deloc cu vorbirea lui obişnuită şi răspicată, le recită celebrul haiku al lui Yssi, pe care îl parafrază într-o modalitate marinărească :

„Iată c-a ieşit luna la vedere
Şi cel mai mărunt plescăit de val
E poftit la sărbătoare."

Şi-abia tăcu Morimoto, că Yasuziro îi răspunse cu trei versuri din Ransyetsu :

„Lumina acestei luni strălucitoare
A golit marea, dealurile şi cîmpiile,
Precum creştetul unui monarh".

— Unde sînt ele, cîmpiile şi dealurile astea ! ? Oftă Kyenzi.

Din cînd în cînd, Kyenzi începea să aibă impresia că tot universul era inundat de un potop şi numai „Akagi" al lor mai plutea pe valurile oceanului, întocmai ca arca lui Noe. Iar Yasuziro, nu se ştie de ce, îşi aminti de un caz întîmplat în urmă cu un an, faţă de care, atunci, fiind încă aspirant de marină, avusese o atitudine de totală indiferenţă.

În vara lui 1940, la Tokyo sosise trimisul lui Hitler, doctorul Herffer, avînd împuterniciri speciale.

Întîmpinarea acestuia decursese cu mare pompă. Pretutindeni fluturau flamuri albe cu cercuri roşii — drapelul de stat japonez, şi flamuri roşii cu zvastici negre în cercuri albe — drapelul celui de-al III-lea Reich.

Doctorul Herffer era un bărbat voinic şi avea o statură ce contrasta puternic pe fondul scundacilor reprezentanţi ai corpului diplomatic japonez.

Herffer era obosit de drum. Disciplina severă pe care o respectase cu punctualitate o viaţă întreagă se dusese dracului din pricina frecventelor schimbări de fusuri orare. Fusese nevoit să străbată jumătate din Europa şi toată Asia, de la apus la răsărit. Dealtfel, dacă ar fi fost altcineva în locul lui — vreun diplomat de şcoală veche — ar fi fost nevoie să fie coborît din tren ţinut de subţiori. Însă Herffer se păstrase chipeş, fără să-i pese de nimic, aşa cum se şi cuvenea din partea unui autentic arian.

„Voiajorul" berlinez zîmbea cu gura pînă la urechi, pozînd înaintea fotoreporterilor. Întîlnirea sa cu diplomaţii de la ambasada germană a fost extrem de călduroasă : pe ambasadorul Otto şi pe celebrul ziarist doctor Sorge îi omorîse cu îmbrăţişările.

Buzele lui Herffer surîdeau, rosteau cuvinte glumeţe, potrivite unei asemenea întîlniri, dar ochii săi apropiaţi priveau încordaţi de atenţie : din partea asiaticilor ce-l înconjurau se putea aştepta la orice, chiar şi la un atentat. Iar acum, viaţa lui Herffer aparţinea marii Germanii. Führerul îi

încredinţate o misiune extrem de importantă — să înhame Japonia la carul pactului militar, la care se şi aflau prinse Germania şi Italia.

Führerul îl cunoaştea bine pe favoritul lui Ribbentrop, necioplitul de Herffer, şi era convins că, dacă o va cere situaţia, acesta nu se va jena să-l înhaţe de gît pînă şi pe însuşi primul-ministru al Japoniei, prinţul Konoye, pentru a-i dicta condiţiile nemţeşti ale pactului.

Prinţul Konoye, care lansase programul pentru crearea „Marii sfere a Asiei de est de prosperitate reciprocă", ţintea fireşte asupra Indochinei, Indiei, Indoneziei şi a ţărilor din Mările Sudului.

Herffer era obligat însă ca, prin orice mijloace, recurgînd chiar şi la şantaj, ameninţări şi promisiuni generoase, să determine Japonia în direcţia unei orientări agresive spre nord-vest. Principala ţintă a expansiunii japoneze trebuia să fie reprezentată de Rusia Sovietică, şi nu de ţările din sud.

În ciuda dorinţei Berlinului, şi cu toată energia furioasă demonstrată de Herffer, misiunea lui se prelungi luni de-a rîndul. Prinţul Konoye se dovedi a fi un om de neînduplecat. Mai mult de-atît, primul-ministru japonez era dotat cu o bună memorie. Nu uitase în cîte rînduri îi minţise Hitler pe prietenii săi cu feţe galbene, atunci cînd interesele Germaniei se loveau de interesele Ţării Soarelui Răsare. China era întotdeauna mărul discordiei între imperiu şi Reich. Multe „de ce" i-ar fi putut adresa prinţul Konoye trimisului lui Hitler.

De ce Germania îi furnizează armament lui Cian Kai-Şi ?

De ce sute de instructori germani îi instruiesc pe soldaţii gomindanului, care luptă cu armata japoneză ?

De ce Hitler, în momentul înfrîngerii armatei imperiale, la Halhin-Gol, nu i-a acordat nici un ajutor, măcar simbolic, ba, dimpotrivă, a încheiat cu Moscova un pact de neagresiune ?

Ce pretindea din partea Japoniei cancelarul Reichului, acest domn dezechilibrat, cu meşă pe frunte şi mustăcioară ciudată ? Să se lase atrasă într-un război cu Rusia, pentru a asigura Germaniei dominaţia mondială ?... Dar rănile primite la Halhin-Gol mai sîngerau încă. Japonia pierduse acolo, în răstimp de trei luni de lupte, 660 de avioane, 200 piese de artilerie şi cincizeci de mii de soldaţi, în vreme ce pierderile sovieto-mongole reprezentau circa zece mii, de oameni.

Sintetizînd experienţa dobîndită în luptele de la Hasan şi Halhin-Gol, Marele Stat Major al Trupelor de Uscat japoneze ajunsese la concluzii triste :

— artileria şi trupele blindate de tancuri, care reprezentau baza forţei de şoc a trupelor de uscat ruseşti, depăşeau cu mult trupele blindate de tancuri ale armatei japoneze, ca forţă de foc şi dotare tehnică.

— trupele sovietice s-au dovedit mai dîrze decît se presupusese, şi cu o mai mare capacitate de manevrabilitate ; izbutiseră să-şi concentreze tehnica de luptă şi rezervele necesare la o distanţă de 600 km de cea mai apropiată cale ferată.

Prinţul Konoye cunoştea prea bine aceste concluzii...

Războiul din China trăgea targa pe uscat. Îşi puteau îngădui o nouă campanie, mai înainte de a o termina pe aceasta ? Dacă japonezii au fost siliţi să se retragă din Zabaikalia şi Primorie, în anul 1922, cînd împotriva lor luptau ostaşi ai Armatei Roşii prost înarmaţi, şi partizani, cu tunuri de lemn fabricate prin mijloace proprii, atunci ce va fi acum ? Nu cumva se gîndeşte domnul Hitler că, slăbind Japonia printr-un război cu Rusia, îşi va putea acapara din nou coloniile avute în Oceanul Pacific, care aparţinuseră Germaniei, pînă în anul 1914, şi odată cu ele şi China ?

Toate aceste probleme şi altele similare îl preocupaseră pe premierul Konoye în timpul desfăşurării convorbirilor japono-germane. Totuşi, la sfîrşitul lui septembrie 1940, tratativele s-au încheiat. Prinţul Konoye a fost obligat să ratifice pactul tripartit al alianţei militare. Japonia recunoştea Germaniei şi Italiei dreptul la crearea unei „noi ordini" în Europa, rezervîndu-şi dreptul de a acţiona în privinţa „sferei de prosperitate reciprocă" din imensul spaţiu al Asiei de est.

Dar, la cîteva zile după încheierea pactului tripartit, Hitler fu cuprins de-o criză de turbare, cînd a aflat despre trădarea aliatului său din Extremul Orient. Nici nu apucase să se usuce tuşul iscăliturii premierului japonez de sub pactul tripartit şi Konoye expediase deja la Moscova o misiune cu propunerea de a se încheia un pact de neagresiune.

Doctorul Herffer nu corespunsese speranţelor. Japonia se îndrepta într-o direcţie de neînţeles, în nici un caz spre nord-vest.

Lăsîndu-se legănat de expresul transsiberian, doctorul Herffer visa laurii care-l aşteptau la Berlin. Habar nu avea

că steaua lui apusese şi că numai distanţele ruseşti infinite îl mai apărau de mînia Führerului.

În timp ce la Moscova se purtau tratative în privinţa ratificării pactului sovieto-japonez, imperiul se pregătea de război în Oceanul Pacific. Simultan, însă, obiectivul central al preocupărilor Marelui Stat Major al Trupelor de Uscat japoneze era şi sporirea forţelor armatei din Kwantung, de-un milion de oameni, dislocată la granţele Uniunii Soviectice. Prinţul Konoye, orientînd expansiunea japoneză spre sud, îşi rotea totuşi privirea în direcţia nordului. Marele Stat Major al Armatei Imperiale lucra, cu succes, la elaborarea planului de purtare a unui război cu Rusia, sub denumirea codificată „Manevrele speciale ale armatei din Kwantung".

5

Într-o dimineaţă, Yasuziro fu trezit de calmul şi tăcerea de pe portavion. În perioada de navigaţie, se obişnuise într-atît cu zgomotul atenuat al turbinelor navei, cu vibraţiile corpului acesteia şi legănările ei uşoare, provocate de hula oceanului, încît se dezvăţase să doarmă fără ele. Pilotul se îmbrăcă şi urcă pe punte.

„Akagi" se afla în rada unei insule necunoscute şi primea carburant de la un tanc petrolier tras alături. „Ce punct o fi şi ăsta, unde ne aflăm ?" Yasuziro privi împrejur. Prin pîcla dinaintea ivirii zorilor, a putut distinge siluetele difuze a patru portavioane.

Şuieră printre dinţi, exprimîndu-şi astfel gradul maxim de uimire. Pentru prima oară, locotenentul vedea o asemenea concentrare de portavioane.

Soarele ce se ridicase topi pîcla şi navele deveniră vizibile de-a binelea. Marinarii cu experienţă recunoscură în portavioanele învecinate navale „Kaga", „Zukaku" şi ultimul tip de portavioane construite „Hiryu" şi „Soryu". Spre sfîrşitul celei de-a doua zile, în radă apărură oaspeţi noi, portavioanele „Shokaku", „Riuzyo" şi „Riuhyu". Răspunsul la întrebarea ce-i interesa pe toţi, „De ce ne-au adunat aici ?", au avut posibilitatea să-l afle ceva mai tîrziu. Nici unul dintre piloţi nu reuşise să viziteze ţărmul misterioasei insule Sioku, lîngă care se adunaseră toate forţele purtătoare de avioane ale flotei japoneze.

Insula arăta pustie şi nelocuită. Yasuziro nu avea de unde să ştie că populaţia autohtonă fusese evacuată şi pe insulă fusese creat un imens poligon. În laguna cu apă de mică adîncime se construiseră cheiuri false, unde rugineau corpurile unor nave scoase din dotare. Pe nişte platforme ce voiau să reprezinte aerodromuri, se înşiruiau în rînduri drepte machete de avioane, iar pantele dîmbului ce dădeau în lagună fuseseră presărate cu baterii de tunuri antieriene, lucrate din lemn şi ţevi metalice.

În apele ce scăldau insula Sioku, piloţii au rămas mai mult timp. Şi abia aici înţelese Yasuziro ce înseamnă pregătirea de luptă. În comparaţie cu ceea ce se petrecea acum, nici chiar „supliciul sideral“ nu mai părea atît de îngrozitor.

De pe portavioanele ce manevrau în jurul insulei Sioku, la o distanţă de o sută — o sută cincizeci de mile, se înălţau zeci şi sute de avioane. Se adunau în stoluri imense şi executau lovituri concentrate asupra ţintelor-vas, aflate lîngă dane, şi a obiectivelor dispuse pe ţărm. Acum, Yasuziro, Kyenzi Takasi şi alţi piloţi, care zburau pe Y-97, îşi însuşeau temeinic practica torpilării vaselor staţionate în bazinul portuar. Apa de mică adîncime din lagună nu permitea aruncarea torpilelor de la mari înălţimi, deoarece, străpungînd pînă în străfunduri solul, rămîneau îngroate acolo. De aceea, modalitatea de torpilare trebuia să fie „la vîrful catargului“, adică de la o altitudine egală cu înălţimea catargelor de pe vase. Pentru a se reduce cufundarea torpilelor, li se montaseră nişte stabilizatoare suplimentare din lemn, ceea ce îngăduia să fie aruncate la o adîncime de şapte, opt metri.

Zi de zi, deasupra insulei Sioku persista vuietul sutelor de motoare de avion. Iar pămîntul se cutremura sub loviturile bombelor. Peste „construcţiile portuare“ fumul se învolbura în trîmbe şi pămîntul zbura hăcuit. Bordurile ţintelor-vas răsunau de bărăbănitul loviturilor pe care le executau torpilele-oarbe, desprinzînd bucăţi întregi de tablă ruginită. Din cînd în cînd, concertul acesta diabolic lăsa să se audă rafalele stridente ale tunurilor de bord şi ale mitralierelor aţintite asupra machetelor care completau „locul de staţionare a avioanelor“.

Totul era întocmai ca într-un autentic război. Chiar şi victime, dealtminteri, nu puţine. Rar se întîmpla o zi fără accidente şi catastrofe.

6

22 iunie a devenit, pentru Yasuziro, o zi memorabilă. De dimineață, s-a comunicat ordinul pe divizia portavioanelor. Locotenentul Yasuziro Hattori era numit comandant al unei patrule de avioane torpiloare al cărei șef murise în ajun, agățîndu-se de catargul țintei-vas, pe cînd se redresa din picaj la o înălțime prea mică.

După adunare, Morimoto îl chemă la el.

— Felicitări, locotenente, pentru avansarea în funcție! Atît de repede, în mai puțin de-un an, nimeni n-a ajuns în fruntea unei formații de trei avioane torpiloare. Fii mîndru și demn de-această onoare. Morimoto surîse abia sesizabil. E timpul să-ți schimbi indicativul. Începînd de astăzi, nu mai ești Toranoko, ci un adevărat Tora — Tigru.

— Mulțumesc, syensei' — învățătorule! Niciodată n-am să mă pot achita față de dumneavoastră, pentru tot ce mi-ați dat. Yasuziro se înclină într-o plecăciune din cele mai respectuoase, cu care de obicei sînt salutați oamenii cei mai stimați și drapelele de stat.

— Nu-i nimic, Tora, ai să te achiți, cînd vom coborî la țărm. Sper că n-ai uitat unde se află „Zinryei"?

...Soarele se rostogolea spre apus, absorbind fusele orare. Revărsarea zorilor se apropia de Europa. Ziua se pregătea să ia locul nopții, a acelei nopți pe care 190 de divizii nemțești și echipajele a 4 000 de avioane au petrecut-o fără pic de somn, așteptînd semnalul. Grănicerii ruși, simțind că ceva nu-i în regulă, de-așijderea n-au închis nici ei ochii, strîngînd puștile în mînă...

Înapoindu-se din cel de-al treilea zbor de lansare de torpile, Yasuziro află noutatea transmisă de posturile de radio: „Marele aliat din apus", cum era denumită Germania de presa oficială japoneză, atacase Rusia, trecînd granițele acesteia.

— Curînd va veni și vremea noastră, syensei, rosti cu glas ferm Yasuziro, înclinîndu-se în fața lui Morimoto, ce se apropiase de el. Și ne pregătesc binișor, pentru ceasul acesta binecuvîntat.

— O, văd că domnul Tigru e plin de înverșunare și pasiune de-a lupta, zîmbi trist Morimoto, trecîndu-și mîna peste chipul ars de soare. Deh, i s-a făcut și lui dor să aibă o ureche sfîrtecată și părul de pe mutră pîrjolit?...

Ultima știre, despre războiul Germaniei cu Rusia, era comentată nu numai în mediul ofițeresc. Înspre avionul cu care sosise Yasuziro, răzbătu o discuție în șoaptă între marinari : „Și cum rămîne cu pactul ? Asta-i curată mîrșăvie !"

Yasuziro privi îm preajmă-i. „Cine vorbise ? Despre ce anume ? Oare nu despre atacul aliatului asupra Rusiei Roșii ?" Mecanicii se ocupau de corzile aerofinișurilor. Unul din ei, nu chiar așa de tînăr, stătea ca un țăran în mijlocul cîmpului de orez. Yasuziro avu impresia că acesta rostise cuvintele rebele.

— Ai spus ceva, adineauri ?

Omul ridică privirea. Chipul grosolan, de țăran, îi era pîrjolit de soare și tăbăcit de vînt. Fruntea, brăzdată de cute adînci, domina niște ochi cu priviri tinere și vioaie. Făcînd o plecăciune, marinarul luă apoi poziția de drepți :

— Nicidecum, domnule locotenent. Vi s-a părut.

Yasuziro crezu : nu era de mirare să se fi înșelat — turbinele portavionului vuiau, iar vîntul șuiera printre întinzătoarele antenelor.

7

— Executăm defalcarea ! transmise Fuchida, capul de formație al valului de șoc. Și grupul lui Morimoto, alcătuit din nouă aparate, se desprinse din formație, pornind în jos. Yasuziro, de teamă să nu depășească patrula capului de formație, reduse gazul aproape complet. Acum, grupul lor cobora brusc, îndreptînd botul avioanelor spre albastrul oceanului. Cele trei aparate comandate de Yasuziro zburau în urmă, mai în dreapta patrulei lui Morimoto, iar în stînga, pe aceeași linie, plutea formația avioanelor torpiloare a lui Kyenzi Takasi. Sub fuselajele aparatelor, torpilele proaspăt vopsite împrăștiau sclipiri impresionante. După aspectul exterior, nu se deosebeau de cele de luptă.

Păstrîndu-și locul în rîndurile strînse ale formației, Yasuziro trăgea cu un ochi la altimetru. Nu pentru că n-ar fi avut încredere în capul formației — Morimoto era pentru ei Dumnezeu — însă îi era pur și simplu silă să se prăbușească după avionul călăuză, fără să aibă idee de înălțimea reală de zbor. Pe suprafața calmă a oceanului, ochiul nu are nici un reper ca să poată aprecia distanța pînă la apă. Hula ușoară compli-

ca situaţia — era imposibil să-ţi dai seama dacă sînt o sută de metri pînă la suprafaţă, ori o mie.

Cînd, înaintea lor, prin pîcla subţire, se iviră contururile uscatului, aparatele detaşamentului zburau chiar deasupra apei, gata să atingă măruntele valuri cu cîrligele dispozitivelor de frînare. Ochiul experimentat al lui Morimoto identifică rapid intrarea în golful Sioku. Acum, corectîndu-şi puţin direcţia, avioanele torpiloare se avîntau spre ţintele vase ancorate lîngă dane. Yasuziro îşi aruncă o privire asupra cronometrului de la bordul avionului.

— Zburăm exact după orar, îi interceptă privirea navigatorul Suzuki.

„Dar ce fac acum avioanele de picaj ?" se gîndi Yasuziro, cercetînd emisfera anterioară. Cerul de deasupra detaşamentului lui Morimoto era pustiu, iar pe ţărm, dincolo de dane, se înălţau trîmbe întunecate de fum şi praf.

Totul decurgea conform planului, cu stricteţe. Avioanele de picaj îşi aruncaseră încărcătura de bombe şi, peste puţin timp, vor elibera spaţiul aerian de deasupra poligonului. Acum se va putea acţiona corespunzător destinaţiei avionului Mitsubishi, fără teama vreunei ciocniri cu aparatele altor formaţii.

— Atacăm ! răsună prin radio vocea impasibilă a lui Morimoto.

„Oare nici acum nu simte emoţia palpitantă a atacului cu torpile ?" gîndea nedumerit Yasuziro.

Patrulele detaşamentului se împrăştiară pe direcţia de luptă. Grupul lui Morimoto, din trei aparate, atacă o ţintă crucişător, iar patrulele lui Yasuziro şi Kyenzi Takasi îşi expediară calupii torpilelor asupra distrugătoarelor aflate în stînga şi în dreapta crucişătorului.

De data aceasta, Yasuziro putea fi mulţumit. De pe poligon se transmise că distrugătorul torpilat de ei fusese nimerit de trei torpile. „Iată cum trebuie operat !" triumfă el. Cele trei luni de înnebunitoare eforturi de zbor nu trecuseră în zadar pentru el şi celelalte echipaje.

Abia acum, cînd cea mai complicată componentă a misiunii de zbor fusese îndeplinită, Yasuziro simţi că-l părăsise sentimentul de stîngăcie şi încordarea. Acestea îl cuprinseseră după ce decolase, şi-l stăpîniseră tot timpul cît aparatele zburau în formaţii strînse, înghesuite de alte formaţii ale valului de şoc, cînd se avîntaseră deasupra oceanului în zbor

razant, iar navigatorul Suzuki, privind la țintă, îl obligase să-și modifice direcția cu cîteva grade, cînd la stînga, cînd la dreapta.

Ajungînd din urmă patrula lui Morimoto, își ocupă locul în formație și, răsucindu-se nițel în scaun, luă o poziție să-i permită a-și mai ușura din sarcina spatelui obosit. Acum urma să aibă loc apuntarea, însă Yasuziro considera că și-o însușise destul de bine, chiar și în condiții de noapte.

Portavioanele, vopsite în gri-albăstrui, se estompau în piclă, în schimb, dîrele de spumă, ce rămîneau în urma lor, erau vizibile de la o distanță de mai multe mile. Așteptîndu-și rîndul pentru apuntare, Yasuziro efectuă cîteva tururi.

— E timpul să coborîm, transmise Suzuki, cînd executară virajul calculat pentru apuntarea pe portavionul „Akagi".

— Oare nu-i prea devreme ? spuse, neîncrezător, Yasuziro. Pînă la „Akagi" mai sînt încă zece mile bune.

— Șase și jumătate — preciză Suzuki.

Yasuziro diminuă virajele.

— Sîntem deasupra glisadei de coborîre, îl preveni navigatorul.

— Normal, nu-i pentru prima oară, i-o tăie scurt Yasuziro, împingînd manșa dinspre sine.

Acum își dădea seama și singur că zburau mai sus. Același lucru i se transmise și de pe portavion. Accelerînd viteza de coborîre, lui Yasuziro îi fu distrasă atenția cam vreun minut. Zburînd pe lingă „Hiryu", observase o trîmbă de fum pe puntea acestuia.

— Iarăși am impresia că a mai căzut cineva, îi spuse lui Suzuki, arătînd spre „Hiryu".

— Ajută-ne nouă, îndurătoare Kannon ! exclamă navigatorul, și imediat glasul îi fu acoperit de ordinul transmis de portavion :

— Luați înălțime ! Nu coborîți !

Venindu-și în fire, Yasuziro împinse maneta de gaze și trase manșa spre el. Avionul torpilor, pierzînd din viteză, întrerupse coborîrea în apropiere de nivelul punții portavionului și atinse în mod barbar roțile de pista de apuntare.

Conducătorul zborurilor, care se afla în turnul „insulei", înjură grosolan în microfon. Pe Yasuziro îl trecură sudori reci. Încă nițel, nițel de tot — și-ar fi plecat în vizită la Hoiuro Osada.

După apuntare, echipajele au fost invitate de comandantul detaşamentului, la analiza zborului. Căpitan-locotenentul Morimoto şi-a exprimat satisfacţia pentru rezultatele atacului. Efectuînd o scurtă trece în revistă a zborului, îi trimise apoi la odihnă pe aviatori. Discutînd însufleţit, aceştia se îndreptară spre sala de duşuri.

— Locotenent Hattori, pe dumneata te rog să mai rămii. Surîzînd, cu cel mai orbitor zîmbet posibil, Morimoto rosti cu glas calm şi insinuant cuvinte ce nu erau destinate unor străini : Venerabile domn Hattori, astăzi am avut fericirea să asist la minunata dumitale apuntare. Dacă ai fi redus gazul niţel mai devreme, atunci firma „Mitsubishi" ar fi fost obligată să construiască un nou avion torpilor, iar părinţii dumitale ar fi trebuit să-şi spargă capul pentru a cugeta la reproducerea unui nou Yasuziro pe lume. Ce-i cu dumneata, dragul meu Tigru, ce se-ntîmplă ? Eşti obosit, ţi-e dor de uscat, sau raţia de alcool se dovedeşte insuficientă ?

— Syensei ! Vă făgăduiesc să nu se mai repete aşa ceva ! Yasuziro simţi că faţa şi urechile îi fuseseră cuprinse de dogoare. Cînd, fir'-ar al dracului, va scăpa şi de obiceiul ăsta idiot de-a roşi ? Poftim, dacă poţi, şi arborează-ţi pe chip mască impasibilă !

Morimoto, ţăcănind din tabacheră, se-ntoarse să-şi aprindă ţigara, ferindu-se de vînt, ca să-i dea astfel timp subalternului să-şi revină din emoţie.

— Dacă-i să-ţi spun adevărul, Yasuziro-san, păi să ştii că pe mine de multă vreme mă trage la ţărm. E timpul să te distrezi niţel şi să fii izbăvit de dorinţele acestea neghioabe ce-ţi stînjenesc munca. Şi-ţi reamintesc, Tora, îmi eşti dator cu-o cină la „Zinryei" : nu ţi-ai sărbătorit încă avansarea în funcţie.

— Ah, syensei ! Numai de ne-am vedea odată la Yokohama...

Morimoto schimbă subiectul discuţiei. Îngîndurarea i se aşternuse pe faţă.

— Ia te uită, Yasuziro-san, ce splendid apus e astăzi ! Marea asta, de culoarea aurului roşu, şi norii sidefii... Aceeaşi nuanţă, pe care o are acum cerul la orizont, o avea cîndva şi obiul * fetei, desfăcut, pentru întiia oară de mine.

* Cordon lat, colorat, la un chimono ; se leagă la spate într-un nod complicat.

De pe „Hiryu", care naviga pe-o direcție paralelă, decolă un bombardier Y-99. Abia trecuse la zbor în urcare, cînd răsună un bubuit puternic. Din motorul stîng izbucni o pălălaie de flăcări, iar aripa îi fu cuprinsă de incendiu. Y-99 se prăbuși și explodă chiar deasupra apei. Din norul negru de fum porniră să curgă sfărîmăturile aparatului. Portavionul, fără să-și reducă viteza, depăși locul catastrofei, prinzînd cu catargul pata murdară a norului suspendat deasupra oceanului.

Yasuziro închise ochi, plecîndu-și capul. Umerii obrajilor îi zvîcniră.

— Învățătorule, fiți mărinimos și spuneți-mi, de ce se-ntîmplă atît de des așa ceva? La fiece decolare, îmi aștept rîndul.

Morimoto, care urmărise dezintegrarea bombardierului, nici nu clipise din ochi. Se petrecu cu el o metamorfoză subită: dintr-un sentimental admirator al frumuseții, se transformă într-un mentor feroce și împietrit:

— Să-ți fie rușine, Tora! Asemenea cuvinte nu-s de dumneata. Căci tigrii nu sînt crocodili și niciodată nu plîng asupra victimelor. Și-apoi, ține minte, locotenente: există o categorie de oameni — veșnic lipsiți de noroc. Pot fi și curajoși și abili. Însă deasupra lor planează umbra nenorocului. Neșansa îi însoțește permanent. Ursita rea îi urmărește. Sînt născuți sub o zodie nefastă. Cu astfel de oameni nu face să pornești la drum greu. Aduc și altora nenorocire. Nu-mi plac oamenii de teapa asta. Sărmanul Hoiuro, făcea parte dintre ei. Iar prin ciurul acesta — Morimoto arăta cu un gest larg portavioanele luminate pentru marș — se va cerne tot ce-i întîmplător. La luptă vor merge numai aleșii, însemnați cu pecetea unui destin fericit. Și ne vor aduce victoria, deși mulți dintre ei nu se vor mai întoarce acasă.

8

Începu cea de-a patra lună, de cînd „Akagi" era în navigație. Uneori, lui Yasuziro i se părea că toată omenirea s-a rătăcit undeva, în univers, iar în realitatea înconjurătoare existau numai nave, avioane și moartea care îi vizita zilnic. Din cînd în cînd, din lumea aceea ireală și minunată, de basm, soseau transportoare și tancuri petroliere, care-i aprovizionau cu rezervele necesare.

Se părea că vremea se oprise în loc, dar totul decurgea conform ordinii stabilite, odată pentru totdeauna. Diminețile, de dincolo de orizont se rostogolea soarele dogoritor — acesta era semnalul de declanșare a zborurilor de ziuă, ce continuau pînă la asfințit. Apoi, avea loc schimbarea decorului. Din ocean se ivea piroga cu vîrf ascuțit a lunii, sau se aștemea șalul negru, de catifea, al nopții tropicale, împodobit cu stele. Atunci intrau la zboruri cei de noapte. Toate aceste zile și nopți purtau pecetea a ceva sinistru și deprimau în permanență starea psihică a oamenilor. Viața era îmbibată pe de-a-ntregul de mirosul benzinei de avion arse și de mirodeniile ce fumegau în fața altarelor de pe nave, întru cinstirea ostașilor căzuți. Avioanele se prăbușeau din cer, ca niște meteoriți. De regulă, echipajele piereau la fundul apei, laolaltă cu aparatele.

Piloții, care printr-o minune scăpaseră de la pieire, erau în culmea fericirii și se odihneau după zboruri. Rămași fără avioane, se ridicau în aer numai de la caz la caz, pentru menținerea reflexelor de zbor.

Coborînd la micul dejun, Yasuziro se ciocni în ușa salonului ofițerilor cu unul din „norocoșii" aceștia și își pierdu definitiv buna dispoziție. Credea în prevestirile rele — iar întîlnirea cu „înecatul" nu făgăduia nimic bun.

Yasuziro făcu un schimb rece de plecăciuni, după care se grăbi să-și ia micul dejun.

În dimineața aceea, salonul ofițerilor nu mai era deloc atît de zgomotos ca la începutul croazierei. Pe atunci, băieții nu se plîngeau de lipsa poftei de mîncare, consumau cu plăcere tot ce li se servea. Acum însă, ședeau posomoriți, tăcuți, mestecînd parcă în silă. Multe din locurile de la mese erau goale. Amprenta extenuării era așternută pe chipul piloților. Munca intensă de peste vară îi epuizase, le pustiise sufletul și trupul, iar frecventele accidente le frînseseră voința. Marea majoritate suferea de dispariția poftei de mîncare. Somnul devenise neliniștit, plin de coșmaruri. Avioanele ce se prăbușiseră în timpul zilei erau visate noaptea, determinîndu-i să tresară, să scîrșnească din dinți, sau chiar să țipe.

Morimoto privi la fața trasă a lui Yasuziro și, parcă citindu-i gîndurile, spuse cu jumătate de glas :

— Strașnic s-au mai rărit rîndurile noastre. Dacă va merge tot așa, în continuare, atunci, Tigrule, peste vreo șase luni, vom mînca numai noi amîndoi în salonul ăsta.

— Sînteţi atît de sigur de nemurirea noastră, învăţătorule ? Eu însă mă cam îndoiesc : noi toţi trăim sub ochiul unui singur Dumnezeu... Cui îi trebuiesc asemenea zboruri demenţiale ?

— Nu pleca nasul, nobilă fiară ! Am credinţa că, în cartea ursitei, ne stă scris să murim de moartea noastră şi încă la adînci bătrîneţi.

— Dar cine va mai preamări în lupte imperiul nostru, dacă toţi piloţii se vor îneca lîngă blestemata asta de insulă ?

Morimoto, umplîndu-şi gura cu orez, nu răspunse nimic.

Iar a doua zi, venind la masa de prînz, Yasuziro observă că salonul ofiţerilor era plin de aviatori noi. Odată cu completarea efectivului, sosiseră şi avioane nouţe, umplînd hangarele ce se goliseră pe jumătate pînă la dotarea prevăzută.

Se terminase cu viaţa voioasă a piloţilor care suferiseră accidente. Grijile lui Yasuziro şi Morimoto sporiră : trebuiau să-i introducă pe boboci în formaţie, să facă din „materia brută" luptători iscusiţi ai văzduhului.

Şi iarăşi vuiau motoarele şi iarăşi, aproape în fiece zi, unul sau două echipaje se scufundau în ocean, sau explodau lîngă ţintele de pe insula Sioku.

„Totuşi ar fi putut fi şi altfel, dacă n-ar fi existat graba asta afurisită, reflecta Yasuziro asupra cauzelor frecventelor accidente de zbor. Cîţi flăcăi au căzut în apele oceanului numai din pricina instruirii insuficiente, a zăpăcelii, a inexistentei experienţe necesare ! Dar şi avioanele — parcă li se pot verifica şi înlătura defectele într-o atare lipsă de timp ? încotro ne zoresc în halul ăsta ? De ce nu ţin seama de nimic ! ?"

Însă întrebărilor ce se iviseră, Yasuziro nu fu în stare să le găsească un răspuns nici din partea lui Morimoto, mentorul său.

Se împliniseră mai mult de cinci luni de cînd portavioanele călcau apele insulei Sioku — devenite mormînt pentru echipajele a trei sute de avioane. Cifra de mai sus reprezenta aproape jumătate din întreg parcul de aparate al aviaţiei japoneze ambarcate. Frecvenţa crescută a accidentelor nu făcea să scadă intensitatea zborurilor. Ca regulă de bun comportament, se lua în considerare atitudinea indiferentă faţă de moartea colegilor. Comandamentul marii unităţi de portavioane dădea impresia că era stăpînit de o unică dorin-

ţă — să şteargă cît mai repede de pe faţa pămîntului nenorocita asta de insulă, Sioku. Simţindu-se condamnaţi la pieire, plecau în văzduh cuprinşi de o stupidă şi fanatică supunere. Zborurile se succedau cu regularitate. Bombele explodau, calupurile torpilelor bubuiau, spulberînd bordurile mîncate de rugină ale ţintelor-vas.

În octombrie, la Sioku sosi Comandantul-şef al flotei reunite a Japoniei, amiralul Yamamoto. Comentînd ştirea, Morimoto declarase :

— Excelenţa sa n-a venit degeaba !

Yasuziro, care cunoştea bine biografia amiralului, gîndea la fel.

...Isoroku Yamamoto, fost student al universităţii din Harvard, era creatorul aviaţiei maritime militare a Japoniei. Mulţumită strădaniilor sale şi preocupării neobosite depuse de el, Japonia avea, încă din 1927, patru portavioane. După conferinţa navală de la Londra, cînd delegaţia condusă de Yamamoto respinsese raportul de 3 la 5 în favoarea flotelor S.U.A. şi ale Angliei, Yamamoto devenise erou naţional. Şi iată că amiralul Yamamoto, fostul ataşat militar naval în S.U.A. şi mare cunoscător al flotei americane, era aici, la Sioku.

Amiralul, din adăpostul betonat, urmărise cu atenţie valurile de bombardiere, avioane torpiloare şi de vînătoare, care făceau praf ţintele renovate cu prilejul sosirii înaltului oaspete. Încîntat de impresionanta desfăşurare de forţe, Yamamoto apreciase :

— Consider că aviaţia ambarcată este pe deplin pregătită pentru caz de război. Permit înapoierea portavioanelor în apele metropolei.

Bucuria marinarilor, că se întorceau acasă, fusese atît de mare, încît pe fondul acesteia trecuse neobservată pierderea a doua bombardiere Y—99, majorîndu-se cifra catastrofelor la trei sute două aparate.

Nu s-au constatat asemenea pierderi în aviaţie nici ulterior, chiar în toiul celor mai înfierbîntate bătălii din Oceanul Pacific.

Înainte de a zbura în Japonia, amiralul Yamamoto, efectuînd o inspecţie a forţelor ce-i fuseseră încredinţate, a fost şi pe „Akagi". Efectivul portavionului, aliniat pe puntea superioară, l-a întîmpinat cu puternice strigăte de „Banzai". Isoroku Yamamoto nu arăta bătrîn. Era un bărbat vînjos, ordonat şi vioi. Primind raportul comandantului de pe „Akagi",

amiralul a salutat ducînd trei degete la cozoroc, mîna fiindu-i mutilată de schijele unui obuz rusesc, în timpul bătăliei de la Tsushima. Figura lui, cu pomeţi ieşiţi în afară, cu sprîncene negre şi groase, purta înscrisă expresia unei voinţe de fier şi a neînduplecării. Era chipul unui ostaş pe care niciodată nu apăruse zîmbetul. Amiralul a rostit o scurtă cuvîntare, şi a dat de înţeles că Japonia se afla în pragul unor bătălii decisive.

Sosit în suita amiralului Yamamoto, contraamiralul Minobi, prieten apropiat şi tovarăş de idei al comandantului, s-a arătat şi mai deschis. Într-un cerc restrîns de ofiţeri superiori de pe „Akagi" a spus că poligonul insulei Sioku, pe care l-au atacat cu atîta dîrzenie, era o copie fidelă a Pearl-Harborului — baza principală a flotei S.U.A. din Pacific — amplasată pe insula Oahu, din arhipelagul Hawaii.

În ziua următoare, un hidroavion cvadrimotor cu cocă i-a transportat pe amiral şi suita sa la Tokyo. Iar după ei, au virat în direcţia metropolei etravele portavioanelor. Insula Sioku, făcută harcea-parcea şi pîrjolită, întocmai ca un vis urît, dispăru dincolo de pupa.

CAPITOLUL III

1

La mijlocul lui octombrie 1941, „Akagi" şi „Kaga", reunite în Divizia întîi de portavioane, sosiră la Yokosuka.

Yasuziro Hattori, plin de aşteptări îmbucurătoare, privea cu plăcere la petele murdare de mîl care pluteau la suprafaţa apei sub nările portavioanelor. Mîlul fusese scos de pe fundul micului golf de greoaiele ancore. Ceea ce reprezintă pentru un marinar locul de ancorare, numai marinarii hoinari sînt în stare să înţeleagă, cei care au suferit o lungă despărţire de ţărm. Iar staţionarea aceasta era una deosebită : făgăduia nu numai odihna după activitatea încordată de zbor, dar şi o permisie de două săptămîni, oferită lui Yasuziro de comandantul grupului de aviaţie. În răstimpul unei jumătăţi de an de navigaţie, tînărul ofiţer, lipsit de posibilitatea coborîrii la ţărm, strînsese o sumă apreciabilă. Pilotul îşi putea îngădui să petreacă permisia pe picior mare, fără a-şi refuza nimic.

Către amiază, terminînd cu toate formalitățile legate de întocmirea actelor pentru permisie. Yasuziro coborî la țărm, îmbătat de uitatul sentiment al libertății.

Pămîntul, după care tînjise în lungile luni de navigație, îl întîmpină cu podoaba sărbătorească a toamnei : cu frunzele roșii ale arțarului, cu viile culori ale crizantemelor și cu ultramarinul bolții cerului pe fondul căruia sclipea conul înzăpezit al vucanului Fuji Yama. În sufletul lui Yasuziro, răsunară ca o muzică versurile lui Sugavara :

„Crizantemele acelea, albe, care, acolo,
Legănate-n depărtare, de briza marină,
Par mereu ochilor,
Într-o zi de toamnă,
Un val izbindu-se de țărm, iar nu flori."

Într-un sfert de ceas, trenulețul electric îl duse pe pilot la Tokyo. După ce ieși de sub bolțile de cărămidă ale uriașei gări, construită în stilul „renaissance", european, Yasuziro se afundă în vălmășagul de mai multe milioane ale orașului.

Omul cu velоricșa, un bărbat slab și ridat, apăsă energic pe pedale, avînd în vedere că i se oferea posibilitatea să-și cîștige masa de prînz. Locotenentul îi ceru să-l ducă în „Cartierul de argint" — Ginzu, unde, uneori, își găsea adăpost într-un mic hotel, aparținînd doamnei Kabayasi. Revăzîndu-și vechiul client, doamna Kabayasi, în pofida vîrstei apreciabile, se așeză în genunchi și aproape îi cîntă curtenitorul „O-kayerinasai !" („Bine ați venit !"). Adresîndu-i cîteva întrebări cu privire la sănătatea sa și la cea a părinților, hoteliera îi înmînă cheia camerii, pe care se afla înscris ideograma „Luna".

Lepădîndu-și încălțările, tînărul se schimbă într-un chimono vișiniu, din mătase grea și, poruncind să i se calce uniforma, se duse în baie. Yasuziro nu se grăbea nicăieri. Și un ceas întreg se desfătă în camera de baie ce avea pereții acoperiți cu faianță neagră. Deocamdată, nu-și făcuse planuri precise. Însă mai de mult luase hotărîrea să-și înceapă permisia prin căutarea micuței sale vecine de la Hiroshima, Tiyeko Morisawa, care studia științele medicale la o universitate particulară.

Împrospătat de baie, se întoarse în odaie și se întinse pe o rogojină vernil-aurie, un tatami, și care răspîndea o aromă

abia perceptibilă de iarbă uscată. În carnețelul de notițe, găsi numărul de telefon al lui Tiyeko.

Ea îi plăcuse lui Yasuziro încă din copilărie și, cu toate că nu se putea spune că erau logodiți oficial, amîndoi știau că această problemă era de mult hotărîtă de părinții lor.

Tiyeko locuia într-o pensiune pe strada Kanga, în blocul de deasupra magazinului universal. Yasuziro cunoștea blocul, deși nu fusese niciodată în el. Conform normelor moralei japoneze, logodnicul nu trebuia să se întîlnească pînă la nuntă cu viitoarea mireasă. Dar, avînd în vedere că încă nu erau logodiți, lui Yasuziro i-ar fi plăcut să se vadă cu prietena sa. Formă de cîteva ori numărul, pînă îi răspunse un glas femeiesc, oarecare, care-i prezentă mii de scuze pentru că întîrziase să ridice receptorul, și îl informă că Tiyeko plecase la Hiroșhima cu două zile în urmă, chemată printr-o telegramă, deoarece maică-sa era bolnavă.

Toate castelele din Spania i se prăbușiră. Trebuia să ia o hotărîre, și anume cum să-și petreacă seara aceasta. Stînd întins pe tatami, își vîrî mîinile sub cap și. așteptînd să i se aducă de la călcat uniforma, porni să admire reproducerile din seria „O sută de înfățișări ale lui Fuji Yama“ de Hokusai, ce erau agățate pe pereți.

Se auzi un ciocănit discret, și în ușă se ivi o servitoare drăgălașă, cu vestonul lui de locotenent pe mîinile întinse. Cu o plecăciune elegantă i-l înmînă posesorului și, îmbujorîndu-se sub privirea insistentă a lui Yasuziro, țîșni afară din odaie.

Faptul acesta, neimportant în sine — apariția în odaia lui a unei femei tinere și plăcute — îl tulbură. Era și firesc — nu i se întîmplase niciodată așa ceva, în cele șase luni de navigație. Noaptea, numai luna curioasă își arunca privirile în cabina lui. Yasuziro simți nevoia de a se afla într-un anturaj ma vesel. Dracul s-o ia de treabă ! De cîtă vreme nu mai auzise sunetul strunelor de syamisyen și melodiile gingașe ce răsunau în căsuțele gheișelor ! De cînd nu mai văzuse mișcările mlădioase și pline de grație, precum și strălucirea ochilor vicleni din dosul evantaielor jucăușe !

Din păcate, nu vor fi împreună cu el vechii tovarăși de luptă și participanți nelipsiți la chefurile lor de celibatari, Kyenzi Takasi și Hoiuro Osada. Și nu va fi nici învățătorul său, Morimoto, în preajma căruia se simțea ca un ucenic. Doi din ei își așteptau permisiile la bordul portavionului „Akagi“,

iar Hoiuro și-a aflat liniștea în fundul oceanului. Pilotul se întristă. Fără voie, își aminti versurile :

„Strigătul neașteptat, plin de jale,
Al păsării fără suflet, din depărtarea toamnei,
Îl știi tu oare ?“ *

Obișnuința de a trăi și de a te afla în societatea ofițerilor de marină se dovedi destul de puternică. Dar cine stă să tînjească prea mult, atunci cînd ai douăzeci și unu de ani ? „N-am să-mi irosesc zilele permisiei cu-atîta zgîrcenie acordată“, se gîndi Yasuziro.

Îmbrăcîndu-și repede uniforma, ieși din casă. Acuma cugeta numai la femei. Tulburat de anticiparea mîngîierilor lor, locotenentul grăbi pasul spre labirintul ulicioarelor din Yosiwara, celebrul cartier al „felinarelor roșii“, populat de gheișe și de venalele zeițe ale dragostei.

2

Încă nu se întunecase bine, dar ferestrele majorității caselor erau luminate, iar ușile larg și ospitalier deschise. La ferestre, stăteau și priveau femei sulemenite, îmbrăcate în chimonouri de culori aprinse, cu coafuri neverosimil de complicate.

Yasuziro înainta de-a lungul caselor, examinînd această marfă vie. Multe dintre femei erau chiar drăguțe, însă ofițerul trece pe lîngă ele în căutarea a ceva deosebit și neobișnuit. După ce parcurse vreo cîteva străzi, se opri în dreptul unei ferestre mari, dincolo de care o tînără jucîndu-se cu evantaiul, discuta ceva cu un băiețel foarte drăguț — un paj kamura aflat în slujba ei. De îndată observă că atrăsese atenția unui ofițer de marină, însă modestia feminină, care se bucură de-o înaltă prețuire în Japonia, îi interzicea chiar și ei, unei curtezane, să invite bărbați în odaie. Lucrul acesta nu se cuvenea făcut. Pentru cei care ar fi intenționat să intre, ușile erau deschise. „Pesemne este o «taifu»“ ** gîndi pilotul. Dar el își putea permite și-o distracție atît de scumpă.

* Simazaki Toson — poet japonez ; a trăit de la sfîrșitul secolului al XIX-lea, pînă în prima jumătate a celui de-al XX-lea.

** Gheișă de cea mai înaltă categorie.

Decis în privința alegerii făcute, Yasuziro păşi în odaia tapisată cu mătase aurie. Aici, fu întîmpinat ca un oaspete de vază. Gheişa, care din fragedă tinerețe efectuase o ucenicie specială, cunoştea la perfecție gusturile şi pretențiile fiilor lui Yamato *. Nu era cuviincios să-şi expună vederii frumusețea picioarelor, aşa cum fac femeile europene, sau să-şi ascundă fața sub feregea, ca musulmanele. Ştia prea bine că aceste atribute ale frumuseții feminine ocupă un loc infim în ritualul seducerii bărbaților japonezi. Iar pe Yasuziro îl atrăsese nu gingăşia chipului puternic fardat şi nici trupul bine făcut, dar abia sesizabil sub chimonoul larg, legat cu un obi lat. Privirea lui stăruise asupra gulerului vestmîntului. În timp ce curtezana, înclinată într-o adîncă plecăciune, îngăduia contemplarea gîtului şi-a părții superioare a spatelui, prin tăietura adîncă a gulerului chimonoului, pajul oferi şervețele înmuiate în apă fierbinte, pentru împrospătarea feței şi a mîinilor.

Gheişa stăpînea excelent arta „yugen" — a elocvenței, fiecare frază pe care o rostea deschizînd spații largi pentru zborul fanteziei. Chiar şi tăcerea era un fel de vrajă, care te transporta într-o altă lume, de basm şi desfătare.

Yasuziro bău saké şi-i ascultă glasul gingaş, ca şi ciripitul unei păsări :

„Astăzi, înaintea florilor beau
Fiecare pocal pînă la fund.
Mă amețesc, aflat în culmea fericirii şi-a liniştii,
Şi număr pocalele de vin..."

Doamna Kabayasi era uimită că nu i se trezise chiriaşul pentru micul dejun, ba era gata să piardă şi prînzul. Cînd se duse să-l deştepte, acesta o rugă să i se servească susi** şi un pocal cu saké.

În timp ce mîncă şi bău, Yasuziro decise să plece numaidecît la Hiroshima — oraşul copilărei sale, acolo unde îi locuiau părinții şi încotro dispăruse în mare grabă micuța Tiyeko, îngrijorată de boala mamei sale.

Îşi anunță părinții, printr-o telegramă, de sosirea lui, îşi strînse bagajul sărăcăcios şi îşi luă rămas bun de la ospitaliera doamnă Kabayasi.

---

* Numele unuia din triburile străvechi, întemeietor al națiunii japoneze.

** Chiftelute din orez, cu sos, învelite în peşte crud.

CAPITOLUL IV

1

Cînd Yasuziro deschise ochii, văzu la căpătîiul său o pisicuță de porțelan, care, ridicîndu-și lăbuța, implora binecuvîntarea zeilor asupra stăpînilor ei. Urecheia stîngă îi era nițel ciobită — urmare a ștrengăriilor lui din copilărie.

— Bună, Kiska, îi spuse el, apelînd la aceleași cuvinte pe care le rostea cînd era mic. Scoțînd mîna de sub plapumă, mîngîie pisicuța pe cap : amintirea anilor copilăriei îi umplu pieptul de bucurie. De multișor nu mai fusese pe acasă. Aici, nu se schimbase aproape nimic, dar totul devenise mai mic, miniatural. Poate Yasuziro însuși crescuse la proporții neobișnuite. Întorcîndu-se pe spate, înlătură plapuma de mătase cu care-l acoperise, grijulie, maică-sa. Dinspre hibachi * dogorea. Aerul înăbușitor din odaie era plin de efluvii aromate. Pesemne, dincolo de paravanul ce despărțea încăperea, tatăl său ardea luminări în fața altarului familiei, înălțînd laude preabunei și îndurătoarei zeițe Kannon, care li-l păstrase nevătămat pe fiul lor mai mic și-l adusese în casa părintească, măcar pentru scurt timp.

Yasuziro se uită la ceas. Era șapte și ceva. „Cam devreme“, gîndi el, și încercă să adoarmă din nou. Capul încă nu i se desmeticise ca lumea, după băuturile alcoolice consumate în ajun. O jumătate de ceas de somn l-ar fi ajutat să-și recapete obișnuita lui stare de prospețime. Dar nu mai izbuti să ațipească. Îi reveneau în minte, cu insistență, amănuntele serii sărbătorești de ieri.

În afară de rubedenii, la festivitatea organizată cu prilejul sosirii băiatului, tatăl îl poftise și pe vechiul prieten Kyosi Morisawa, un negustor bogat, care se ocupa cu comerțul de mătase brută. Kyosi Morisawa avea patru fete, printre care se număra și cea mai mică, fiica lui iubită, Tiyeko. Bă-

* Tavă pentru jăratec, folosită în loc de sobă pentru încălzitul încăperilor.

trînul Morisaka fusese mult timp îndurerat de lipsa unor băieţi, care să-i continue neamul. „Sacul e mic, dar intră mult în el ; fata-i mică, dar cheltuielile-s uriaşe“, îi plăcea lui să repete un vechi proverb japonez. Însă din clipa, de cînd, în casa sa intrase, cu drepturi de fiu, soţul celei de-a doua fiice, care-şi luase numele de Morisawa, bătrînul se liniştise, iar după puţin timp uită de-a binelea că fiul acesta nu era din sîngele lui.

Se goliseră cîteva sticle cu etichete de un galben-veninos. După ce sakéul încălzi stomacurile şi sufletele celor prezenţi, şefii clanurilor Hattori şi Morisawa hotărîră să se înrudească. Intenţia de a-l căsători pe Yasuziro cu Tiyeko nu era ceva nou, însă acuma se lua o decizie oficială, definitvă şi ireversibilă. Pentru asta, nu aveau nevoie de consimţămîntul tinerilor. Veacuri de-a rîndul copii familiilor japoneze se căsătoriseră la alegerea părinţilor. Aşa se făcea şi acum.

Decizia părinţilor nu-l deprimă cîtuşi de puţin pe Yasuziro. Îi făcea plăcere gîndul că avea să se căsătorească, luînd-o pe Tiyeko. Data nunţii — peste cinci zile (ostaşul nu are timp să tărăgăneze chiar şi cînd e vorba de procedură) — i se păru prea îndepărtată. Yasuziro ar fi dorit mult de tot s-o vadă de Tiyeko, însă ştia că aşa ceva era imposibil. Nu i-o vor arăta pînă la nuntă, care se decisese să fie celebrată conform vechiului ritual.

„Cum o fi ?“ Gîndul acesta nu-i dădea deloc pace locotenentului, deoarece aproape că nu se cunoşteau, deşi în fragedа lor copilărie petrecuseră împreună, jucîndu-se pe stradă. Yasuziro era mai mare cu trei ani decît Tiyeko şi întotdeauna se purtase îngăduitor cu fetiţa aceea sprintenă, avînd ochi de ştrengăriţă.

Mai tîrziu, cadetul Yasuziro aflase că Tiyeko studia la Tokyo. Ba chiar intrase şi în posesia numărului ei de telefon şi cercetase unde locuia. Dar nu avusese ocazia să se întîlnească. În primul rînd, îl impiedicau normele buneicuviinţe japoneze, iar, în al doilea rînd, cadetul Yasuziro se obişnuise să-şi petreacă rarele ore de înviorare împreună cu colegi de-ai săi, puşlamale ce se simţeau — ca şi el — mai bine în societatea unor femei mai coapte şi mai accesibile, decît în preajma unei făpturi neprihănite, care purta numele de Tiyeko...

Se auziră nişte paşi uşori şi Yasuziro se trezi din visele lui de tinereţe. Maică-sa aruncă o privire în odaie şi-l pofti la micul dejun. Îmbrăcîndu-şşi în grabă un chimono lejer,

locotenentul se duse repede în camera de baie. Tatăl său, ca un adevărat japonez, era un conservator înrăit în multe aspecte ale vieții. Bunăoară, nu fusese de acord să-și instaleze o cadă în locuința sa. Bătrînul prefera să se îmbăieze, după străvechiul obicei japonez, într-o putină mare de lemn, în care apa fierbinte provenea de la un boiler cu gaze, ultracontemporan.

Nimeni nu i se împtrivea capului de familie, deși majoritatea celor ai casei ar fi dorit să-și facă baia într-o cadă obișnuită și nu la putină.

Rîzînd de ciudățeniile lui taică-său, Yasuziro se cufundă pînă la gît în apa fierbinte, în care se mai scăldaseră, pînă atunci, în aceeași zi, părinții și frații săi. Bărbații din familia Hattori se grăbeau să plece la serviciu. Banca „Sumitomo" își deschidea birourile la nouă fix. Directorul era mîndru de ordinea și punctualitatea ce domneau în templul financiar care îi era subordonat și supraveghea, extrem de sever, disciplina salariaților, indiferent de funcția pe care o aveau. De aceea, cînd Yasuziro pătrunse în odaie, înviorat de baie, micul dejun era în toi. Bărbații, șezînd pe perini în fața unei măsuțe joase, mîncau sukiyaki de găină. Plecîndu-se înaintea lui taică-său și a fraților și cerîndu-și iertare că întîrziase la micul dejun, Yasuziro își luă bețișoarele pentru mîncare

În dimineața aceasta era preocupat de gîndul darului de nuntă pe care trebuia să i-l facă lui Tiyeko. După ceai, taică-său își aprinse o țigară și, de parcă ar fi citit gîndurile băiatului mai tînăr, arătă spre un pachețel ce se afla în nișa de sub kakemono — ruloul de hîrtie cu ideograme frumos desenate.

— Cum îți place yui-no * ?

Desfăcînd pachețelul, Yasuziro găsi în el un chimono de brocart, brocart cu desene aurii fantastice, împletite cu dragoni, berze, flori de lotus și crizanteme.

— O, exclamă el. Dar este un dar princiar! Îți mulțumesc, dragul, darnicul și mărinimosul meu părinte! Întotdeauna am să mă rog cerului pentru sănătatea și fericirea dumitale.

Darul i-a fost trimis logodnicei împreună cu o statuetă de argint. Aceasta reprezenta trei maimuțe, din care una închidea ochii, alta își ținea gura strînsă, iar cealaltă își astupa urechile. Sculptura, glumeață la prima vedere, era, de fapt,

* Cadou, cu prilejul logodnei.

simbolul trist al smereniei şi supunerii femeii. „Mizaru“ — povăţuia o maimuţă : închide ochii şi nu băga de seamă nimic ; „kikazaru“ — îndemna cealaltă, care-şi astupa urechile : nu asculta nimic ; „ivazaru“ — conchidea a treia : închide gura şi nu spune nimic. Smereşte-te, nu fi geloasă, nu contrazice — iată înţelepciunea, care, de secole oprima femeia japoneză. Aşa a fost cu veacuri în urmă, iar în al cincisprezecelea an al erei Showa nu mai era nevoie să fie modificată ordinea existentă, mai ales datorită faptului că stăpînilor lumii — bărbaţilor, le convenea o asemenea aşezare a lucrurilor. Îi scutea pe bărbaţii japonezi, invidiaţi de bărbaţii altor popoare, să aibă soţii arţăgoase, nesupuse şi stricate. Iar în familii domnea buna-cuviinţă. Chiar şi cei mai prăpădiţi bărbăţei erau — în ochii soţiilor şi ai membrilor familiei — nişte patriarhi, ale căror cuvinte trebuiau socotite literă de lege.

2

În ziua următoare, după inmînarea darului miresei, în casa lui Yasuziro au fost aduse aşternutul şi zestrea „hanayome“ („floricica“) fiicei care pătrundea în familia Hattori.

Iar apoi, timpul parcă s-a oprit în loc. Logodnicul n-a mai fost în stare să se ocupe de nimic serios. I s-a părut că două zile au dăinuit cît o săptămînă. Şi, în sfîrşit, sosi şi momentul nunţii.

Spre seară, terminaseră cu toate pregătirile, pentru ceremonia căsătoriei. Yasuziro, din ce în ce mai nerăbdător, privea uliţa, fumînd al doilea pachet de ţigări.

Procesiunea nunţii îşi făcu apariţia înainte de apusul soarelui. Mireasa păşea însoţită de peţitori, părinţi şi neamuri. În urma tuturor veneau băieţii, purtînd solemn în cutii de lac darurile pentru mire.

Yasuziro nu-şi mai lua ochii de la mireasa ce se apropia. Era încîntătoare, în pofida tristeţii adînci ce o podidise, pricinuită de gîndul că îşi părăseşte, pentru totdeauna, familia şi casa părintească. De ea se îndepărtaseră, de-a pururea, într-un trecut fără de întoarcere, şi universitatea pe care nu apucase să o termine şi întreaga ei viaţă de fecioară. Capul lui Tiyeko era împodobit cu o găteală albă, ce ascundea imaginarele „cornuleţe ale geloziei“. Cele cîteva chimonouri îmbrăcate de mireasă se observau unul peste altul. Datorită nenumăratelor veşminte, tînăra părea niţel cam plinuţă şi ceva

mai trupeşă, iar încălţările gyota, înalte şi daurite, o făceau să arate mai înaltă şi mai în vîrstă. Găteala lui Tiyeko se încheia printr-un brîu — obi — cusut cu fir de aur, şi legat la spate cu o fundă mare, ce sugera forma unui fluture imens. Gazdele şi oaspeţii se întîmpinară, plecîndu-se adînc, îndelung şi politicos, şi mult timp şi-au urat unii altora fericire şi viaţă lungă.

În sfîrşit, obosiţi de respectul pe care şi-l arătau reciproc, şi-au adus aminte de mire şi i-au prezentat mireasa. Cei doi ani trăiţi în capitală de Tiyeko nu trecuseră degeaba. Lui Yasuziro îi sări imediat în ochi arta ei de a se purta elegant şi degajat. Tiyeko se apropie de el, se plecă adînc şi, ridicîndu-şi faţa uşor fardată cu alb, însă tot copilăros de drăguţă, îl privi ţintă, cu ochii ei negri, niţel migdalaţi, fără să-şi ascundă curiozitatea.

Yasuziro, captivat de frumuseţea miresii sale, zîmbi şi se înclină într-o plecăciune adîncă, rostind fraza clişeu, de secole şlefuită, pe care o adresau logodnicelor lor străbunii de demult :

— Pentru întîia oară sînt privit de ochii tăi graţioşi !

Era adevărat. Copilăria nu intra la socoteală. În faţa lui Yasuziro se afla o fată aproape necunoscută. Toate îi plăceau la ea : şi glasul melodic şi mersul uşor, aerian, şi trăsăturile ovale, tipice figurii japoneze.

Ceremonia de prezentare a miresei către mire luă sfîrşit şi cortegiul sărbătoresc se îndreptă spre templul shintoist, împiedicîndu-se în pietrişul mărunt aşternut pe drum *. Veniseră „zilele fericite ale toamnei" şi lîngă templu era animaţie. Oprindu-se înaintea toriyului **, bătură cu toţii armonios din palme, invocînd zeii Shinto, şi începură să le facă vînt cu ramuri verzi noilor căsătoriţi.

Oaspeţii, după ce se înapoiară de la templu, fură poftiţi într-o uriaşă încăpere, în care fuseseră aşternute douăzeci şi cinci de tatami, şi din care se scoseseră paravanele despărţitoare. Mesele se frîngeau sub povara nenumăratelor mîncăruri

* Drumurile de acces spre templul shintoist sînt acoperite cu pietriş mărunt, în scopul de a aduna gîndurile credincioşilor şi a-i pregăti pentru comunicarea cu divinităţile Shinto.

** Un fel de prăjină pe care dorm găinile. După cum sună legenda. Amaterasu, zeiţa soarelui, care, jignită, se ascunsese într-o peşteră, fusese momită, pentru a ieşi, cu cucurigurile sale, de un cocoş ce stătea cocoţat pe o prăjină.

și a sticlelor cu saké încălzit în vederea festivității. Musafirii s-au așezat la mese, iar lîngă altarul shinto al casei începu ceremonia san-san-kudo. Băieței și fetițe, în vîrstă de șapte ani, umplură pocalele pentru mire și mireasă. Yasuziro și Tiyeko sorbiră de trei ori cîte-o înghițitură de saké, din trei pocale pe care le schimbară între ei, și își jurară unul altuia credință.

Apoi porniră să bea și neamurile și, tot în același chip, cîte trei înghițituri din trei pocale diferite. După asta, copiii care turnaseră sakéul au fost trimiși acasă, nu mai înainte de a li se fi oferit dulciuri. Împreună cu ei plecă și mireasa, ca să-și mai dezbrace din nenumăratele-i veșminte ce-i stînjeneau mișcările, și să se înapoieze în chimonoul dăruit de mire. Tiyeko reuși, într-un scurt răstimp, să-și aranjeze părul în coafura „marumagiye" pe care o poartă femeile măritate. Singura încălcare a tradiției străvechi — nu-și vopsise dinții cu negru.

Reîntoarcerea miresei a reprezentat, de fapt, semnalul pentru deschiderea sărbătorii. Lumea și-a umplut pocalele și, după ce le-a golit, s-a pus pe mîncat. Tinerii au fost și ei siliți să bea, iar ca să fie fericiți, să guste komboy — alge înăbușite, care, conform superstițiilor japoneze, aduc mulțumirea în casă.

Cînd oaspeții, îngreunați de vin și mîncăruri și-au pierdut interesul față de conținutul sticlelor și al platourilor de porțelan, își făcură apariția muzicanții. Răsunară apoi sunete melodioase de koto, biva și flaut. Iar musafirii porniră să intoneze cîntecele lor preferate.

Veselia generală își atinsese punctul culminant și Yasuziro își dădu seama că asistența uitase de tinerii căsătoriți. O chemă, încet, pe Tiyeko, aflată nu departe, lîngă părinți.

Mireasa pricepu, după mișcarea buzelor, ce anume o ruga Yasuziro și, ușurel, se furișă pe ușă. Pe urmele ei purcese și mirele.

Ospățul ținu trei zile, dar tinerii căsătoriți, îmbătați de dragoste, aproape că nu mai observau ce se petrece în preajma lor. Nu mai auzeau nici toasturile, nici sunetele syamisyenurilor, nici cîntecele oaspeților care se chercheliseră bine.

Totul are însă un sfîrșit. Mai întîi s-a terminat cu nunta, iar peste încă patru zile se apropie și încheierea permisiei, care zburase ca un vis. Gîndul că avea să fie timp îndelungat despărțit de Tiyeko îi tortura sufletul lui Yasuziro, dar datoria de ofițer al flotei imperiale îi poruncea să se înapoieze pe portavion.

Sosi şi ziua despărţirii. Plecîndu-se adînc în faţa părinţilor şi a soţiei, Yasuziro urcă în vagonul expresului de Tokyo. Un şuier răguşit anunţă pornirea trenului. O smucitură — şi peronul gării din Hiroshima, cu cei ce-l petrecuseră, pluti în urma aviatorului. Iar în urechi încă mai continua să răsune glasul maică-sii, rugîndu-l să aibă grijă de el, precum şi şoaptele lui Tiyeko, făgăduindu-i că avea să-i dăruiască un fiu.

Indiferent faţă de destinele omeneşti, expresul îşi mărea viteza şi-l ducea pe Yasuziro cît mai departe, tot mai departe de cei pe care îi iubea şi care-l iubeau.

CAPITOLUL V

1

Săltînd pe creasta valului, Charles Mallory îşi roti privirile. Plaja era atît de departe, încît nu era în stare să-i distingă pe cei aflaţi pe ea. Se gîndi : „Te pomeneşti c-a sosit timpul să mă întorc". Dar comandantul său, Robert Harris, menţinîndu-se pe planşă, continua să plutească înspre partea deschisă a oceanului. Charles îl întrebă cu o falsă însufleţire :

— Ei, Bob, încă nu se vede Fuji Yama ?

Capul în cască albastră se răsuci spre el.

— Acuş ne-ntoarcem... Să aşteptăm un val mai mare.

După cîteva minute, se apropie un val uriaş, cu creastă albă şi înspumată.

— Haidem ! strigă Robert.

Pregătind planşele, se avîntară cu faţa spre mal, aşteptînd apropierea celui de „al nouălea val". Acesta se ivi lîngă ei, parcă furişîndu-se, clocotind abia auzit, cu spume pe coamă. Înşfăcată de val, planşa fu cît pe ce să-i fie smulsă din miini lui Charles. Abil, el izbuti să se suie pe ea şi, legănîndu-se, porni în zbor către plajă. Nu prea departe, Robert, întocmai ca un schior de munte pe-o pîrtie de slalom, luneca, odată cu valul, pe planşă.

— Oho-ho-ho ! strigă Charles, cuprins de-un entuziasm frenetic.

— Formidabil ! îi răspunse Bob Harris. Păcat, numai, că ţărmul se-apropie prea repede.

Într-adevăr, ajungeau la ţărm mult mai curînd decît se depărtaseră, atunci cînd plutiseră spre larg. De pe acum se

auzea vuietul spargerii valurilor de mal. Cînd fură lîngă coastă, cei doi prieteni avură posibilitatea să aprecieze ce monstru încălecaseră. Era realmente un „al nouălea val“ — un gigant printre celelalte valuri, care năvăleau peste Waikiki — plaja la modă a insulelor Hawaii. Charles fu cuprinse brusc de un puseu de încordare, plus o doză de frică — o stare asemănătoare fusese silit să depăşească la lansările cu paraşuta, mai înainte de a se zvîrli peste bordul avionului. Se pregăti şi, cînd valul ajuns lîngă bancul de nisip îşi mai încetini din viteză, iar coama purcese să i se răstoarne, se aruncă de pe planşă şi se cufundă într-o parte. Valul se prăbuşi asupra pilotului ca un bolovan de mai multe tone şi îl răsuci pe loc, învîrtindu-l şi tîrîndu-l în pîntecele lui. Pe urmă, Charles nu-şi mai putu aminti cît timp dăinuise uluitoarea rostogolire în puhoiul urlător. Cînd îl trîntise cu spinarea de fundul de nisip, izbutise, cu abilitate, să-şi ia vînt cu picioarele, din răsputeri, şi să iasă la suprafaţă. Dar abia apucase să tragă niţel aer în piept şi corpul îi fu înşfăcat de şuvoiul ce se retrăgea de la mal, tîrîndu-l îndărăt, în adîncuri, unde se năştea valul următor, de mai mici dimensiuni, din fericire.

Simţind că se asfixiază de încordare, Charles încercă să se degajeze din îmbrăţişările vîltorii. Dar ce reprezenta puterea lui, împotriva energiei produse de spargerea valurilor oceanului de ţărm ? Pilotul fu aruncat ca un fir de iarbă, acoperit cu spumă clocotitoare şi din nou rostogolit la cîţiva metri de mal...

Cînd, în cee din urmă, Charlhes ieşi pe uscat, picioarele-i tremurau şi inima îi bătea ca un motor supraîncins, la turaţie maximă — gata să se înece. Luîndu-şi planşa zvîrlită de ape, se îndreptă spre Robert, care se tolănise pe nisipul înfierbîntat. Prietenul său avea o înfăţişare mult mai vioaie. Cu o indiferenţă prefăcută, se interesă :

— Ei, cum a fost ? Ce impresie ţi-a făcut ?...

— M-am temut că n-am să mai scap : m-a dat peste cap. Însă Charles nu era dispus la confidenţe, ci continuă vesel : În genere, a te scălda în apele insulelor Hawaii este o plăcere ce nu poate fi comparată cu nimic altceva. Şi esenţialul e că aici ai posibilitatea să te ocupi de sportul acesta în tot timpul anului. Din păcate, n-au mai rămas decît trei zile din permisie.

Cuvintele rostite de Chrles fură acoperite de zgomotul unui avion „aerocobra“. Acesta pătrunsese deasupra plajei, la

mică înălțime și, după ce se răsuci într-o serie de tonouri ascendente, dispăru în albastrul cerului.

Robert petrecu avionul cu privirea.

— Știi, mi s-a cam făcut de zbor...

— Oare există și momente cînd n-ai poftă de zbor ?

— Uneori, se mai întîmplă... Cînd șezi în carlingă, cîteva schimburi la rînd.

— Iar eu am impresia că n-am să mă satur niciodată. Cînd m-am înălțat pentru întîia oară în văzduh, atunci mi-am dat seama, deodată, care-i vocația mea. Iar cursurile de la universitate au devenit formale, numai ca să nu-i întărît pe părinți.

— Mai bine te înscriai imediat la școala militară.

— Asta nu era chiar atît de simplu de înfăptuit. Părinții n-aveau prezidenți și senatori printre prieteni, ca să-mi obțină o scrisoare de recomandare Dar nici nu erau, în chip deosebit, de acord cu opțiunea mea...

Soarele dogorea. Robert se întoarse pe spate.

— Nu cumva să ne prăjească...

De alături, răsună un rîset de femeie. Charles se ridică. În apropiere, îndreptîndu-se spre plajă, pășeau două tinere. Una dintre ele — slăbuță și cu pistrui pe față, cealaltă — îndesată, negricioasă și cu ochi mari, ca de indiană. Femeile erau privite cu dorința în ochi de nenumărații pierde-vară ce împînziseră plaja.

— Ascultă Bob, n-o cunoști pe dumnișoara ? Charles arătă cu capul spre femeia aceea frumușică și fîșneață.

Robert aruncă o privire și, cu o mișcare mlădie de felină, se îndreptă.

— Helo, Kate ! Haideți aici, să vă prăjiți cu noi.

— Bob ? Nu te-am văzut de-o sută de ani ! O să ne bronzăm. Mai întîi însă vrem să ne scăldăm.

— Astăzi sînt valuri puternice.

— Mie, așa-mi place marea.

— Kate, ia-mă cu tine. N-ai voie să intri în mare fără un ocrotitor. Toți rechinii din Pacific au să dea năvală asupra unei bucățele atît de apetisante.

— Ești insuportabil, Bob, ca și mai înainte, îl amenință Kate, aruncîndu-și, în același timp, privirea spre Charles. E prietenul tău ? Prezintă-i-l lui Mary. Atinse mîna slăbuței însoțitoare. Dealtminteri, nici tu, Bob, n-o cunoști. Am să te rog s-o iubești și s-o prețuiești. Ea-i Mary, verișoara mea din Houston.

— Robert Harris, pilot de vînătoare. Născut în Oak-Hill, Virginia de Est.

— Ce oficial ! Mary zîmbi şi, dîndu-se înapoi cu un pas, execută o reverenţă.

— Charley, fă-te-ncoa ! îl strigă Robert pe locotenent. Este un gentleman — prietenul meu şi pilot coechipier. Nu-i un simplu pilot, ca noi păcătuşii, ci şi un maestru în nu mai ştiu cîte arte frumoase, ziarist şi viitor scriitor, pe deasupra.

— E plăcut să faci cunoştinţă cu-o asemenea celebritate ! exclamă Kate. La revedere, pe curînd ! Îşi vîrî părul sub casca de cauciuc şi se cufundă în valul ce se apropia rostogolindu-se. Mary nu riscă să intre în apă mai adînc decît pînă la genunchi. Marea i se părea extrem de agitată.

— Cine-i Kate, asta ? îl întrebă Charles pe Robert.

— O veche dragoste de-a mea. Îi făceam curte în acelaşi timp cu Eugene Tekker, un aviator din marină. Şansele noastre păreau a fi egale, dar ea l-a preferat pe Eugene. Mult timp n-am putut-o ierta. Acum un an, a rămas văduvă. Iar, nu de mult, a declarat că niciodată de-acum încolo nu se va mai căsători c-un aviator. De data asta, îi dă tîrcoale un oarecare Henry Hughes, marinăraş pe portavionul „Yorktown". Şi dracu' să-l ştie, pe ce post se află, de logodnic sau de amant. În orice caz, astăzi am să depun eforturi pentru a lămuri şi treaba asta.

Peste puţin timp, Kate ieşi din apă. Charles îşi exprimă admiraţia pentru curajul şi arta ei de înotătoare. Bărbaţii se aşezară în jurul şezlongului pe care luase loc Kate, înscăunîndu-se ca o regină pe tron. Iar ea porunci :

— Chack, fă-i un pic de curte prietenei mele ! Mary e-o fată modestă şi drăguţă.

„Doamna mi-a indicat locul ce mi se cuvine, gîndi Charles. Ei, ce să-i faci, ne vom produce şi-n roluri secundare. De dragul prietenei, eşti în stare să te pretezi la orice sacrificiu !".

„Fata modestă", Mary, dîndu-şi seama că toată atenţia bărbaţilor era concentrată asupra strălucitoarei sale prietene, porni să producă fum dintr-o ţigară şi, arborîndu-şi pe nas nişte ochelari imenşi, se cufundă în lectura unui roman poliţist, pe coperta căruia un gangster mascat trăgea din două Colturi. Băieţii o amuzau pe Kate cu bancuri recente, importate de pe continent. Asta, pînă în clipa cînd Mary, de-a cărei prezenţă uitaseră, le aminti de existenţa ei :

— Dragii mei gentlemani, duceți-vă careva din voi, uite, la mașina aceia cenușie, și scormoniți nițel prin portbagaj. Sufăr groaznic din pricina a trei vicii : plictiseala, sete și pofta de-a mă îmbăta.

Robert comandă :

— Profesore, fiind mai tînăr și-un gentleman perfect, vei fi silit să te plimbi un pic la cererea lui Mary. Consideră că, dintr-un singur foc, comiți două fapte bune : satisfaci capriciul unei domnișoare și-i faci o plăcere șefului tău.

Charles se ridică și păși agale, în silă, spre Chryslerul cenușiu, care era parcat la intrarea pe plajă. N-avea nici un chef să bea. Iar, în plus, nu se pricepea să acționeze bărbătește în această privință, ca Robert și alți piloți din escadrilă, care lăsaseră să curgă în organismul lor nu numai un singur galon din tot soiul de mixturi alcoolice.

2

Charles se trezi seara, tîrziu. Întorcîndu-și capul greoi un obuz de tun, privi împrejur, încercînd să rezolve enigma : unde se afla și cine era persoana care sforăia monstruos în apropiere ?

În bezna înăbușitoare, îmbîcsită de fum de tutun, vibrau, dedublîndu-se, contururile difuze ale unui mobilier necunoscut. Cineva, care horcăia în preajmă, la un moment dat încetă, scîrșni din dinți și se mișcă. Un al doilea, nemișcat, abia se putea distinge într-un colț al încăperii. Charles, dînd de întrerupător, aprinse lumina de sus.

În fața ochilor îi apăru o odaie în plină neorînduială, ca după un chef, avînd pereții drapați cu mătase chinezească. Persoana cealaltă, a doua, care ședea în colț, se dovedi a fi un Buddha de lemn. Pe perete, deasupra statuii lui Buddha atîrna o colecție de evantaie japoneze. Masa ce se găsea în centrul odăii era acoperită de sticle goale, pocale și vase murdare. De-a curmezișul divanului, de lîngă peretele de vizavi, era culcat Robert Harris, cu uniforma boțită. Lumina vie ce-l izbise în ochi, îl trezi. Bob mormăi ceva, nemulțumit, își miji ochii și-și deschise pleoapele. Suferința se citea pe figura sa. Se așeză în capul oaselor, pe divan, frecîndu-și fruntea cu palmele, și întrebă :

— Nu dormi, Chack ?

— M-am trezit, însă nu-mi pot da seama unde sîntem.

— Da, măi frate, ieri, mai spre sfîrşit, ieşiseşi complet din circulaţie. Deşi nu-i nimic de mirare în privinţa asta. Am băut toată ziua, ca nişte cow-boy din vestul sălbatic. Mai întîi, pe plajă, la restaurantul japonez „Sute-Ro", iar după aceea acasă, la Kate Tekker.

— Acum, parcă-mi amintesc ceva, dar confuz. Am impresia că organizasem amîndoi un rodeo pe gazonul de lîngă locuinţa lui Kate. Eu făceam pe vaca, păşteam iarbă, mugeam şi împungeam. Iar tu ziceai că eşti cow-boy, şi tot încercai s-arunci asupra mea un lasou, utilizîndu-ţi bretelele de la pantaloni.

— Da, a fost ceva în genul ăsta.

— Ascultă, trebuie s-o-ntindem cît mai iute, pînă nu se trezesc gazdele. Altminteri, or să ne ardă obrajii de ruşine, pentru faptele săvîrşite.

— Fii liniştit, micule ! Şi amfitrioanele noastre se piliseră zdravăn şi ne-au apreciat cum se cuvine umorul.

— Nu ! Trebuie să plec acasă. În ce dată sîntem azi ?

— Dimineaţa, eram în şapte.

— Atunci, Robert, ne-a expirat permisia.

— Ba nu s-a terminat — astăzi e duminică.

— Oricum, nu mai pot rămîne aci. Unde au telefonul ?

— Uită-te în odaia de-alături.

Charles formă numărul ofiţerului de serviciu pe baza aeriană.

— Alo ! Tu eşti, Steph ? Te deranjează Charles Mallory. Dă-mi o mînă de ajutor, bătrîne, s-ajung la bîrlogul meu.

De mult timp ofiţerii de serviciu nu mai erau surprinşi de telefoanele nocturne ale piloţilor cherchelişi. Obţinînd adresa precisă, trimise un Willys după cel de-al doilea locotenent din noaptea aceea.

CAPITOLUL VI

1

Cam în jur de 20 noiembrie, 1941, portavioanele „Akagi" şi „Kaga" sosiră în apele riverane ale asprului Hokkaido. Aici s-au întîlnit cu aproape toate partenerele lor de navigaţie de lîngă insula-poligon Sioku, devenită „Grădina morţii" pentru mulţi din colegii lui Yasuziro.

În rada de la Hittokapu se deslușeau contururile cenușii ale uriașelor portavioane „Hiryu“ și „Soryu“, iar, ceva mai departe, dincolo de ele, ancoraseră portavioanele Diviziei a treia „Zukaku“ și „Shokaku“.

Distrugătoarele și crucișătoarul ușor „Abukumi“, care se aflau în radă, păreau, în comparație cu acestea, niște pigmei nimeriți într-o turmă de elefanți.

Odată cu sosirea în golf a diviziei de cuirasate ce naviga sub pavilionul contraamirarului Mikawa Guniti, în baia neîncăpătoare de la Hittokapu se aglomerase aproape întreaga floare a flotei maritime militare a Japoniei.

În depărtatul golf, uitat de Dumnezeu și de oameni, în răstimp de-o noapte se ivi un fel de oraș plutitor fantastic, alcătuit din cetăți inexpugnabile, ferecate în cuirase groase.

Fumegînd, ca o duzină de uzine metalurgice, sumbru și încordat, își adunau forțele în vederea unei necruțătoare încercări. Tot așa, cu multe secole în urmă, fumegau și focurile hoardelor de huni, mai înainte ca aceștia să năvălească asupra pămînturilor vecinilor lipsiți de griji. Tot așa, în tăcere și răbdători, hunii așteptau porunca lui Attila, pentru a se prăbuși cu toată greutatea nenumăratelor lor hoarde peste dușmanul ațipit și care nu-și dădea seama de nimic.

Marinarii nu aveau nici o idee despre scopul sosirii lor la capătul de sud al șirului de insule Kurile, însă fiecare își dădea seama că nu era ceva întîmplător și că mari evenimente se coceau pe zi ce trecea.

La 27 noiembrie 1941, escadra plecă în mare taină, sub acoperirea întunericului și a perdelelor de fum instalate de distrugătoare. În seara aceea, aproape toți marinarii de la baza Hittokapu fuseseră învoiți, pentru a se crea impresia că flota se afla în bazinul portuar. În realitate, ea și brăzda de cîteva ceasuri apele Oceanului Pacific, luînd cap spre est. Prezicătorii, care proorociseră un război cu Rusia, au fost dezamăgiți. Rusia rămînea la pupa, și se depărta din ce în ce mai mult, la fiece învîrtitură a arborelui de elice. Acum, tinerii ofițeri erau înclinați să considere marșul acesta ca o aplicație obișnuită de flotă. Și erau crezuți cu plăcere. Vremea — proastă. Dar aplicațiile de flotă se executau mai totdeauna pe vreme rea, care îngreuna și mai mult complicatele zboruri de pe puntea portavioanelor.

Comandantul marii unități de portavioane, viceamiralul Chuichi Nagumo, își înălțase pavilionul pe „Akagi“. Acuma, portavionul lor, devenind navă amiral, se afla în frunte. Dis-

pozitivul de marş era acoperit de cuirasatele „Hiei", „Kirishima", de crucişătoarele „Chikuma" şi „Tone". Navele se prăbuşeau zdravăn de pe un val pe altul şi părea că nu există forţă capabilă să le oprească victorioasa înaintare. Distrugătoarele înguste, cu borduri joase, aveau cel mai mult de îndurat. Se îngropau adînc în valurile ce năvăleau şi care se repezeau năvalnic de la prora spre pupa, ameninţînd ca vîrtejul apelor să smulgă suprastructurile punţii.

Oceanul rămase posomorît cîteva zile. La nebulozitatea joasă şi zdrenţăroasă, plutind deasupra navelor, se adaugă o burniţă măruntă. În clipa aceea, vizibilitatea devenise extrem de proastă. Portavioanele, în linie de şir, erau abia vizibile, iar vasele de apărare dispăreau complet, ascunse de vălul picăturilor de ploaie.

Pe 3 decembrie, timpul porni să se îndrepte. Avioanele de recunoaştere, care decolaseră de pe „Shokaku", descoperiră grupul de tancuri petroliere ce aştepta escadra în zona stabilită. Cu toată hula puternică, începu alimentarea cu combustibil.

Pomparea combustibilului de pe tancurile petroliere, pe vreme de furtună, este extrem de dificilă. Din pricina valurilor uriaşe, nu se putea aborda. A fost nevoie să se arunce bandula de la vreo douăzeci de metri. Yasuziro privise cu atenţie cum un marinar, învîrtind bandula ca pe-o praştie, o zvîrle de pe tancul petrolier pe portavion.

Dinspre gurile de alimentare, au tras apoi cu bandula un dispozitiv, pe care l-au întins ca un scripete, iar după aceea au instalat pe blocuri un furtun greoi şi gros. Pompele puternice au intrat în funcţiune şi combustibilul porni să curgă cu presiune, prin furtunul ce se flexa din pricina hulei, prăvălindu-se cu zgomot de cascadă în cisternele golite de carburant.

Primele care şi-au făcut plinul au fost distrugătoarele, ele avînd o mică autonomie de marş. După ce s-au alimentat, au dispărut în goană mai departe, ca o haită de ogari, încercînd să descopere duşmanul necunoscut. După vreo trei ceasuri, şi celelate nave ale marii unităţi şi-au ocupat locurile în dispozitivul de luptă.

Marşul continuă, fără ca efectivul să cunoască obiectivul spre care se îndrepta.

Pe la prînz, în ziua de 4 decembrie, marea unitate de portavioane ieşi din zona furtunii. Şi, în momentul acela, pe catargul pavilioanelor de pe portavionul „Akagi" flutură cea

mai venerată relicvă a flotei imperiale japoneze — pavilionul amiralului Togo, ce fusese înălțat pe cuirasatul „Mikasa", în zilele bătăliei de la Tsushima.

Şi tuturor le-a fost clar că navele marii unităţi porniseră la război.

2

Yasuziro fusese cuprins de un sentiment de entuziasm — urma să aibă loc un eveniment într-adevăr important, cînd aveai posibilitatea să-ţi manifeşti capacităţile : căci era ostaş japonez şi avea datoria să fie ori încununat cu laurii victoriei, ori să piară în luptă. Dar el credea în prima variantă. Morimoto îl convinsese că erau ocrotiţi de însuşi zeul războiului — Hatiman. Dar trebuie să te concentrezi şi să fii pregătit, pentru clipa cînd ţi se va cere toată dîrzenia de samurai. Îşi alungă gîndurile de la bucuriile lumeşti, nelăsînd loc nici amintirilor despre Tiyeko. Yasuziro şi Kyenzi Takasi şi-au petrecut ziua, aproape în întregime, retraşi în lăcaşul de rugăciuni al navei, rugîndu-se zeilor pentru succesul armatelor japoneze. În a şaptea zi de marş, marea unitate de portavioane, atingînd din travers insulele Atki şi Midway, îşi schimbă direcţia spre sud-est. Şi, atunci, înaintea marinarilor tulburaţi, încremeniţi în rînduri strînse pe puntea de zbor a portavionului „Akagi", vorbi chiar viceamiralul Chuichi Nagumo. Cuvîntarea a fost scurtă şi solemnă :

— Divinul nostru mikado ne-a poruncit să pornim războiul cu americanii. Cea mai importantă bază navală militară a inamicului o reprezintă insulele Hawaii — Gibraltarul american ! Indiferent în ce direcţie şi-ar trimite inamicul navele în Oceanul Pacific, ele se vor opri totdeauna în insulele Hawaii, pentru alimentare. Iar din moment ce americanii şi-au amplasat flota la această bază avansată — o vom întîmpina la Pearl Harbor. În bătălia ce ne stă în faţă, fiecare va trebui să-şi facă datoria pînă la capăt".

La cuvîntarea viceamiralului s-a răspuns cu strigăte interminabile de „Banzai" !". Ofiţerii şi ostaşii erau cuprinşi de un acces de exaltare războinică. Dealtfel, dacă s-ar fi privit mai atent, atunci s-ar fi putut remarca în rîndurile marinarilor oameni care strigau „Banzai", cu mai puţin entuziasm. Pe figurile multora erau prezente urmele loviturilor de pumn

pe care le administrau subofiţerii şi marinarii cu vechime. Bătaia era un fenomen obişnuit în armata şi flota japoneză.

După adunare, Kyenzi Takasi îi şopti lui Yasuziro:

— Tora, te rog să vii la mine. Am o mică surpriză.

Închizînd grijuliu uşa, Kyenzi scoase, dintr-un loc secret, o sticlă de saké „Cocorul alb". Ambii îşi dădeau foarte bine seama că încălcau interdicţia cea mai severă.

— De dragul unui asemenea eveniment, se poate intra în conflict cu regulamentul, spuse Yasuziro, aşezîndu-se la masă.

— Mai ales că s-ar putea să bem pentru ultima oară, adăugă întristat stăpînul cabinei, turnînd saké în pocale.

Război! Acum, toate gîndurile marinarilor din marea unitate de portavioane se roteau în jurul acestui groaznic şi scurt cuvînt.

— Kyenzi-san, te afli oarecum într-o dispoziţie sufletească suficient de amară... Să bem pentru grabnica zdrobire a Americii şi pentru întoarcerea noastră victorioasă şi fericită. Uită-te ce forţe înaintează spre Hawaii! Le vom nimici flota! Şi ce-or să facă americanii, cu toată tehnica lor, fără flotă? Numai să fie destule ţinte, demne de aparatele noastre Y-97. De le-am captura flota din Hawaii!

— Yasuziro-san, ai avut ocazia să vizitezi Hawaiiul?

— Nu, dar de ce mă întrebi?

— În 1939, fiind aspirant de marină, îmi făceam stagiul pe nava de recunoaştere „Hifuri-Maru". Fusese amenajată pentru pescuitul thonului. „Atelierul nostru pescăresc" era comandat de un căpitan de rangul doi, un tip nebărbierit, îmbrăcat într-o salopetă din foaie de cort. Ni se „oprise" motorul şi, cu toate pînzele sus, am intrat în reparaţii la Oahu. Iată, atunci, am avut ocazia să văd şi baza americană... În curînd, din voinţa mikadoului se va transforma într-o înfloritoare „Grădină a războiului"

— Asta, în mod precis! Totul va fi transformat în praf şi pulbere, ca la poligonul din Sioku.

— Tora! Îmi place să te-aud crezînd atît de ferm în victorie, însă uiţi că la Sioku trăgeam în nişte ţinte oarbe. Dar ce va fi, cînd ţintele vor răspunde cu foc? În cazematele subterane ale insulei există mii de soldaţi. Iar pe aerodromuri sînt amplasate aproapei trei sute de avioane. Golful Pearl Harbor, de dimensiuni reduse, este acoperit de focul suprapus al bateriilor antiaeriene. Şi, dacă la forţa lor de foc se mai adaugă antiaeriana bateriilor de pe nave, atunci va fi pîrjol.

Intr-adevăr, ăsta-i Gibraltarul Pacificului, care ne făgăduieşte mii de surprize pline de primejdii.

Kyenzi Takasi nu era un fricos, privea însă lucid lucrurile. Totuşi, cînd „Cocorul alb“ fu dat gata, se declară de acord cu Yasuziro că flota S.U.A. va fi nimicită şi că victoria Japoniei în războiul acesta era iminentă. Înainte de a părăsi cabina, Kyenzi spălă pocalele şi, după ce umplu sticla de saké cu apă, o zvîrli în mare, prin hublou. Era neapărat necesar să se ducă la fund. Prin ordin pe marea unitate era interzisă, la modul cel mai strict, aruncarea gunoaielor peste bord: escadra invizibilă nu trebuia să lase după sine nici un fel de urme.

În dimineaţa celei de-a doua zile, vremea rea rămăsese departe. Yasuziro se trezi, deşteptat de-o rază de soare ce-i căzuse pe faţă prin hubloul deschis. După ce-şi făcu un duş, urcă pe punte. Navele marii unităţi înaintau spintecînd oglinda albastră a oceanului liniştit. La terminarea micului dejun, s-a comunicat ordinul de luptă. Acuma, fiecare ostaş îşi cunoştea misiunea. Ordinea de executare a misiunii pentru aviatorii torpilori rămînea aceeaşi, aşa cum fusese la atacurile de pe insula Sioku. Totul era gata pregătit în vederea luptei. Navigatorii calculară şi liniară ruta de zbor, de la punctul fixat pentru lansarea avioanelor şi pînă la Pearl Harbor. Piloţii se simţeau obosiţi de aşteptarea începerii luptei. Ca să mai omoare din timp, jucau go, războindu-se între ei, sau se plimbau pe puntea superioară.

Yasuziro şi Kyenzi stăteau îndelung la pupa, privind îngînduraţi la puternicile elice ale portavionului, care lăsau în urmă, laolaltă cu tonele de apă clocotitoare, milele parcurse, apropiindu-i treptat de punctul de decolare. De la început, marşul se efectuase în condiţiile celui mai strict secret. Navele înaintau prin sectoarele deosebit de pustii ale Oceanului Pacific, departe de căile maritime, păstrînd o deplină tăcere radio. În schimb, radiotelegrafiştii care rămăseseră în metropolă depuneau o activitate intensă, utilizînd semnalele de apel ale navelor plecate. Scopul jocului-radio, de dezinformare, era să le creeze americanilor impresia că portavioanele şi cuirasatele marii unităţi de şoc stăteau la ancore în apele Mării Interioare a Japoniei.

Pentru evitarea unor întîlniri-întîmplătoare cu indiferent ce navă în stare să anunţe poziţia portavioanelor japoneze, înaintea escadrei goneau, ca vîntul, distrugătoarele, gata să trimită la fund orice vas, fără să mai ţină seamă de pavilionul

sub care naviga. Iar şi mai departe, la cîteva sute de mile înainte, pe direcţia de marş a escadrei, submarinele divizionului lui Imanzumi Kiziro efectuau operaţiuni de recunoaştere a căii. Toate navele, fără excepţie, care se întîlneau cu escadra erau sortite pieirii. Prea era importantă incursiunea asupra insulelor Hawaii — pe a cărei carte se miza soarta imperiului.

Piloţii făceau de serviciu, în carlingile aparatelor de vînătoare şi ale avioanelor torpiloare, de la revărsatul zorilor şi pînă la apusul soarelui, gata să se înalţe în aer la primul semnal. Cînd escadra ieşi din zona de furtună şi cerul se curăţă de nori, din zori şi pînă în noapte au pornit să circule pe bolta cerului avioanele de vînătoare ale escortei aeriene, pentru a respinge orice atac al aviaţiei inamice. Zilele semănau între ele dar, fiecare dimineaţă părea mai fierbinte decît cea precedentă.

Oceanul se dovedi a fi excepţional de pustiu. Drogaţi de interceptările false ale convorbirilor radio din bazinul Mării Interioare a Japoniei, americanii se simţeau liniştiţi. În cea de-a zecea zi a marşului, cînd pînă la Pearl Harbor mai rămăseseră vreo patru sute de mile, un avion de recunoaştere, înălţîndu-se în văzduh, depistă o navă americană de patrulare. Imediat, pentru distrugerea acesteia, decolă patrula de avioane torpiloare pe care o comanda Morimoto. Lipindu-se chiar de creasta valurilor, cele trei aparate porniră în goană spre sud. Yasuziro şi Kyenzi le-au petrecut din ochi, invidioşi. „Iată cine va deschide primul cont din noul război", cugetă Yasuziro, simţind dorinţa de-a se afla în clipa aceea în carlinga aparatului Y-97, acolo unde era Samuraiul de Fier.

După ce echipajele, întoarse, şi-au prezentat raportul, rezultă că atacul cu torpile fusese absolut neaşteptat pentru nava de patrulare americană Uluirea, provocată de apariţia avioanelor japoneze într-un sector atît de îndepărtat şi inaccesibil lor, americanii au dus-o la fund, împreună cu ei, fără să mai izbutească a deschide focul şi să transmită prin radio, la Pearl Harbor, vestea ivirii japonezilor. După torpilarea executată „la vîrful catargelor", din mers, la bordul stîng al neînsemnatului vas explodaseră deodată două torpile. Atare cantitate de explozibil ar fi fost de ajuns pentru scufundarea unui crucişător. Nava de patrulare s-a frînt în cîteva bucăţi şi s-a dus numaidecît la fund. Transmisioniştii japonezi, care erau de serviciu la interceptare, nu recepţionară nici un schimb de radiograme. Nava americană nu apucase să transmită nici măcar tradiţionalul semnal S.O.S.

Temîndu-se ca nu cumva americanii să-şi trimită hidroavioanele Catalina în căutarea navei de patrulare dispărute, viceamiralul Nagumo dispuse continuarea marşului, cu toată viteza, pînă la locul fixat pentru lansarea avioanelor.

5

Soarele dimineţii lumină dormitorul din căsuţa aflată între copacii veşnic verzi.

Razele, pătrunzind prin fereastra neprevăzută cu storuri, lunecară peste divanul larg, pe care dormea un bărbat, peste vrafurile de cărţi, îngrămădite în pachete pe prichiciul ferestrei şi de-a dreptul pe duşumea, apoi deasupra vestonului de locotenent, aruncat pe un scaun, şi peste scrumiera plină vîrf cu mucuri de ţigară.

După dezordinea care domnea în odaie, se putea presupune că era o locuinţă de burlac. Iar o ilustraţie în culori, fixată cu pioneze pe perete, întărea această părere : un cow-boy, în şaua calului său, săruta o fată ce se plecase spre el, prin fereastră Orbit de dragoste, călăreţul nu bănuia prezenţa unei a treia persoană, ce se găsea dincolo, în odaie. Rivalul, abia vizibil, o ajuta pe fată să se dezbrace. Dedesubt, o inscripţie : „Dragoste de cow-boy".

Deodată, libidinoasa capodoperă închinată amorului cowboyului fu smulsă de pe perete. Geamurile zornăiră, făcîndu-se ţăndări. Charles Mallory sări de pe divan, asurzit de-un bubuit prelung şi incredibil. Îmbrăcîndu-se sumar, ieşi în goană şi nu-i veni să-şi creadă ochilor. I se părea că visează în continuare un coşmar.

Căsuţa învecinată era cuprinsă de flăcări. Locul de staţionare a avioanelor ardea şi el, în vîlvătăi. Iar din cer, unul după altul, se năpustau în picaj avioane argintii, cu două motoare, lansîndu-şi încărcătura de bombe peste hangarele şi clădirile depozitelor ce mai rămăseseră intacte. Oameni, pe jumătate îmbrăcaţi, dădeau buzna din căsuţe, ca să se înghesuie în şanţul îngust ce fusese săpat cu prilejul reparării conductei de apă. Un aparat, care-şi aruncase bombele, ieşi din picaj chiar deasupra acoperişurilor. Pe aripile sale se distingeau, cu uşurinţă, cercurile roşii — semnul de recunoaştere al avioanelor de război japoneze. De unde se iviseră aici, la mii de mile depărtare de insulele arhipelagului japonez ? Oare războiul, care bîntuia peste cîmpiile înzăpezite ale Europei, să fi ajuns pînă

la „Binecuvîntatele insule ale fericirii", unde nimeni nu-l aştepta ? Văzduhul era cutremurat de duduitul motoarelor avalanşei de bombardiere. Aerodromul „Whiller" era învăluit de praf şi fum. Deasupra golfului Pearl Harbor se ridica un nor uriaş şi negru.

CAPITOLUL VII

1

Apartamentul rezervat pe portavion comandantului marii unităţi corespundea pe deplin înaltei poziţii a locatarului. Lambrisat cu stejar maroniu şi lemn de santal aromat, se compunea din cîteva compartimente. Cel mai spaţios era salonul, pe podeaua căruia se afla un covor gros de Caşmir. Pianul, prins cu şuruburi de punte, lustrele de cristal şi dulapurile lăcuite pentru cărţi completau frumosul interior. Pianul din lemn de trandafir, nu reprezenta doar o simplă podoabă a salonului. Arareori, asupra viceamiralului pogora buna dispoziţie şi atunci deschidea o partitură aparţinînd compozitorului său preferat — Bach. Iar marinarii auzeau răzbătînd de după uşa salonului sunete estompate. Fugile şi preludiile îi insuflau comandantului prilejuri de meditaţie şi o uşoară tristeţe.

Dulapurile cu cărţi cuprindeau biblioteca destul de mare a viceamiralului. Volumele, legate în piele şi marochin şi avînd titlurile imprimate cu aur, erau lucrări în engleză, japoneză şi chineză, despre navigaţie, tactică navală, probleme militare şi tratate de filozofie.

Pereţii salonului erau ornamentaţi cu săbii de samurai, piese rare, ca eleganţă şi frumuseţe, avînd mînerul din fildeş şi lamele împodobite cu cizelări şi poleieli daurite.

Colecţia de săbii, adunată de viceamiralul Nagumo timp de-o viaţă întreagă, reprezenta lucrul cu care se mîndrea cel mai mult. Asemenea săbii nu poseda nici măcar prinţul Takamatsu.

Chuichi Nagumo îşi părăsea destul de rar apartamentul, pentru a urca la postul de comandă, sau pe puntea căpitanului. Era nevoit să trăiască retras, cu un ascet, izolîndu-se de subalterni printr-un „zid chinezesc", înălţat prin înrădăcinarea de secole a unei concepţii de etichetă, disciplină, supunere şi teamă faţă de persoana comandantului. Nu trebuia să aibă sim-

patii sau antipatii față de subalternii lui, nu întreținea nici un fel de contact direct, limitîndu-se doar la convorbiri telefonice sau la ordine transmise prin adjutanți.

Dormitorul viceamiralului era mobilat la modul spartan, într-un autentic stil japonez. Unica abatere de la tradițiile naționale în aranjament o constituia patul îngust, acoperit cu o pătură marinărească, grosolană. Numai pernuța brodată cu flori de vișin știa ceva despre gîndurile neliniștite ale viceamiralului, care-l bîntuiau în nopțile de insomnie. Comandantul începuse să doarmă prost, de cînd distanța pînă la insulele Hawaii se micșorase la o mie de mile. Ficatul, mai înainte tratat, se dezlănțui. Rănile vechi, mocneau. Îl apăsa povara grea a răspunderii față de imperiu, pentru rezultatele marșului marii unități de portavioane. Dar Nagumo nu-și îngăduia să se adreseze nici măcar medicului personal. Nimeni nu trebuia să afle despre beteșugurile lui. Amiralul este un zeu pentru subalternii săi, iar zeii — nemuritori — nu suferă de boli, ca toți oamenii. Tot așa, nimeni nu trebuia să știe ce se petrece în sufletul lui, zăvorît sub o membrană nestăpînită de pasiuni. Nimeni nu se încumeta să bănuie că Nagumo era stăpînit de tensiune și patimi, mai violente decît cele ale unui jucător la ruletă care mizează, la masa de joc, viața și întreaga avere. Iar tensiunea și patimile sale deveneau și mai puternice, pe măsură ce se apropia de Pearl Harbor.

2

În noaptea de 7 decembrie, radiotelegrafiștii raportară comandamentului marii unități de portavioane că s-a primit semnalul de cod „Soarta imperiului". Consulul japonez din Honolulu comunicase că flota americană se afla la Pearl Harbor. Viceamiralul Nagumo aștepta nerăbdător semnalul acesta. Se rugase cerului ca radiotelegrafiștii să nu recepționeze fraza de cod : „Vișinii sînt în plină floare", prin care agenții l-ar fi anunțat despre absența flotei din apele insulelor Hawaii. Atunci, incursiunea marii unități de portavioane și-ar fi pierdut sensul.

Probabil, semnalul „Soarta imperiului" fusese recepționat simultan și la Tokyo, deoarece, imediat după ce-l primiseră pe portavion, a sosit o radiogramă de la Kaigunsyo (Ministrul Forțelor Navale Japoneze) : „Începeți ascensiunea pe muntele Hiytaka". Acesta era ordinul codificat pentru atacarea Pearl Harborului.

La şase treizeci, ora locală, portavioanele ieşiră în zona indicată pentru lansarea avioanelor şi se desfăşurară împotriva vîntului.

Scoţîndu-şi tabachera de aur, care înfăţişa o crizantemă cu patrusprezece petale * — primită în dar de la prinţul Takamatsu — viceamiralul aprinse o ţigară şi ordonă :

— Decolarea !

Motoarele nenumăratelor avioane urlară asurzitor. Revărsatul zorilor încă nu se ivise. Cerul era acoperit de nori. Se simţea şi o uşoară furtună. Valuri mari izbeau în etrave, voind parcă să stăvilească marşul navelor ce porneau pe „Poteca războiului". Întunericul dens făcea imposibilă deosebirea cerului de apa oceanului. Însă ordinul de decolare fusese dat. Primul care a luat plecarea a fost comandantul grupei de aviaţie „Akagi", căpitanul de rangul trei Fuchida, numit cap de formaţie al primului val de şoc.

Unul după altul, la intervale minime, şi-au luat plecarea aparatele Y-99 şi Y-97, încărcate cu bombe perforante şi torpile. Ultimele s-au înălţat avioanele de vînătoare Zero. Detaşamentul avioanelor torpiloare, din care făceau parte patrulele lui Yasuziro Hattori şi Kyenzi Takasi, era condus spre Pearl Harbor de căpitan-locotenentul Morimoto.

Intrînd în formaţia patrulei de vîrf, Yasuziro se strădui din toate puterile să-şi menţină locul. În stînga şi în dreapta, înainte şi în spate sclipeau, ameninţătoare, luminile de bord ale celorlalte aparate, care zburau în dispozitiv strîns. Era suficient să comită o mişcare bruscă, necoordonată şi apărea ca inevitabilă ciocnirea cu avionul învecinat. Înghesuit în centrul formaţiei, Yasuziro se putu menţine printr-o minune la locul său, chiar şi atunci cînd grupa străpungea norii negri ce pluteau deasupra mării

În cele din urmă avioanele ieşiră din nori şi avură mai multă lumină. Acum era posibilă mărirea distanţei, fără teama de a-l pierde pe capul formaţiei. Yasuziro îşi şterse sudoarea de pe frunte, cu dosul mănuşii şi se uită într-o parte şi în alta. Detaşamentul lor zbura în grup compact. De jur împrejur, indiferent unde şi-ar fi aruncat privirea, erau suspendate siluetele negre ale aparatelor aparţinînd altor detaşamente. Iar deasupra tuturor, roiau zeci de avioane Zero, de

* Herbul, blazonul membrilor familiei imperiale ; chiar împăratul are un herb cu şaisprezece petale.

vînătoare. Manevrau în permanență, străduindu-se să nu depășească avioanele torpiloare și bombardierele greu încărcate. Primul val al avioanelor japoneze, executînd adunarea, intră pe direcția insulei Oahu.

La șapte și patruzeci de minute, comandantul de escadră Fuchida ordonă lărgirea formației. Acuma, fiecare grupă se deplasa independent spre obectivul indicat din timp, printr-un cerculeț roșu însemnat pe harta de zbor.

Înainte de a ajunge la obiectiv, nebulozitatea se risipi ca la comandă. Din pîcla albăstruie se iviră contururile estompate ale insulei Oahu, unul din cele mai frumoase și îmbelșugate colțișoare de pe globul pămîntesc.

La șapte și cincizeci de minute, s-a dat semnalul de atac. „Tora, Tora, Tora !“, lansă un strigăt Fuchida, intrînd pe direcția de luptă.

Survolînd o latură a aerodromului „Whiller“, asupra hangarelor căruia deja coborîseră în picaj avioanele Y-99, grupa aparatelor Y-97, compusă din 50 de bombardiere și 40 de avioane torpiloare, se îndreptă spre golful Pearl Harbor.

Cînd avioanele torpiloare ale lui Morimoto ajunseră deasupra obiectivului, sub plan se desfășură o panoramă impresionantă. Dedesubt se afla toată flota S.U.A. din Oceanul Pacific — nouăzeci și trei de nave de război. Nepăsarea americanilor îi lăsă uimiți pe aviatorii japonezi. Amplasarea navelor la locul de ancorare era dispusă cum nu visaseră comandanții militari japonezi nici în visele lor cele mai frumoase.

În 1939, Yasuziro, aspirant de marină, participase la o croazieră în jurul lumii. Atunci avusese prilejul să vadă flota germană la Kiel, pe cea franceză la Brest, iar pe cea engleză la Scapa Flow. Cînd studiase la Yokosuka, zburase deasupra navelor flotei japoneze, adunată pentru a demonstra înaintea împăratului. Dar chiar și în timpul trecerii în revistă, vasele nu aveau mai puțin de o jumătate de milă între ele.

Ceea ce vedea Yasuziro, acum, sub el, era de neînchipuit, pur și simplu ! Șapte cuirasate — la danele de acostare ale insulei Ford, pe două rînduri, aproape vîrîte unul într-altul. Al optulea — într-un doc uscat, pe partea opusă șenalului navigabil. O țintă nemaipomenită pentru aparatele Y-99 și Y-97. Era imposibil să n-o nimerească.

Duminica abia începea. Partea din efectivul american care nu fusese învoită la țărm se adunase pe puntea de sus,

pentru ridicarea pavilioanelor. Mulţi din fericiţii învoiţi se mai desfătau în confortabilele dormitoare ale fetelor, cînd deasupra Pearl Harborului se dezlănţui uraganul de foc şi metal.

3

Simultan cu flota, au mai fost atacate şi toate aeroporturile americane. Deasupra aerodromurilor „Whiller" şi „Ford", atacul a fost executat de avioane în picaj. Bombele de 250 kilograme explodară peste hangare şi în centrul locurilor de staţionare, unde aparatele erau unul lîngă altul. Solul fu învăluit de-o mare turbată de foc. Astfel a fost nimicită, în cîteva minute, puternica grupare a aviaţiei de război ce ar fi putut zădărnici loviturile bombardierelor asupra Pearl Harborului şi ar fi fost în stare să întreprindă un contraatac împotriva marii unităţi japoneze de portavioane.

Asupra aerodromurilor aviaţiei maritime de la Hikei, „Uva" şi „Kanuohu", acţionau aparatele de vînătoare Zero. Neîntîlnind aparatele americane în aer, au trecut la lovituri de asalt.

Avioanele s-au apropiat de ţinte în zbor razant, iar, după aceea, au executat o şandelă şi, în linişte, întocmai ca la poligon, au început să mitralieze hidroavioanele Catalina ce erau staţionate la ancoră.

Urletul avioanelor în picaj, răpăitul rafalelor de mitralieră şi bubuitul tunurilor de bord au năucit personalul bazei, care încă nu izbutise să se trezească din somn, lipsindu-l de capacitatea exercitării unei contraacţiuni împotriva inamicului. Catalinele ardeau şi scoteau fum, ca nişte uriaşe focuri pe apă, mînjind albastrul cerului. Nici unul din hidroavioanele staţionate în radă n-a putut decola. Cînd atacul avioanelor de vînătoare se apropie de sfîrşit, deasupra aerodromului de la Kanuohu apărură grupele de avioane în picaj Y-99. Acestea îşi largară bombele peste hangarele şi clădirile administrative. După cîteva minute de acţiune a aviaţiei japoneze, Kanuohu îşi încetase existenţa ca bază militară.

Primele care au acţionat asupra navelor americane de linie aflate în golf au fost bombardierele. Şi le-au acoperit cu o ploaie de bombe perforante, lansate din zbor orizontal. Una din ele a nimerit, printr-o gură de ventilaţie, magazia de proiectile de artilerie a cuirasatului „Arizona". Se auzi un

bubuit înfricoşător, care înăbuşi toate celelalte explozii. Forța turbată a proiectilelor detonate aruncă în aer suprastructurile de punte şi oamenii chemaţi la adunarea de dimineaţă. Petrolul aprins se revărsă la mare distanță, carbonizînd de vii pe cei, puţini, care scăpaseră de explozie.

Apoi explodă şi se întoarse cu chila în sus „Oklahoma". Adîncimea golfului era mică. Cuirasatul, răsturnîndu-se cu catargele în apă, îşi arătă fundul văzului tuturor, ca şi cum ar fi fost monumentul înspăimîntător al unui echipaj înmormîntat de viu.

Atacul prin surpriză îi demoraliză pe americani aproape total. Focul de antiaeriană a fost deschis cu mare întîrziere. Starea de şoc, în care se găseau tunarii, luă sfîrşit abia după ce avioanele japoneze începuseră să se depărteze de țintă, încheindu-şi misiunea.

Pe urmele bombardierelor, ieşiră la ţintă avioanele japoneze torpiloare. Atacul lor a reprezentat cea de a doua surpriză pentru americani. Considerînd că în golful Pearl Harbor, cu ape de mică adîncime, nu era posibilă largarea de torpile, nu luaseră nici un fel de măsuri pentru apărarea navelor prin plase de estacadă.

Morimoto comandă prin radio :

— Tora, atacă-l pe cuirasatul acela singuratic, de pe cheul petrolier !

— Am înţeles ! răspunse Yasuziro şi intră în coborîre.

Unităţile de antiaeriană porniseră să se trezească la viaţă, trăgînd, în dezordine, asupra nenumăratelor ţinte ce acopereau cerul de deasupra golfului. Printre norii de fum ai petrolului ce ardea se amestecau şi ghemuleţele negre ale exploziilor proiectilelor de antiaeriană.

Yasuziro îşi conducea patrula chiar la nivelul apei. Săltînd peste catargul unui distrugător, ce se găsea pe direcţia lor de luptă, piloţii se furişară pînă la ţinte. Yasuziro distinse clar obiectivul. Judecînd după siluetă, acesta era cuirasatul „California". Carcasa imobilă, de două sute cincizeci de metri, creştea rapid în dimensiune. O mie cinci sute de metri .. o mie... opt sute. Distanţa era de aşa natură, încît probabilitatea unei erori se exprima acum printr-un număr aproape de zero. „Lansare !" O smucitură uşoară. Torpilele plescăiră pe suprafaţa apei şi se îndreptară spre bordul cenuşiu al cuirasatului.

La ieşirea din atac, Yasuziro reuşi să descifreze denumirea navei. Nu greşise, era într-adevăr „California".

Înainte, pe direcţia de zbor a patrulei, izbucniră ciuperci de explozii. Schimbînd brusc direcţia, Yasuziro privi în jur. Lingă bordurile „Californiei" ţîşneau gheizerele de apă ale celor două torpile explodate.

Într-o fracţiune de secundă, Yasuziro îşi imagină ce se întîmplă acuma pe vasul torpilat. Lovind sub centura cuirasată, torpilele spărseseră fundul şi traversele compartimentelor etanşe. Tone de apă năvăleau din afara bordurilor, scoţînd din funcţiune colosul ce necesitase ani de zile pentru construcţia sa.

Se părea că exploziile torpilelor treziseră „California" din amorţeala somnului. Toate mijloacele de antiaeriană de la bordul stîng aruncau jeturi de foc asupra grupei următoare de avioane torpiloare, care intra în atac. În faţa celor trei aparate Y-97 se ridică un zid compact de explozii. Traseurile tragerilor se încrucişară asupra avionului cap de formaţie. Răsună un bubuit. Vîlvătăile flăcărilor cuprinseră aparatele coechipierilor, care zburau în rînduri strînse. Pesemne, din pricina detonării explodaseră toate torpilele suspendate sub avioanele lor.

Pieirea fulgerătoare a întregii patrule, petrecută sub ochii lui Yasuziro, îi strînse inima ca o gheară dureroasă. Simţi atunci şi mai acut pericolul tirului de antiaeriană. Misiunea fusese executată şi trebuia să o ştearga de acolo cît mai rapid

În golf şi deasupra acestuia domnea infernul. Cuprinşi de înflăcărarea luptei, stăpîniţi de turbare, piloţii japonezi se aruncau asupra navelor imobilizate, staţionate la ancoră, lansînd cu îndîrjire bombe şi torpile. Ardea petrolul revărsat în apele golfului, ardeau navele, ardeau hangarele pe aerodromuri şi scheletele avioanelor distruse, ardeau aparatele ce se prăbuşeau din cer şi părea că arde însuşi cerul, datorită traseurilor şi bufniturilor proiectilelor ce explodau. Vulcanul stins, Diamond Head, care se înălţa deasupra golfului, ca şi cum s-ar fi trezit din somnul său milenar, porni să erupă traseuri dense de tir de antiaeriană, provenind din numeroasele baterii amplasate în apropierea vîrfului său. Fumul întunecă soarele, iar vizibilitatea se înrăutăţi în aşa hal, încît Yasuziro izbuti să evite, abia în ultimul moment, o grupă de avioane ce zbura pe-o direcţie contrară, de intersectare.

Avioanele primului val îşi terminaseră misiunea şi se grăbeau spre casă. Ultimele grupe de Y-97 şi Y-99 se îndepărtau de golf. Doar aparatele Zero, de vînătoare, care le a-

copereau plecarea, continuau să planeze deasupra cîmpului de bătaie.

Din cînd în cînd mai avea loc cîte o luptă aeriană, dacă se puteau numi lupte momentele cînd cetele de Zero se năpusteau asupra avioanelor de vînătoare americane izolate, care riscau decolarea de pe pistele deteriorate.

4

Y-99 își depuseră bombele lîngă șanțul în care Charles Mallory stătea culcat, cu fața în jos. Pe jumătate asurzit de explozii, împroșcat cu pămînt, era disperat și demoralizat. Auzind vîjîitul cumplit al schijelor, se îndesă și mai apăsat pe fundul șanțului murdar, acoperindu-și capul cu mîinile. O unică dorință îi cuprinsese în întregime conștiința: „De s-ar isprăvi totul cît mai repede și de s-ar îndepărta cît mai curînd avioanele astea înfricoșătoare!". Și îl mai străfulgerase încă un gînd idiot: „Ar fi bine dacă, în timpul atacului, te-ai putea transforma într-un șoarece, ca să ai posibilitatea să te vîri într-o găurice adîncă, unde să nu te-atingă nici o schijă". Acuma, Charles avea impresia că este o țintă de mari dimensiuni, fără apărare, peste care cad în picaj toate bombardierele mikadoului.

Nimic nu-i mai rău și dezgustător ca așteptarea pasivă și neputincioasă, atunci cînd te pomenești cu o bombă bezmetică prăbușindu-se peste tine. Cînd n-ai nimic de făcut, gîndurile persistă întruna numai la presimțirea c-ai să pieri. Acestea însă, mai curînd, nu-s de fapt gîndurile unui om normal, ci sălbaticul instinct al autoconservării, ce răzbate de pretutindeni. Încearcă să-ți păstrezi cumpătul, atunci cînd stai întins și aștepți. Care din bombe e a ta: aceea care șuieră și vuiește, cind se apropie de sol, sau cea care abia s-a desprins din lacătul de acroșare de sub avion?

Un pilot necunoscut, dintr-o altă escadrilă, care-și căutase salvarea în același șanț, nu mai rezistă și, înjurînd în gura mare, sări și strigă:

— Cine vine cu mine dintre vînători? Să-ncercăm să decolăm!

Cuvintele acestea l-au scos pe Charles din amorțeală. Învingîndu-și frica, își smulse de pe pămînt trupul neascultător și, străduindu-se să nu rămînă în urma celui ce-și manifestase curajul, fugi după el. Nu se mai uită înapoi. Dar ar fi

vrut să creadă că în spatele lui mai alergau şi alţi piloţi. Totuşi n-a fost aşa.

Următorul atac al avioanelor Y-99 l-au aşteptat amîndoi adăpostiţi într-un tub de beton pentru canalizare. De aici şi pînă la locul de staţionare a aparatelor mai erau vreo cincizeci de metri. De îndată ce bombardierul care încheia formaţia începu să iasă din picaj, se pregătiră pentru salt. Seria de bombe căzuse la aproximativ trei sute de metri de locul de staţionare. Piloţii ţîşniră din tub şi se repeziră la avioane. Ajungînd în goană lîngă un Lightning ce supravieţuise, Charles fusese cît pe ce să se împiedice de cadavrul unei santinele căzute în iarba măruntă. Schija unei bombe îi retezase jumătate din cap. Mîinile, atîrnînd într-o băltoacă de sînge, continuau să strîngă arma.

Charles încremeni înaintea celui ucis, neavînd putere să treacă peste el sau să-l ocolească. Era primul mort pe care-l vedea în război. Ştia din cărţi şi filme că în lupte se ucide. Însă, acolo, moartea era privită prin prisma unui eroism înălţător. În realitate, totul se dovedea a fi mult mai abject şi nemilos. Iar asta l-a cutremurat. Şi-l cuprinse teama la gîndul că, în orice moment, şi el se putea pomeni la fel de ţeapăn şi scurs de sînge.

Vuietul avioanelor japoneze îl scoase din starea de scurtă buimăcire. Trebuia să se grăbească, pînă nu cădeau în picaj asupra locului de staţionare următoarele aparate de vînătoare Zero. Străduindu-se să nu-l mai privească pe mort, dar simţindu-i încă în spate prezenţa, Charles Mallory ocoli la iuţeală avionul. În exterior, Lightningul se afla în bună stare. Numai lîngă lonjeronul fuzelajului din stînga stăteau căscate două spărturi de schijă.

Rupînd sigiliul, pătrunse în carlingă. Din fericire, paraşuta şi setul de zbor se găseau laolaltă acolo. Prinzîndu-şi grăbit centurile de siguranţă (era pentru prima oară cînd se lipsea de ajutorul tehnicului), porni motoarele. Pilotul care venise în fugă, odată cu el, acţionase şi mai energic. Cînd Charles dădea să închidă cupola carlingii, acela şi pornise să decoleze de pe calea de rulare.

Din formaţia Zerourilor ce executa barajul deasupra aerodromului se desprinse o grupă de patru aparate de vînătoare şi porni în picaj asupra Lightningului care decola.

Charles auzi lătratul precipitat al mitralierelor de mare calibru ce se desluşea din huruitul motoarelor. Abia reuşind să se desprindă de sol, aparatul de vînătoare se răsturnă pe-o

aripă şi se implîntă în pămînt. Multiplelor fumuri din zona aerodromului, li se mai adăugă o coloană fumegîndă.

Cuprins de mînie şi neputinţă faţă de tot ce se întîmpla, Charles Mallory se avîntă în aer.

Zerourile continuau să supravegheze aerodromul, iar sticla cupolelor strălucea în bătaia soarelui, ca nişte ochi de fiară. De fapt, atîta şi aşteptau, ca vreun avion american să înceapă să se deplaseze, pregătindu-se de decolare.

Charles fu atacat de un Zero, tocmai cînd reuşise să-şi escamoteze trenul de aterizare şi aparatul îşi luase viteza necesară pentru asigurarea manevrabilităţii. Executînd brusc un viraj „peste umăr", în partea soarelui, se smulse de sub urmărirea inamicului şi, luînd înălţime, privi în jur.

Inima i se strînse întristată, cînd zări golful şi ce mai rămăsese din Flota Oceanului Pacific. Fumul şi funinginea învăluiseră tot cerul de deasupra insulei Oahu. Mai sus de norii aceştia, avioanele japoneze, în grupe mici, părăseau golful. Profitînd de înaltele caracteristici de viteză ale Lightningului, se apropie de-o grupă de trei aparate Y-97. Avionul torpilor din urmă, ce lăsa în spate o trenă albă de carburant pulverizat, se afla vizibil distanţat de grupa sa.

„Încep cu-ăsta" — decise Charles şi porni la atac.

5

Golful Pearl Harbor rămăsese în urmă. Carlinga se aerisea de mirosul de ars al incendiilor şi de izul dulceag al explozibilelor. „Pare-se c-am evadat !" gîndi Yasuziro şi, întorcîndu-şi capul, întîlni privirea alarmată a comandatului avionului torpilor, din dreapta, coechipierul său, Satsu Akatsuki, ce se apropiase cu Y-97 ca lipit de avionul pilotat de Yasuziro. I se defectase instalaţia de radio şi-i arăta, printr-un gest cu mîna, suprafaţa planului din stînga al aparatului. Învelişul din dural, în locul unde se afla consola rezervorului de benzină, era dat peste cap de schijele proiectilelor. Carburantul se scurgea, pulverizîndu-se, lăsînd o dîră albă în urma avionului. Neliniştea lui Akatsuki i se transmise imediat şi lui Yasuziro. „Fir-ar a dracului de treabă ! N-aş vrea să mă aflu acum în pielea lui". Ce-i de făcut ? Pînă la escadră mai era mult de zburat, o oră întreagă, şi, cu siguranţă, carburantul nu va fi suficient pentru a se putea tîrî la „Akagi". Dar, ce-ar fi, dacă ar mări viteza de zbor, ca să reducă din timpul de ră-

mînere în aer şi, totodată, să reducă timpul de scurgere a benzinei? Yasuziro acceleră viteza. Aparatul lovit începu să rămînă în urmă. Şi iarăşi a fost nevoit să reducă din viteză.

Cînd avioanele torpiloare intersectară linia de coastă a insulei, şi se aflară suspendate între cer şi apă, Yasuziro percepu în căşti vocea trăgătorului-radiotelegrafist :

— Sus, în spate, un Lightning izolat !

— Asta-mi mai lipsea ! Apropiaţi-vă. Pregătiţi-vă pentru respingerea atacului avionului de vînătoare !

Yasuziro era gata să-şi sucească gîtul, încercînd să depisteze ce se întîmpla în spatele său, şi, numai după ce-şi întoarse capul, zări un aparat cu două fuzelaje, care-l ataca pe cel rămas în urmă. Yasuziro vru să-l avertizeze pe Akatsuki : „Eşti atacat de-un yankeu !". Dar coechipierul continua să zboare în linie dreaptă, pierzînd carburant.

Parcă dinadins, tocmai cînd era mai mare nevoia, în apropiere nu se observa nici un aparat de vînătoare de-al lor, capabil să vină în apărarea avionului torpilor lovit, rămas prea departe de ai săi, iar americanul se afla în afara zonei de foc efectiv a mitralierelor de pe celelalte aparate ale patrulei. Trăgătorul de pe avionul avariat nu dădea semne de viaţă. Cu toţii urmăreau aparatul condamnat, nefiind în stare să-l ajute cumva.

Ligtningul se înfipsese lîngă Y-97, apropiindu-se strîns de el. Din botul nacelei trimise o flacără estompată de rafale de tun. Adversarul se plecă în direcţia planului lovit şi se prăbuşi spre ocean. Cei care asistau la pieirea avionului torpilor nici nu reuşiră să se roage pentru sufletele ostaşilor trecuţi în cealaltă lume. Pilotul Lightningului, înflăcărat de izbîndă, intrase în atac asupra lor. Fără a mai aştepta ca „rama zburătoare" * să se apropie de ei la o distanţă de foc efectiv, trăgătorii de pe ambele Y-97 apăsară trăgaciurile mitralierelor. Bicele roşii ale traseelor zburară spre fruntea americanului, dar acesta nu viră. Iar gloanţele sale bătură darabana în coada avionului lui Yasuziro. Trăgătorul, rănit la o mînă, gemu. Lightningul fusese, pesemne, şi el atins. Virînd brusc, ieşise din luptă şi se întorcea în direcţia isulei.

În faţa lui Yasuziro se iviră numeroase puncte, care, apropiindu-se rapid, căpătară siluetele avioanelor Y-97 şi Y-99.

---

* R-39 — Lighting —, avion de vînătoare, bimotor, seamănă, din punctul de vedere al construcţiei, cu foarte cunoscutul avion german Fakke—Wulf 189.

Era cel de al doilea val care zbura spre Pearl Harbor. Cam vreo două sute de avioane pluteau în formaţie strînsă, pentru a nimici rămăşiţele Flotei Oceanului Pacific. Măreaţa privelişte a forţelor aeriene de pe flota imperială îi alungă lui Yasuziro trista amărăciune ce i se cuibărise în suflet datorită pieirii echipajului lui Satsu Akatsuki.

Pe direcţia de zbor, apărură navele marii unităţi de portavioane. Acum, înainte de apuntare trebuia să se concentreze şi să fie sigur pe el. Iar astăzi nu era atît de simplu de făcut acest lucru : cutremurătoarele impresii din timpul luptelor îi zdruncinaseră starea psihică şi-i tulburaseră echilibrul sufletesc chiar şi lui Yasuziro, cel care avusese parte de-o educaţie severă şi era bine călit.

6

Charles Mallory se plecă asupra vizorului colimatorului. Liniatura luminoasă a reticului se fixă asupra carlingii pilotului japonez. Trăgătorul de la coada avionului Y-97 fusese probabil ucis, deoarece spre Charles nu se trăsese nici un foc. Din planul stîng al japonezului ţîşnea benzina.

„Avionul e condamnat — se gîndi locotenentul, şi nu-i posibil să mai zboare mult. Mai trebuie oare doborît, dacă şi aşa a pornit să-şi întîmpine pieirea ? Trebuie ! decise Charles. Să le dau o mică lecţie prietenilor săi, care acum privesc cu mare atenţie la reprezentaţia ce urmează". După tot ce făcuseră japonezii în insulele Hawaii, după momentele de groază trăite în şanţul acela murdar, Charles se înverşunase. Ţintind cu grijă, apăsă pe trăgaci. Lightningul tresări din pricina reculului tunului de bord şi al celor patru mitraliere de mare calibru. Japonezul atacat îşi plecă aparatul pe planul stîng, după care dispăru în spaţiul albastru. Pentru Charles n-a fost o problemă să se apropie de perechea rămasă, a celor două Y-97, care zburau în formaţie strînsă. Însă surpriza, factor atît de important pentru un avion de vînătoare, fusese depăşită. Atacul său era aşteptat. Trăgătorii japonezi deschiseră un foc turbat, de mare distanţă. În primele secunde, Charles n-a vrut să acorde atenţie liniei de foc punctate ce se îndrepta spre cupola sa, amăgindu-se cu gîndul că tragerea aceasta, fără ţintă, nu era eficace. Însă, cînd traseurile începură să zboare chiar asupra parbrizului carlingii şi a planurilor, în care şi apărură perforaţii de gloanţe, americanul îşi

dădu seama că duelul aerian devenea extrem de periculos. Mai bine să-şi caute altă ţintă. Iar în dimineaţa asta, deasupra insulei Oahu erau cîte vrei. Pentru a-şi uşura conştiinţa, Charles mai expedie de la distanţă cîteva rafale de mitralieră şi ieşi din atac.

Cînd viră, se pomeni, brusc, în mijlocul unui mare grup de avioane de vînătoare japoneze, care zbura pe-o direcţie contrară, de intersectare. „Gata, s-a zis cu mine!“ Acesta fu singurul lucru la care izbuti să cugete Charles. Dar japonezii, care era imposibil să nu fi observat Lightningul ce trecuse prin formaţia lor, nu încercară să-l urmărească. Pesemne nu mai aveau rezervă de carburant, sau, poate, îşi epuizaseră întreaga unitate de foc.

Apropiindu-se de aerodromul său, Charles văzu nouă avioane uriaşe, în jurul cărora, ca nişte muşte, se roteau, atacînd, aparatele de vînătoare Zero. Aţintindu-şi privirile cu mai multă atenţie, Charles recunoscu bombardierele grele B-17, „fortăreţele zburătoare“ pe care, pînă atunci, le văzuse doar în fotografii. Nu ştia că „fortăreţele“ veneau dinspre San-Francisco şi, după ce navigaseră patrusprezece ore deasupra oceanului, nimeriseră în plin atac masiv al avioanelor japoneze. Înainte de raid, pentru a fi uşurate, dăduseră jos întreg armamentul de apărare. Era îngrozitor să asişti la scene sălbatice, ca acestea, cînd japonezii trăgeau cu sînge rece în „fortăreţele“ lipsite de protecţie. Una după alta se transformau în autentice gropi comune. În vreme ce Charles se apropia de Zerouri, încă un bombardier condamnat se prăbuşi lîngă aerodromul „Whiller“. Dinăuntru nu sări nici un om. Pesemne, membrii echipajului, luaţi prin surprindere, nu reuşiseră să-şi înhame paraşutele pe care le scoseseră în timpul prelungitului zbor.

Charles îşi plecă îndurerat capul, pentru a treia oară într-un singur zbor. Atunci atacă, năpustindu-se, grupa avioanelor Zero, care era ocupată cu tragerile asupra „fortăreţelor zburătoare“. Atît de siguri erau japonezii că vor scăpa nesancţionaţi, încît manifestau o nepăsare totală. Iar cînd un Zero luă foc, iar un altul porni să se rotească în vrie, doborît de rafalele Lightningului coborît de nu se ştie unde, ieşiră din luptă şi dispărură spre nord-est.

Charles se apropie de singurul B-17 nedoborît, decis să examineze mai de aproape uriaşul aparat. Din cabina de pilotaj i se făcură semne prietenoase cu mîna. Iar instalaţia ra-

dio, care tăcuse în tot răstimpul zborului, porni să funcționeze și Charles auzi un glas emoționat de bariton :

— Îți mulțumim, băiete, ne-ai scăpat din miinile banditilor !

— N-aveți pentru ce, asta-i meseria noastră, făcu el pe modestul, bucurîndu-se de cuvintele necunoscutului aviator.

— Ia spune-ne, cum te cheamă ? Am vrea să știm cine ne-a adus de pe lumea cealaltă.

— Charles Mallory, grupa de aviație 31.

— O K, Chack ! Consideră c-am și făcut cunoștință. Dacă vom reuși să aterizăm cu bine „omnibusul" nostru, apăi să știi că te găsim și-n iad !

După un oarecare timp, cerul de deasupra insulei Oahu rămase pustiu. Ultimul val al avioanelor japoneze, executîndu-și misiunea, se înapoiase spre portavioane.

Pistele de decolare-aterizare de pe toate aerodromurile erau scoase din circulație. Plăci de beton, deschise la culoare, erau pline de gropi întunecate și sfîrtecate, bolovani de beton și carcase de avioane incendiate. Iar lui Charles i se puse, cu toată gravitatea, problema aterizării. Zbură razant de vreo trei ori deasupra aerodromului „Whiller", pînă fu în stare să-și aleagă o bucățică de teren plină de iarbă.

Cînd rula, auzi în căști binecunoscutul glas de bariton :

— Chack, ești în viață ?

— E-n regulă, prietene, îmi termin rularea.

— Iar noi am nimerit cu căruciorul din dreapta al trenului de aterizare într-o groapă. Slavă Domnului, sîntem cu toții în viață, deși „diligența" ar avea nevoie de reparații. Azi să te-aștepți la oaspeți. Și fie ca dracii să tresalte de bucurie pe mormintele noastre, de nu vom sărbători cum se cuvine învierea noastră din morți, de astăzi !

CAPITOLUL VIII

1

Cum au reușit japonezii să ducă la îndeplinire, fără urmări, o operațiune atît de îndrăzneață, ca incursiunea avioanelor asupra insulelor Hawaii ? De ce, după ce comiseseră monstruosul măcel, nu ocupaseră Hawaiiul, profitînd de

knockdawnul profund în care căzuse Flota Oceanului Pacific a S.U.A.? Şi de ce s-a revărsat asupra Americii „Ziua infamiei", cum fusese denumită de însuşi Franklin D. Roosevelt înfrîngerea Pearl Harborului? Asemenea întrebări au chinuit mintea multora, începînd cu locotenentul de rangul doi Charles Mallory şi isprăvind cu preşedintele Statelor Unite. Aceste întrebări aveau să devină subiect de discuţie timp de nenumăraţi ani, nu numai în America, dar şi dincolo de hotarele ei.

Iar motive au fost o mulţime, necrezut de multe, şi nu despre toate aveau să scrie mai tîrziu istoricii şi cercetătorii tragediei de la Pearl Harbor.

Cercul de oameni admişi la pregătirea operaţiunii. a fost extrem de restrîns. Amiralul Isoroku Yamamoto o concepuse, iar viceamiralul Chuichi Nagumo o executase într-un mod strălucit. Fusese pregătită într-un atît de mare secret, încît sute de specialişti americani, care descifraseră minuţios întreaga corespondenţă secretă japoneză sosită în Statele Unite în răstimp de doi ani, nu descoperiseră în ea nici cea mai infimă aluzie la Pearl Harbor *.

În aceleaşi condiţii, de mare secret, se executase şi operaţiunea. Despre începutul incursiunii, primul ministru al Japoniei, Tojo, a aflat abia cînd portavioanele se şi găseau la jumătatea căii spre Hawaii, iar împăratul şi curtea sa au fost puşi în cunoştinţă de cauză numai după ce atacul asupra Pearl Harborului fusese efectuat.

Tratativele americano-japoneze, care aveau loc la Washington, intraseră în impas. Faptul acesta ar fi trebuit să-i pună în gardă pe preşedinte şi comandamentul american. Pe la sfîrşitul lui noiembrie 1941, atmosfera se înfierbîntase într-atît, încît Comitetul Şefilor de Stat Major prevenise comandamentul din Hawaii despre imprevizibilitatea comportamentului japonezilor în viitor şi că în orice moment erau posibile acţiuni duşmănoase din partea acestora. Comandantul-şef al Flotei Oceanului Pacific, amiralul Kimmel, după ce primise avertismentul, se limitase doar la unele măsuri de prevedere împotriva posibilelor acte de diversiune. În timpul acela, insulele Hawaii erau locuite de 160.000 de japonezi, aproape tot atît cît număra şi personalul militar american. Lucrînd în sfera servirii, japonezii se infiltraseră în mai toate obiectivele militare. Navigau, în calitate de stewarzi, pe va-

---

* În 1940, americanii reuşiseră să obţină codul japonez.

sele de război, lucrau ca angajați civili pe aerodromuri și în cadrul artileriei antiaerinene. Într-un cuvînt, serviciul de informații japonez era scutit de probleme în privința datelor care îl interesau.

Ordonînd să fie repartizată o dotare suplimentară de nave de pază, la intrarea în golful Pearl Harbor, și să se staționeze dispersat avioanele pe aerodromuri, în grupe compacte și păzite cu grijă, amiralul era liniștit. Și el, ca și președintele Roosevelt, nu-și imagina că Japonia va ataca Statele Unite, întrucît se apropiase momentul despre care vorbea premierul Tojo. Trupele germane se aflau la porțile Moscovei. Iar amiralul considera că zilele Rusiei Sovietice erau numărate, și aceasta, „ca o curmală coaptă, va cădea de la sine pe pămînt". Sosise cel mai convenabil moment pentru invadarea Siberiei și a Extremului Orient de către armatele mikadoului, susținute de flotele reunite.

Într-un cuvînt, amiralul Kimmel ajunsese la concluzia : „Curînd, foarte curînd, Japonia va întreprinde acțiuni de luptă în nord. Unde nu există decît o singură cale — spre Rusia".

Dispoziția extrem de calmă a comandanților se transmise numaidecît subalternilor, întocmai cum se transmite catarul căilor respiratorii superioare. De aceea, e lesne de înțeles de ce, atunci cînd ostașii care serveau radarul raportaseră că se observă un număr important de ținte aeriene apropiindu-se din nord, li se răspunsese, de la centrul de informații : „Este grupa «fortărețelor zburătoare» ce se apropie dinspre Statele Unite !"

Comandamentul n-a acordat atenția cuvenită nici comunicării transmise de la bordul unui distrugător, cum că acesta scufundase un submarin necunoscut la intrarea în golf.

Abia cînd dangătul clopotelor care chema enoriașii la slujba religioasă de dimineață fu acoperit de vuietul greoi al sutelor de motoare de avion și de bubuitul bombelor, abia atunci calmul olimpic al amiralului Kimmel se transformă în șoc psihic.

Apariția aviației japoneze deasupra insulei Oahu îl asurzi pe comandant, în așa hal, de parcă-l lovise cineva cu o măciucă în cap. Mult timp n-a mai fost în stare să-și adune gîndurile și să-și revină, lăsînd, astfel, subalternilor, posibilitatea de a lua decizii pe riscul și răspunderea proprie.

Cînd atacul se termină și primi primele informații despre pierderea flotei, amiralul își dădu seama că steaua lui apusese.

2

In timpul atacului asupra Pearl Harborului, viceamiralul Nagumo fusese extrem de neliniştit din pricina absenţei din golf a celor trei portavioane americane. „Unde sînt «Enterprise», «Lexington» şi «Yorktown» ? Dacă avioanele torpiloare americane se şi apropie de navele marii unităţi de şoc ?" După decolarea aparatelor din primul val, viceamiralul ordonase punerea în poziţie de alarmă a tuturor avioanelor de vînătoare rămase la bord, pentru a se înălţa în aer imediat. Iar deasupra portavioanelor executau zboruri de baraj aparatele de tip Zero.

Raportul prezentat de Fuchida, comandantul primului val, care se înapoiase pe portavion după atacarea Pearl Harborului, nu diminuă neliniştea amiralului. „Rezultatele atacului sînt excelente, se gîndea el, dar încotro a dispărut Hullthy-Bivolul, cu portavioanele sale ?"

— Permiteţi, excelenţă, să repetăm atacul ? se rugă Fuchida. Vom jumuli ce-a mai rămas din coada vulturului american.

— Nu ! zbieră Nagumo, străfulgerînd în aşa fel din priviri, încît temerarul Fuchida plecă de-a-ndaratelea din cabina de comandă, salutînd ceremonios, cu plecăciuni adînci. Era pentru a treia oară, astăzi, viceamiralului i se adresa rugămintea executării unui a doilea zbor. Iar el, Nagumo, abia aştepta ca ultimul aparat să-şi agaţe cîrligul de frînare de corzile aerofinişurilor.

— Cu toată viteza, înainte ! transmise viceamiralul comandantului portavionului „Akagi". Direcţia, 290 grade !

Formaţia de şoc, părăsind vîntul *, se îndreptă spre nord-vest, cu viteza maximă.

Îndoielile viceamiralului Nagumo nu erau lipsite de temei. Succesul operaţiunii era atît de problematic şi depindea de atîţia factori, încît chiar şi autorul acesteia, amiralul Yamamoto, avea destule temeri referitoare la reuşita incursiunii. Anume aceste incertitudini împiedicaseră includerea, în formaţia marii unităţi, a transportoarelor cu trupe necesare pentru ocuparea insulelor Hawaii.

---

* Decolarea şi aterizarea avioanelor la bordul unui portavion se execută menţinînd cu stricteţe direcţia împotriva vîntului.

Abia spre seară, cînd soarele turtit, semănînd cu o portocală strivită, se cufundase în ocean, răsuflă liniştit şi viceamiralul Nagumo. Era puţin probabil ca aviaţia de pe portavioanele americane să-i găsească pe timp de noapte. Iar de Pearl Harborul distrus, învăluit de fumul incendiilor, îi despărţea o distanţă de patru sute de mile.

Ordonînd să fie trezit imediat, în cazul apariţiei navelor inamicului sau a aviaţiei acestuia, Nagumo se îndreptă spre apartamentul său. Astăzi era obosit ca un bou care trăsese toată ziua la jug, pe un cîmp de orez.

3

Splendida dimineaţă a zilei de 7 decembrie, viceamiralu Hullthy o întîmpină de pe puntea căpitanului navei „Enterprise". Insulele Hawaii, conform direcţiei pe care o urmau, se găseau la două sute de mile, dar de pe acum aveau impresia că vîntul călduţ aducea cu el mireasma florilor. Respectînd tradiţia, de pe bordul portavionului îşi luase plecarea o grupă compusă din treizeci de aparate, să anunţe insulele despre grabnica apropiere la locul unde „Enterprise" avea să-şi arunce ancora.

Cei care-şi luaseră zborul se simţeau ca şi cum ar fi fos învoiţi. Strîngîndu-se în formaţie compactă, de paradă, grupa survolă „Enterprise" şi se îndreptă spre aerodromul „Ford". Marinarii şi aviatorii rămaşi la bord se pregăteau şi ei pentru apropiata întîlnire cu familiile şi prietenele Pînă şi bătrînul lup de mare Hullthy era cuprins de bună dispoziţie. Viceamiralul făcuse vreo cîteva glume usturătoare la adresa tinerilor ofiţeri ce se găseau pe puntea căpitanului şi tocmai avea de gînd să coboare la micul dejun, cînd apăru locotenentul radiotelegrafist cu un teanc de radiograme.

— Domnule, spuse acesta, dînd onorul viceamiralului, acolo se petrece ceva de necrezut, bineînţeles dacă nu şi-au pierdut minţile...

Hullthy îşi puse ochelarii şi, luînd radiogramele, parcurse textul :

„Sîntem atacaţi de-o mie de avioane japoneze" spunea una din ele.

„Portavioanele japoneze se află la treizeci de mile de capul Barbara", comunica alta. „Pe aerodromul «Whiller» a fost

lansat un desant paraşutat." „Transportoare cu infanterie marină inamică în traversul canalului."

— Intrar-ar dracii-n gîtul lor ! înjură Hutthy. Avem oare legătura cu grupa care-a decolat ?

— Nu, domnule răspunse adjutantul, dacă ţinem seama de oră, acum ar trebui să fi aterizat pe aerodromul „Ford."

Adjutantul greşea. Skyraiderele, care zburaseră în formaţie de paradă spre Oahu, fuseseră atacate, prin surprindere, de avioanele de vînătoare Zero. Şase aparate se prăbuşiseră în apele mării. Iar alte zece fuseseră doborîte chiar de tunarii americani, care se zăpăciseră şi trăseseră cu înverşunare în tot ce apărea în aer, la distanţa de foc efectiv a instalaţiilor.

— Înălţaţi o escadrilă şi trimiteţi-o la sud de capul Barbara, încă una, în căutarea cuirasatelor japoneze, mai la nord de Oahu, iar a treia să atace transportoarele din traversul canalului.

Hullthy era sigur de sine. Nu-l aiureai chiar atît le lesne cu veşti aşa de neobişnuite.

Cît a fost ziua de lungă, aparatele grupei de aviaţie de pe „Enterprise" au survolat în zadar carourile de mare indicate. Sub ele, nu se zărea nimic, decît rostogolirea valurilor. Nici urmă de transportoare şi portavioane japoneze.

Distruse, pistele aerodromurilor de pe Oahu excludeau posibilitatea ca bombardierele şi avioanele torpiloare să aterizeze. Sfidînd toate măsurile de securitate, cînd îşi terminau carburantul „cădeau" pur şi simplu pe puntea portavionului „Enterprise", avînd bombele şi torpilele sub ele, ceea ce, cu o zi în urmă, nu şi-ar fi îngăduit *. Şi abia cînd se lăsă noaptea se putu strecura uriaşul „Enterprise" în canalul îngust, care unea golful cu oceanul şi ancoră lîngă cheul iluminat de văpăile cuirasatului „Arizona", care termina de ars.

4

La 8 decembrie, dimineaţa, viceamiralul Chuichi Nagumo se trezi inviorat, bine odihnit după un somn adînc. Victoria ce încununase operaţiunea se dovedise a fi cel mai bun me-

---

* Încărcătura de bombe (sau torpile) îngreunează considerabil avionul, ducînd la sporirea vitezei de apuntare, ceea ce atrage prelungirea distanţei de frînare. Iar prezenţa bombelor şi a torpilelor măreşte pericolul unei explozii, în caz de accident.

dicament pentru ficatul său, care își făcuse de cap în ajunul atacului asupra Pearl Harborului.

Se informă prin telefon, la şeful de cart, în privinţa poziţiei unde se afla escadra. Auzind coordonatele, emise un „Hm" satisfăcut. Marea unitate de portavioane se îndepărtase la o distanță apreciabilă de insulele Hawaii, pentru a-i mai fi teamă de orice acţiuni de răspuns ale americanilor.

După ce-şi făcu o baie, servi cu poftă micul dejun, iar apoi îl chemă la raport pe adjutant :

— Adu-mi documentele ! dispuse viceamiralul, în vreme ce admira sculptura mînerului unui paloş aşezat pe masa sa de lucru. Paloşul, care aparţinea unui shogun din dinastia Tokugawa *, fusese dobîndit la Kyoto, cu puţin timp înainte de plecarea în incursiune. Un iscusit sculptor în fildeş înfăţişa cîteva scene dintr-o luptă corp la corp. Samurai miniaturali, cu haori desfăcute, loveau şi parau lovituri de paloş. Ici şi colo, în jurul lor, cîţiva morţi, iar unul din samuraii ce fuseseră învinşi, pierzîndu-şi onoarea, îşi spinteca pîntecele cu pumnalul.

Privind la kyen ** amiralul era cuprins de un sentiment ambiguu. Ornamentarea unei arme cu o sculptură constituia o abatere de la noţiunea de wadi, temeinic statornicită în fiece japonez. Frumuseţea naturalului nu se simţea. Lama ascuţită şi bine călită, şi mînerul comod, executate de meşteri îndemînateci, erau minunate prin ele însele, fără tot soiul de ornamente. Sculptura în os, de pe mîner, purta amprenta lipsei de sobrietate, ceea ce, în conformitate cu severele canoane japoneze, dovedea prost gust şi vulgaritate ; totodată, ochiul era captivat şi de talentul sculptorului, precum şi de patina timpului aşternută pe armă.

O bătaie respectuoasă în uşa salonului îl smulse pe viceamiral din contemplarea hibridului — armă de ucidere şi capodoperă de arte frumoase. Era adjutantul, care adusese documentele.

Nagumo citi mai întîi telegrama de felicitare expediată de împărat. Era pentru prima oară cînd i se acorda o asemenea onoare, deşi fusese ani îndelungaţi în slujba mikadoului. Sufletul lui Nagumo fu străluminat de bucurie. Îi revenise fe-

* Dinastia shogunilor Tokugawa a domnit în Japonia în perioada „izolării" din secolul XVI, pînă în a doua jumătate a secolului XIX.

** Paloş, în japoneză.

ricirea de a înscrie în analele Japoniei cea mai victorioasă pagină, necunoscută pînă acum în istorie.

Celelalte felicitări — de la amiralul Yamamoto, de la Kaïchuksyo și din partea Marelui Stat Major al Trupelor de Uscat, le așeză deoparte. În momentul acesta, cel mai mult îl interesa descifrarea telegramei care sintetiza rapoartele agenților din Honolulu, referitoare la pierderile flotei S.U.A., în golful Pearl Harbor. Datele trecute în telegramă erau oarecum mai mici decît cifrele raportate de capii de formații înapoiați din luptă, oricum însă, erau extrem de ridicate : fuseseră scufundate patru cuirasate și un crucișător, un mare număr de distrugătoare, nave de pază și auxiliare ; fuseseră scoase din funcțiune toate bazele aeriene — pe locurile lor de staționare arseseră vreo două sute cincizeci de avioane de luptă ; patru cuirasate suferiseră avarii atît de grave, încît nu vor mai putea părăsi golful Pearl Harbor multe luni de-a rîndul...

După ce-i dădu liber adjutantului, Nagumo scormoni printre partituri și, deschizînd capacul pianului, se așeză în fața claviaturii. De sub degetele lui, care-și pierduseră supleţea de odinioară, se revărsară acorduri din „Egmont“ de Beethoven. La început, comise o serie de greșeli. Nemulțumit, Nagumo se încruntă și scutură din cap, iar după aceea, treptat, se antrenă în joc Îi plăcea să mediteze, în timp ce interpreta muzică de Beethoven și Bach. Iar acum cugeta la faptul că era posibil ca Isoroku Yamamoto să fi exagerat pericolul prelungirii unui război cu America. Statele Unite n-aveau să se refacă atît de repede după înfrîngerea suferită. De data asta, cînd o bună jumătate din navele Flotei Oceanului Pacific zăcea îngropată în mîlul de pe fundul golfului Pearl Harbor, în fața Japoniei se deschideau excelente perspective militare. Dintr-o singură lovitură, el asigurase imperiului supremația în Oceanul Pacific.

Apoi, gîndurile sale se întoarseră la felicitarea împăratului.

Era interesant de știut cu ce anume îl vor distinge pentru incursiunea, fără precedent, asupra insulelor Hawaii ? Din decorațiile cele mai importante ale Japoniei, nu-i lipsea decît „Ordinul Crizantemei“. Însă acesta se oferea numai membrilor dinastiei imperiale și persoanelor încoronate. Probabil îl vor avansa în gradul imediat următor și-l vor numi membru în Consiliul Imperiului — Gyonro !

— Puţin probabil! rosti viceamiralul, cu glas tare, trîntind capacul pianului. Apoi ordonă la telefon : Adunaţi efectivul portavionului „Akagi“ pe puntea de zbor!

Dorea să-i felicite şi el pe participanţii la incursiune.

5

Cînd Chuichi Nagumo, după ce-şi felicitase subordonaţii cu prilejul victoriei, părăsi puntea de zbor, însoţit de uralele tuturor, în strigăte de „Banzai!“, puţini au fost cei ce au reuşit să-şi păstreze calmul. Numai Morimoto şi încă vreo cîţiva piloţi cu vechime purtau înscris pe chipul lor că totul se petrecuse normal, aşa cum s-ar fi cuvenit să se întîmple, şi că nu avuseseră nici o îndoială în privinţa rezultatului incursiunii asupra insulelor Hawaii. În schimb, tineretul jubila, fără să se jeneze de sentimentele manifestate.

— Încă două, trei incursiuni din astea, şi-i vom îngenunchea pe anglo-saxoni! perora, într-un cerc de prieteni, locotenentul Mikimoto Komura, pilotul care suferise un accident în timpul antrenamentelor de pe insula Sioku.

— Cine-şi bate gura mai mult face mai puţin, remarcă, la adresa acestuia, Kyenzi Takasi. Ştiu precis că torpilele lui Komura au trecut ieri pe lîngă ţintă.

— Se mai întîmplă şi să nu-ţi meargă, obiectă Yasuziro, uitîndu-se la o familie de fregate ce străbătea cerul în zbor, pentru ca apoi să ofteze : Păcat, dragă Kyenzi, că ne-am grăbit să golim sticla aceea, „Cocorul alb“. Ce binevenită ar fi fost acum...

Îi salvă atotputernicul vrăjitor Morimoto, care, cu o mînă misterioasă, îi invită pe cei doi prieteni în cabina sa. Acolo au băut pentru victorie, şi pentru ocrotitorul lor, zeul Hatiman, o sticlă întreagă de coniac franţuzesc, procurată din pivnicioara viceamiralului. Nagumo era nebăutor şi avea o rezervă de alcooluri fine, pentru primirile de înalţi oaspeţi. Stewardul comandantului, o puşlama cu ochi nevinovaţi, realizase un business destul de bun cu sticla aceea de otravă interzisă.

— Pierderile aviaţiei ambarcate, în incursiunea asta, reprezintă numai douăzeci şi nouă de echipaje — un preţ de-o nimica toată în schimbul flotei americane. Morimoto, încălzit din pricina coniacului, îşi lepădase masca imperturbabilă, de samurai izolat, şi vorbea însufleţit. Pierderile noastre de-

asupra insulelor Hawaii sînt de zece ori mai mici decît cele avute pe insula Sioku. Deci, jertfele aduse acolo s-au dovedit a nu fi inutile, aşa cum credeam noi... Îţi aduci aminte, Yasuziro-san, cuvintele mele cînd spuneam că Sioku va fi un ciur, prin care vor fi cernuţi toţi cei de prisos ?

— O da, syensei, se înclină Yasuziro, aţi avut dreptate.

6

În timpul acesta, în insulele Hawaii, asupra cărora se abătuse taifunul nimicitor al incursiunii japoneze, Charles Mallory şi Robert Harris sorbeau pînă la fund amărăciunea înfrîngerii.

— Galbenii ăştia ne-au pocit atît de zdravăn mutrele, cum nici Joe Louis n-ar fi făcut-o mai bine cu un boxer începător, bombănea Robert, zăcînd pe rogojinile aspre, din adăpostul antiaerian. De două zile, acesta servea drept locuinţă pentru aviatorii din escadrila 332. „Sinistraţii" îşi mutaseră aici lucrurile salvate, ba chiar şi un aparat de radio, scăpat ca prin minune intact.

Charles, încă nerefăcut după cheful pe care-l trăsese cu echipajul „fortăreţei" salvate de el, tăcea şi învîrtea butonul de selectare a posturilor. Printre sunetele unui blues, se auzi, deodată, glasul popularului comentator Fuller, care expunea bilanţul agresiunii japoneze asupra insulelor Hawaii :

— Pearl Harborul a produs o deprimantă impresie în rîndurile tuturor păturilor sociale ale locuitorilor din S.U.A. Americanii, întocmai ca Adam şi Eva, au descoperit că sînt goi...

Charles, fără să-l observe pe pastorul ce se apropiase din spate, şi care ar fi dorit şi el să-l asculte pe Fuller, înjură şi închise aparatul de radio.

— Ce-o să ne facem, dacă japonezii repetă agresiunea ?

— O să stăm aici, în adăpostul antiaerian, răspunse veninos Robert. Iar cu cele două Lightninguri care ne-au rămas, or să zboare Paul şi Adams.

— Şi ce-o să se-ntîmple, dacă vor debarca trupe pe insula Oahu ? continuă să-i bată la cap Charles.

— Ferească-ne Cel de Sus de-aşa ceva, rosti pastorul, ridicîndu-şi privirea spre tavanul adăpostului.

— Atunci or să ne ia ca din oală, cu mîinile goale, îşi dădu drumul Robert.

Tăcură cu toţii.

— Războiul abia începe, spuse pastorul. Nu uitaţi, America mai are destule nave în Atlantic. Şi-apoi, şi Anglia, aliata noastră, posedă o flotă puternică la Singapore. Preşedintele Roosevelt nu va lăsa insulele Hawaii în suferinţă.

— Mulţumesc, sfinţia ta, pentru consolare, vorbi cineva dintr-un colţ întunecos. Ce-i drept, era mai bine dacă nu-i lăsam s-ajungă pînă aici. Cum de s-a putut întîmpla aşa ceva ? ! Cum ? !

Întrebarea rămase suspendată în aer.

7

Pearl Harborul era doar începutul unei serii de cnocauturi administrate de flota japoneză flotelor aliaţilor anglo-americani.

În seara zilei de 10 decembrie 1941, „Akagi" şi alte nave ale marii unităţi de portavioane au fost împodobite cu pavilioane colorate. Pe gabierul vasului amiral fu iarăşi înălţat pavilionul cuirasatului „Mikasa". Se recepţionase o ştire îmbucurătoare, despre noua victorie a forţelor japoneze în zona de vest a Oceanului Pacific. Şi, deşi Yasuziro nu participase la luptele de acolo, cunoştea foarte bine raportul de forţe, locul acţiunii, şi chiar pe mulţi din cei care luaseră parte la eveniment, şi-şi putea imagina destul de clar ce se întîmplase la mii de mile distanţă de insulele Hawaii.

CAPITOLUL IX

1

Pentru a-şi întări forţele din Extremul Orient, amiralitatea britanică expediase în apele Oceanului Pacific două dreadnoughturi înspăimîntătoare. Acestea erau vasul de linie „Prince of Wales" şi un crucişător greu „Repulse", aproape cu nimic mai prejos faţă de cuirasate, în ce priveşte forţa de foc şi cuirasa de apărare. La 2 decembrie 1941, navele au sosit la Singapore, unde le aştepta o primire triumfală.

Comandantul forţelor navale ale Marii Britanii din Oceanul Pacific, viceamiralul Thomas Philipps, în ziua aceea îşi trădă principiile. Nu mai rămăsese nici urmă din gravita-

tea sa afectată. Strălucea tot de zîmbete, de decorații și de fireturi aurii ale tunicii sale de paradă. Excelenta dispoziție a șefului s-a transmis și suitei care-l înconjura. Sosirea celor două puternice unități navale era un minunat dar făcut flotei britanice din Oceanul Pacific, în fața înspăimîntătorului pericol ce se apropia dinspre arhipelagul japonez.

Primul care intră maiestuos în bază fu „Prince of Wales". Pe falnicu-i catarg fîlfîia pavilionul britanic. Lansat la apă în 1940, cuirasatul dezvolta o viteză de peste 30 de noduri, ceea ce depășea sensibil viteza navelor japoneze cele mai moderne, „Kongo" și „Kirishima". Pe „Prince of Wals" se ridicau, înfricoșătoare, gurile de foc ale tunurilor de 14 țoli. Colosul de oțel, vopsit în cenușiu-verzui, părea o stîncă abruptă de nescufundat, ferecată cu o cuirasă de 300 mm.

În siajul lui „Prince of Wales" înainta înspăimîntătorul „Repulse". Ca dimensiune, ceda în fața cuirasatului, dar, în momentul cînd fusese modernizat, în 1936, căpătase șase tunuri mai puternice decît cele de pe „Prince of Wales", avînd calibrul de 15 țoli. Mai mult de atît, „Repulse", pentru respingerea atacurilor de aviație, avea montate instalații grele de artilerie antiaeriană, cum nu posedau multe alte nave.

Cînd giganticele vase de război au ieșit în radă, catargele le-au fost împodobite cu pavilioane de semnalizare de diferite culori. Pavilioanele britanice au fost coborîte puțin, și iarăși au pornit să fluture în briza răcoroasă, sus pe gabieri. Salvele de artilerie au bubuit asurzitor. Alămurile fanfarelor au revărsat sunetele imnului englez. Șirurile de marinari și soldați ai garnizoanei din Singapore, în formație de paradă, au luat poziție de drepți, încremenind nemișcate.

„Britania — stăpîna mărilor !

„Da, așa a fost pînă acum, și așa va fi și de-acum încolo" gîndeau mulți din cei adunați aici, supuși ai coroanei engleze.

Însă viața mai intervine și ea...

Atunci cînd s-au primit primele comunicări alarmante, capetele participanților la banchet mai pocneau încă din pricina dozelor „marinărești" de whisky și brandy consumate. Japonezii începuseră efectuarea operațiilor de desant. Navele și vasele marii unități operative „Malaysia" părăsiseră Formoza. Ele transportau Armata a 25-a japoneză, orientîndu-se spre Singapore. Războiul, izbucnit din insulele Hawaii, se apropde această zonă cu rapiditatea unui tsunami. Din rapoartele serviciilor de informații devenise cunoscut că, în travers

de Saigon, marea unitate operativă se defalcase în cîteva grupuri ce se apropiau simultan de coasta de nord a Malaysiei, iar la 7 decembrie începuse debarcarea desantului în apropiere de Bangkok, Victoria şi Kota Bharu.

Pentru a zădărnici executarea operaţiei de desant a japonezilor, viceamiralul Philipps îşi mobiliză de urgenţă escadra pentru ieşire în mare. În noaptea de 9 decembrie, navele părăsiră Singapore. Viceamiralul îşi înălţă pavilionul pe „Prince of Wales".

În afară de cuirasat şi de crucişătorul „Repulse", în componenţa escadrei mai intrau cîteva distrugătoare şi vase de pază.

Ocolind peninsula Malacca, escadra tindea să atingă cît mai repede locul de debarcare a desanturilor japoneze, pentru a le nimici cu focul artileriei grele, mai înainte de a se consolida pe ţărm.

Dimineaţa zilei de 9 decembrie era posomorîtă şi răcoroasă. Nori joşi se tîrau deasupra valurilor, agăţîndu-se de catargele cuirasatului.

După amiază, porni să răsune clopotul marii bătălii. Escadra dădu alarma de luptă. De pe un distrugător, care naviga în travers de crucişătorul „Repulse", se observase periscopul unui submarin. Asupra locului bănuit se aruncară cîteva serii de grenade antisubmarine. Tăcerea adîncurilor mării fu sfîşiată de explozii surde ale unor încărcături de trinitrotoluen, capabile să frîngă corpul submarinului chiar la o distanţă apreciabilă de punctul deflagraţiei.

Însă echipajul submarinului japonez I—165 izbuti să manevreze şi să iasă din raza grenadelor. Desprinzîndu-se de urmărirea distrugătoarelor, comandantul submarinului, căpitanul de rangul trei Harada, a transmis prin radio la Saigon poziţia unde se afla escadra engleză.

Echipajele distrugătoarelor ce atacaseră submarinul, nedescoperind la suprafaţă nici urme de ulei şi nici bule de aer, au dedus că grenadele fuseseră aruncate asupra unei zone pustii. Raportară vasului amiral despre eşecul atacului. Totuşi, viceamiralul Philipps fu prea puţin alarmat de faptul că japonezii, acum, îi cunoşteau poziţia. Nu-i era teamă de întîlnirea cu escadra amiralului Nabutakye Konda, întrucît acesta nu cuprindea nave capabile să reziste loviturilor de pe „Prince of Wales" şi „Repulse". Iar atacul avioanelor torpiloare era exclus pe o astfel de vreme.

Peste noapte, escadra navigînd în direcția nord, atinse traversul Kaunthanului. Soarele, care reapăruse din ocean, vesti începutul unei zile noi. Dimineața de 10 decembrie a fost senină. Ciclonul, sub acoperirea căruia escadra fusese apărată de aviația japoneză, se deplasă spre coastele insulelor Borneo și Celebes.

După ce se odihnise excelent în cabina sa, viceamiralul Philipps urcă pe punte. Ochii îi mijeau din pricina reflexelor soarelui, care străluceau pe bordul din dreapta. Ușoara înfiorare a valurilor nu avea forța să clatine dreadnoughtul, și „Prince of Wales“ înainta lin și iute ca un expres, lăsînd în urma pupei clocotul uriașelor talazuri, care, sfărîmîndu-se în depărtare, se transformau într-un drum de spumă luminos.

Privind pescărușii, ce se străduiau din toate puterile să nu rămînă în spatele navei, și albastrul cerului, fără nici un norișor, Philipps oftă din adîncul pieptului și se gîndi că n-ar fi fost rău dacă ar fi cerut o acoperire de aviație pentru escadră. Însă aprecie imediat : se îndepărtaseră excesiv de bazele aeriene.

Zăbovindu-și privirile asupra țevilor de tunuri antieriene dezvelite de huse și asupra servanților încremeniți la posturile de luptă, ajunse la concluzia că, deocamdată, nu avea motive speciale să fie neliniștit. Și, în afară de asta, Philipps, fiind un autentic marinar, ascundea în adîncul sufletului un total dispreț față de aviație, ca gen de armă, și nu prea credea în eficiența acoperirii navelor, la traversarea mării, de către avioanele de vînătoare. Ordonînd să fie supravegheat cerul cu atenție, intră în postul de comandă de luptă și se plecă asupra hărții strîmtorii Malacca, unde era marcată, cu semne convenționale de culoare roșie, erupția trupelor japoneze de desant.

În același timp, pe aerodromurile japoneze ale Flotilei navale 22, amplasate în apropiere de Saigon, se efectuau ultimele pregătiri pentru misiunea de luptă. După ce se primise raportul referitor la poziția escadrei engleze, transmis de pe bordul submarinului I-165, echipajelor celor 117 avioane de luptă li se ordonă să acopere trupele de desant în fața tirului de pe mare al englezilor. Neavînd posibilitatea să se înalțe în aer în ziua de 9 decembrie, din pricina vremii nefavorabile și a distanței ce îi despărțea de escadră, își amînară atacul asupra navelor pentru ziua următoare.

Înaintînd spre nord, escadra se apropia de raza de acțiune a avioanelor torpiloare japoneze. Atunci se dădu semnalul

de decolare. Împovărate mult de bombe și torpile, grupele de avioane rulau spre start și se înălțau. Aveau de zburat vreo mie de kilometri deasupra apelor Mării Chinei de Sud și să-și depisteze ținta pe nemărginirea întinderilor albastre, care reflectau milioane de scînteieri solare.

Japonezii au apărut deasupra escadrei pe neașteptate. Parcă se iviseră din sineala cerului tropical. Viceamiralul Philipps transmisese, prin radio, să i se expedieze de urgență avioane de vînătoare pentru acoperire, însă acum era prea tîrziu. Sirenele abia reușiseră să șuiere alarma aeriană, iar clopotul marii bătălii să dăngăne, că o grupă de nouă bombardiere, care zbura în apropierea navei „Prince of Wales", se năpusti în picaj asupra vasului amiral. Cerul din preajma aparatelor japoneze se împînzi de ciupercile exploziilor de antiaeriană. Tunurile automate scuipau sute de proiectile în întîmpinarea aparatelor Y-99 ce picau din înalt, dar acestea, de parcă ar fi fost vrăjite, nu acordau nici o atenție dîrelor albe ale traseurilor care sfîșiau cerul, continuînd să cadă în picaj peste țintă.

Manevrînd brusc, „Prince of Wales" ieși cu succes de sub loviturilor bombelor lansate. Cele cîteva explozii, care țîșniseră la borduri, nu-i pricinuiseră nici o avarie.

„Repulse" se dovedi a fi mai puțin norocos. Un pilot japonez îi trînti o bombă de cinci sute de kilograme exact pe centru. Străpungînd punțile superioare și principală, bomba explodă în interiorul crucișătorului, dînd naștere cîtorva focare de incendiu Fumul ce răbufnea pe coșuri se amestecă numai decît cu fumul negru al incendiului care își dezlănțuise vîlvătăile pe „Repulse" Astfel, fu mult ușurată ieșirea la țintă a următoarelor grupe de avioane japoneze, îngăduind identificarea escadrei engleze de la mare distanță.

Echipajul de pe „Repulse" luptă cu succes împotriva focului, iar peste puțin timp incendiul începu să se stingă. Dar pe cer apăru al doilea val de avioane japoneze. De data aceasta, erau de torpilare, care-și îndreptau principalele eforturi asupra vasului amiral. Apropiindu-se din partea bordurilor din stînga și din dreapta, lansează mai multe torpile deodată. Dîrele acestora, punctate de bulbuci, se îndreptau spre nave din toate direcțiile. Uriașul cuirasat „Prince of Wales", supus unei mari forțe de inerție, abia izbutea să eschiveze loviturile. Acest joc de-a șoarecele și pisica nu dură prea mult. Cuirasatul fu cutremurat de-o puternică explozie. Torpila care-l lovise

avarie comanda cîrmei. Posibilitățile de manevrare ale vasului se înrăutățiră.

„Repulse", ceva mai ușor și cu o inerție mai redusă, reușise să se eschiveze din calea a vreo douăzeci de torpile. Înfuriați de eșec, piloții japonezi, care-și lansaseră încărcătura, zburau acum chiar la vîrful catargului, mitraliind servanții de la antiaeriană ce-i țineau într-un foc continuu cu tunurile devenite incandescente. Apa din jurul vaselor clocotea sub ploaia de schije și proiectile. În două puncte, orizontul fu trasat cu fumul unor avioane care se prăbușeau în ocean.

„Prince of Wales", avînd comanda cîrmei avariată, deveni o excelentă țintă pentru aviatorii japonezi. Philipps, pînă atunci imperturbabil, începu să-și întoarcă din ce în ce mai frecvent privirile spre sud-vest. Se ruga din adîncul sufletului, implorînd cerul, să apară cît mai rapid avioanele engleze de vînătoare și să alunge cîrdul de răpitoare ce dădeau tîrcoale deasupra escadrei. Dar minunea nu se împlini. Cerul era brăzdat numai de avioanele torpiloare japoneze. Peste puțin timp, bordul cuirasatului fu spart de încă o torpilă. Apa năvăli, înecîndu-i pe marinarii asurziți de explozie.

După cea de a doua torpilă, care nimeri în partea din pupa, pe „Prince of Wales" răsună o explozie ce frînse corpul cuirasatului. Pupa, desprinsă de navă, porni să se legene alandala pe valuri, ca o grămadă de metal scorojit, înfășurată de conducte și de împletiturile firelor electrice. Cuirasatul rămase în derivă. Avioanele torpiloare japoneze își continuară atacul din toate direcțiile.

La început, aruncară torpilele de la mari înălțimi. Apoi, însă, se apropie o grupă de avioane torpiloare la o înălțime de cinzeci de metri. Încă două echipaje, din rîndul celor ce atacau la „vîrful catargului", plonjară spre fundul Mării Chinei de Sud, după ce se pomeniseră în ploaia compactă a perdelei de foc împroșcată de cuirasat. Totuși, evenimentul nu-i opri pe ceilalți. Din ce în ce mai des, loviturile surde ale torpilelor cutremurau carcasa puternică a cuirasatului, de la chilă și pînă la gabie. Miile de tone ale apei pătrunse în vas îi înrăutățiră și mai mult stabilitatea. Numeroase posturi de antiaeriană fuseseră reduse la tăcere, și tirul lor încetase. Un nou val de avioane japoneze își largă în întregime încărcătura de bombe asupra lui „Prince of Wales", de parcă acesta ar fi fost un poligon de instrucție. Zecile de bombe care explodară în interiorul lui i-au grăbit agonia.

„Repulse" s-a scufundat înaintea vasului amiral. Incasînd în ambele borduri lovituri directe, crucişătorul luă apă din plin şi porni să se încline. Apoi îi cedă comanda cîrmei. Întocmai ca un elefant care şi-a pierdut minţile, „Repulse" începu să se rotească într-un cerc închis, ameninţînd să se prăvălească peste vasele de pază. Acestea s-au retras imediat din calea sa, roind în toate părţile. Difuzoarele de pe „Repulse", depăşind huruitul avioanelor japoneze, au transmis ordinul comandantului : „Părăsiţi nava !".

Japonezii, epuizîndu-şi muniţiile de luptă, continuau să evolueze deasupra vaselor ce se scufundau.

Partea din prora crucişătorului „Repulse" se cufundă în valuri. Pupă, ridicîndu-se, dădu la iveală elicele navei. Nemaiîntîmpinînd rezistenţa apei, acestea se învîrteau ca turbate, de parcă ar fi fost de avion. Marinarii săreau peste borduri şi de pe suprastructură în apă abandonînd crucişătorul. Cîteva bărci de salvare lansate s-au umplut imediat cu oamenii ce căutau să scape de la pieire. De locul catastrofei cuirasatului şi crucişătorului s-au apropiat, în mare viteză, cîteva distrugătoare şi au început să-i ajute pe cei ce se aflau în pericol. Huruitul motoarelor depăşea ţipetele răniţilor şi ale celor pe cale de a se îneca. Nimeni nu-i mai putea ajuta, cu nimic, pe ultimii marinari de pe „Repulse", care părăseau vasul înnebuniţi de spaimă. Sărind în apă, de la pupa, cădeau sub elicele navei care, învîrtindu-se, deveniră astfel o gigantică maşină de tocat carne.

Amiralul Philipps ordonă ca distrugătoarele să ia la remorcă „Prince of Wales", şi să-l ducă la Singapore. Însă, lovit de bombe şi găurit de torpile, cuirasatul, care, doar cu cîteva ore în urmă, reprezenta o performanţă a tehnicii navale de război, peste cîteva momente se înclină şi se răsturnă, arătîndu-şi fundul ruginit, acoperit cu alge şi cochilii.

Oamenii ce reuşiseră să se arunce peste bord, înotau din răsputeri să se îndepărteze cît mai mult de navă, pentru a nu fi absorbiţi de pîlnia vîrtejului ce avea să se formeze după scufundarea acesteia. Partea din pupa lui „Prince of Wales" s-a scufundat mai repede, iar prora s-a înălţat încet deasupra apei, unde încremeni cîteva secunde, ca după aceea să dispară, pentru vecie, în fundul mării.

Marinarii înotau pretutindeni, în aşteptarea ajutorului ce trebuiau să li-l acorde distrugătorele, şi se gîndeu îngroziţi la rechini. Avioanele japoneze, convingîndu-se de pieirea celor mai bune două vase ale flotei britanice, îşi luară zborul

către coastele Indochinei. Acum urma atacul rechinilor, numeroşi în apele acelea. Dar, înspăimîntaţi de explozii, se îndepărtaseră şi ei de zona bătăliei.

Distrugătoarele reduseseră viteza şi, rotindu-se încet, îi adunau pe cei salvaţi ca prin minune şi răspîndiţi pe un sector întins din suprafaţa mării.

Majoritatea membrilor echipajelor de pe „Prince of Wales“ şi „Repulse“ a fost culeasă din ape mai înainte de ivirea printre valuri a aripioarelor rechinilor. Aceştia, trecîndu-le spaima, se întorceau atraşi de mirosul sîngelui omenesc. Unii din ei au reuşit, totuşi, să se înfrupte. Bărcile de salvare avură ocazia să adune destule trupuri cu picioarele complet sfîrtecate.

Cu tot ajutorul neîntîrziat al distrugătoarelor, aproape şase sute de oameni îşi găsiră sfîrşitul în apele calde ale Mării Chinei de Sud. Printre cei morţi a fost şi viceamiralul Thomas Philipps, comandantul forţelor navale din Oceanul Pacific ale Marii Britanii.

Dînd două lovituri nimicitoare flotelor aliate, în Hawaii şi în Marea Chinei de Sud, Japonia le privase de superioritatea în nave mari de suprafaţă şi căpătase libertatea de mişcare necesară pentru îndeplinirea unor noi operaţiuni de agresiune în bazinul Oceanului Pacific.

Japonia jubila. Odată cu dispariţia navelor „Prince of Wales“ şi „Repulse“, după zdrobirea flotei americane la Pearl Harbor, chiar şi japonezii cei mai predispuşi la pesimism crezură în posibilitatea unui sfîrşit victorios al războiului.

CAPITOLUL X

1

După atacul asupra Pearl Harborului, marea unitate de portavioane japoneze se defalcă. „Hiryu“ şi „Soryu“ s-au îndreptat, însoţite de crucişătoarele „Tone“ şi „Chikuma“, spre atolul Wake, unde debarcau desanturile japoneze, pe un petic de uscat pierdut în ocean, şi care aparţinea S.U.A. Această insuliţă, între Japonia şi Hawaii, căpătase, în clipa aceea, importanţă strategică.

Portavioanele „Shokaku" şi „Zukaku" se avîntară spre Kure, acasă, în metropolă. Erau invidiaţi de toţi cei care le cunoşteau ruta.

Iar viceamiraul Nagumo, cu resturile flotei, porni spre insulele Truk. Cînd, la sud-vest de mirajul albastru, s-au înălţat insulele muntoase, care adăposteau una din cele mai puternice baze navale militare ale Japoniei, toată lumea s-a simţit ca la ea acasă. Erau locuri bine cunoscute şi amenajate pentru locuit. Carolinele le-au organizat învingătorilor o primire triumfală. În onoarea sosirii escadrei viceamiralului Nagumo s-au tras salve de tun de pe navele de luptă şi din bateriile de apărare de coastă. Echipajelor întoarse din campanie le-au fost acordate zile de odihnă.

Yasuziro şi Suzuki, navigatorul său, au fost printre cei dintîi care au coborît la ţărm. Douăzeci de zile petrecuseră pe mare. Era oarecum straniu să simţi sub picioare tăria pămîntului. Păşeau pe faleza lovită de valuri cu un mers de marinari, legănîndu-se uşor. Nu aveau încotro să se grăbească. Admirau florile şi copacii veşnic verzi oare creşteau de-a lungul coastei. Plaja era împestriţată de umbrele şi de căştile de cauciuo multicolore ale celor care se săldau. Nici nu le venea să creadă că undeva era război şi chiar că, nu de mult, apăsaseră pe trăgaci, uciseseră şi că puteau să fie şi ei ucişi. De aceea, libertatea de a nu face nimic era mult mai palpabilă şi mai îmbucurător percepută. Aveau posibilitatea să zacă zile întregi întinşi pe nisip, să picotească la umbra cocotierilor, sau să se scalde în valurile calde ce se spărgeau de ţărm.

Dar clipele de desfătare pe plaja de la Truk n-au durat prea mult. Chiar înainte de Anul Nou, toţi marinarii au fost îmbarcaţi. În sunetele unui marş tradiţional, portavioanele ieşiră în ocean. Acolo, dincolo de linia precisă a orizontului, îi aşteptau noi bătălii şi campanii.

— De ne-ar ajuta zeul Hatiman ! şopti Yasuziro, cînd din insula Truk se mai zări doar conul vulcanului stins, ce se înălţa deasupra apelor oceanului.

De data aceasta, navele se îndreptau spre insulele arhipelagului Malaez, unde armata şi flota japoneză luptau cu trupele aliate anglo-olandeze. La Palau, s-au întîlnit din nou cu „Soryu" şi „Hiryu", care sosiseră din Japonia, la rendez-vous.

Dublîndu-şi forţa de şoc, escadra îşi alese ca bază golful Staring, din insula Celebes. De acolo, Yasuziro a avut ocazia să execute cîteva misiuni de luptă, cu bombe acroşate. Zbu-

rase în sprijinul desanturilor debarcate la Manado şi Makassar.

— Ştii, Kyenzi, i se plînse Yasuziro, misiunile acestea de luptă seamănă mai mult cu nişte plimbări de agrement deasupra golfurilor albastre şi a junglelor de smarald. Nici gînd să poţi săvîrşi vreun act de vitejie !

— Ce vorbeşti, Tora ! Va să zică, te pregăteşti pentru misiune, te agiţi, îţi concentrezi toate forţele şi, în loc de inamic, nimereşti peste nişte iepuri fricoşi, care se împrăştie şi se ascund în junglă numai la auzul motoarelor noastre !

2

Curînd însă, lui Kyenzi îi fu dat să audă şi altceva de la Yasuziro :

— Suzuki, navigatorul meu s-a procopsit c-un glonte în şoldul stîng. Pînă l-am dus la „Akagi", era gata-gata să-şi piardă tot sîngele. Acuma zace la spital, într-o stare gravă.

— Şi cum ai să te descurci fără navigator ? se interesă Kyenzi.

— De două zile nu mai zbor. Mi-au făgăduit c-au să mi-l dea în echipaj pe plutonierul Nagosawa. În ştii ? Un grăsan. Are şi-o poreclă potrivită — Fugu. Seamănă foarte mult cu peştele ăsta, mare şi leneş, cu măruntaiele otrăvitoare.

— Yasuziro, eşti de compătimit. Am auzit atîtea despre navigatorul ăsta. Nici un pilot nu vrea să zboare cu el.

— Şi ce-i de făcut ?

— Ia-i navigatorul vreunuia din piloţii patrulei tale şi lui dă-i-l pe Fugu.

— Oarecum nu-i frumos să faci aşa ceva. Şi n-aş vrea să desperechez echipaje care s-au antrenat împreună. Iar tipul n-o să facă prea mulţi purici la mine. Îndată ce se înzdrăveneşte Suzuki, îl şi dau afară din detaşament.

Cînd plutonierul Nagosawa apăru în detaşament, nu semăna deloc cu un individ în stare să întrunească toate viciile omeneşti. Pur şi simplu, te izbea în ochi grăsimea excesivă, rar întîlnită printre aviatorii cu antrenament.

Timp de cîteva zile, Yasuziro îl ţinu sub observaţie pe noul său navigator. Dar, în afară de zgîrcenia ce-l obliga să stea mai la o parte şi neglijenţa, atît de improprie locuitorilor Japoniei, n-a găsit nimic deosebit la el.

De îndată ce Nagosawa s-a instalat în carlingă, pentru a porni într-o misiune de luptă, au început să se producă şi me-

tamorfozele. După ce-și prinse casca de zbor, cu degete tremurînde, se zăpăci, se foi și dădu să-și pregătească echipamentul de navigație, prilej cu care îi căzură creioanele și liniile.

— Ce te tot frămînți acolo? îl întrebă Yasuziro, care abia îi aștepta raportul despre stadiul de pregătire a misiunii.

— Da? Ce? bîigui Nagosawa, cu glas gîtuit.

— Te-am întrebat, ești gata de zbor?

— Da, da! își mai veni în fire Fugu. Fata sa, schimonosită de încordarea așteptării, pălise.

„Vai, Doamne! se gîndi Yasuziro. Ce-o să se-ntîmple cu el cînd se va găsi sub tirul antiaerienelor? Oare nu-i un act de superficialitate să pleci la luptă c-un asemenea om în echipaj?".

Dar se dăduse comanda pentru pornirea motoarelor și era prea tîrziu să se mai întreprindă ceva. Cînd se aflară în aer, din pricina spaimei și a tensiunii, Fugu se prosti și mai zdravăn. Aproape nici nu-i mai înțelegea comenzile lui Yasuziro. Privea stupid, ca o fiară încolțită. Iar cînd au ieșit la țintă, aruncă bombele mult prea devreme, și acestea explodară alături, fără să provoace vreo avarie navei bombardate.

Înfuriat, Yasuziro uită de toate regulile politeții japoneze:

— Ești un rahat și nicidecum navigator, domnule Nagosawa! îi spuse el, nemaiputîndu-se abține. Navigatorul tăcu, însă poate nici nu-l auzise. După o bucată de drum din ruta de întoarcere, cînd temerile principale rămăseseră în urmă, Nagosawa începu să-și vină în fire.

„Poate se va mai obișnui, după ce va mirosi puțin praf de pușcă!" îi străfulgeră lui Yasuziro o speranță prin minte. Însă procesul de transformare a lui Fugu în autentic navigator se prelungea excesiv.

Fiind aproape un an de cînd își făcea serviciul în grupul aeronautic de pe „Akagi", Yasuziro își putuse da seama că nu toți aviatorii de acolo erau niște neînfricați și adevărați samurai. Mai erau unii, ca locotenentul Mikimoto Komura, care nu prea aveau tragere de inimă pentru misiunile de luptă, dar cei din categoria lui Fugu îi provocau un profund dezgust prin frica lor animalică.

Se părea că eșecurile ce-l însoțeau pe plutonierul Nagosawa, de cînd fusese încadrat în echipaj, deveniseră un „bun" al întregului efectiv al patrulei. Rareori se mai întîmpla ca

vreun zbor să se execute fără defecţiuni tehnice sau accidente. Nici îndeplinirea misiunilor nu le reuşea. Ba Fugu nu era în stare să ducă patrula la ţintă şi aparatele zăboveau prea mult în zona de foc antiaerian, ba devia în aşa hal de la rută, încît, după aceea, numai cu ajutorul navigatorilor coechipieri şi al lui Yasuziro regăseau portavionul „Akagi" şi „cădeau" pe punte cu rezervoarele goale.

Odată, răbdarea lui Yasuziro nu mai rezistă. În ziua aceea, zburaseră în recunoaşterea navelor inamice pe Marea Jawa. Iar Fugu nu reuşise să indice echipajului, cu precizie, zona respectivă. În căutarea marii unităţi de nave anglo-olandeze, au fost nevoiţi să manevreze mult în volte, cercetînd mereu întinsul deşert al apelor. Epuizînd rezerva de carburant, s-au întors acasă fără nici un rezultat. Se înapoiau zburînd de-a dreptul, prin Makassar şi Kendari. Undeva, deasupra junglei, s-a tras în ei, găurindu-li-se în cîteva locuri planurile. Prin radio, echipajul lui Yasuziro a primit ordin să grăbească apuntarea, deoaece de zona unde se afla portavionul se apropia o furtună. Mica rezervă de carburant i-a obligat să se îndrepte spre portavion în cele mai nefavorabile condiţii. Pe direcţia de apuntare apăruse un nor violent-întunecat, spintecat în fiece clipă de limbile de foc ale fulgerelor. A intra în el, era echivalent cu sinuciderea. Yasuziro a vrut să efectueze intrarea pe direcţia de apuntare sub nori, la mică înălţime. Dar s-a pomenit într-o ploaie torenţială, care i-a redus vizibilitatea aproape la zero. Rafalele vîntului zvîrleau aparatul Mitsubishi de pe-o aripă pe alta. Răbufnirile verzui ale fulgerelor îl orbeau.

— Strălucitoare Amaterasu, de ce eşti atît de mînioasă ? Ocroteşte-ne de furia dezlănţuită a stihiei, se rugă Yasuziro, angajînd avionul pe aliniamentul punţii, lăsîndu-se ghidat de radiogoniometru. Nu era cazul să se aştepte la un ajutor din partea lui Fugu, care îşi pierduse capul de spaimă. În minutele cele mai grele, ieşiea din priză. Înfuriat, Yasuziro îl imboldi de cîteva ori cu piciorul : Calculează direcţia, jigodie ! Acum te-mpuşc !

Din fericire, precipitaţiile încetară şi Yasuziro reuşi să-şi apunteze avionul. Dar încercările nu se isprăviră aici. Cînd se trăsese în ei, cauciul unei roţi fusese perforat, iar aparatul lor a deviat atît de brusc în partea camerei dezumflate, încît Yasuziro, ca prin minune, abia a izbutit să-l stăpînească, pentru a evita ciocnirea cu suprastructurile de punte.

Coborînd din carlingă, pilotul își dădu jos casca udă de năduşeală şi, descheindu-şi la gît costumul de zbor, își lăsă pieptul în bătaia puternică a vîntului.

Stătu astfel cîteva minute, ca să-şi vină în fire după apuntarea aceasta demenţială. În spatele său, pe fondul norilor, se ivi curcubeul, luminînd viu.

— Tora, acuma semeni cu zeul Izanachi, cel care a coborît din ceruri pe arcul curcubeului, glumi Morimoto, care se apropiase de el.

Însă lui Yasuziro nu-i ardea de glumă. Își cheltuise întreaga rezervă de umor în lupta cu pericolul prin care trecuse.

— Syensei, spuse el cu jumătate de glas, nu mai sînt în stare să zbor cu Fugu. Astăzi îmi venea să-i trag un glonț în cap.

— Cînd bolta cerească nu-i luminată de soare, ajută luna... De unde să-ţi iau un alt navigator ? Akatsuki iese din spital abia peste o lună. Şi ce-o să faci în răstimpul ăsta se interesă Morimoto, picurînd venin. Poate porunceşti să trimis într-o permisie ?

— Ha, cedă, obosit, locotenentul. Va trebui să mai rabd niţel. Şi-l înjură de mama focului pe Fugu.

La sfîrşitul lui februarie, pe cînd Yasuziro zbura deasupra Mării Banda, avionul suferi o pană : pompa de ulei a motorului din dreapta nu mai funcţionă. Peste cîtva timp, motorul se gripă. Pentru a evita incendiul, pilotul a fost nevoi să-l oprească. Nu mai putea fi vorba să apunteze pe „Akagi", aşa că a tras tare cu un singur motor, pînă la cel mai apropiat aerodrom, al bazei Kendari.

Era neapărat necesară înlocuirea motorului din dreapta. Însă la locul unde aterizase forţat, nu se găsea nici unul de rezervă. Trebuia să aştepte cîtva timp, pînă să i se procure un motor nou, din depozitul portavionului, şi să vină o echipă de mecanici.

În aşteptarea intrării în dispozitiv a avionului, Yasuziro şi Fugu s-au instalat într-o vilişoară olandeză, părăsită în mare grabă de proprietari. Aici au găsit un confort european neobişnuit, care se aflase la dispoziţia bogaţilor plantatori. În loc de tatami, au avut ocazia să doarmă în paturi luxoase, cu cearceafuri apretate. La ordinele lor se afla servitorimea recrutată din băştinaşi, rămasă să păzească proprietatea domnului Van der Hooten.

Baza aeriană Kendari avea doar o platformă de aterizare acoperită cu iarbă şi adăpostea cîteva zeci de avioane de asalt şi de transport. Se găsea amplasată într-un loc destul de dosnic şi pitoresc, de pe insula Celebes. Aerodromul era împrejmuit de crînguri de cocotieri viguroşi, sub care susurau pîrîiaşe cu apă cristalină. Construcţiile administrative erau cufundate într-o vegetaţie tropicală, luxuriantă. Stoluri de papagali, cu penele scăldate de toate culorile curcubeului, îşi luau zborul de pe ramurile copacilor. Un colţişor atît de paradisiac te îndemna, fără voie, să uiţi de toate. Războiul părea ireal şi, dacă n-ar fi fost avioanele găurite, întorcîndu-se din misiunile de luptă, s-ar fi putut crede că în toată lumea domneşte liniştea de aici. Într-un cuvînt, şederea forţată la Kendari constituia un popas plăcut pentru echipajul lui Yasuziro. În timp ce tehnicienii urmau să înlocuiască motorul, aviatorii îşi vedeau de admirabila lor trîndăvie

Yasuziro petrecea în societatea ofiţerilor-paraşutişti din batalionul de marină, încartiruit la Kendari. Se cunoştea cu mulţi din ei, din timpul instruirii efectuate în detaşamentul de la Yokosuka.

Instalaţi la umbra unei voalure de paraşută, întinsă la uscat între palmieri, prietenii se înfruntau la jocul go, sau mai trăgeau cîte o gură de saké din sticluţele pe care paraşutiştii le piteau în voaluri, aducînd ofrandă zeilor ce-i ajutau să le deschidă în aer. Timpul zbura ca o clipă, în discuţii despre luptele la care avuseseră ocazia să participe, sau la care aveau să mai ia parte.

3

Yasuziro, care evita compania navigatorului său, îi vizita de unul singur pe paraşutişti. Fugu nu se considera jignit din pricina asta. Îşi avea şi el distracţiile lui. Neruşinat şi laş, se dovedea a fi de-o senzualitate rară. Tot timpul ce-i rămînea liber, de la masă şi somn, îl consacra vînătorii de femei indigene — malaieze elegante şi atrăgătoare. Acestea nu purtau nimic deasupra brîului, de aceea lui Fugu i se oferea posibilitatea să admire gîturi şi talii subţiri. Neavînd nici un succes la femei, din cauza înfăţişării sale neatrăgătoare, Fugu încerca să le cucerească bunăvoinţa cu daruri. Fiind însă prea lacom şi zgîrcit, ca să cheltuiască bani din buzunarul său, căută să le ofere lucruri furate din vilişoara

olandeză — dar i-au fost refuzate. Iar Fugu se îndîrji şi trecu la metode mai agresive, pentru atingerea scopurilor sale.

Odată, pe cînd Yasuziro se întoarcea de la un chefuleţ organizat în societatea ospitalierilor paraşutişti, îi fu dat să audă un ţipăt sfîşietor. O femeie striga după ajutor.

Pilotul se opri şi-şi scoase pistolul din toc. Ţipătul se repetă. Alături de cărăruia pe care se afla, se iviră nişte umbre şi se auzi un lipăit de picioare desculţe, abia sesizabil. Laolaltă cu o serie de gemete înfundate, se mai distinseră zgomote de izbituri şi cuvinte de ocară în limba malaieză.

Yasuziro se repezi spre locul de unde provenea scandalul. O femeie, cu îmbrăcămintea sfîşiată, zăcea pe cărăruie. Plîngea în hohote, acoperindu-şi faţa cu mîinile.

La cîţiva paşi mai încolo, un morman de trupuri bărbăteşti încăierate se tăvălea pe pămînt. Privind mai atent, Yasuziro îl recunoscu printre acestea pe Fugu, navigatorul său. Era bătut măr de patru malaiezieni. Străduindu-se să curme răfuiala, pilotul trase un foc în aer. Dar pocnitura împuşcăturii nu produse nici o impresie asupra celor încăieraţi. Fugu, cu ochii umflaţi din pricina loviturilor, plin tot de sînge şi praf, aproape că nu mai opunea nici o rezistenţă. În timpul luptei îi sfîşiaseră pantalonii, iar acum cu călcîiele lor, tari ca nişte copite, indigenii aveau posibilitatea să-l lovească în locul cel mai dureros.

Fiindu-i teamă să nu rămînă şi fără acest navigator netrebnic, Yasuziro se grăbi să-l salveze. Cîteva figuri fulgerătoare de karaté — şi malaiezienii, gemînd de durere, se prăbuşiră alături de duşmanul lor care leşinase. Învingîndu-şi scîrba, Yasuziro înşfăcă trupul greoi şi moleşit al lui Fugu, întocmai ca pe un sac, şi porni repede spre casă. Acolo îi spălă şi-i pansă rănile.

N-ar fi vrut să afle despre incident nici slugile şi nici medicul de la batalionul paraşutiştilor. Comandamentul japonez, atunci cînd invadase Indonezia, pornise mai înainte de toate să cocheteze cu populaţia indigenă. Afirma că baionatele japoneze aduseseră indonezienilor eliberarea de sub jugul capitaliştilor străini. Presa japoneză şi posturile de radio lăudau întruna umanitatea misiunii armatelor japoneze. Comportarea lui Fugu era în totală contradicţie cu declaraţiile oficiale, iar Yasuziro nu ştia cum va fi interpretată de comandament. Dealtfel, avea să-şi dea seama, destul de repede, că precauţiile lui fuseseră de prisos. Şi în Indiile Olandeze, ja-

ponezii se purtau la fel ca și în China — prădau, siluiau și împușcau.

Spre dimineață, Yasuziro intră să-și viziteze pacientul. Fugu, înfășurat în pansamente de culoare kaki, era nemișcat, arătînd ca o gogoașă de vierme de mătase. Numai gemetele ușoare, care răzbăteau de undeva, de sub pansament, atestau că omul întins în patul larg al plantatorului mai era în viață. Treptat, Fugu porni să vorbească. La început, Yasuziro îl înțelese anevoie, întrucît, lipsindu-i dinții din față, Nagosawa vorbea extrem de sîsîit. Întrerupîndu-și relatarea, cu gemete și oftaturi, îi destăinui comandantului trista întîmplare. Era una din rarele ocazii cînd se putea da crezare spuselor lui Fugu.

Nagosawa o întîlnise pe frumușica aceea desculță, de numai șaisprezece ani, la o serbare sătească, în cea de-a doua zi după aterizarea forțată. Aseară, izbutise s-o pîndească pe cărăruia ce ducea în cătun. Restul, îi era cunoscut comandantului. Dacă n-ar fi fost ajutorul lui, navigatorul n-ar mai fi rămas în viață. Acuma, Fugu se convinsese că indonezienii își păzesc cu sfințenie femeile și nu iartă nici insultele aduse de învingători.

Patru zile zăcu Fugu, cu ferestrele și ușile vilei zdravăn închise, suferind din pricina vătămăturilor căpătate cu prilejul bătăii, dar, mai ales, de teama răzbunării la care se aștepta din partea băștinașilor. Noaptea, îl chinuiau coșmarurile. Era suficient să adoarmă mai adînc și numaidecît se iveau malaiezienii. Aceștia se tîrau de-a bușilea spre patul lui, purtînd în mînă pumnalele lor curbate, krisurile. Fugu țipa și, trezindu-se, își căuta pistolul ce se afla sub pernă.

În cea de-a cincea zi, navigatorul se simți mai bine. Pesemne, stratul gros de osînză îi servise drept amortizor, iar cîlcîiele de fier ale indigenilor nu izbutiseră să-i strivească rinichii și ficatul

În răstimpul acesta, se terminase și reparația avionului. Se putea decola spre portavion. Luîndu-și rămas bun de la parașutiști, Yasuziro se duse la aparatul său.

Fugu se și afla înăuntru. Se furișase în ascuns pe aerodrom, încă de la revărsatul zorilor, ca să evite batjocurile. Mai mult de două ceasuri așteptase în cabina navigatorului, chinuindu-se din cauza căldurii.

Yasuziro nu se putu abține să nu pufnească în rîs, cînd zări chipul transpirat al navigatorului, plin de vînătăi și julituri. Nagosawa își scosese pansamentele, care l-ar fi îm-

piedicat să-şi pună pe cap casca de zbor, aşa că apărea în faţa pilotului „în toată frumuseţea sa".

— Acum, ai putea juca la teatrul Kabuki. Nici o mască nu s-ar compara cu fantastica podoabă colorată a figurii dumitale. Demonii pe care-i prezintă măştile de-acolo sînt pur şi simplu nişte motănei pe lîngă dumneata. Semeni cu ăla care păşeşte în fruntea curăţeniei de la Sumiyosi *.

Nagosawa tăcea, cu privirea aţintită asupra hărţii de zbor. Numai încordarea fălcilor denota că auzise batjocurile comandantului.

— Ştii, plutoniere, continuă Yasuziro, orice samurai care se respectă şi-ar fi făcut harakiri după o asemenea păţanie ruşinoasă. Dar dumneata ai să trăieşti mult. O viaţă de ocară ţi-e mult mai scumpă decît onoarea de ostaş.

Fugu tăcea mai departe. Dar cine putea şti cît de mult îl ura în clipa aceea pe omul care-l salvase cu puţin timp în urmă.

Yasuziro îşi prinse centurile şi, cercetînd carlinga, se pregăti să pornească motoarele. Pe cînd manevra manetele, surprinse uitătura duşmănoasă a navigatorului lunecînd asupra sa. Yasuziro îşi dădu seama că, de acum înainte, în persoana lui Fugu se pricopsise cu cel mai înverşunat duşman. Însă asta nu-l afectă atît de mult şi decise să încerce cu Fugu unele metode, chiar din arsenalul acestuia.

— Domnule Nagosawa, continuă pilotul, noi sîntem oameni de afaceri. Aşa c-am să-ţi propun o combinaţie. Îmi înmînezi trei sticle de saké „Cocorul alb", în semn de recunoştinţă pentru salvgardarea naturii bărbăţiei dumitale şi pentru că ţi-am ocrotit preţioasa-ţi viaţă, iar atunci am să declar la toată lumea că faţa lovită şi toate celelalte vătămări sînt urmările izbiturilor pricinuite de aterizarea noastră forţată. În situaţia asta, vînătăile şi cicatricele vor trezi respectul confraţilor de arme.

Fugu tăcea.

— Nu fi lacom, navigatorule, învoieşte-te pînă nu ridic miza, şi-ţi făgăduiesc c-am să păstrez secretul dumitale doar în schimbul a trei sticle de saké.

— De-acord, domnule comandant, icni, anevoios, Nagosawa şi iarăşi îşi plecă ochii asupra hărţii de zbor, calculînd corecţia de vînt lateral.

---

* Ceremonie la templul Sumiyosi, aparţinînd religiei shinto. În frunte, păşeşte masca lui Tyengu, făptură mitică sălăşluind în munţi.

După ce probă cu multă atenţie motorul înlocuit, Yasuziro făcu prieteneşte cu mîna celor care-l petreceau şi, rulînd spre start, băgă plin gaz. Sub planuri, începură să freamăte vîrfurile palmierilor, iar înainte, străluci pînza albastră a mării.

Seara, Yasuziro se întîlni cu Kyenzi Takasi într-o cîrciumioară de pe ţărm. Acesta îi povesti ultimele noutăţi, tot ce se întîmplase pe „Akagi“ în lipsa lui. Din misiunile de luptă nu se înapoiaseră doi piloţi şi chiar şi Kyenzi o păţise rău de tot deasupra Balikpapanului. Desanturile debarcate pe Celebes se descurcau de minune şi fără sprijin de aviaţie.

— Să bem, Tora, pentru noi rute de zbor. Aici, nu mai avem ce face. Vînătoarea noastră, cu bombardierele, după măruntele grupări de olandezi, a şi început să semene cu împuşcarea vrăbiilor utilizînd arme de mare calibru.

Prietenii băură pentru succesele lor viitoare. Tot stînd de vorbă, goliră, pe neobservate, trei sticle de saké — generosul dar al scîrţanului de Fugu.

CAPITOLUL XI

1

— Salut, maestro! Nu l-ai văzut cumva pe Bob Harris?

Portarul italian, care scria ceva pe tejgheaua de la recepţie, ridică privirea şi se opri din fredonatul ariei ducelui din „Rigoletto“.

— Bună, locotenente! Mister Harris a plecat, undeva, acum o jumătate de oră. Poftim cheia.

Charles Mallory urcă în camera sa. După vizita portavioanelor japoneze în arhipelagul Hawaii, el şi cu Bob rămăseseră fără locuinţă. Căsuţa le arsese în timpul bombardării aerodromului „Whiller“. Se făcuse scrum toată averea lor. Supravieţuise doar automobilul lui Bob dat la reparat.

În cele douăzeci de zile, cîte trecuseră de la atacul japonez, viaţa pe insulele Hawaii începuse să reintre pe făgaşul normal. Militarii şi civilii îşi reveniseră de pe urma comoţiei provocate de atacul în masă al aviaţiei japoneze. Morţii fuseseră îngropaţi. Se executau săpături de degajare a ruinelor. Se reparau benzile de decolare ale aerodromului. Se găsise de lucru şi pentru aviatori. Cu un vas de transporturi militare,

fusese aduse din Statele Unite cîteva zeci de lăzi cu avioane. Din ambalajele de lemn, ieşiseră la iveală Lightninguri de marină nou-nouţe, vopsite în albastru deschis. Iar în escadrila unde îşi făceau serviciul Bob şi Chack, la locul de staţionare a avioanelor apăru o jumătate de duzină de aparate elegante şi frumoase, machiate în culoarea valurilor mării. Stăteau acolo, ridicîndu-şi obraznic boturile spre cer, printre suratele lor hodorogite şi peticite, care supravieţuiseră tragediei de la Pearl Harbor.

Acum, pe aerodromuri fusese introdus serviciul de alarmă. Primind o lecţie de neuitat, deveniseră cu toţii mai vigilenţi. Antenele instalaţiilor radar se roteau fără întrerupere, ziua şi noaptea, supraveghind spaţiul aerian de deasupra oceanului. La distanţă de Oahu, vase de pază brăzdau marea. Hidroavioanele Catalina planau zi şi noapte în văzduh, încercînd să depisteze vasele japoneze pe o întindere de şapte sute de mile în jurul Hawaiiului.

Charles Mallory nu fusese singurul norocos, care reuşise să se înalţe în aer în timpul atacului şi să se înapoieze viu. Robert Harris, de asemenea, avusese ocazia să lupte niţel. Raidul japonez îl surprinsese la Kate. Neînfricata şi vajnica femeie îl adusese pînă la aerodromul „Whiller". Cînd Robert se strecurase în apropiere de locul de staţionare a avioanelor, primul val al aviaţiei japoneze îşi întrerupsese operaţiunile. În scurtul răstimp de acalmie, Bob izbutise să găsească, printre mormanele de avioane zdrobite şi incendiate un Lightning în bună stare şi să-l ridice în aer.

Ţîşnind din perdeaua de fum ce acoperise cerul de deasupra insulei, Robert se pomenise în vălmăşagul compact al aparatelor japoneze din cel de al doilea val de asalt. Impresia fusese cutremurătoare. După spusele lui, ar fi preferat o întîlnire cu un tigru avînd ca armă doar o bîtă de base-ball. Fusese doborît în acest zbor, dar, mai înainte de a părăsi cu paraşuta Lightningul ciuruit de gloanţele japonezilor, izbutise să doboare în mare un avion de picaj Y-99. Bob amerizase cu paraşuta la vreo două mile de linia ţărmului. Îl culesese o vedetă de salvare, împreună cu membrii echipajului japonez doborît de el.

Japonezii şi Robert Harris, care înotau în ocean, se comportaseră destul de paşnic, deşi nu-i despărţeau decît vreo trei sute de iarzi. Dar, cînd se pomeni la bordul vedetei în compania lor, Bob n-a mai vrut să-şi stăpînească mînia. Dintr-o dată, se aruncă asupra mărunţilor inamici, să-i ia la pum-

ni. Din două lovituri fulgerătoare, la maxilar, Harris îl trînti la pămînt pe unul din ei, iar pe celălalt îl făcu cnocaut.

— Domnule locotenent, încetaţi, vă rog, încercase să-l reţină unul din marinari. Doar ăştia-s prizonieri...

— Prizonieri ?! urlă isteric pilotul. Priveşte, măi băiete, ce-au făcut, ticăloşii ! Bob îi arătă cu capul în direcţia golfului împînzit de fum. Ştii cîţi dintr-ai noştri au ucis azi ? Chiar pe mine, şi privi plin de ură la japonezul ce încerca să se ridice pe picioare, m-au atacat nu mai puţin de zece aparate Zero. Au făcut ciur din Lightningul meu, iar cînd m-am lansat cu paraşuta, au vrut să mă împuşte în aer.

Cu mîinile tremurînde, Robert, luă ţigara ce-i fusese oferită şi, trăgînd de vreo cîteva ori cu lăcomie, porni să se schimbe într-un costum marinăresc uscat.

Japonezii, revenindu-şi, bolborosiră ceva, într-o engleză stricată.

— Ce vor ? se interesă Bob, care izbutise să soarbă un pahar de whisky, pentru a se încălzi după baia din apele mării, şi îşi venise în fire.

— Declară că protestează împotriva comportamentului grosolan, săvîrşit asupra unor ofiţeri ai armatei imperiale.

Bob făcu un gest necuviincios şi-i sfătui :

— Ţineţi-vă gura, şobolanilor, pînă nu v-arunc peste bord !

Însă japonezii nu reacţionară la cuvintele lui. Întorcîndu-se cu spatele, păreau să fi uitat totul. Priveau la golful cuprins de flăcări şi în ochii lor înguşti licărea triumful.

Foarte puţini piloţi şi tunari de la antiaeriană au reuşit să-şi deschidă un cont în luptele de pe cerul Pearl Harborului. În schimb, cei ce avuseseră noroc deveniseră celebri în toată America. Despre ei urla toată presa. Paginile ziarelor şi revistelor erau pline cu fotografiile lor. Hearst şi alţi magnaţi ai presei, ridicîndu-i în slăvi pe eroii de la Pearl Harbor, încercau să mai reducă din intensitatea ruşinii şi dezonoarei naţionale.

Azi, un sergent de stat major, prieten, îi spusese lui Charles, la mare secret, o veste extrem de plăcută, pe care aştepta nerăbdător să i-o împărtăşească lui Harris.

Acesta apăru la hotel aproape numaidecît după Charles. Zvîrlindu-şi într-un colţ boneta militară bleumarin, ceea ce, în cazul său, era un indiciu de proastă dispoziţie, se aşeză în fotoliu şi întinse mîna după o ţigară.

— Bună, bătrîne! De unde ai mina asta, atît de uluită și năucă, de parcă ai fi o călugăriță rămasă grea cu un pelerin trecător? Te tulbură ceva?

— Vin de la Kate...

— Nu mai e cazul să vorbim de-așa ceva. Duhnești de la o milă a parfumurile ei. De ce te-ai întors atît de devreme?

— „Yorktown" a ancorat la Honolulu. Iar odată cu nava a sosit și curtezanul lui Kate, Henry Hughes. Dacă ai fi văzut-o, cînd ne-am dus împreună la dînsa! Se zvîrcolea ca un șarpe cu clopoței. Și știi, în așa fel se purta putoarea, încît am priceput imediat: nu mai aveam ce căuta colo. Și, pentru a-mi îndulci hapu, m-a ajuns din urmă, lîngă pragul ușii, și mi-a fost teamă c-o să mă sugrume cu îmbrățișările. Iar, după aceea, m-a dat afară din casă. Într-un cuvînt, Henry a rămas la ea, pe post de gazdă. Îmi vine să mușc și să sfîșii...

— Ce rost are să te consumi atita, pentru o chestie ca asta?

— Chack, înțelege-mă, bandit bătrîn. Iarăși am reușit să mă atașez de ea. Teribil mi-a înfrumusețat viața, în zilele astea blestemate, care au trecut după atacul japonezilor. Și-apoi, vezi tu, este o femeie extrem de originală. Frumoasă. Nu-i deloc proastă...

— Ei, dacă ai pornit s-o lauzi, pesemne c-atunci treaba e-ntr-adevăr gravă. Dar ține cont, Bob, Kate nu-i numai frumoasă și deșteaptă, în același timp e și încăpățînată și veninoasă. Păzește-te, ca nu cumva, datorită mingiierilor ei, să te angajezi într-o vrie plată.

— Charles, vorbea serios. Femeia asta, pe lîngă toate celelalte, mai are și ceva în cont, la bancă.

— Sfatul meu prietenesc — dă-o încolo! Găsește-ți alta și, peste o săptămînă, două, această elegantă fîșneață ți se va șterge din memorie. Iar acum, să-ți spun o veste extraordinară. La statul major există o telegramă — președintele Statelor Unite ne-a zvîrlit amîndurora cîte-o cruce „pentru merite aviatice".

— Te ții de bancuri?

— Sergentul Gorris, de la statul major, s-a jurat c-a citit telegrama, cu ochii lui. Zice că mîine se va comunica oficial.

— Ura! exclamă Robert şi, ridicîndu-l pe Charles de pe podea, porni să-l rotească în aer. Dragă Chack, mi-ai redat pofta de viaţă!

— Şi-asta încă nu-i totul, Bob. Pe-amîndoi ne-au avansat în grad. Acuma sînt locotenent de rangul 1, iar tu căpitan.

— Chack, dar de ce dracu' mai zăbovim aici? De ce nu sîntem la restaurant? Haidem spre maşină! îl zori Harris.

Mai înainte de a ajunge la ţintă, Robert opri Fordul lîngă un chioşc de ziare.

— Chack, ia şi-un jurnal, poate că-i ceva despre avansarea noastră.

— Nu mai ai răbdare, pînă mîine?

— Zău, nu-mi vine să cred c-am fost avansaţi, deşi am convingerea, „crucile" nu ne-au fost acordate de pomană. Le-am dobîndit în mod cinstit.

Charles coborî din automobil şi, peste un minunt, se întoarse cu revista „Look". De pe coperta strălucitoare privea la ei figura slăbuţă a unui amiral în vîrstă. În ochii întunecaţi ai respectabilului gentleman se citea o dîrzenie ce inspira teamă, obişnuinţa de-a porunci şi a dispune de soarta a mii de oameni.

— Cine-i ăsta? se interesă Robert, aruncind o privire fugitivă asupra portretului.

— Acum o să aflăm, îi răspunse Charles, răsfoind revista pînă la pagina unde era tipărită lista celor decoraţi. Şi el, nu mai puţin decît Bob, ar fi dorit să se convingă de afirmaţiile sergentului de la statul major. În numărul ăsta, încă nu-i nimic despre noi, spuse cu o uşoară dezamăgire. Apoi emise, imediat, o ironie: Fireşte, ne-ar fi plăcut mai mult dacă „Look" ar fi dat pe copertă mutra celebrului as Robert Harris...

— Păcat, protestă Bob, deh, ce să-i faci, redactorul revistei preferă să dea portrete de amirali.

— Ăsta-i noul Comandant-şef al Flotei Navale de Război a S.U.A., amiralul Ernest King.

— Oho! exclamă respectuos Bob. Îmi retrag cuvintele. Într-adevăr, nu-i vorba de-un simplu amiral. Va să zică, lui Kimmel, predecesorul său, i-au dat un picior în fund pentru Pearl Harbor? Just!

— Ei, şi-acum ţine-te bine, „Charlie" *! King ăsta e un bărbat serios. Ascultă ce se scrie despre el: „În cei patru-

* Poreclă dată japonezilor.

zeci și unu de ani de serviciu, amiralul a trecut prin toate funcțiile ofițerești, manifestînd aptitudini excepționale în fiecare post. Este extrem de dotat, posedînd o inteligență ieșită din comun. Nu suferă proștii și oamenii fără voință. Dar subalternii mai mult se tem de el, decît îl iubesc".

Robert luă, pentru o clipă revista din mîinile lui Charles, și se uită la fotografia lui King.

— Pentru situația noastră, probabil că amiralul e bun, totuși nu-i invidiez pe subalternii lui. Ferească Dumnezeu să fii sub ordinele unui asemenea posmag, oricît ar fi de dotat, chiar și triplu! Ia uită-te la el, ce privire arzătoare !. După mine, s-a dezvățat să mai rîdă, încă din copilărie.

Charles decise să-i ia apărarea amiralului :

— Nu-mi amintesc unde am citit, dar pentru a conduce în vremuri de război, se vor alte calități decît pentru timpurile de pace. Este nevoie să lupte oameni hotărîți, dîrzi și fără milă. Pe cînd, în condiții de liniște, cu caracterul lor inflexibil, se vor dovedi de prisos. Își vor face prea mulți dușmani și vor trezi invidii.

După un sfert de ceas, ofițerii erau la „Gore". Din restaurant, se vedea excelent întreg golful Pearl Harbor. Urmele cumplite ale atacului erau lesne observate chiar și de la o asemenea distanță.

— Apropo, mister Mallory, continuă Bob convorbirea ce avusese loc în automobil, nu ți-a trecut prin cap gîndul c-atunci am fost al dracului de norocoși? Eu, am avut un noroc atît de cumplit, cum niciodată nu ni s-a întîmplat în viață, nici la trick-track.

— Da, Robert, așa-i ! O șansă nemaiîntîlnită — un mare noroc...

— Ia uită-te, Robert arătă cu capul spre golf, ce-au fost în stare să săvîrșească acești „Charlies". Tare aș vrea să-i stîlcesc în bătăi, pentru ce-au făcut. Și, sper că-n curînd mi se va oferi posibilitatea. Hei, mister Negativ! îl strigă Bob pe chelnerul negru. Trage storul, că mi se face greață din pricina peisajului !

— Dar cine-i de vină ? întrebă Charles, urmărindu-l cu privirea pe negru, care închidea fereastra plin de îndemînare

— Cine ?... Și noi amîndoi, poate. Nu ne-au înțolit în uniforme ca să-i tragem la whisky, cu fetele. Dacă ne-ar fi înălțat în aer la timp, și nu numai pe noi amîndoi, ci toate cele două sute de aparate de vînătoare, Cobra, Lightning și

Brouster, s-ar mai fi petrecut, oare, așa ceva ? E clar că bombardierele ar fi „ciocănit“ portavioanele, mai înainte de-a ajunge lîngă Hawaii, și-ar fi fost totul O.K.

— Așa-i Bob, însă cineva-i vinovat de tragedia asta ! Acum, ai să-mi spui că vinovații sînt căutați. Poate i-au și găsit — că nu degeaba flota-i comandată acum de altcineva. Dar unde-i fosta noastră flotă de pe Oceanul Pacific ? Uite-o colo, cum plutește cu chilele-n sus !

— Nu-i nimic, Unchiul Sam e un gentleman bogat. O să reconstruiască totul. Dar băieții care au murit n-au cum să mai fie reînviați...

— Și peste ruși au năvălit tot prin surprindere. Acuma, nu se mai declară războaie. Totul se comite la modul banditesc...

— Dar se gîndea cineva dintre noi, oare, că galbenii ăștia vor năvăli în zbor asupra noastră ?

— Bine, Bob, să schimbăm tema. Hai să bem pentru decorațiile noastre, pe care le-am dobîndit cumplit de greu.

CAPITOLUL XII

1

La marș luau parte patru portavioane. Acele compasurilor dansau spre gradațiile ce indicau sudul. În fața lor, dincolo de Marea Banda, se afla Australia — continent ce nu cunoscuse niciodată războiul. Ocolind insulele Flores și Timor, în care încă mai existau garnizoane inamice, portavioanele ieșiră în spațiul liber, de adîncime operativă. Ținta incursiunii lor era Darwin — un mare port pe coasta nordvestică a Australiei, bază principală a flotei aliate din acest teatru al operațiunilor de război. Deși se trîmbițase pretutindeni despre Pearl Harbor, apariția avioanelor japoneze asupra țintei s-a dovedit iarăși a fi o surpriză. Aparatele de vînătoare, americane și australiene, puține la număr, și care trebuiau să acopere portul au fost surprinse la sol.

Detașamentul lui Morimoto intra în compunerea formației primului val. Acesta se revăsă asupra cheiurilor *portului* și se prăbuși cu înspăimîntătoarea greutate a loviturilor de torpile spre vasele de transport „Zeelandia“ și „Neptun“, care se aflau în curs de descărcare a munițiilor.

Patrula lui Yasuziro atacă „Zeelandia", de la o înălțime de 30 de metri. Menținînd aparatul pe direcția de luptă, aviatorii distingeau cu claritate suprastructurile de culoare deschisă ale navei și stivele de muniții, ambalate în lăzi verzi și depozitate pe dană, și jalnicele figurine ale oamenilor, condamnați la moarte, fugind în toate părțile.

Primele dîre ale traseurilor antiaeriene s-au întins spre avioane, după ce fuseseră lansate torpilele. Explozia învecinată, a unui proiectil, întunecă pentru o fracțiune de secundă lumina soarelui în carlingă, și zgudui brusc aparatul. Yasuziro avu impresia că aude darabana schijelor pe învelișul fuselajului. Bodăgănind un blestem, execută o manevră de evitare a antiaerienei — virînd în partea opusă, cu luare de înălțime. Trecînd mai în lături de „Zeelandia", înregistră rezultatul lansării torpilelor. Vasul transportor se încinase pe un bord. Iar pe „Neptun" torpilat, explodau munițiile.

Al doilea val al avioanelor japoneze era alcătuit din aparate de picaj Y-99. Piloții, care țineau manșele cu volan, aveau impresia că nu cunosc sentimentele de milă și frică. În atac, nu cruțau nimic, nici inamicul, nici propria lor persoană. Exploziile bombelor, aruncate de ei, au determinat detonarea munițiilor de pe cheiuri. Iar portul s-a transformat într-un infern. Unda de șoc, provocată de explodarea munițiilor, ajunse în apropierea avioanelor torpiloare din patrula lui Yasuziro, la ieșirea din acvatoriul portului. Și a zguduit în așa hal aparatele, încît piloților li s-a părut că acestea își pierd capacitatea de manevrabilitate. Și s-au gîndit atunci la camarazii din avioanele ce se găseau deasupra cheiurilor, în momentul exploziei.

— Astăzi nu se vor întoarce toți acasă, întrerupse tăcerea Fugu, lăsînd să i se observe sclipirea dinților de aur, pe care și-i pusese în locul celor pierduți la Kendari. Zburau spre portavion și navigatorul începuse să-și recapete prezența de spirit.

„Mi-au comunicat o veste bună, înainte de decolare, își aminti Yasuziro. Dar ce anume ? Aha, venise de la spital navigatorul Suzuki. Mîine îmi iau rămas bun de la Fugu. Ce fericire, să nu-i mai zăresc mutra !"

Avioanele de vînătoare ale inamicului nu se vedeau în aer. Și nici nu era de mirare : Darwinul, cu fiece minut care trecea, semăna din ce în ce mai mult cu un adevărat iad. Avioanele de picaj atacau vasele flotei comerciale, ancorate în rada exterioară, atacau și orașul și aerodromul de pe care nu

fusese capabil să decoleze nici un aparat. Aviatorii japonezi au zburat deasupra lor peste două ceasuri. Blocarea aerodromului fusese adusă la îndeplinire, conform tuturor regulilor artei militare. O grupă se schimba cu alta și fiecare se străduia să distrugă, prin bombe, tir de tun și mitralieră, orice avea o valoare, cît de mică, din punct de vedere militar. In acest atac, pentru nu se știe a cita oară, japonezii demonstraseră imaginea de ansamblu a supremației aeriene a fiilor Țării Soarelui Răsare.

Pe aerodromul „Darwin", moartea stătea la pîndă. Neajutorați, piloții, luați prin surprindere la sol, pitiți în adăposturi nesigure, îndurau nenumărate minute de coșmar. Lipsiți de posibilitatea de a acționa și lupta, încremeniți de groază, se rugau cerului să nu fie omorîți de bombe. În stare de semicomoție, ascultau cu atenție vuietul înfiorător al bombelor și al avioanelor în picaj, exploziile apropiate, care-i acopereau cu pămînt.

Atacul, în sfîrșit, încetă. Și li se păru că dăinuise o veșnicie. Pe jumătate asurziți, plini de pămînt, oamenii ieșeau de-a bușilea de prin șanțuri, nevenindu-le să creadă că japonezii își luaseră zborul. Erau înconjurați de îngrozitorul tablou al distrugerii. Din aerodrom, rămăseseră numai ruinele hangarelor, scheletele fumegînde ale avioanelor și pista de decolare-aterizare ciuruită de explozii. Un nor negru de fum plutea deasupra portului și a orașului. Ardeau vasele și casele. Oamenii, care scăpaseră de la moarte, priveau cu ochi năuciți la pămîntul arat de vijelia oțelului, la cadavrele sfîrtecate, deasupra cărora bîzîiau muște verzi.

Războiul își aruncase doar o privire fugitivă asupra Australiei și, după ce-și arătase oamenilor chipul hidos, dispăruse dincolo de orizontul azuriu.

2

Aparatele detașamentului lui Yasuziro se apropiau de portavioane. Relevmentele radio, recepționate de pe bordul lui „Akagi", coincideau cu ruta de zbor. Astăzi, Fugu jubila: de multă vreme echipajul lor nu izbutise să-și plaseze atît de fericit torpilele. Dar Yasuziro, cu fiece minut care trecea, devenea tot mai posomorît. După zece, cincisprezece secunde, scruta din nou litrometrul de benzină. Restul de carburant scădea cu o repeziciune catastrofală. Pesemne, exista o scur-

gere de benzină. Pilotul își aduse aminte de explozia din vecinătatea avionului, cînd detunase proiectilul de antiaeriană. De bună seamă, vreo schijă atinsese conducta de benzină, iar carburantul nu-i va mai ajunge pînă la puntea portavionului „Akagi". Și, prin memoria pilotului mai străfulgeră o imagine, aparatul lui Satsu Akatsuki, cu consola dată peste cap și urma albă a benzinei scurgîndu-se.

— Ei, trăgătorule! strigă Yasuziro prin instalația de intercomunicații. Ce se vede în spatele ampenajului, rămîne vreo urmă după noi?

Dar trăgătorul nu răspunse.

Atunci Yasuziro se adresă coechipierilor din patrulă, întrebîndu-i dacă nu văd ei vreo urmă înapoia avionului său. I se răspunse afirmativ. Bănuiala pe care o avusese, în privința defectuoasei funcționări a litrometrului de benzină, dispăru și, odată cu ea, se spulberă și speranța unui sfîrșit fericit al misiunii. Trebuia să forțeze, pentru a ajunge cît mai aproape de escadră. Numai acolo erau unele șanse ca aviatorii ce suferiseră vreo calamitate să fie culeși de distrugătoare.

De mult însă exista remarca — o nenorocire nu vine niciodată singură! Motorul din stînga dădu cîteva rateuri și, de sub capota lui se desprinseră limbi de flăcări. Vopseaua capotei se închise imediat la culoare și făcu bășici. Fugu începu să bată în manipulatorul morse, transmițînd semnalul de calamitate și coordonatele de poziție. Dar, pînă la escadră, mai era o distanță apreciabilă, pentru a se putea sconta pe asistența urgentă a distrugătoarelor. Sub avion, valurile Mării Timor se rostogoleau. Yasuziro decuplă motorul incendiat și, punînd elicea în poziție de giruetă, încercă să tragă cu un singur motor. Dar incendiul nu se stingea. Nu ajutară nici extinctoarele. Focul, debordînd pe sub capotă, se dăzlănțuia tot mai intens și cuprinse planurile.

Fugu, cu maxilarul căzut, cu mîinile tremurînd, verifica soliditatea dispozitivului de fixare a sistemului de suspensie al parașutei sale. Chiar și în asemenea clipe, Yasuziro nu se putu abține de la o glumă!

— Dtaro-san, încotro ai de gînd să sari? În definitiv, apa-i domeniul care-ți priește: că de-aia porți nume de pește — Fugu!

S-o ducă așa, mai departe, nu era permis. Yasuziro decise să amerizeze. Transmise prin radio: „Intru în amerizare forțată, precizați coordonatele mele și trimiteți ajutor". Viră aparatul de-a lungul valurilor și intră în coborîre. Co-

echipierii de pe celelalte Y-97 se orînduiră în cerc, supraveghind rezultatul amerizării forţate.

Muşcîndu-şi buza, pilotul alinie avionul deasupra unui val înspumat. Să te aşezi pe-o suprafaţă de apă atît de agitată era riscant. Dar nu avea de ales. Planul din stînga fusese cuprins de flăcări şi ameninţa să se desprindă.

Apropiindu-se cu avionul din ce în ce mai mult de val, creasta de spume a acestuia linse, pentru un moment, planul în flăcări, apoi pieri, lăsînd sub aparat, în locul ei, o văgăună adîncă, printre dîmburile apei. Chiar mai înainte de-a fi atins apa, motorul amuţi. „Mi s-a isprăvit carburantul", conchise Yasuziro, trăgînd spre el manşa. Alb la faţă ca varul, Fugu se propti cu picioarele şi mîinile de tabloul de bord, aşteptînd impactul. Lovindu-se de creasta unui val, avionul săltă, ţîşni vreo cîţiva metri şi, lent, se prăbuşi greoi în apă. Un al doilea val îl surprinse şi avionul torpilor porni să joace pe loc, ca o plută.

Amerizarea fusese executată la perfecţie. Dar fuselajul perforat lăsa să intre apa. Trebuiau să acţioneze rapid, atîta timp cît aparatul îşi va mai menţine flotabilitatea. Desfăcîndu-şi centurile de siguranţă, Yasuziro şi Fugu extraseră din compartimentul de rezervă barca pneumatică, laolaltă cu rezerva de apă şi de alimente. În timp ce navigatorul umfla barca, utilizînd tubul cu aer comprimat ce se afla montat pe corpul acesteia, Yasuziro aruncă o privire în cabina trăgătorului-radiotelegrafist. Nu mai respira. Pieptul costumului de zbor îi era năclăit de sînge.

— Mai iute, mai iute, domnule comandant! îl zorea Fugu. N-avem timp de pierdut cu răposaţii.

Mai mult de jumătate din carlingă se umpluse cu apă. Avionul era gata, gata să se scufunde. Yasuziro şi Fugu se mutară în barcă, unde-şi aşezară rezerva de siguranţă la pupa. Apoi Yasuziro trecu la vîsle, de parcă ar fi fost la canotaj. Fugu tăie cu cuţitul parîma ce-i lega, ca un cordon ombilical, de avionul torpilor. Bine c-o făcuse la timp. Abia se îndepărtase niţel Yasuziro de avion, că un val furios şi înspumat se repezi asupra acestuia şi-l acoperi imediat. După o secundă, nu mai mult, din apă îi răsări „pîntecul" pe care se afla cercul roşu, pentru recunoaştere, şi din avionul torpilor nu mai rămase decît o pată de ulei, de culorile curcubeului, întinsă pe apă.

Celelalte avioane din patrulă au mai dat cîteva ocoluri deasupra locului amerizării, pînă s-au încredinţat că pilotul

şi navigatorul erau în viaţă, iar apoi au luat cap spre escadră. Yasuziro şi Fugu rămaseră singuri pe marea pustie.

— Bine că nu-i şi trăgătorul cu noi, sparse tăcerea navigatorul, nimeni n-are de unde să ştie cîte zile vom avea de plutit. Iar mîncare-i tare puţină. Astăzi, aproape că nici nu mi-am luat micul dejun. Înainte de misiunile de luptă, nu ştiu din ce pricină, n-am deloc poftă de mîncare. Şi se mai spune că-n urma gloanţelor căpătate în burtă, trăiesc numai cei care-au fost răniţi pe stomacul gol. Uite, acum aş prînzi !

Yasuziro nu-i răspunse nimic, însă, privind la chipul hrăpăreţ al navigatorului, se gîndi : „E-n stare să-i treacă prin cap să scape şi de mine, numai ca să-i rămînă lui rezerva de siguranţă".

Cînd Fugu porni să sforăie la pupa, după modestul prînz. Yasuziro îi sustrase cu grijă pistolul din toc şi-l zvîrli în mare. După pistol, urmă şi cuţitul marinăresc al navigatorului. Pilotul îşi mută Coltul său în buzunarul interior al costumului de zbor.

Trezindu-se, Fugu îşi privi mirat tocul gol şi înţelese că fusese dezarmat.

— Unde mi-e pistolul ?

— În apele mării, tot acolo unde-i şi cuţitul.

— Domnule comandant, de ce-ai făcut asta ? Nambu-i doar averea statului.

— Ca să nu te frămînte gîndul că rezerva de siguranţă ar putea ajunge şi două săptămîni, dacă ar fi numai un singur om. Aritmetica asta, domnule Nagosawa, ţi se citeşte pe chip. Sînt căpitanul acestei ambarcaţii de cauciuc, şi acţiunile mele nu pot fi puse în discuţie.

Fugu, jignit, mormăi ceva, se acoperi cu vestonul şi, ghemuindu-se pe fundul bărcii, se prefăcu că doarme. Acum pur şi simplu, nu-l mai putea vedea în ochi pe Yasuziro. Furia clocotea în el şi nu-şi ierta nechibzuinţa. Şi ce şansă fantastică ar fi avut, pentru a-şi răzbuna toate jignirile precedente. Şi, într-adevăr, raţia de siguranţă i-ar fi ajuns o jumătate de lună. Dar ce mai putea face acum ? Yasuziro era mai puternic decît el din punct de vedere fizic, stăpînea excelent karateul şi mai era înarmat şi cu un Colt. Ah ! Măcar de i-ar fi rămas cuţitul, cu lama aceea minunată, lungă de şase ţoli...

3

Trecuseră trei zile, împovărătoare, petrecute între patru ochi cu omul acela respingător, alături de care îşi dădea seama că posedă o incompatibilitate fizică, morală, biologică şi dracu mai ştie de care. Rezerva de apă şi alimente, cu toată economia, se împuţinase simţitor. Iar distrugătoarele, nici gînd să-şi facă apariţia. De ce nu-i caută ? Doar cei din avioanele patrulei lor văzuseră că amerizaseră cu bine. Nu voiau să rişte un distrugător, trimiţîndu-l în căutarea a doi oameni ? Sau, poate, escadra era angajată în lupte şi numai de ei n-avea vreme ? Gîndurile astea, şi altele asemănătoare roiau în capul lui Yasuziro. Iar Nagosawa se prăbuşise într-o stare de disperare totală. Odată, pentru a-şi mai alunga gîndurile triste şi ca să-l mai înviorează pe navigator, Yasuziro încercă să stea de vorbă cu el, să-l întrebe despre viaţa lui. Căci nu ştia nimica referitor la omul acesta, alături de care, soarta, la început, îl adusese într-acelaşi echipaj, iar acum în aceeaşi barcă. Insă, în mod vădit, Fugu nu părea dispus să-şi deschidă sufletul. Cu fiece oră care trecea, se cufunda într-o stare de disperare şi mai gravă. Şi era de la sine înţeles că, pentru a-şi scăpa pielea, ar fi fost capabil de orice. Tăcea aproape întruna, privind trist în depărtare. Din cînd în cînd, i se năzărea cîte ceva, probabil avea impresia că zăreşte nave la orizont, şi atunci se ridica, făcea semne cu vestonul şi chema într-ajutor. După ce se convingea că nu era nimic, se încovoia, lăsîndu-se să cadă, sfîrşit de puteri, la locul său, şi continua să privească oceanul pustiu.

Odată, pe lîngă barca lor a trecut un mic cîrd de peşti zburători speriaţi de cine ştie ce răpitori ai mării. O pereche de peştişori a căzut plescăind în barcă. Fugu s-a aruncat ca un tigru asupra pradei, acoperind-o cu trupul, să n-o observe Yasuziro. După o clipă, peştişorii, zbătîndu-se, erau ronţăiţi de dinţii artificiali ai navigatorului. Yasuziro se întoarse scîrbit...

Mîncau o singură dată în douăzeci şi patru de ore, exact la nămiază, după cronometru. Împărţirea alimentelor se efectua sub supravegherea severă a navigatorului, căruia îi era teamă să nu fie nedreptăţit, chiar şi cu o picătură de apă sau o îmbucătură de orez. Înghiţind într-o clipă modesta porţie ce i se cuvenea, Fugu urmărea, după aceea, cu o privire parcă sălbatică, fiece bucăţică şi fiecare picătură de apă pe care le consuma Yasuziro. Dădea impresia că era gata, gata

să se arunce și asupra pilotului, să-i sfîrtece beregata cu dinții.

Au mai trecut trei zile. Apa și alimentele erau pe sfîrșite. Setea îi chinuia cel mai mult. Nici un nor, cît de mic, nu se zărea pe cer, iar marea, ca și pînă atunci, era tot pustie. Fugu, nemaiputîndu-se stăpîni, bău apă de mare. Și-a fost aspru pedepsit. L-au apucat durerile de burtă și vărsăturile. În pofida tragismului situației, Yasuziro nu și-a putut reține zîmbetele, atunci cînd îl văzu pe Fugu încălecînd pupa, cu pantalonii dați jos. Cîteva fumuri subțiri de nave, observate, înainte de apusul soarelui, nu le-au adus izbăvirea, atît de mult așteptată, din fața spectrului morții. Vasele își continuaseră navigația, undeva dincolo de orizont, fără ca măcar să-și fi arătat catargele. Disperat și pierzîndu-și speranța că vor fi salvați, Fugu nu-și mai putea controla reacțiile. Apărură, din ce în ce mai frecvent, accesele de isterie. Cînd pornea să se dea cu capul de bordurile tari ale bărcii pneumatice, răgind ca o vită, scăldîndu-și cu lacrimi părul țepos ce-i crescuse pe față, cînd începea să rîdă, în hohote, povestindu-i lui Yasuziro cum îl va ucide la noapte.

La chinurile setei și foamei, se mai adăugă și supliciul insomniei. Fugu, stăpînit de mania crimei, pîndea orice mișcare a pilotului. Uneori, Yasuziro era cuprins de dorința, de nestăvilit, de-a trage un glonț în fruntea iresponsabilului său tovarăș de drum, care se transformase într-o fiară primejdioasă.

În cea de-a șaptea zi de la pieirea avionului, Yasuziro nu mai fu în stare să reziste. Slăbit de sete, foame și nesomn, ca și cum ar fi fost brusc scos din priză, adormi, sprijinit de bord. Cu brațele încrucișate, căuta să-și apere, instinctiv, gîtul și pistolul ascuns în sîn. O visa pe Tiyeko, îmbiindu-l cu tot felul de bucate aburinde, cu sukiyaki și cu ceai turnat în zece cești deodată.

Fugu, cînd îl văzu pe Yasuziro dormind, ieși din starea de apatie. Nu-i putea scăpa o ocazie atît de prielnică. Încet și fără zgomot, se tîrî spre pilot. Sub greutatea celor două trupuri, prova bărcii se cufundă mult în apă și valurile stăteau să se reverse peste bord. Fugu adăstă momentul propice, cînd în apropierea bărcii se ivi aripioara dorsală a unui rechin uriaș. Atunci, dintr-o îmbrîncitură bruscă, îl aruncă din barcă pe pilot.

Înecîndu-se cu apa sărată, timp de cîteva clipe, Yasuziro nu-și dădu seama ce se petrece cu el, pînă ce nu ieși

pe creasta unui val și nu văzu barca pneumatică oranj și pe Nagosawa trăgînd înfrigurat la vîsle. Însă vîslele scurte nu permiteau dezvoltarea unei viteze prea mari și barca se îndepărta destul de încet. În schimb, din partea opusă, se apropia, grăbită, spintecînd apa, aripioara unui rechin albastru. Acesta era sfîrșitul! Pilotul simți că îngheață în apa caldă, de-aproape treizeci de grade. Dar n-ar fi vrut să moară și, atunci, înșfăcă mînerul aspru al Coltului masiv. Trei focuri, plasate de-a dreptul în cap, obligară animalul de pradă să se cufunde în adîncuri. Yasuziro privi în jur, după barcă. Aceasta se îndepărtase la vreo treizeci de metri. Nu trase în Fugu, fiindu-i teamă că nu-l nimerește și perforează barca.

Mînia și posibilitatea unui nou atac al rechinului revărsară în organismul pilotului un aflux de energie. După ce trase de vreo două ori aer în piept, se avîntă apring într-un craul pe urmele bărcii oranj ce se distanțase. Spațiul dintre ei se micșoră încet. Simțind că se asfixiază, din pricina încordării, Yasuziro percepu bătăile inimii în mînerul Coltului, acum iarăși ascuns în buzunarul interior. Iată ce bine-i prindeau antrenamentele zilnice de înot, din bazinul școlii de la Yokosuka și din apele plajei Sunoura!

Doar zece metri îl mai despărțeau de barcă...

„Numai de n-aș ceda, numai de-aș rezista, în ritmul acesta, încă vreo jumătate de minut! Hai, încă puțin!... Încă puțin, puțin de tot!..."

Mai rămăsese doar o fîșiuță de apă între Yasuziro și barca oranj.

Și Nagosawa era sleit de puteri. Barca aproape că nici nu mai înainta. Yasuziro ajunse lîngă ea, frînt de oboseală, se agăță de pupa, lăsîndu-se să atîrne în apă. N-ar fi urcat, nici dacă l-ar fi atacat din nou rechinul.

Mai izbuti să răsufle o secundă. Simțind că barca trepida, Fugu lepădă vîslele. Chipul i se schimonosi de turbare și se năpusti asupra lui Yasuziro, înșfăcîndu-l cu amîndouă mîinile de gît. Dar nu mai avu suficientă forță pentru a-i zdrobi cartilagiile. Atunci, încercă să-i apuce gîtul cu dinții. Gata să-și piardă cunoștința, pilotul vîrî degetele în ochii lui Nagosawa. Această cumplită figură de karate îi salvă viața. Fugu se prăbuși pe fundul bărcii. Respirînd de cîteva ori din adîncul pieptului, pentru a se reîmprospăta, Yasuziro simți că-și revine. Navigatorul ședea la pupa, acoperindu-și fața cu mîinile.

Acum, Yasuziro dobîndise convingerea fermă că în barcă nu era loc pentru amîndoi. Fugu devenise primejdios, ca un cîine turbat. Numai o singură persoană va pleca mai departe...

Yasuziro scoase Coltul şi ţinti. Fusese nevoit să-şi sprijine mîna lipsită de puteri pe bordul bărcii. Şi, totuşi, îi tremura. Cătarea armei juca asupra capului rotund al navigatorului, întocmai ca asupra unei muşte de pe panoul de trageri sportive. Coborînd cătarea armei cu puţin, pilotul îşi impuse voinţa şi apăsă pe trăgaci.

Nagosawa tresăltă, prăbuşindu-se pe fundul bărcii, şi rămase nemişcat. Trecîndu-şi peste bord, cu chiu cu vai, trupul neputincios, Yasuziro zăcu vreo cîteva minute alături de fostul său navigator. Fugu murise. Glonţul de tip greu, străpungîndu-i pieptul, îi ieşise prin spate, sfîşiind o bună bucată din costumul de zbor. Sîngele navigatorului lipăia pe fundul ambarcaţiei, amestecat cu apă de mare.

După ce se odihni puţin, Yasuziro împinse cadavrul în valuri şi vîsli mai în lături de acesta. Cu apă din mare curăţă sîngele şi-şi spălă mîinile. Nu-şi făcea procese de conştiinţă. Nu-i părea rău decît de-un singur lucru : că-l împuşcase prea tîrziu pe ticălos.

Întinzîndu-se pe fundul bărcii, cît era de lung, privea indiferent, cum, acolo, unde valurile săltau cadravul lui Nagosawa încins în vestə oranj de salvare, apărură „catargele“ triunghiulare ale aripioarelor de rechin.

Şi apa porni să fiarbă... Peste vreun minut, din Fugu nu mai rămăsese nici urmă şi Yasuziro fu izbăvit de-o vecinătate neplăcută.

Deşi era singur acum, nu-şi recăpătă liniştea sufletească. Firavele fumuri ale unor vase îndepărtate apăreau, uneori, pe albastrul cerului tropical, dar dispăreau imediat, ocolind lateral mica ambarcaţiune de cauciuc.

Mai trecu o zi chinuitoare şi nesfîrşit de lungă. Pilotul, simţind o slăbiciune ciudată, înţelese că nu avea s-o mai ducă mult. Din ce în ce mai des cădea în nesimţire, sau visa cu ochii deschişi. Spre seară, venindu-şi în fire, privi în gura largă a Coltului, cugetînd dacă nu sosise timpul să termine odată cu suferinţele acestea inutile. Într-o astfel de situaţie, numai moartea putea fi salvarea mult rîvnită de la chinurile setei şi ale foamei. Şi totuşi, nu dorea să moară. Să mai aştepte, măcar pînă se va însera ca lumea. De îndată ce soarele va pieri dincolo de orizont — avea să apese pe

trăgaci. Hotărîrea fusese luată. Iar liniştea îl cuprinse pe Yasuziro. Moartea nu-l mai înspăimînta. Reprezenta izbăvirea de la chinuri a unui organism ce se autodevora. Îşi aduse aminte de stihurile, pe jumătate uitate, ale lui Saigeohoosi :

„Aş fi vrut să mor primăvara,
Pe vremea schimbării veşmîntului *,
Într-o seară cu lună plină,
Şi, întins, s-adorm sub flori."

Acolo, unde se găsea, nu erau nici lună plină, nici flori — doar marea pustie şi valurile ei nepăsătoare.

Cu o oră înainte de apus, deasupra ambarcaţiei, la mică înălţime, trecu un hidroavion cu patru motoare Kabasaki, într-un zbor de patrulare pe mare. Auzind zgomotul motoarelor şi identificînd cercurile roşii de pe planuri, Yasuziro, adunîndu-şi forţele, se ridică încet în genunchi şi începu să facă semne cu fularul lui alb. A fost observat. Hidroavionul viră şi porni să amerizeze.

În aceeaşi noapte, Yasuziro fu transportat la spitalul militar al marinei din Dabao.

CAPITOLUL XIII

1

În vreme ce şubreda ambarcaţiune de cauciuc, în care se afla muribundul Yasuziro, era zvîrlită de valurile Mării Timor şi în răstimpul cît a fost tratat la spitalul militar al marinei, se petrecuse un şir întreg de evenimente. „Akagi", portavionul lui, împreună cu alte nave ale marii unităţi, ieşise din Kendari în Oceanul Indian.

Odată cu sosirea portavioanelor japoneze în Marea Jawa, sectorul acesta îndepărtat al teatrului de acţiuni militare deveni tot atît de primejdios, pentru navele flotei aliaţilor, ca şi bîrlogul unui tigru bengalez în apropierea unei turme de capre domestice.

Aviaţia ambarcată, susţinînd invazia forţelor de desant asupra insulei Jawa, începu vînarea intensivă a navelor a-

* Luna februarie, cînd se celebrează ziua încetării din viaţă a lui Buddha.

liaţilor. Nimicirea flotei acestora a fost desăvîrşită de escadra de crucişătoare a amiralului Takahasi, care, acţionînd în cooperare cu portavionul „Riuzyo“, a scufundat, la 28 februarie 1942, crucişătorul englez „Exeter“ şi distrugătorul „Encounter“.

Construit de americani, la inceputul secolului, bătrînelul distrugător cu patru coşuri „Pope“ era ultima navă de război a aliaţilor din Marea Jawa. Dar şi agonia sa surveni la o oră şi jumătate după dispariţia distrugătorului „Encounter“.

În această misiune de zbor, Kyenzi Takasi comisese o greşeală. Intrase cu patrula sa de avioane torpiloare în unghiuri de prezentare a ţintei prea reduse şi, astfel, „Encounter“ putu evita toate cele şase torpile lansate.

Vînatul, ce-ar fi trebuit să-i aparţină, nimeri în geanta de vînătoare a altui avion. Kyenzi îşi dădu seama că era vinovat pentru eroarea săvîrşită, iar asta îl înfurie şi mai mult. Coborînd din avion, fu cît pe ce să se izbească de-un marinar mai tînăr. Acesta traversa în fugă puntea. Ferindu-se brusc de ofiţer, trecu în goană pe lîngă el, fără să-l salute.

— Hei, javră ! strigă căpitan-locotenentul.

Marinarul, speriat, încremeni. Buzele îi tremurau.

— Scoate-ţi ochelarii, vită ! Am să te învăţ eu să-i observi pe ofiţeri !

Kyenzi îl plesni de trei ori peste obraji, iar apoi il trînti la pămînt dintr-un pumn.

— Ce s-au mai obrăznicit şi ticăloşii ăştia de boboci ! urlă Kyenzi. Peste puţină vreme, ţărănoii, ca de-alde el, or să-i calce în picioare pe ofiţeri ! Trei zile, la arest, cu dobitocul !

Kyenzi se îndreptă spre sala de duşuri, simţind că-şi recăpătase buna dispoziţie, după această criză de isterie.

Însă nu apucase să vadă privirea plină de indignare cu care se uitase la el un mecanic în vîrstă, cu chip obosit de ţăran. Cînd pilotul se îndepărtă, mecanicul se apropie de marinarul bătut şi-l ajută să se ridice pe picioare.

2

Detunăturile războiului se aflau departe de salonul, alb ca zăpada, în care Yasuziro era la tratament şi acumula puteri. Ecourile evenimentelor ajungeau cu mare întîrziere în lumea, pe jumătate adormită, unde se găsea pilotul.

Ln începutul lui martie, purcese să se ridice din pat și să privească surorile medicale cu un interes crescînd. Legătura cu una din ele amenință să se transforme în roman. Dar pe la mijlocul lui martie, Yasuziro află că „Akagi“ sosise la Staring. Și puse punct. Apoi se grăbi să părăsească spitalul, pentru a ajunge la bordul portavionului. Comisia medicală îl declarase apt pentru serviciul în aviația maritimă. Bucuros, Yasuziro își începu numaidecît pregătirile de drum, fără să mai aștepte primirea actelor.

Acum, aici, nu-l mai putea reține nimic, nici măcar pentru un minut. Nici chiar sentimentul neconsumat complet față de gingașa Mariko, care-i salvase viața din ghearele tenace ale distrofiei. Luîndu-și rămas bun și plecîndu-se în fața fetei, care nu era în stare să-și rețină lacrimile, Yasuziro simți o oarecare greutate pe inimă. Era un simțămînt asemător cu cel pe care-l încercase despărțindu-se de Tiyeko.

Da, în educația de samurai a lui Yasuziro, era evident că fusese admisă o lacună! Dovedea absența imunității față de farmecele sexului frumos. În această privință, nu semăna ostașilor kagosima, care, plini de bărbăție, își întorceau spatele la văzul femeilor despuiate.

După două zile de legănare istovitoare pe un vas de transport, pilotul sosi la Staring. Nimeni nu-l aștepta la bordul portavionului „Akagi“, dar l-au primit așa cum ar fi fost întîmpinat un înviat din morți.

Cabina pe care o locuise era ocupată de un locotenent, intrat în grupa de aviație după amerizarea forțată a lui Yasuziro, și toate lucrurile fuseseră trimise părinților, împreună cu o înștiințare referitoare la pieirea sa.

Morimoto, între timp avansat căpitan de rangul trei, cînd îl căzu pe Yasuziro, nu-și putu stăpîni emoția. Pe chipul lui, de obicei impasibil, străluceau uimirea și bucuria.

— Yasuziro-san, dumneata ești?! Pur și simplu, nu-mi pot crede cele patru simțuri ale mele!

— După cum vedeți, syensei, eu sînt, se plecă, respectuos, Yasuziro. Zeii au binevoit să-mi ocrotească viața.

— Mult timp, te-am considerat mort, pînă ce n-am primit, destul de recent, înștiințarea de la spital. Iar eu, numaidecît, le-am dăruit o bucurie părinților tăi, comunicîndu-le vestea.

— Mulțumesc, syensei.

— Dar cu ceilalți, ce s-a-ntîmplat? se interesă Morimoto.

— Au pierit, răspunse laconic Yasuziro, fără să mai intre în amănunte.

O clipă, Morimoto căzu pe gînduri și-apoi trecu la prietenescul „tu".

— Acum, Tora tu ai să locuiești lîngă mine, în cabina învecinată. Deocamdată, n-avem un avion pentru tine. Ai să te odihnești nițel, după tratament, ai să te întărești, iar apoi o să găsim noi ceva.

— Unde-i Kyenzi Takasi ? întrebă Yasuziro, temîndu-se să nu audă vreo veste proastă.

— Peste aproximativ patruzeci de minute trebuie să se-ntoarcă din misiune, îi răspunse Morimoto, uitîndu-se la cronometrul de aur pe care îl achiziționase în timpul ultimei permisii.

După cîteva zile, pilotul intră în ritmul obișnuit de viață. Acum, uneori, i se părea că acidentul din Marea Timor fusese doar un vis dezgustător.

Completîndu-și rezervele de carburant și muniții, la sfîrșitul lui martie, marea unitate de portavioane ieși din nou în larg. De data aceasta, se îndreptă spre coastele Ceylonului.

Yasuziro și alți piloți, care nu avea aparate, priveau cu invidie la echipajele ce se întorceau din misiunle de luptă. Nerăcoriți încă de pe urma încordării, aviatorii își împărtășeau cu însuflețire impresiile.

Operațiunea se încheiase cu succes. Colombo și Trincomalee, care fuseseră obiectivul atacurilor aviației ambarcate și al bombardamentelor executate de pe vasele de linie, erau învăluite de fumul dens al incendiilor. Navele aliate, rămase intacte, după ce-au părăsit cheiurile distruse și arse, și-au găsit un refugiu în porturile Madagascarului. În clipa de față, flota japoneză domina o mare parte a emisferei sudice, scăldată de apele Oceanelor Pacific și Indian. Japonezii avuseseră un noroc neobișnuit : sîngerosul zeu al războiului, Hatiman, și zeița soarelui, Amaterasu, îi ocrotiseră.

Marea unitate de portavioane a amiralului Chuichi Nagumo, navigînd de la Pearl Harbor și pînă la Trincomalee, scufundase și scoase din luptă patru crucișătoare, opt distrugătoare ; trimisese la fund zeci de vase comerciale și auxiliare ; nimicise sute de avioane ; năruise și incendiase o mulțime de docuri, hangare și dane. Anglo-saxonii au avut de suferit mari pierderi. Cucerind un teritoriu imens, cu popu-

lație de o sută cincizeci de milioane de oameni, Japonia pierduse doar vreo cincisprezece mii de ostași, adică un număr de militari activi ce-ar fi fost suficient pentru completarea unei divizii de infanterie. Nu pierise nici o navă din marea unitate de portavioane japoneze. Aceasta apărea în locurile cele mai neașteptate și luneca miraculos de sub lovituri. Existau destule motive ca mințile belicoase să se îmbete de pe urma succeselor !

Ca rezultat al biruințelor permanente, starea morală a marinarilor se ameliorase, iar risul și veselia domneau în salonul ofițerilor, unde piloții, așteptîndu-și rîndul la decolare, se distrau cu diverse jocuri.

Ocuparea Filipinelor, Indoneziei și Malaysiei a livrat imperiului petrol, cauciuc și alte materii prime strategice, fără de care nu se putea purta un război prelungit.

Lui Yasuziro, viitorul i se profila în toate culorile curcubeului. Victoria finală era aproape. Și, atunci, va începe să trăiască o viață minunată, împreună cu fermecătoarea lui Tiyeko.

3

În sfîrșit, venise și timpul cînd se crease posibilitatea unei perioade de odihnă pentru marinarii marii unități de portavioane și, totodată, a unor reparații la mașinile uzate ale navelor. Conform ordinului amiralului Yamamoto, portavioanele navigau spre coastele metropolei.

Pe măsură ce se apropiau de Japonia, o nerăbdare din ce în ce mai mare îi cuprindea pe ostașii rupți de părinți de la începutul războiului. Chiar și samuraii cei mai fanatici începură să vorbească despre neveste și gheișele din micuțele ceainării, în loc de zboruri și lupte.

Yasuziro număra zilele și minutele care-i mai rămăseseră pînă la întîlnirea cu părinții și cu Tiyeko, sosiți anume pentru asta la Yokohama. Marea unitate de portavioane naviga cu o viteză de douăzeci de noduri, fără a mai intra în nici un fel de porturi. Totuși, Yasuziro ar fi vrut să dea pinteni timpului, pentru a goni în galop peste zilele rămase pînă la sosire.

În apele Mării Chinei de Sud avu loc un eveniment neprevăzut, care a reținut portavioanele două ceasuri bune. Un

distrugător de patrulare, trimis înaintea marii unități de șoc, nimerise peste o goeletă jefuită, „Asahi-Maru". Echipajul acesteia fusese sălbatic hăcuit. Iar actul criminal se comisese cu un sfert de ceas înainte de apropierea distrugătorului. Catargele vasului pirat, care căuta să scape prin fugă, încă nu reușiseră să se ascundă dincolo de orizont. Comandantul distrugătorului transmise prin radio amiralului Nagumo cele întîmplate.

Răspunsul acestuia fu laconic: „Ordon capturarea criminalilor!" (Cocomitent cu îndeplinirea misiunilor de luptă, vaselor VMS * le revenea și obligația de a proteja navigația pe căile maritime controlate de Japonia). Vasul pirat, deși dispunea de o bună viteză, nu reuși să dispară în strîmtorile și golurile întortocheate ale arhipelagului Filipinelor. Distrugătorul se dovedi a fi un adversar redutabil. Înainta ca vîntul, acoperit de spuma valurilor albe, dezvoltînd o viteză de treizeci și cinci de noduri. Echipajul vasului pirat urmărea înfricoșat apropierea navei de război. Avea impresia că distrugătorul crește fulgerător. Se distingeau clar și gurile tunurilor ațintite asupra goeletei. O lovitură de avertizare, din turela de la prora distrugătorului, nu determină șleahta piratului Vong Kung Kit, de la Hong Kong, să se oprească. Știa ce-o așteptă dacă nimerea în mîinile japonezilor. Bandiții se descurcau „voinicește" cu joncile lipsite de apărare de pe fluviul Ianțzi și în apele de coastă, dar, de data aceasta deveniră chiar ei niște jivine hăituite.

Distrugătorul, după ce se apropie suficient, reduse viteza și porni numaidecît să ciuruie cu rafale de mitralieră suprastructurile de punte. Agățîndu-se cu cängile de bordul vasului pirat, un grup de abordaj, compus din marinari înarmați, debarcă pe puntea acestuia. Peste cîteva minunte, totul se termină. Din echipajul de douăzeci și opt de oameni, șaptesprezece au fost capturați vii. Distrugătorul luă la remorcă vasul fără nume și se îndreptă în întîmpinarea portavioanelor.

„Akagi" și „Kagi" se opriră din marș. Distrugătorul cu vasul pirat la remorcă staționă între ele.

Amiralul Nagumo decise să ofere un moment distractiv efectivului portavioanelor, invitîndu-l la spectacolul, plin de

* Forțele maritime militare.

cruzime, al executării piraților. Considera că uciderea în public a banditilor mării va fi o excelentă metodă de educație, pentru călirea fermității spirituale a subordonaților săi.

Aproape patru mii de oameni din echipajele portavioanelor „Akagi“ și „Kaga“ — cei mai mulți dintre ei își petreceau majoritatea timpului la posturile de luptă din măruntaiele navelor — ieșiră buluc pe punțile de zbor. Ofițerii purtau în miini binocluri Zeiss. Amiralul Nagumo, așezîndu-se comod într-un fotoliu pe puntea de comandă a portavionului, făcu un semn cu batista.

Toate privirile erau ațintite asupra neînsemnatului grup de oameni, care, cu cătușe la miini, se afla pe puntea vasului pirat. Mulți dintre ei, pansați la iuțeală cu otrepe abia se țineau pe picioare.

Patru scrimeri amatori, din echipajul distrugătorului ce capturase goeleta piraților, se oferiseră voluntari pentru aducerea la îndeeplinire a condamnării la moarte.

Scoțînd, unul cîte unul, pirații docili din grămada celor încremeniți de groaza dinaintea morții, îi decapitară dintr-o singură lovitură de sabie.

Peste zece minute, execuția se termină. Marinarii din escortă și voluntarii părăsiră goeleta. Pe puntea scăldată de sînge a acesteia, zăceau grămadă șaptesprezece trupuri descăpățînate. Cînd „Akagi“ porni mai deprate, vasul banditilor, bombardat de distrugătoare, se cufundă pe jumătate în mare.

Yasuziro avusese prilejul să vadă o mulțime de morți. Însă acestea, privite cel mai adesea de la distanță, în toiul luptei, nu i se păruseră atît de respingătoare, de odioase. Își scoase o țigară, cu degetele tremurînde, și porni să fumeze.

— Kyenzi-san, ești un scrimer bun. Spune-mi însă ai fi în stare să tai capetele unor oameni, chiar și ticăloși ca pirații ăștia, cu-aceeași îndemînare cu care au făcut-o băieții de pe distrugător ?

— De ce nu ? răspunse Kyenzi Takasi întrebării lui Yasuziro cu o altă întrebare.

În pupilele mărite ale pilotului ardeau văpăi de fiară. Nările nasului turtit îi palpitau. Întreaga sa ființă arăta electrizată și surscitată. Era pentru prima oară cînd Yasuziro îl vedea într-o asemenea stare.

Și, tot pentru prima oară prietenul său îi deveni dezagreabil.

CAPITOLUL XIV

1

La mijlocul lui aprilie 1942, marea unitate de portavioane a amiralului Nagumo sosi în apele metropolei.

Țara Soarelui Răsare își cinstea luptătorii. Se înapoiaseră în patrie încununați de glorie, cumpliți și invincibili. Datorită lor, imperiul dobîndise posibilitatea cuceririi unor imense teritorii în emisfera sudică. Băgaseră groaza în dușmani, prin necruțătoarele lor atacuri aviatice. Iar comandantul lor, amiralul Chuichi Nagumo, căpătase în Japonia o atare glorie, în fața căreia ar fi pălit și laurii lui Genghis-Han, „zguduitorul lumii".

Și iată că, în această perioadă de culminație a puterii Japoniei, cînd trupele aliaților fuseseră alungate la multe mii de mile de granițele ei, cînd se crease impresia că metropola este invulnerabilă și se află în deplină securitate, la 18 aprilie 1942, asupra orașelor Tokyo și Yokohama porniră să curgă bombele americane.

Atacul bombardierelor americane avusese mai curînd un caracter demonstrativ și pricinuise pagube nu atît materiale, cît morale. Multor japonezi le fusese dat să vadă, pentru întîia oară, chipul războiului cu jalnica sa înfățișare. Iar unii au înțeles că războiul nu-i cîtuși de puțin o paradă a victoriei, după cum îl prezenta presa oficială.

2

Yasuziro sosise la Toyko chiar în ajunul atacului american. Auzise cu urechile lui comentariul rostit, la postul de radio al capitalei, de populara crainică Yoko Okamoto, care vorbise îndelung despre inaccesibilitatea cerului japonez pentru aviația inamicului.

Milioane de japonezi o credeau, încîntați. De fapt, e și foarte plăcut să-i bați pe alții, iar tu să rămîi invulnerabil.

Însă, în ziua următoare, bubuitul bombelor ce curgeau din înaltul cerului, de dincolo de nori, înspăimîntă capitala.

Niște avioane, venite de nu se știe unde, treziseră primele îndoieli în sufletul lui Yasuziro : „Oare se mai poate crede în propaganda japoneză, după toate cele întîmplate ? Nu se minte și-n alte declarații, mai grave ?"

Îndoielile și dezamăgirea se strecuraseră nu numai în conștiința lui Yasuziro Hattori. Cînd își exprimase nedumerirea, în privința bombardamentului american, dar și a declarațiilor postului de radio japonez, care îl precedaseră, căpitan-locotenentul auzise de la Morimoto următoarele :

— Yasuziro-san, doar ești un om inteligent. De cînd, mă rog, a devenit o femeie oracolul națiunii japoneze ? Și ce-i în stare să priceapă gheișa asta de la radio, care n-a fost niciodată dincolo de nori, care habar n-are de posibilitățile aviației ? Nu-i mult de cînd am zburat deasupra Hawaiiului. Atunci, de ce n-ar putea și americanii să efectueze un raid asupra orașului Tokyo ? Tu, Tora, te-ai obișnuit să vezi pîrjoluri doar în orașe și porturi străine. Mai mult, amîndoi am acționat ca incendiatori în cadrul acestor operații. Iar acum, ne-a fost dat să vedem cum ard cartierele capitalei japoneze, am privit la victimele bombardamentului, niște localnici japonezi, care n-au nimic de-a face cu războiul. Și-asta-ne-a îngrozit, obligîndu-ne să cădem pe gînduri. Mie mi-i teamă că asta-i doar începutul, și-n curînd va trebui să ne obișnuim cu-asemenea priveliști... Morimoto se opri la jumătatea spuselor sale, de parcă și-ar fi adus aminte de ceva. Un minut numai ! Cu-o agilitate neobișnuită, pentru trupul său cam greoi. Morimoto se ridică în picioare și dispăru dincolo de paravan.

Peste cîteva clipe, înaintea lui Yasuziro se ivi o măsuță lăcuită, cu picioruşe scurte.

Printre borcanele desfăcute, cu crabi conservați și ton, strălucea eticheta unei sticle cu saké, de dinainte de război.

— De unde aveți toate astea, syensei ? se miră Yasuziro, încîntat de o asemenea tratație. Din magazinele japoneze au dispărut de mult asemenea bunătăți.

Însă Morimoto, zîmbind enigmatic, nu-i răspunse la întrebare, și începu să vorbească despre altceva. Ar fi vrut să-și încheie discuția pe care o întreprinsese.

— Știu însă de ce te-a impresionat atacul de astăzi ? Noi amîndoi, Yasuziro-san, pînă acum doar apăsam pe butoanele de lansare a torpilelor și pe trăgaciurile mitralierelor, și nu vedeam sîngele, nămolul, pe cei uciși sau răniți. Dar astăzi, am avut ocazia să fim pe pămînt, în rol de spectatori, și-am urmărit priveliștea atacului american și consecințele sale. Și nu-i unul și-același lucru...

Morimoto își frecă puternic obrajii cu palmele, de parcă ar fi încercat să-și alunge vedeniile ce-i stăteau în fața ochilor. Apoi se lăsă la măsuță.

— În ultimul timp, mă bîntuie din ce în ce mai des niște gînduri, care, poate, tinere prieten, ție ți se vor părea ciudate, auzindu-le din gura unui samurai. Morimoto turnă sakéul în pahare. Kampai ! Să ne ocolească bolile !

Yasuziro bău și gustă o bucățică de ton, preparat cu rizom de ghimber.

— Ascultă, Tora, continuă Morimoto, nu te-ai întrebat de ce-i omorîm pe albi, pe negri, ba chiar și pe cei la fel de galbeni ca și noi ? Ce rău ne-au făcut locuitorii Australiei sau ai Ceylonului, pe care i-am îngropat sub bombele noastre explozive ?

— Syensei, sînt dușmanii imperiului !

— Aș înțelege asta, dacă în fața mea s-ar afla soldații inamicului. Dar, cînd sub lacătele de acroșare ale bombelor se află femei și copii ? Ai văzut, astăzi, în brațele maică-sii, băiețașul acela ucis ?

Yasuziro nu spuse nimic. Și lui îi rămăsese în memorie femeia în chimono, care bocea, pătată de sîngele copilului ei, așezată pe pămîntul din fața intrării în parcul Uyeno.

Morimoto, înroșit de prea multele pahare băute, lovea cu cuvintele sale cele mai sensibile locuri :

— Și nu te-ai gîndit, Yasuziro, că, în orice moment, și trupul tău tînăr și vîrjos se poate transforma într-un hoit împuțit sau să devină un ciot diform ?

Yasuziro era buimăcit de cele auzite. Niciodată, încă, nu-și examinase, dintr-un asemenea unghi de vedere, viața, serviciul și idealurile sale. Dacă ar fi auzit spusele acestea din partea unui străin oarecare, ar fi zis că-i un comunist, un subminator al temeliilor imperiului, un corupător al conștiinței credincioșilor supuși. Dar toate astea le auzise de la syensei, învățătorul său cu cea mai mare autoritate, căpitan de rangul trei, pe care însuși mikadoul îl distinsese cu cea mai înaltă decorație aviatică — ordinul „Uliul de aur".

Avea toate motivele să-și simtă capul amețit ! Însă Morimoto nu isprăvise încă. Privind pe fereastra hotelului la copacii din parcul Uyeno, mutilați de exploziile bombelor, grăi :

— Războiul nu se va sfîrși atît de curînd. Acum, imperiul seamănă cu un șarpe boa, care a înfulecat o pradă prea

mare. E somnolent şi imobil, deoarece şi-a pierdut forţele în vreme ce a vînat. E nevoie de timp, pentru a-şi mistui vînatul şi pentru a-şi reface puterile. Nu ştiu dacă inamicii ne vor da acest răgaz. Atacul yankeilor poate fi un semn rău prevestitor.

3

Cu prilejul primei incursiuni asupra Japoniei, la posturile de radio americane vorbise preşedintele Roosevelt, care a declarat că atacul cu bombe asupra oraşelor Tokyo şi Yokohama fusese executat de bombardiere decolate de la baza aeriană Shangri-La. Agenţii japonezi din serviciile de informaţii examinară, apelînd la cele mai puternice lupe, toate hărţile de stat-major ale ţărilor învecinate imperiului, străduindu-se zadarnic să identifice enigmatica bază aeriană. În realitate, „Shangri-La", denumirea codificată a acestei operaţiuni aeriene, era împrumutată din romanul „Orizont pierdut", al lui Hilton. Ofiţerul de stat-major, din cele mai înalte sfere, care o propusese, nu fusese lipsit de sentimentalism.

...Îndepărtata mănăstire budistă Shangri-La se afla pierdută undeva, printre vîrfurile de dincolo de nori ale Himalaiei. Pe aceste mitice meleaguri trăia o chinezoaică, pentru care fuga nestăvilită a timpului se oprise, iar ea rămăsese veşnic tînără şi frumoasă...

Denumirea romanticei legende cifrase o operaţiune, în decursul căreia aveau să piară peste o mie de oameni, precum şi şaisprezece bombardiere Mitchell, care nu s-au mai înapoiat la bazele lor.

Amiralul Yamamoto era ferm convins că bombardierele B-25 Mitchell nu putuseră decola decît de pe aerodromul unei baze aeriene terestre. Excludea categoric portavioanele. Totodată, mai era convins şi de faptul că aparatele veniseră în zbor de pe insula Milway, petecul de uscat cel mai apropiat de Japonia, situat în partea centrală a Oceanului Pacific.

După bombardarea oraşului Tokyo, amiralul întreprinse o vizită la palatul imperial, ca să ceară scuze, pentru că se admisese pîngărirea cerului capitalei.

— Aşa ceva nu se va mai repeta, îl asigură el pe mikado. Peste puţin timp, vom cuceri atolul Midway şi-i vom priva pe americani de posibilitatea de a-şi mai lua de-a-

colo zborul. În vederea acestei operaţiuni, Marele Stat Major al Trupelor de Uscat mi-a repartizat un regiment.

Hirohito a rămas uimit de generozitatea infanteriştilor, dar n-a lăsat să se vadă că ştia despre dezbinările şi duşmănia, care deveniseră acute, dintre „Kaigunsyo" şi Marele Stat Major al Trupelor de Uscat.

— Urez succes glorioasei noastre flote, spuse el, declarînd astfel audienţa încheiată.

Yamamoto; plecîndu-se adînc, porni de-a-ndaratele spre uşă, neîndrăznind să privească în ochii urmaşului zeiţei Amaterasu...

Planul operaţiunii „Shangri-La" se născuse în ianuarie 1942. Amiralul King şi locţiitorul său cu problemele operative studiaseră în amănunt posibilitatea unei lovituri asupra inimii imperiului japonez.

Submarinele, care navigau în marşuri de recunoaştere spre coastele Japoniei, constataseră că ţărmurile imperiului erau păzite numai de vase de siguranţă cu acţiune costieră. Şi, cu toate că forţele de apărare ale Japoniei erau aproape necunoscute, decizia cu privire la executarea unui atac al aviaţiei ambarcate a fost luată şi aprobată de preşedinte.

La 2 aprilie 1942, din golful Cornul de Aur a ieşit portavionul „Hornet", însoţit de crucişătoarele „Vincennes" şi „Nashville" şi de trei distrugătoare. Cînd frumosul „Frisco", alb ca zăpada, rămase la pupa, distrugătoarele s-au avîntat, spintecînd apa, să-şi ocupe locurile în dispozitivul de marş. În urma navelor de luptă, fără să se lase depăşit, gonea tancul petrolier al escadrilei, „Cimarron". Gruparea ţinea capul spre partea centrală a Oceanului Pacific. La bordul portavionului „Hornet", aflat în misiune ultrasecretă, se găseau 16 bombardiere de uscat B-25 Mitchell — grupul aeronautic al locotenent-colonelului Doolittle.

Pe cînd se pregătea operaţiunea „Shangri-La", se constatase că bombardierele de punte de tipul Grumman-Avenger au o prea redusă capacitate de luptă şi de zbor la mare distanţă.

A trebuit să se renunţe la aceste avioane speciale, să fie selecţionat un grup, al celor mai buni piloţi-voluntari, care să fie instruit pentru executarea de decolări şi apuntări pe portavioane.

Toate aceste pregătiri se efectuaseră în cel mai mare secret. Amănuntele misiunii de luptă au fost aflate de echipaje, de la Doolittle, abia după ieşirea în mare.

La 13 aprilie, gruparea portavionului „Hornet" s-a întîlnit, în apropierea atolului Midway, cu gruparea portavionului „Enterprise" Reunindu-se, au format cea de-a 16-a mare unitate operativă, sub comanda viceamiralului Hullthy. În afară de „Enterprise", în marea unitate operativă au mai fost incluse crucişătoarele „Northampton", „Salt Lake City" şi încă patru distrugătoare. De la Midway, marea unitate operativă rapidă s-a îndreptat spre coastele Japoniei, păstrînd toate măsurile de disimulare şi precauţie.

Americanii nu posedau suficiente portavioane pentru a-şi răzbuna înfrîngerea de la Pearl Harbor. Bineînţeles, era foarte posibil ca, în toată Japonia, nici să nu existe o ţintă ca aceea găsită de aviatorii japonezi în golful Pearl Harbor.

Neuitînd aceasta, comandamentul flotei S.U.A. îşi propusese o sarcină mai simplă. Era necesar să se demonstreze, şi cît mai urgent, contribuabililor americani, obosiţi de atîtea înfrîngeri, că dolarii storşi de la ei începeau să aducă dividende. Atare necesitate apăruse, mai cu seamă, după zdrobirea armatei din Filipine a generalului Douglas MacArthur. Ghinionistul comandant reuşise să evite trista soartă a trupelor sale. Abandonîndu-şi subordonaţii, într-o situaţie fără ieşire, plecase, în secret, din Batan, cu o vedetă torpiloare, iar apoi se transbordase pe un avion, care l-a transportat în Australia. De atunci îi rămăsese porecla ruşinoasă de „Evadatul de la Batan", pe care n-au reuşit s-o spele nici victoriile ulterioare, obţinute sub comanda lui.

Acum, la patru luni după tragedia de la Pearl Harbor, într-o direcţie inversă — de la răsărit la apus — portavioanele americane se furişau spre coastele Japoniei. Radarurile navelor tatonau neîncetat marea şi cerul pustiu. Aparent imperturbabil, Hullthy era cuprins de un puternic zbucium interior. De la începerea războiului, navele americane de suprafaţă nu se deplasaseră niciodată, încă, atît de departe spre apus. Viceamiralul aproape că nu mai părăsea postul de comandă de pe „Enterprise". Iar încordarea nervoasă n-a rămas fără urmări. Peste puţin timp, i se agravă eczema sa neurogenă. Comandantul celei de-a 16-a mari grupări operative, strîngînd din dinţi, îşi zgîria cu unghiile pielea cuprinsă de mîncărimi, stăpînindu-şi cu greu blestemele şi ocările la a-

dresa celor sfinte ce-i stăteau pe limbă. Iar asta, nu din cauză că lui Hullthy i-ar fi fost o frică nespusă de pedeapsa dumnezeiască, ci fiindcă n-ar fi vrut, totuşi, să-l mînie pe Cel de Sus, să intre în conflict cu el, tocmai în ajunul perfectării unei incursiuni de-o atare responsabilitate.

În decurs de trei zile şi trei nopţi, oceanul a fost pustiu. Pe măsură ce se apropiau de coastele Japoniei, au pornit să apară tot mai des vasele de pescuit. Din timp, mai înainte de a se apropia marea unitate operativă, acestea erau scufundate de avioanele torpiloare de punte, care se înălţau de pe „Enterprise". Spre sfîrşitul zilei de 17 aprilie, marea unitate operativă de portavioane a ajuns la un punct situat la 700 de mile mai la est de Tokyo. Pînă în momentul acesta, totul decursese conform planurilor stabilite, apoi însă, evenimentele au căpătat o asemenea întorsătură încît întreaga operaţiune „Shangri-La" fu pusă sub semnul întrebării.

Vremea începu să se strice. Oceanul porni să şfichiuie cu valuri de furtună, balansînd portavioanele. Cerul se acoperi de nori. Vîntul şuiera şi vîjiia printre ancorele antenelor, îndesînd trîmbele fumului aruncat de coşuri peste crestele spumegînde ale valurilor.

Hullthy, neliniştit, îl chemă la raport pe şeful serviciului meteorologic. Acesta se prezentă la turnul de comandă de pe „Enterprise" cu ruloul hărţilor sinoptice, cu derivele, cu tabelele cuprinzînd date referitoare la sondarea atmosferei. Întinzîndu-şi întregul inventar, trecu la raport.

Viceamiralul privi neliniştit harta meteo, unde haşururile albastre ale ciclonului se ridicau în calea înaintării grupării de portavioane. Prognoza, elaborată de sinopticieni, anunţa înărutăţirea în continuare a vremii.

— N-aţi comis cumva vreo eroare? îl întrebă Hullthy pe sinopticianul principal, uitîndu-se la el ca la un duşman înverşunat. Vremea îi încurca toate cărţile jocului. Hula puternică a oceanului determina înclinarea punţilor de zbor ale portavioanelor, ceea ce ar fi putut împiedica decolarea bombardierelor lui Doolittle. Pe înnoptate, cînd fusese planificată decolarea, furtuna trebuia să atingă momentul culminant. Însă activitatea pe portavioane este posibilă numai în cazul unei agitaţii a mării de pînă la cinci grade.

Un eveniment, şi mai neplăcut, se dovedi a fi întîlnirea marii unităţi americane cu un vas de pază japonez. Depistîndu-l brusc, la mică distanţă, crucişătorul „Nashville" deschi-

se focul artileriei sale de mare calibru. Între descoperirea vasului şi scufundarea lui n-au trecut decît cîteva minute, cronometrat. Dar şi în răstimpul acesta, destul de scurt, vasul avusese posibilitatea să transmită poziţia escadrei americane.

Amiralul Hullthy, neposedînd nici un fel de informaţii despre inamic, nu-şi putea risca, şi mai mult, gruparea de portavioane. Dacă poziţia lor era descoperită, ar fi trebuit să să facă drumul înapoi. Astfel sunau indicaţiile Washingtonului, extrem de stricte. Dar Hullthy era un încăpăţînat. Nu degeaba, mai mult de jumătate din viaţa lui, purtase porecla de Hullthy-Bivolul Se obişnuise ca, întotdeauna, să meargă drept la ţintă. Aşa că şi acum decise executarea operaţiunii „Shangri-La", cu orice preţ. Şi Hullthy îi ordonă lui Doolittle să decoleze, dar nu de la o distanţă de patru sute de mile, cum era prevăzut în plan, ci de la şase sute de mile de Tokyo.

— Haideţi, băieţi ! îşi chemă Doolittle piloţii.

Pe-o vreme atît de păcătoasă, nici nu-i venea să vorbească. Aşa că se dispensă de alaiuri pompoase şi discursuri de drum bun.

Echipajele, avînd nişte mine de condamnaţi la moarte, îşi ocupară locurile în carlingi. Şansele lor, pentru un rezultat fericit al misiunii, erau minime. De lucrul acesta, oricare din ei îşi dădea seama. Dar ceea ce trebuiau să îndeplinească era mai important decît vieţile lor.

Motoarele Wright-Cyclone *, puse în funcţiune, începură să urle. Aparatul lui Doolittle, încărcat la limita maximă, se desprinse de pe puntea instabilă şi zbură primul. În urma lui, decolară cu bine şi restul de cinsprezece avioane. Vîntul, dezlănţuit de furtună, uşura decolarea avioanelor supraîncărcate, însă, suflînd aproape frontal, crea un consum suplimentar de carburant. Adunîndu-se, după decolare, într-o formaţie compactă, bombardierele luară direcţia spre Tokyo. Erau orele opt dimineaţa Patru ceasuri, care nu se mai terminau, înaintară avioanele pe ruta de zbor, fără să vadă nimic sub ele, decît valurile clocotinde ale oceanului. Timp de patru ore, avioanele fură azvîrlite de pe-o aripă pe alta, de rafalele uraganului. În sfîrşit, către ora doisprezece, le-au apărut în faţă contururile estompate ale uscatului şi principalul punct de reper — conul vulcanului Fuji Yama.

* Denumirea unui motor, în formă de stea, cu răcire de aer, montat pe avioanele B-25 Mitchell.

La 12.15, din compartimentele cu bombe ale avioanelor B-25 au fost largate serii de bombe pe care se aflau inscripții insultătoare la adresa primului ministru Tojo. Acestea se prăvăleau asupra fabricilor de tunuri, a uzinelor de gaze, asupra centralelor electrice și peste casele oamenilor, deasupra înmiresmatului parc Uyeno, plin de vișini în floare. Privind prin tubul lunetei, navigatorii-bombardieri căutau, în special, să nu-și plaseze bombele explozive peste cartierul unde se găsea palatul imperial. Fusese interzisă, la modul cel mai strict, bombardarea reședinței mikadoului. O parte din bombe au fost aruncate în porturile Nagoya și Kobe. La Yokohama, Mitchell-urile și-au revărsat întreaga încărcătură de bombe asupra imensei carcase a unei nave în construcție, care se găsea pe cală. Încă nu era clar ce reprezenta — cuirasat sau portavion. Apărarea antiaeriană japoneză reacționă minim. Avioanele de vînătoare fură ridicate în aer cu mare întîrziere. Pesemne, japonezii încă nu posedau în dotare instalații radar. Nici unul din cele treizeci de aparate de vînătoare înălțate în aer nu s-a putut lăuda cu vreo victorie. Nici un B-25 n-a fost doborît deasupra Japoniei.

În schimb, după executarea misiunii, cînd avioanele americane se îndreptau spre aerodromul chinez de la Ciucijou, carburantul se apropie de sfîrșit. După ce-l terminară, bombardierele porniră să cadă cu rezervoarele goale. Unul s-a prăbușit în mare, aproape de coasta chineză, altul a luat-o spre granița Uniunii Sovietice, și a aterizat lîngă Vladivostok, iar echipajul celui de-al treilea s-a lansat cu parașutele, în apropiere de Hangchow, a fost luat prizonier, iar apoi împușcat de japonezi. Celelalte aparate au aterizat pe teritoriul ocupat de trupele lui Cian Kai-Și. Cîțiva aviatori au pierit cu ocazia aterizărilor forțate din afara aerodromurilor. Cu toate acestea, cei mai mulți dintre piloți, în frunte cu Doolittle, au rămas în viață. Eficacitatea acestui raid nu suporta nici o comparație cu propriile pagube materiale rezultate din executarea lui. Dar reclama făcută de propaganda S.U.A., referindu-se la atacurile asupra orașului Tokyo, insulelor Marshall și Wake, a mai ridicat nițel moralul americanilor, care încă de la începerea războiului, suferiseră nenumărate ofense și necazuri. Activitatea mașinii militare japoneze nu a resimțit, însă, efectele incursiunii aeriene americane. Ea își continuă înaintarea spre părțile sudvestice ale Oceanului Pacific.

CAPITOLUL XV

1

Sfîrşitul lunii mai, 1942. Aerul cald era saturat de umiditate. Soarele, strălucind pe cerul alburiu şi acoperit de-o pîclă jilavă, părea că intenţionează topirea carcaselor de oţel ale vaselor ce navigau în linie de şir. Apa biciuindă a duşurilor spăla transpiraţia, dar nu aducea nici o împrospătare. Temperatura mării se ridica la aproape treizeci de grade Celsius.

Marea unitate de portavioane japoneze naviga în zona curentului Kuro Şivo.

Răcorindu-se cu evantaiul, Yasuziro urcă agale pe punte şi se adăposti la umbra unei prelate din foaie de cort. Acesta era locul cel mai răcoros de pe vas, în afara frigiderelor în care se păstrau alimentele uşor alterabile. Portavionul menţinea o viteză de cincisprezece noduri, în nici un caz mai redusă Curentul stîrnit de viteza marşului răcorea plăcut faţa şi ceafa scăldate de năduşeală. Yasuziro îşi aprinse o ţigară şi privi în jur. Printre sclipirile soarelui, reflectat de apă, legănate uşor de freamătul valurilor, înaintau „Kaga", „Soryu" şi „Hiryu". La această campanie nu participau vechii tovarăşi — portavioanele „Shokaku" şi „Zukaku". Acum se aflau departe, în sud, în apele Mării de Corali. Dealtfel, nici nu era nevoie de ajutorul lor.

Uriaşa flotă japoneză — 100 de fanioane — de sub comanda amiralului Isoroku Yamamoto, compusă din 10 cuirasate, 5 portavioane, 18 crucişătoare, 57 de distrugătoare, cîteva submarine şi vase auxiliare — era pregătită pentru a se năpusti, cu toată greutatea loviturilor de aviaţie şi de artilerie, asupra micuţului atol Midway, situat în partea centrală a Oceanului Pacific.

Din corpul forţelor de ocupaţie făceau parte 3 500 de soldaţi din infanteria marină, bine instruiţi, care, după atacul flotei, trebuiau să pună stăpînire pe baza înaintată americană, instalată pe insulă.

Atolul Midway începea să joace un rol din ce în ce mai mare în războiul din Oceanul Pacific, intrat în cea de-a doua fază a sa. Japonia, după ce cotropise teritorii imense pe întinderile nemărginite ale teatrului acţiunilor militare din Oceanul Pacific, depunea acum eforturi să le menţină şi să le

rezerve pentru imperiu. Odată cu ocuparea atolului Midway şi a inslelor Aleutine, Japonia ar fi dobîndit nişte puncte înaintate de sprijin, pentru ca flota şi aviaţia să poată acţiona direct asupra insulelor Hawaii. În caz că reuşea să ocupe aceste avanposturi, imperiul îşi fortifica în mod considerabil linia exterioară de apărare a metropolei şi avea posibilitatea de a dezorganiza căile de comunicaţie inamice din partea centrală a Oceanului Pacific.

Forţele de şoc ale flotei reunite — patru portavioane şi vase de pază — se apropiară de insula Wake dinspre nord-vest. Trebuiau să fie primele care să atace baza navală americană aflată acolo.

Aproape simultan cu portavioanele, se cerea să vină spre insulă şi forţele de invazie din direcţia sud-vest.

Amiralul Isoroku Yamamoto, în persoană, îşi înălţase pavilionul pe cuirasatul de foarte mare putere „Yamato", în jurul căruia se grupaseră principalele forţe de şoc ale flotei — cinci vase de linie (al şaselea fiind „Yamato"), trei crucişătoare şi escadra distrugătoarelor.

„Yamato", care avea un deplasament de 70 de mii de tone, depăşea, ca dimensiuni de două ori celelalte vase de linie din lume. Însă acum, cînd armele cele mai nimicitoare, pe mare, deveniseră nu proiectilele tunurilor, ci bombele şi torpilele aviaţiei ambarcate, Yamamoto nu se grăbea să introducă în luptă vasul amiral, în ciuda artileriei sale grele şi a cuirasei cele mai rezistente. Construirea supergiganticului cuirasat, precum şi a portavioanelor, era opera amiralului Yamamoto. Deşi nu supraestima rolul giganticului vas, se simţise jignit, pentru copilul său, cînd aflase că printre ofiţerii flotei circula o vorbă de duh : „În lume există trei lucruri — cele mai mari şi mai inutile : piramidele egiptene, zidul chinezesc şi cuirasatul «Yamato.»"

Amiralul Yamamoto era ferm convins că soarta atolului Midway se afla în mîinile lui, întrucît inamicul nu dispunea, în această zonă, de forţe capabile să depună o împotrivire eficientă puternicei flote de şoc reunite. Yamamoto avea toate temeiurile să presupună că portavioanele americane „Lexington" şi „Yorktown", care fuseseră torpilate în Marea de Corali, erau scoase din luptă sau zăceau pe fundul apelor. Conform datelor transmise de agenţii japonezi de informaţii, ştia, de asemenea, că portavionul „Saratoga" se găsea în reparaţie, iar „Horet" şi „Enterprise" trebuiau să fie complet

blocate în partea sudică a Oceanului Pacific, de portavioanele „Shokaku“ şi „Zukaku“, care navigau acolo.

Însă informaţia de care dispunea amiralul Yamomoto era inexactă. Avioanele de cercetare cu rază mare de acţiune, cînd zburaseră spre Midway, de pe insulele Marshall şi Marcos, nu fuseseră în stare să depisteze în zonă deplasarea forţelor americane de portavioane.

Datorită şefului serviciilor de informaţii ale flotei S.U.A. din Oceanul Pacific, căpitanul de rangul doi, Joseph Rochfort, intenţiile japonezilor nu au constituit o surpriză pentru americani.

Inalt, slab, caustic, Rochfort se împrietenea anevoie cu semenii săi. Insă toată lumea îl respecta pentru inteligenţa deosebită şi libertatea de opinie. Chiar şi Comandantul-şef al Flotei Navale a S.U.A., amiralul Ernest King, i se adresase cu o rugăminte personală — să elaboreze o apreciere proprie asupra prognozei pe termen lung a acţiunilor flotei japoneze.

Omul acesta, care se ducea la serviciu într-o haină de casă roşie şi în papuci, descifrase, odată, oarecum în deridere şi pentru plăcerea sa, codul secret al departamentului de stat al S.U.A.

— Cei de-acolo erau gata să-şi piardă minţile, cînd au aflat că le putem citi foarte simplu hîrţoagele povestea el.

La sfîrşitul anului 1940, sub conducerea sa, se descifrase şi codul naval militar al japonezilor, care avea să fie utilizat şi pentru preparativele operaţiunii de ocupare a atolului Midway. De aceea, cînd primi informaţia că flota lui Yamamoto ieşise în mare, amiralul Nimitz reuşi să dea dispoziţiile necesare. „Hornet“ şi „Enterprise“ se îndreptară numaidecît, în plină viteză, spre atolul Midway. După ele, în aceeaşi direcţie, goni şi „Yorktown“, care izbutise să-şi lingă rănile pricinuite de colţii torpilelor japoneze.

Întregii armade comandate de Yamamoto, americanii îi puteau contrapune 3 portavioane, 8 crucişătoare şi 16 distrugătoare, în afară de faptul că, pe aerodromurile atolului, îşi aveau baza aproximativ 200 de avioane, de toate tipurile, incluzînd „fortăreţele zburătoare“ B-17, precum şi cele mai noi bombardiere de mare viteză B-26.

Chinuit de căldură, Yasuziro nu bănuia, privind cumplita armadă de vase, că flota japoneză, navigînd spre est, mergea întru întîmpinarea asfinţitului ei.

Imensul arc al loxodromei *, pe care se deplasau navele marii unităţi de şoc, devia treptat spre nord. Cu fiecare zi ce trecea, se făcea şi mai frig. Curentul Kuro Şivo rămăsese în urmă. Acum, cînd urca pe punte, Yasuziro îşi îmbrăcase o scurtă de zbor, călduroasă.

În dimineaţa zilei de 2 iunie, navele îşi încheiară operaţia de alimentare cu combustibil. Aceasta se executase tocmai la timp, deoarece, în cursul după-amiezii, la orizont se ivi o dunguliţă subţire, argintie, care, lăţindu-se, se apropie repede şi cuprinse întinsul apelor. Peste vreo jumătate de oră, navele marii unităţi de şoc erau învăluite de o ceaţă deasă. Soarele se întunecă, întrezărindu-se doar ca o pată gălbuie, estompată. Pe îmbrăcăminte se depuseră picături mărunte de apă. Oamenii, care nu erau în cart, se adăpostiră jos. Prea bruscă trecerea aceasta, de la căldura tropicală la frigul neplăcut şi umed! Vizibilitatea se micşoră pînă la cîteva zeci de metri, însă vasele nu-şi reduseră viteza. Cei care se aflau la prora priveau cu atenţie în ceaţă şi-şi ciuleau urechile la semnalele sonore emise de alte vase. Cu toţii îşi dădeau seama că pericolul unei coliziuni sporise de vreo cîteva ori. Oamenii, într-o permanentă încordare, se aşteptau la coliziuni cu oricare alt bord. În fiece clipă, s-ar fi putut auzi scrîşnetul metalului şi gîlgîitul apei năvălind din afară. Dar orele treceau şi nimic nu tulbură înaintarea ritmică a vaselor. Treptat, echipajele s-au acomodat cu plutirea fără vizibilitate peste abisul infinit al oceanului şi s-au mai liniştit. Fie ce-o fi! Erau ocrotiţi de zeiţa Amaterasu şi de zeul războiului, Hatiman!

Vîntul, care se stîrni apoi, gonea din urmă puzderia de valuri mărunte. Legănîndu-se, „Akagi" împrăştia talazurile şi ghemotoacele de ceaţă. Spre seară, vîntul se intensifică şi mai mult, dar nu fu în stare să risipească ceaţa şi să amelioreze vizibilitatea. Pesemne, undeva, în sectorul acesta, apa caldă de la tropice, mînată de una din ramificaţiile curentului Kuro Şivo, se amestecase cu apa rece a cursului Aleutinelor şi dăduse naştere unor ceţuri persistente, aşa numitele „pîcle advective".

Abia după douăzeci şi patru de ceasuri ceaţa a început să se spargă. Se mai ivea în calea navelor doar sub formă de straturi văluroase.

* Distanţa cea mai scurtă dintre două puncte ale unei sfere.

Pe la amiază, în ziua de 3 iunie, portavioanele atinseră punctul superior, cel mai nordic, al arcului loxodromei. Desfășurîndu-se spre sud-est, se îndreptară cu mare viteză spre Midway.

Peste noapte, se făcu mai cald. Ceața dispăru și, în apa neagră, de dincolo de borduri, porniră să joace reflexele a mii de stele. Marea unitate de șoc, ieșind din ceață, încerca să se apropie de Midway prin surprindere, tot așa cum procedase, cu o jumătate de an în urmă, la Hawaii.

Dar în jumătatea de an, care trecuse din clipa agresiunii asupra Pearl Harborului, americanii învățaseră multe. Submarinele și aviația lor efectuau căutări active în toate sectoarele și la mari distanțe de atol.

La 3 iunie, orele 10 dimineața, un avion de patrulare al S.U.A., a stabilit primul contact cu transportoarele forțelor japoneze de ocupație, care navigau separat de marea unitate de șoc și se apropiau de Midway dinspre sud-vest.

Erau în afara razei de acțiune a avioanelor torpiloare și a bombardierelor semigrele, care își aveau baza pe atol și, de aceea, prima lovitură asupra lor a fost încredințată unei grupe de „fortărețe zburătoare". Uriașele aparate, într-o formație impunătoare, zburară la mare înălțime deasupra transportoarelor și a vaselor de pază, iar apoi își largară încărcătura de bombe într-o zonă pustie a mării. Nici un transportor și nici un distrugător n-au avut de suferit. Marinarii japonezi zîmbeau, în timp ce priveau pe urmele „fortărețelor zburătoare" ce se depărtau, și nu se jenau de expresiile lor deocheate, cînd emiteau glume veninoase la adresa blegilor de yankei.

Însă raidul acesta reprezenta doar un prim avertisment : japonezii fuseseră descoperiți. Acum, americanii efectuau o supraveghere permanentă asupra transportoarelor ce se apropiau, continuînd intens căutarea marii unități de șoc a flotei nipone. Mai toată noaptea, deasupra convoiului s-a auzit vuietul motoarelor de avion. Hidroavioanele Catalina lansau torpile și țineau sub focul mitralierelor coloanele de transportoare. La bordul vaselor au apărut primele victime, iar pînă la atolul mai rămăseseră de parcurs 500 de mile bune.

Comandamentul american era serios îngrijorat din pricina absenței unor informații referitoare la poziția forțelor principale de șoc ale flotei japoneze.

În sfîrșit, la 4 iunie, dis-de-dimineață, un hidroavion depistă o grupă de avioane japoneze ce se apropia de Midway

dinspre nord-vest, iar ceva mai tîrziu, a izbutit să descopere şi să transmită coordonatele poziţiei marii unităţi de şoc.

Recepţionînd prima comunicare alarmantă, comandamentul de pe atolul Midway ordonă ridicarea în aer a tuturor avioanelor, urmărind două scopuri deodată : evitarea pierderilor de avioane la sol şi respingerea unui atac al aviaţiei ambarcate.

2

Noaptea albă, pe care o petrecuseră lîngă avioane, în aşteptarea alarmantă a trupelor japoneze de desant, zbruncinase rezistenţa multor piloţi. Charles avea impresia că sistemul nervos îi este încordat la limită şi mai avea doar puţin pînă să clacheze. Pe întuneric, i se năzărea că vede venind tîrîş spre avioane nişte micuţi soldaţi japonezi, fanatici şi necruţători. De cu seară, Robert Harris se străduise să înlăture tensiunea prin glume, să-i mai înviorezе pe subordonaţii săi înăcriţi, dar după miezul nopţii devenise şi el tăcut, îngîndurat.

Charles se mută pe unul din şezlongurile instalate pentru aviatori, în apropierea locului de staţionare a Lightningurilor, şi încercă să adoarmă. Dar nu reuşi. Îl frămîntau fel şi fel de idei. Îşi aducea aminte de Pearl Harbor. Jumătatea de an ce trecuse de atunci nu izbutise să-i atenueze intensitatea senzaţiilor pe care le trăise. Dacă în perioada aceea avusese atîta de suferit, ce-l aştepta acum, cînd asupra micuţei insule năvălea întreaga flotă japoneză ?

— Cum te simţi, Chack ? îl întrebă Robert, aşezîndu-se pe şezlongul de lîngă el.

— Ca un condamnat la moarte, de la Sing-Sing, mai înainte de-a se aşeza pe scaunul electric, recunoscu Charles.

— Poate că nici nu s-ar putea născoci o comparaţie mai adecvată, fu de acord Robert, şi vîrî mîna în buzunar, după ţigări.

Soarele alungă spaimele nopţii, luminînd suprafaţa netedă, curată, fără urmă de pîclă a oceanului. Japonezii încă se aflau undeva, departe, dincolo de orizont.

Semnalul pentru ridicarea întregii aviaţii în aer se dădu la orele şase dimineaţa. Cele opt Lightninguri în fruntea cărora se găsea Robert Harris au primit ordin să escorteze o gru-

pă de bombardiere de mare viteză B-26 Invader, care trebuia să execute un atac asupra vaselor japoneze.

„Ciudat, se gîndi Harris, cînd primi ordinul de decolare pentru misiunea de luptă, acuma m-am liniştit, deşi partea cea mai îngrozitoare abia începe.“

Şi alţi aviatori, de asemenea, deveniseră mai concentraţi, ocupîndu-se de lucrările lor curente. Fuseseră eliberaţi de povara acelei aşteptări pasive, de-o sinistră incertitudine.

— Ei, cum e, Paul, nu-ţi mai tremură genunchii ? îşi întrebă Harris partenerul.

— Nici nu mai ai forţa necesară să te agiţi — s-a consumat — îi răspunse acesta, instalîndu-se în avionul de vînătoare.

Japonezii le-au ieşit în întîmpinare, pe cînd se apropiau de portavioane. Charles începu să vadă tulbure din pricina zecilor de aparate ce se năpusteau spre ei. În monoplanele cu botul bont, avînd vîrfurile planurilor trapezoidale retezate, pilotul recunoscu vechile sale cunoştinţe — Zerourile.

— Bob, le vezi ? strigă, el, prin radio.

— Fiţi gata de luptă ! spuse Harris, legănîndu-şi avionul de pe-o aripă pe alta.

— Ţineţi-vă bine, băieţi ! anunţă şi comandantul grupei de Invadere, băgînd plin gaz. Acu' or să-nceapă să ne gîdile-n călcîie.

Zerourile parcă acoperiseră tot cerul. Cădeau în picaj de la mare înălţime, intrau în spatele avioanelor, din dreapta şi din stînga, le ieşeau rapid în cale, provocîndu-i la atacuri frontale.

„Salvarea noastră-i în viteză, se gîndi Charles, privind pieziş la indicator. Bravo, bombardierele au prins o viteză de trei sute de mile pe oră. Acum, Zerourile nu ne vor mai ajunge atît de lesne din urmă.“

În faţa lor, pe ruta de zbor a Invaderelor, se ridica un zid compact de fum negru, scînteind fără întrerupere din pricina izbucnirii exploziilor. Vasele de pază instalaseră o perdea de tir antiaerian în calea accesului spre portavioane.

„E mai îngrozitor decît la Pearl Harbor“, apucă să cugete Charles, retrăgîndu-şi Lightningul, printr-un luping oblic şi încercînd, cu monstruoasa încărcătură asupră-i să scuture de pe coada aparatului cele patru Zerouri. Acum, rotindu-se într-un carusel diabolic în jurul Invaderelor pe care le acoperea, nu mai avea timp să se gîndească la nimic altceva. Trebuia să se uite după celula lui Bob Harris, să fie atent la

ampenajul său şi, totodată, să nu le piardă din vedere pe B-26, izolînd prin tir tendinţa Zerourilor de a se apropia de avioanele de bombardament. Şi era nevoit să privească la ambele forţe. Pe cerul biciuit de traseurile luminoase ale rafalelor de tun, nu mai era pic de loc din pricina avioanelor americane şi japoneze, întocmai ca pe Broadway în orele de mare aglomeraţie...

Din grupul celor opt aparate, condus în luptă de Bob Harris, s-au întors numai trei : Robert, Paul şi Charles. În pofida înverşunatei bătălii aeriene, nu-şi îndepliniseră misiunea. Aproape toate Invaderele pieriseră deasupra portavioanelor japoneze. Prea fuseseră multe Zerouri, şi prea dens tirul de antiaeriană.

3

Yasuziro se afla în aer, făcînd parte din grupul de aviaţie, cînd portavionul lor „Akagi", precum şi alte portavioane, au fost atacate de avioane torpiloare şi de bombardiere B-26. Pe direcţia de atac a americanilor se ridicase un zid compact de tir de antiaeriană, în rafale, executat de pe portavioane şi de pe vasele de siguranţă. Se crease impresia că nimic din ce era viu nu avea posibilitatea să treacă prin această perdea de foc.

Cele mai multe dintre avioanele americane, pînă să ajungă la ea, îşi largaseră bombele aiurea şi se străduiseră s-o întindă cît mai repede de acolo, spre a se îndepărta de zona tirului în mai multe straturi.

Echipajele cele mai curajoase străpunseseră, ca printr-o minune, perdeaua de foc, năvălind asupra navelor, însă rezultatele bombardamentului erau extrem de slabe. Tunarii de la antiaeriană doborîseră patru aparate. Sus, deasupra mării, printre piclele negre ale exploziilor, se iviră voalurile albe ale paraşutelor.

Unul din bombardierele lovite, şi care fusese abandonat de echipaj, pătrunse cu mare viteză în bordul stîng al portavionului „Akagi". Echipa de intervenţii se repezi să înlăture avariile provocate de ciocnire. Din fericire, atît pentru portavion, cît şi pentru echipajul acestuia, avionul lansase mai dinainte toată încărcătura de bombe.

Pilotul de pe aparatul căzut peste „Akagi" nu apucase să ajungă în apele mării, că breşa şi fusese reparată iar pătrunderea apei oprită.

Misiunea de luptă a lui Yasuziro nu semăna cu nici una din cele anterioare.

După toate semnele, era evident că yankeii îi așteptau. Pînă să dovedească să se apropie de atol, americanii atacară portavioanele și Zerourile. Bătrîioarele Brouster s-au avîntat curajoase în luptă. Ce-i drept, erau extrem de puține, pentru a putea respinge atacul masiv al aparatelor japoneze. De aceea, aproape toate Zerourile au ieșit la obiectivele lor. Și tot fără rezultate. Aviatorii constatară că danele și aerodromurile erau devastate. Atunci, au bombardat niște construcții de coastă.

După ce lansase bombele asupra unei magazii oarecare, Yasuziro își retrase grupa și trecu la ruperea formației pentru apuntare. Dar, spre uimirea lui, i se interzise apuntarea și fură dirijați spre o zonă de așteptare. Survolînd portavionul, observă că puntea de zbor era ocupată, în timp ce zeci de Zerouri, unul după altul, ca niște viespi agitate, se roteau în aer. Curînd, Yasuziro își dădu seama ce se întîmplă : avioanele de vînătoare ce patrulau deasupra navelor intraseră în luptă cu aparatele de picaj americane care se apropiaseră. Într-un carusel vertiginos, zeci de avioane japoneze și americane zburau unul după altul. Antiaeriana de pe nave, pentru a evita doborîrea propriilor avioane, era obligată să nu acționeze, și toată greutatea respingerii atacului revenise aparatelor de vînătoare. Reușiseră să distrugă din primul val numeroase bombardiere și să le împrăștie pe cele rămase, însă cel de-al doilea eșalon se dovedi mai îndîrjit și mai tenace.

Respingînd atacurile cu tir de mitraliere de mare calibru, bombardierele americane pătrundeau spre nave și-și aruncau bombele asupra carcaselor acestora, greoaie și mătăhăloase.

Tunarii de la antieriana japoneză au fost nevoiți să deschidă focul, fără să mai țină seama de prezența în aer a avioanelor lor. Întrucît carburantul Zerourilor se apropia de sfîrșit, „Akagi“ le permisese apuntarea sub bombardament.

Cînd avionul lui Yasuziro își întrerupse rularea, ca rezultat al eforturilor elastice ale aerofinișurilor, deasupra navelor încă mai evoluau aparate cu stele alb-albastre pe planuri, împroșcîndu-le cu rafale de mitralieră.

În sfîrșit, atacul americanilor fu respins. Inamicul ieși din luptă, pierzînd cîteva aparate. Bărbăția piloților americani se dovedise superioară îndemînării profesionale a navigatori-

lor bombardieri. În acest atac, nici una din navele japoneze nu primise vreo lovitură directă.

După apuntarea grupei lui Yasuziro, la bordul portavionului „Akagi“ se aflau patruzeci de avioane, care fură febril pregătite pentru următoarea misiune.

Însă cînd terminaseră de acroşat bombele sub aparatele Y-97, se primi un nou ordin : „Jos bombele, acroşaţi torpile“.

Se aflase că un cercetaş japonez, care decolase de pe portavionul „Hiryu“, depistase, la nord-est de Midway, un grup american de portavioane.

Ştirea, despre apropierea neaşteptată a portavioanelor americane, îl izbi pe amiralul Yamamoto drept în foale, tocmai ca tăişul unui pumnal ritual. „De unde au apărut aici ? Ce vrăjitorie-i asta ? gîndea el. Nu cumva o fi greşit cercetaşul ?“. Ordană să i se prezinte fotografiile aeriene. În acestea, foarte clar, se distingeau binecunoscutele „Enterprise“, „Hornet“ şi „înecatul“ „Yorktown“.

— Imediat să fie contramandat atacul asupra insulei Wake — ordonă Yamamoto. Trimiteţi toate avioanele torpiloare şi cele de picaj să nimicească portavioanele.

Acuma trebuiau să opereze rapid, deoarece, în funcţie de cine va da prima lovitură, depindea sfîrşitul întregii operaţiuni a flotei reunite.

— Mai repede ! Mai repede ! îi zorea Morimoto pe marinarii din divizionul tehnic, care lucrau nebuneşte, privind îngrijoraţi spre cer. Şi Morimoto îşi dădea perfect de bine seama de valoarea devansării loviturii.

Însă, de data aceasta, le-au luat-o înainte americanii. Avioanele de pe „Enterprise“ şi „Hornet“ se şi aflau în aer.

La orele 10.20, deasupra marii unităţi de şoc apărură escadrilele Skyraiderelor, cu boturile lor boante, sub acoperirea puternică a avioanelor de vînătoare ce le escortau. Portavioanele „Enterprise“ şi „Yorktown“ îşi lansaseră întreaga încărcătură înaripată, slobozind-o din pîntecele lor incomensurabile. Era evident că, la manşele cu volan ale Skyraiderelor şi Hullecturilor nu se aflau nişte novici, ci băieţi care apucaseră să miroasă praful de puşcă în timpul bătăliei din Marea de Corali. Atacul lor n-a putut fi barat de tirul de antiaeriană deschis de pe nave.

Obişnuit să întîmpine primejdia în aer, Yasuziro se pomeni, pentru întîia oară, în faţa ei, pe puntea de decolare a portavionului, descoperită şi netedă ca o scîndură. Cînd

explodară primele bombe lingă bord, pilotul fu cuprins de o stare de neputință și neajutorare. Privi în jur și văzu că marinarii, care se ocupaseră de alimentarea avioanelor, fugeau mincînd pămîntul, azvîrlindu-se prin chepengurile deschise.

În cîteva secunde, lîngă avioane era pustiu. Oamenii dispăruseră, de parcă-i suflase unda unei explozii. Și Yasuziro se grăbi spre adăpost. Dar n-ar fi vrut să fugă, arătîndu-și spaima, deși era dificil de păstrat, la înălțimea cuvenită, spiritul de samurai, în mijlocul vîltorii ce se dezlănțuise cu furie în jurul vasului împresurat de tirul și vîjîitul schijelor care ricoșau. Chiar deasupra capului auzi un șuierat sfîșietor, din pricina căruia i se chirci fiecare celulă a organismului, iar pe spinare i se propagă o undă de groază. Înțelese că întîrziase să se adăpostească sub planșeul de oțel al punții. Ochii îi fură izbiți de-o explozie de lumină orbitoare și asta a fost tot ce-a mai apucat să simtă Yasuziro, mai înainte de-a i se cufunda conștiința în beznă.

Unda exploziei unei bombe de mare calibru, nimerind în colțul elevatorului central, îi înșfăcase trupul și, purtîndu-l cîțiva metri prin aer, îl zvîrlise peste rămășițele unui avion care executase apuntarea cu cîteva minute mai înainte de începerea bombardamentului.

4

Mai era un ceas pînă la miezul zilei, cînd bătălia din zona atolului Midway ajunse în punctul ei culminant. Aparatele de picaj, de pe portavioanele „Yorktown", și „Enterprise", cu toate pierderile mari datorate tirului de antiaeriană și avioanelor de vînătoare japoneze, obținuseră cu bombe trei lovituri în „Soryu", două în „Akagi" și patru în „Kaga". Peste puțin timp, „Soryu", avariat, se scufundă, torpilat de submarinul „Nautilus". Celelalte portavioane care fuseseră bombardate erau acum cuprinse de incendii. Pe „Kaga", focul se extinse spre cisternele cu rezerva de benzină pentru aviație. După cîteva explozii prelungite în interiorul navei, portavionul se duse la fund. În vreme ce pe „Akagi" echipajul lupta împotriva incendiului, avioanele de pe portavioanele „Hornet" și „Enterprise" descoperiră cel de-al patrulea portavion — „Hiryu", care încerca să se îndepărteze de Midway, spre nord. După cîteva atacuri ale aparatelor de picaj, „Hiryu" fu lovit de șase bombe.

Agonia portavioanelor „Akagi“ și „Hiryu“ s-a prelungit pe durata întregii nopți. Din uriașele portavioane țîșneau flăcări și fum, de parcă ar fi fost niște vulcani în erupție. Eforturile echipajelor lor și ale distrugătoarelor sosite în ajutor s-au dovedit zadarnice. Sutele de jeturi de apă ce biciuiau din pompele de incendiu n-au fost în stare să domolească flăcările. Spre dimineață, echipajele abandonară portavioanele condamnate, iar distrugătoarele accelerară deznodămîntul — torpilîndu-le.

Aflînd de pieirea portavioanelor amiralului Nagumo, Yamamoto scrîșni din dinți și porni să geamă, prinzîndu-și capul în mîini. Se petrecuse cea mai mare nenorocire din cîte se puteau petrece.

Scufundîndu-se toate portavioanele marii unități de șoc, amiralul își dădu seama că bătălia fusese pierdută. Marea flotă reunită rămase fără sprijin de aviație. Americanilor însă, după ce „Yorktown“ fusese avariat de aparatele de picaj decolate de pe „Hiryu“, le mai rămăseseră încă două portavioane puternice — „Enterprise“ și „Hornet“.

Încruntîndu-și sprîncenele dese, amiralul căzu pe gînduri. Excelent jucător de pocher și campion, pe flotă, la go, Yamamoto cunoștea limita riscului peste care nu se cuvenea să pășești. A știut să se oprească la timp, în pofida înflăcărării de care fusese cuprins pînă atunci. „Operațiunea trebuie încheiată, se gîndea Yamamoto, mai înainte ca aviația americană să ne scufunde toate cuirasatele“. Și tare nu-i venea să-și întoarcă din drum flota de invazie, pregătită să debarce trupele de desant pe jalnicul petic de uscat, denumit Midway !

Ezitările i-au fost definitiv spulberate de vestea că, în urmă cu un sfert de oră, executînd un zigzag antisubmarin, intraseră în coliziune două crucișătoare — „Mikuma“ și „Mogami“.

— Transmiteți ordinul meu tuturor navelor : să fie încetată operațiunea și să înceapă retragerea din apele Midwayului, dispuse Yamamoto.

Da, nu-și imaginase că va avea parte de-o asemenea întoarcere la Tokyo. „De altminteri, se autolinişti amiralul, presa japoneză va descrie incursiunea ca pe-o nouă victorie a armelor Japoniei“.

Yamamoto ordonă șefului de stat major al marii flote reunite să elaboreze o situație micșorată a pierderilor sufe-

rite, pentru raportul pe care avea să-l prezinte mikadoului. Iar celorlalți, să nu le transmită nici o informație.

Într-adevăr, pierderile erau uriașe, mai ales în privința portavioanelor și a aviației ambarcate. Peste două sute cincizeci de avione torpiloare, aparate de picaj și avioane de vînătoare se scufundaseră în adîncul oceanului. Peste o sută de piloți de primă linie, din cei mai buni, muriseră în această operațiune.

Cît a durat întreg drumul de întoarcere în Japonia, Yamamoto nu și-a mai părăsit cabina.

„Sînt necesare măsuri urgente pentru refacerea forței aeriene a flotei", se gîndi amiralul și, peste puțin timp, luă o decizie unică și, după părerea lui, realistă : cîteva vase de linie și un anumit număr de baze plutitoare de hidroavioane au fost rechemate urgent de pe teatrul operațiunilor militare și dirijate spre metropolă, pentru reamenajarea lor în portavioane.

Viceamiralul Hulithy, care se afla la tratament într-un spital militar al marinei, turbă de mînie cînd auzi despre înfrîngerea de lîngă Midway a japonezilor. Totdeauna fusese invidios față de gloria altora, iar, în cazul de față, avea și motive să fie furios. Blestema de mama focului și-și sfîșia pansamentele îmbibate cu tot soiul de alifii. Cum să fie capabil să stea liniștit și să asculte că eroismul și gloria, cuvenite lui, îi reveniseră contraamiralului Spruance, căruia, din cauza eczemei aceleia afurisite, îi predase a 16-a mare unitate operativă ?

Destînul se comportase, față el, cel puțin mișelește. Din pricina rîiei neurogene, pierduse din mînă operațiunea pe care presa americană o descria ca pe-o etapă crucială a întregului război mondial. Temîndu-se de accesele viceamiralului, nici medicii nu mai intrau bucuroși în salonul său. Hullthy interzisese să i se mai aducă ziarele, fiind pline de articole închinate victoriei.

Aproape tot timpul stătea întins în pat, ducîndu-și, din cînd încînd, mîna la sticla de whisky pe care adjutantul i-o aducea în mare secret. Nu-i mai făcu nici o bucurie nici măcar ordinul american al Legiunii de Onoare pe care i-l trimisese președintele S.U.A., pentru incursiunea asupra orașului Tokyo.

CAPITOLUL XVI

1

Avionul Y-98 zboară chiar în apropierea marginii superioare a norilor. Aceştia arată ca nişte ghemotoace de vată, albă ca zăpada. Uneori, învăluie aparatul pentru cîteva clipe. Atunci, în carlingă se face întuneric şi avionul trepidează, aruncat de curenţii ascendenţi ai atmosferei. După cîteva secunde, aparatul iese din nori, în universul albastru scăldat de soare, unde mereu trebuie să roteşti capul, cu ochii larg deschişi, pentru a nu fi expus vreunui atac, prin surprindere, din partea avioanelor americane.

Yasuziro e neliniştit : zboară de mult timp deasupra norilor. Vor fi în stare să iasă precis la ţintă, neavînd posibilitatea de a vedea vreun punct de reper ajutător ? Intenţionînd să-şi împărtăşească şovăielile, pilotul se întoarce spre navigator. Cu uimire, constată că pe scaunul acestuia şade Tyeko, îmbrăcată în chimonoul pe care i-l dăruise înainte de nuntă. La spatele ei, acolo unde ar fi trebuit să se afle paraşuta, se instalase, comod, un băieţel cu chipul rotund. Yasuziro pricepe imediat că acesta-i fiul său. Oare Tiyeko, la despărţire, nu-i făgăduise că-i va naşte un băiat ? Dar de ce-i atît de mare ? După înfăţişare, pare să aibă cam în jur de patru ani. Deodată, Tiyeko dă speriată din mînă, arătînd spre ceva înaintea ei. Yasuziro priveşte în direcţia aceea şi observă cum se năpusteşte asupra lui carcasa cenuşie a cuirasatului „California“ pe care-l torpilase la Pearl Harbor. Acum, trebuie să execute pentru a doua oară această operaţie. Ţinteşte cu grijă şi apasă pe trăgaciul pentru lansarea torpilelor. Yasuziro simte cu precizie cum avionul saltă în aer, eliberat de încărcătura prea grea. Execută un viraj, încercînd să privească rezultatul torpilării. Şi, deodată, observă, îngrozit, că nava asupra căreia îşi lansase torpilele nu era „California“, ci „Akagi“. Pentru întiia oară în viaţa sa, Yasuziro purcese să se roage ca torpilele să treacă pe lîngă ţintă. Însă acestea spintecă apa, de-a dreptul spre bordul navei. Yasuziro îşi închide ochii de groază şi le frică şi, brusc, aude un hohotit sinistru, din pricina căruia trupul îi este cuprins de frisoane. Recunoaşte glasul şi deschide ochii : pe scaunul navigatorului nu mai şade Tiyeko, ci Fugu, ce-şi rînjeşte la el dinţii artificiali. Nagosawa îşi întinde încet mîinile, grase şi păroase, spre gîtul lui Yasuziro. Pilotul încearcă să se ferească, dar centurile de sigu-

ranță îl împiedică s-o facă. Miinile lui Fugu, cu negrul murdăriei sub unghii, i se și înfig în gît și încep să-l sugrume.

Yasuziro sloboade un strigăt și-și deschide ochii. Prin vălul coșmarului ce se împrăștie, pilotul distinge niște oameni în halate albe plecați asupra lui.

Deocamdată, nu-i în stare să deosebească visul de realitate. Însă are impresia că nu mai e vorba de vis.

— Își revine, șoptește o femeie, iar de buzele lui se atinge un obiect. În gură i se toarnă un lichid aromat. Înghite anevoie, de două ori. I se învîrtește capul, iar pleoapele se lipesc.

— Acum o să trăiască. Starea de șoc a trecut, rostește ferm un bărbat.

Yasuziro se cufundă într-un somn adînc, fără să-i mai fie străbătut de vise urîte...

În prima perioadă, după reîntoarcerea de pe lumea cealaltă, cum îi spunea în gînd Yasuziro stării de pierdere a cunoștinței, în care zăcuse cîteva zile, pilotul sau dormea, sau stătea întins în pat, cu ochii închiși, într-o apatie totală. Trupul contuzionat îl durea. Fiece încercare de a-și răsuci gîtul, sau pentru a-și schimba poziția, îi stîrnea migrene cumplite, de nesuportat. Uneori, durerea era atît de puternică, încît i se administra morfină.

Dar organismul lui de fier și tratamentul calificat își spuseră cuvîntul. Pe la mijlocul lui august, i-au înmînat un pachet întreg de scrisori, care circulaseră îndelung, în căutarea adresantului, pe întreg teatrul acțiunilor militare din Oceanul Pacific. În una din scrisori, Tiyeko îl anunța că-i născuse o fiică, pe care au botezat-o Satiko. Yasuziro era în culmea fericirii, aflînd că devenise tată. Însă bucuria, provocată de această veste, nu-l potoli pe ursuzul căpitan, care zăcea în patul învecinat.

— Dacă ți s-ar fi născut un fiu, te-aș fi felicitat. Dar fată ?... Am vreo cinci, iar numele de familie n-am cui să-l transmit. O fată — asta înseamnă cheltuieli cu duiumul. Și căpitanul repetă proverbul pe care pilotul îl mai auzise din gura tatălui lui Tiyeko : Sacul e mic, dar încape mult în el ; fata nu-i mare, dar cheltuielile-s uriașe.

Însă pilotul nu acordă atenție acestor bombăneli. După citirea scrisorii primite de la Tiyeko, sănătatea-i începu să se refacă grabnic. Peste puțină vreme, i se îngădui să se ridice în capul oaselor, apoi să se dea jos din pat și să umble prin salon, iar, mai tîrziu, chiar să se plimbe prin curtea spitalului.

Yasuziro se gîndea mereu și chinuitor la viitor. Cel mai mult îl frămînta întrebarea dacă i se va mai permite să zboare.

Într-o zi, Yasuziro întîlni un rănit, al cărui chip, sluțit de arsuri, i se păru cunoscut. Mîinile-i mari și muncite strîngeau o pereche de cîrje Rănitul îl salută.

— Ai lucrat pe „Akagi“ ? îl întrebă Yasuziro.

— Întocmai, domnule căpitan-locotenent. Sînt subofițerul Gozyen, mecanic de aviație. Acum, nu mai sînt decît fost, zîmbi el întristat, arătînd cu capul spre piciorul amputat mai sus de genunchi.

— Schijă ?

— Nu, cangrenă.

— Tu, Gozyen, ești primul om de pe „Akagi“ pe care-l întîlnesc. Povestește-mi, cum a fost cu tragedia portavionului nostru.

Yasuziro observă că subofițerului îi venea greu să stea în picioare, întocmai ca și lui. Însă pilotul nu voia să încalce tradițiile ofițerești, și să-i îngăduie unui grad inferior să se așeze și, mai ales, să se așeze amîndoi, unul lîngă altul.

— Au fost cîteva bombe de avion care-au nimerit la țintă. Însă „Akagi“ și-a găsit sfîrșitul din pricina uneia care-i explodase în elevator. Mai întîi, au luat foc avioanele instalate pe elevator, iar după aceea au început să explodeze cisternele cu benzină. În decursul nopții, a devenit limpede că „Akagi“ nu mai putea fi salvat. Ardea ca o făclie. Oamenii au fost transbordați pe alte vase, iar portavionul scufundat.

Yasuziro nu-și putea imagina portavionul „Akagi“ cuprins de flăcări și afumînd cerul cu nori de funingine. În amintirea sa, portavionul rămăsese așa cum se deprinsese să-l vadă, atunci cînd se întorcea din zboruri.

— Iar eu am ars, cînd au explodat rezervoarele de pe avionul care luase foc, și pe care încercam să-l aruncăm de pe punte...

Dar nu asta îl interesa pe Yasuziro.

— Știi ceva despre aviatorii detașamentului nostru ? Ce s-a întîmplat cu Morimoto și cu căpitan-locotenentul Kyenzi Takasi ?

— Despre domnul căpitan-locotenent, nu știu nimic. Însă pe comandantul nostru, Morimoto-san, a trebuit să-l scoatem din avionul acela care luase foc. Aparatul său Y-97 m-a lăsat fără picior. Gozyen privi chiorîș la cracul pantalonului, prins cu un ac de siguranță. Domnul căpitan de rangul trei se în-

torsese din misiune aproape fără carburant, şi puntea era ocupată de două aparate avariate, pe care însă nu izbutisem să le zvîrlim în mare. Alte portavioane nu l-au primit. Atunci, domnul comandant al detaşamnetului a fost nevoit să coboare pe „Akagi", însă în timpul apuntării a agăţat un alt avion. Navigatorul a murit, trăgătorul a scăpat nevătămat, iar domnul căpitan de rangul trei se afla într-o situaţie foarte gravă. Îi fusese smulsă laba piciorului.

— Şi unde-i acum ?

— Nu ştiu. La spitalul-plutitor „Sakito-Maru", nu era. Am aflat asta de la felcer.

Gozyen tăcu. Iar Yasuziro se gîndi întristat că-şi pierduse toţi prietenii.

— Domnule căpitan-locotenent, dumneavoastră ştiţi c-au pierit şi celelalte portavioane — „Soryu", „Hiryu" şi „Kaga" ?

— Da, Gozyen, am auzit vestea asta îngrozitoare. Yasuziro se întoarse şi, fără să-şi ia rămas bun, porni mai departe, sprijinindu-se de cîrjele scîrţiitoare din lemn de bambus. Simţea nevoia să fie singur.

La cîteva zile, după această discuţie, lui Yasuziro i se adresă cu o plîngere un marinar necunoscut, care purta medalia „Soarele Răsare", prinsă pe halatul de spital. Îl reclama pe subofiţerul Gozyen. Marinarul suferise o contuzie. Capul şi mîinile i se bîţiiau, iar ochii îi erau podidiţi de lacrimi, fiindcă fusese jignit. Mai întîi, bîlbîindu-se puternic, povesti pentru ce anume primise metalia. Vasul lor de pază fusese scufundat de un distrugător american, la vreo treizeci de mile de insula Truk. Cînd yankeii începuseră să-i culeagă pe cei ce înotau, el refuză, nevroind să procedeze ca laşii ce se urcaseră pe puntea vasului inamic. Preferase captivităţii — moartea, şi a înotat cît mai departe de distrugător. Pe marinarii japonezi care nu se lăsară capturaţi, americanii îi împuşcară. El scăpase cu viaţă doar datorită faptului că fusese singur şi departe de grupul care se agăţase de resturile vasului.

— Cînd le-am povestit, în salon, despre actul meu de curaj, spunea marinarul, smiorcăindu-se, subofiţerul Gozyen mi-a zis că, pesemne, mai înainte fusesem un simplu cretin, iar acum, după contuzie, am devenit un idiot cu medalie.

Yasuziro fu cît pe ce să zîmbească. Gozyen acesta se pricepea să dea o definiţie exactă.

— M-a condamnat pentru actul meu de curaj, domnule căpitan-locotenent, spunîndu-mi că un om deştept, în locul meu, s-ar fi predat Şi, în general, Gozyen ăsta face propa-

gandă roșie. Ieri a zis că războiul aduce oamenilor de rînd numai nenorociri și că invalizii de război, indiferent de eroismul lor, sînt o povară și pentru familii și pentru stat. Iar despre japonezi a spus că-s niște vite supuse, pe care generalii și amiralii le mînă la război.

— Bine, îl opri Yasuziro, chiar astăzi am să-l lămuresc și-am să-l pedepsesc. Iți mulțumesc pentru vigilența și cinstea ta. Ai procedat ca un adevărat patriot. Iar acum, am să te rog să nu vorbești nimănui despre convorbirea noastră. Este un secret militar.

Măgulit, marinarul încremeni în poziție de drepți, ca și cum Yasuziro ar fi intenționat să-i mai prindă o medalie pe halatul jegos.

„De ce-or fi oare bîlbîiții atît de guralivi ? cugetă Yasuziro, privind la fizionomia marinarului, cioplită în halul ăsta de natură. Iar imbecilului de Gozyen trebuie să-i dau un avertisment foarte sever, pînă nu ajunge în dosul gratiilor."

După micul dejun, se așeză pe-o bancă în apropierea secției unde se aflau internate gradele inferioare. Peste puțin timp, văzu figura omului în cîrje.

— Gozyen, îl strigă el, ia vino încoace ! De ce l-ai jignit pe eroul decorat cu medalia „Soarele Răsare" ?

Mecanicul tăcu, plecîndu-și capul.

— Mi-e rușine de tine, Gozyen. Dacă n-ai avea arsurile astea pe chip, căpătate în luptă, ți-aș fi plesnit cîteva palme peste obraji. Și mai ține minte : dacă nu declar astăzi, la secția de jandarmi, despre discuțiile tale, o fac doar pentru faptul că, pînă să fii rănit, ți-ai îndeplinit cinstit datoria față de împărat. Și, poate, și pentru că ne-am vărsat împreună sîngele, în aceeași luptă. Du-te, Gozyen și nu uita că pentru asemenea vorbe s-ar putea s-o pățești zdravăn de tot. Scoate-ți din cap rătăcirile astea dăunătoare.

Gozyen se înclină, fără să scoată o vorbă.

Însă încercarea lui Yasuziro de a-i vîrî în cap amenințarea că poate fi întemnițat într-o închisoare militară, nu-i reuși. Gozyen nu-și încetase propaganda, ori marinarul nu-și ținuse cuvîntul dat, și divulgase „secretul militar".

— Cine era omul ăla, c-un singur picior, cu care ai stat de vorbă în curte ? îl întrebă căpitanul, vecin de salon.

— Un fost mecanic, de pe „Akagi".

— El și încă vreo cîțiva marinari au fost arestați, astănoapte, de jandarmi.

— Pentru ce ?

— De obicei, ăştia nu se prea întind la vorbă. Dar am auzit că pentru propagandă duşmănoasă...

— Nu-i posibil! Yasuziro reuşi să exprime o uimire destul de naturală. Subofiţerul era un militar exemplar. Cum să-l aresteze, de vreme ce încă nu i s-a închis rana?

— Nu-i o problemă, zîmbi căpitanul, la închisoare totul i se va vindeca la iuţeală.

Yasuziro părăsi salonul, cuprins de-o senzaţie de amărăciune în urma acestei convorbiri. Şi nu ştia nici el motivul, dar îi părea rău de acel Gozyen, cu un singur picior.

2

Căutînd să scape de plictiseala din spital şi de contactul neplăcut cu vecinul de salon, Yasuziro se repezi asupra ziarelor şi revistelor. Citea cu osebită atenţie, mai ales ştirile referitoare la operaţiile de război. Unele articole, ale comentatorilor militari, îi provocau nedumerirea.

Propaganda japoneză aprecia bătălia de la Midway ca o victorie. Dar unde era victoria? Atolul rămăsese în mîinile americanilor. Marea unitate de portavioane îşi pierduse cele mai bune nave de şoc. Practic, flota japoneză nu mai poseda acoperire aeriană.

Pierderile americane, comparativ cu cele japoneze, erau cu totul neînsemnate. Lor le fuseseră scufundate doar portavionul „Yorktown" şi distrugătorul „Hamman".

Şi asta se numea victorie?

De ce erau minţiţi? Avea cineva nevoie, ca el, ostaşul şi samuraiul Yasuziro Hattori, să nu cunoască adevărul? Sau adevărul acesta, nemistificat, era extrem de jalnic?

La începutul lui decembrie, Yasuziro a fost externat din spital. Umbla acum fără baston, aproape neşchiopătînd. Dar starea generală a sănătăţii rămăsese debilă, iar el se simţea deprimat. Temporar, comisia medicală nu-i permisese să zboare, acordîndu-i un concediu de o lună, pentru a pleca în sînul familiei.

Dezbrăcîndu-şi halatul, de care i se făcuse lehamite în lungile luni de boală, fiind îmbibat în întregime cu mirosuri de medicamente şi dezinfectante, pilotul îşi îmbrăcă noua uniformă, abia adusă de la croitor. Cea veche, laolaltă cu tot avutul său, se dusese la fund, împreună cu portavionul „Akagi". În timpul cît zăcuse la spital, fusese avansat căpitan-

locotenent, iar pieptul vestonului împodobit cu încă o decorație — ordinul „Uliul de Aur“ — cea mai înaltă distincție pentru merite aviatice.

Mîngîiat de pomana pe care mikadoul și-o făcuse cu el, cu banii adunați în patru luni de zile pleca acasă, la părinții săi, la Tiyeko și la fetița lui, Satiko. Însă nu se simțea fericit. Se întorcea la Hiroshima plin de răni și contuzii, înlăturat de la zboruri, îngîndurat și încărcat de îndoieli. Nu era o întoarcere victorioasă.

Iar vuietul războiului nu încetase în Oceanul Pacific. Americanii declanșaseră contraofensiva.

CAPITOLUL XVII

I

Robert Harris își puse în dulapul din perete valiza cu efectele de base-ball și se schimbă la pijama.

Se împliniseră aproape două luni de cînd se întorsese la Honolulu, venind din atolul Midway.

Victoria asupra armadei lui Yamamoto nu fusese dobîndită ușor. În bătălia pentru insula Midway nu puțini au fost camarazii lui, din aviația militară, care și-au pierdut viața, și asta îl deprima. În schimb, asupra celor care trăiau, Fortuna își revărsase cornul abundenței.

America își prețuia eroii. Comandamentul rechiziționase, pentru aviatori, cele mai bune hoteluri din Honolulu, ca aceștia să se întremeze și să-și vină în fire, după ororile îndurate.

Robert Harris și Charles Mallory trăiau ca într-o stațiune climatică la modă, desfătîndu-se în tihnă și confort. Piloții, cel mai adesea, jucau rugbi și base-ball, în loc să se ocupe de antrenamente.

Băieții din escadrila 332 arătau splendid : oacheși de bronzați ce erau, cu părul decolorat de soare și de apa mării, veseli, plini de energie și de dorința de-a se tăvăli pe plaja de la Waikiki, chiar și pînă la nimicirea Japoniei.

În august, la Waikiki, valurile se spărgeau grandios de țărm. Acum, cînd își mai ușuraseră sufletele, aviatorii aveau posibilitatea să practice și surfingul.

Efectivul escadrilei 332 nu voia să-şi împovăreze mintea cu gîndurile zilei de mîine şi nici cu tristeţea că, la multe mile de Honolulu, războiul continua, deşi, în realitate, fiecare simţea, intuitiv, că trîndăvia lor era ca acalmia dinaintea furtunii.

În cap avea o singură dorinţă : acalmia să dăinuie cît mai mult cu putinţă !

La uşa camerei se auzi un ciocănit.

— Intră, răspunse Robert, încheindu-şi nasturii de la pijama.

În prag se ivi Kate. Îşi scoase ochelarii de soare.

— Bună puştiule ! N-aşteptai vizite ?

— Ce surpriză plăcută ! Scuză-mă că sînt îmbrăcat de casă !

— S-ar putea crede că nu te-am văzut şi-n slip, ieri, la plajă.

— Plaja-i cu totul altceva. Acolo, oamenii-s mai aproape de natură.

Kate îşi întinse obrazul, să i-l sărute.

Robert o luă în braţe, o ridică uşor, prinzîndu-i mîinile.

— Mai încet, ursule, că mă sugrumi. Ce, nu poţi şi tu să fii un pic mai gingaş ?

— Asta-i numai din cauza bucuriei de-a te vedea aici !

— Aşază-mă într-un fotoliu şi dă-mi să beau ceva, răcoritor.

— De băut, poftim, îţi dau, însă-n privinţa fotoliului, prea eşti frumoasă şi prea mult te-am aşteptat ca să-ţi dau drumul din braţe...

După plecarea lui Kate, se înfiinţă şi Charles Mallory.

— Bună, Bob ! Am ceva noutăţi.

— Dă-i drumul !

Dar Charles nu se grăbea. Se aşeză în fotoliu şi-şi turnă în pocal din sticla borţoşică, utilizată cu cîteva momente în urmă de Kate. Se instală cît mai comod, punîndu-şi picioarele pe măsuţa cu reviste. Avea o mină de parcă i s-ar fi cuvenit un onorar pentru veştile aduse.

— Am impresia c-ai avut musafiri ! Am observat, plecînd din faţa hotelului, un Chrysler ce mi se părea cunoscut.

— Da, a fost Kate.

— Însă marinăraşul de pe „Yorktown" trebuie să fie acum la Pearl Harbor. Ce-i cu el, a intrat în disgraţie ?

— Ducă-se dracului, amîndoi ! Această doamnă nici nu vrea s-audă de-o căsătorie cu mine. Pretinde c-ar fi logo-

dită cu Henry Hughes, şi-aşteaptă să se-mplinească un an de la moartea lui bărbatu-său. Mie-mi acordă doar puţină atenţie, în cinstea vechii noastre prietenii.

— Ei, dacă doamna Kate îl iubeşte atît de mult pe Henry al ei şi are de gînd să se mărite cu el, atunci de ce mama dracului îţi mai suceşte şi ţie capul ?

— După mine, Kate ţine cel mai mult la hîrtiile verzi, cu portretul preşedintelui. Iar Henry posedă o grămadă, nu ca subsemnatul.

— Şi mîndria ta, de bărbat, nu suferă din cauza asta ?

— Chack, dar ce să-i fac eu păpuşii ăsteia, dată dracului, dacă nici un băiat de talia lui Eugene Tekker, fiindu-i bărbat, n-a fost în stare să-i vină de hac ?

— Nu fi amărît, că se va găsi el unul. Mai ales că, peste puţin timp, unul din iubiţi îi va pleca spre insulele Solomon, iar celălalt va brăzda întinderile oceanului.

— Despre ce-i vorba, Chack ? O-ntindem de-aici ? Eu de ce n-am auzit nimic despre chestia asta ?

— Ai plecat înaintea mea de la serviciu. Pe scurt, îţi mai aduci aminte de sergentul acela de stat major care ne-a făcut bucuria cu avansarea şi decorarea noastră, anul trecut ?

— Roşcovanul ? Şi, dacă minte ?

— Ce interes ar avea ? Însă, bagă de seamă, e strict secret. Ce mai calea-valea, Bob, pregăteşte-te pentru Guadalcanal, chiar în toiul luptelor ce se dau acolo.

Robert se ridică de pe canapea şi execută cîteva flexări elastice.

— Da, vestea nu-i din cele mai plăcute. Guadalcanalul ăsta nu-mi pică bine deloc...

CAPITOLUL XVIII

1

Au plecat spre Polinezia, la Guadalcanal, nu peste două zile, cum crezuse Bob, ci mult mai tîrziu. Abia peste o săptămînă aviatorii escadrilei 332 se aflau la bordul transportorului de tip Liberty, recent lansat de pe cala de construcţie a unui şantier naval. Marinarii vorbeau că vasul fusese construit după o nouă metodă rapidă — aproape în numai două săptămîni.

— Acum, vasele acestea sînt nituite cît ai bate din palme, spunea un marinar mai vîrstnic, trăgînd dintr-o lulea scurtă. În privința calității, vedeți și singuri. Socoteala-i simplă — să țină măcar o cursă, iar după aia n-are decît să se facă bucăți. Atîtea Libertyuri, din astea, s-au construit în ultima vreme, încît submarinele nemțești și japoneze abia mai prididesc să le scufunde. Se duce la fund o jumătate de milion de tone, de pe calele de construcție s-au și lansat Libertyuri de-un milion de tone...

Relatarea marinarului avea un iz de adevăr. Urgența, prețul redus, precum și ideea, întrucîtva deprimantă, garantată de însuși proiectul pentru un vas valabil doar o singură cursă, erau vizibile pretutindeni : în chițimiile sudate la iuțeală, care cu greu puteau fi numite cabine, pentru cazarea echipajului și a pasagerilor, în primitivitatea agregatelor energetice (o mașină cu aburi de 2 500 c.p.) ce nu erau în stare să dezvolte o viteză mai mare de 10 noduri, în tunulețul antiaerian stingher, instalat la pupa, parcă anume pentru amuzamentul aviației japoneze, și chiar în alcătuirea echipajului excesiv din bețivi.

— Numai uită-te la mutrele lor de pirați, cu nasuri vinete ! se exprima Robert, indignat. Nici bătrînul Corsar Flint n-a avut un asemenea echipaj. Iar căpitanul, ce să mai vorbim ! Ca mîine își dă duhul.

— Nu te enerva, dragul meu comandant. Cine-i sortit spînzurătorii — ăla nu se îneacă. Iar mie, îmi place căpitanul. E-un bătrînel isteț, cu experiență. Dacă nu se dezintegrează pe drum, atunci precis ne duce pînă la punctul de destinație.

Împreună cu aviatorii, în cale mai navigau și Lightningurile lor, ambalate în lăzi mari. Încărcătura era mai bine plasată decît pasagerii. După ce s-au emis unele obscenități... lumea s-a resemnat. Doar se ducea la război.

Libertyul și alte cinci transportoare formau un convoi care, însă, de la Pearl Harbor, era escortat de un divizion de distrugătoare. Sufletele oamenilor parcă se mai înveseleau, privind la siluetele lor avîntate. Ar fi vrut să creadă că băieții de pe distrugătoare, care ședeau în spatele hidrolocatoarelor, nu vor lăsa să le scape nici un submarin japonez și-l vor da la fund, mai înainte ca acesta să apuce să-și răsfire evantaiul de torpile.

Au navigat timp îndelungat, aproape trei săptămîni. La traversarea ecuatorului, și-au făcut de cap. „Bobocii“ au fost

scăldaţi într-o baie confecţionată din foaie de cort, conform verdictului emis de Neptun, pe care Bob Harris îl întruchipa cu brio.

În drum, convoiului i se adăugau noi vase. Lîngă insulele Samoa, li s-au ataşat încă şapte transportoare, iar în apropiere de Fiji, au fost luaţi sub tutela crucişătoarelor grele „San Francisco“ şi „Salt Lake City“. Se simţea, după toate semnele, că se apropiau, din ce în ce mai mult, de zona acţiunilor de luptă.

Odată, înainte de apusul soarelui, cei doi prieteni se aflau la pupa, privind la apa înspumată şi la pescăruşii de curînd apăruţi, care zburau în urma vasului.

— Uite ! arătă Charles silueta unui hidroavion.

— E japonez, afirmă, sigur de sine, Robert. Kawasaki. Catalina noastră are două motoare, pe cînd ăsta-i cvadrimotor

Kawasaki se roti puţin deasupra convoiului, în afara limitei de accesibilitate a automatelor antiaeriene, şi apoi se îndepărtă spre nord-vest.

— Dacă aparatul ăsta de cercetare îşi va invita încoace cuirasatele, n-o să ne fie prea bine, spuse, îngîndurat, Charles.

— Să nădăjduim că navele amiralului Yamamoto sînt ocupate cu alte probleme, mult mai importante, îl temperă Robert.

— Da, se dovedeşte c-ai avut dreptate, oftă Charles, călătoria în Mările Sudului nu ne făgăduieşte nimic atrăgător. Poate, încă din clipa asta, un băiat cu pomeţii reliefaţi ne priveşte prin lentila periscopului, aşteptînd ca Libertyul să ajungă în dreptul semnului calculat al filamentului înălţătorului.

— Termină cu născocirile. Cînd te-aud vorbind aşa, îmi vine s-o iau la fugă spre puntea inferioară, după vesta de salvare...

Epuizaţi de prelungita perioadă de navigaţie, oamenii chiar se bucură, cînd, de dincolo de orizont, se ivi insula, acoperită de verdele veninos al pădurilor. Guadalcanalul avea o tristă faimă. Aviatorii ştiau că aici îi aşteptau ţînţarii mosquito, malaria tropicală, căldura umedă, lipsa unei vieţi organizate, precum şi teme de luptă, în permanenţă pline de riscuri grave.

După descărcarea transportoarelor, aviatorii au fost conduşi şi instalaţi într-un orăşel de corturi, lîngă aerodromul

„Henderson". Tot într-acolo, tractoarele pentru tancuri au tirit, pe nişte tălpice, lăzile cu avioane.

Aerodromul ce se numea acum „Henderson" fusese început de japonezi. Desantul american, lansat la Guadalcanal, îl capturase cînd pista de decolare-aterizare încă nu era terminată. Lungimea acesteia reprezenta doar 1 150 de metri, ceea ce nu permitea decît decolarea şi aterizarea aparatelor de vînătoare şi a bombardierelor uşoare de punte. Îmbrăcămintea artificială a aerodromului era executată din sfărîmături de corali, argilă, balastru şi ciment uscat.

Avioanele, care erau staţionate pe aerodromul „Henderson", se aflau la sol, o parte din ele fiind adăpostită în caponiere uşoare, iar alta în teren deschis, acoperită cu plase de mascare.

Făgaşele adînci, pe care le lăsaseră roţile, mărturiseau că în perioada ploilor nu era lucru uşor să rulezi pe pistă.

— Unde-s cazaţi aviatorii, la voi ? îl întrebă Robert pe un sergent, care-i ieşise în cale, şi a cărui uniformă putea fi doar ghicită, după galoanele de pe mîneci şi embrema Diviziei I de infanterie marină — atit era de îngălată şi dezordonată.

Sergentul îi arătă un cort, instalat sub copaci.

— Uitaţi, acolo-s echipajele de serviciu.

Din interiorul căsuţelor fabricate din foaie de cort răzbăteau glasuri domoale. Robert ridică pologul de la intrare şi observă un grup de aviatori, jucînd cărţi în jurul unei mese.

— Salutări din Honolulu, băieţi ! Acolo, fetiţele voastre se usucă de plictiseală, iar voi, aici, vă roadeţi nădragii.

— Bună, Bob ! Ce vînt v-aduce ?

Jucătorii părăsiră cărţile şi strînseră mîinile celor sosiţi.

— Nu vă mai întreb cum o duceţi pe-aici, continuă Bob, bătîndu-i pe spate. Privind la banda voastră în combinezoane jegoase, nu s-ar zice că sînteţi nepoţii generosului Unchi Sam.

— Nu-i nimic, îi răspunseră arţăgoşi „băştinaşii", să te vedem şi pe tine, după o lună. Trei-patru atacuri de artilerie, plus o ploiţă, şi-ai să năpîrleşti întocmai ca zdrenţele noastre.

— Tu, Bob, mai bine spune-ne, ai adus ceva mai mult whisky ? Aici, cantinierii nu ne prea răsfaţă. Intendenţa vine rar pe insulă, aşa că sîntem aprovizionaţi foarte nasol.

— Pentru azi, o să v-ajungă să vă udaţi gîtlejurile uscate şi, totodată, să sărbătorim începutul unei noi ere, de înduioşătoare unire a aviaţiei de uscat cu aviaţia maritimă.

— Ascultă, mister Harris, de unde-ai învăţat să trăncăneşti în chipul ăsta, de parcă-ai fi predicator în Armata Salvării ?

— Totul e numai din pricina bucuriei de-a vă vedea mutrele nebărbierite. Faceţi cunoştinţă, prietenul şi camaradul meu, locotenentul de rangul întîi Charles Mallory, îl prezentă Robert pe Charles.

O voce puternică, izbucnind din difuzor, le întrerupse hărmălaia :

— Echipajele de serviciu, poziţie de alarmă numărul unu ! Pornire urgentă a motoarelor ! Repet, echipajele de serviciu, poziţie de alarmă numărul unu !...

Aviatorii, de parcă i-ar fi suflat vîntul din cort, se repeziră în goană spre aparate. Pe mese rămaseră cărţile de joc împrăştiate.

Robert se uită la Charles :

— Haidem, Chack, să căutăm un adăpost mai de nădejde decît cortul ăsta. Nasul meu simte că peste puţin timp va mirosi a ars...

2

Noaptea trecu într-o stare de nelinişte. În trei rînduri se dădu alarma de luptă, şi cea mai mare parte a timpului aviatorii şi marinarii au petrecut-o ca nişte libărci, pitiţi prin şanţuri. Însă alarmele se dovediră a fi false. Inamicul nu apărea, iar pe ecranele radarurilor se iveau şi dispăreau nişte ţinte de neînţeles.

În zori, istoviţi de aşteptarea atacului, oamenii se împrăştiară pe la corturi, prăbuşindu-se la pat. Şi, tocmai în momentul acela, asupra aerodromului începură să curgă proiectilele : distrugătoarele japoneze debarcaseră trupe de desant la capul Esperance, şi deschiseseră foc din toate categoriile de armament.

Din nou au fost nevoiţi să se repeadă la adăposturi.

— Aici, n-ai cînd să te plictiseşti, glumi Robert, sărind în tranşee.

Peste zi, apăru un avion de recunoaştere Oiodo, care ţîşnise de undeva, de după masivul deluros Loong şi, după ce survolă de două ori aerodromul „Henderson", execută tra-

geri razante de mitralieră asupra locurilor unde staționau avioanele și a orășelului din corturi.

Celula de serviciu a avioanelor de vînătoare Grumman decolă în urmărirea japonezului, îl ajunse la vreo cinci mile de țărm și deschiseră focul asupra lui.

Inginerii și tehnicii se apucară să monteze de urgență Lightningurile. Deocamdată, aviatorii se plictiseau din lipsă de activitate, stăteau tolăniți la pat, jucau pasionați cărți. În cea de-a treia zi, Charles Mallory nu a mai rezistat și se ridică, zvîrlind pachetul de cărți :

— Știe cineva unde-i cazat capelanul nostru ? Vreau să mă duc și să-i cer aparatul de radio. Trăim aici și nu știm nimic de ceea ce se întîmplă în lume.

— Și chiar ai chef să te ridici de la joc ? se miră Robert. Ce, nu-ți ajunge hărmălaia caterincei ăsteia ? arătă el spre difuzor.

— Permiteți să intru ? le întrerupse discuția locotenentul-tehnic Hull, vîrîndu-se în cort. Domnule comandant, avioanele dumneavoastră, în număr de douăzeci, sînt gata de decolare. Peste o jumătate de oră, va fi gata și aparatul locotenentului Mallory.

— Gata ! oftă cu părere de rău Robert. S-au dus frumoasele timpuri. Acum ne vor încăleca cu „serviciile", fără să mai vorbim de misiunile de luptă.

Toate Lightningurile fuseseră montate, iar piloții, pînă seara tîrziu, le-au încercat în zbor. În corturi s-au întors abia în cursul nopții. De-a doua zi, începeau serviciile de alarmă.

Însă piloții n-au fost în stare să închidă ochii multă vreme. Au șușotit, au fumat, s-au zvîrcolit sub plasele montate împotriva țînțarilor.

— Chack, în cît e mîine ? întrebă Robert. M-am încurcat, rău de tot, cu socoteala datelor.

— În treisprezece, comandantule.

— Dracul s-o ia ! înjură Robert. Nu-mi merge deloo bine într-o zi ca asta.

— Fleacuri. Nu crede, comandantule, în superstiții. Noapte bună.

Aviatorii au fost treziți devreme, încă înainte de răsăritul soarelui. Mesele din popotă erau gata puse, însă nimănui nu-i venea să mănînce. Charles și Robert băură cîte o ceașcă de cafea și apoi se grăbiră spre aerodrom.

Abia se instalaseră piloții în carlingile lor, cînd auziră deasupra capului fîșîitul șuierător al proiectilelor de mare ca-

libru. Acestea explodară în junglă, cutremurînd toată insula.

— Tir de la mare distanță !...

— Atenție, pornire motoare și decolare ! Aterizare la Espiritu Santo.

Dar n-au reușit toți să evite tragerile de artilerie. Proiectilele grele ale cuirasatelor japoneze porniră să cadă pe pista de decolare și asupra locurilor de staționare a avioanelor. Piloții care nu decolaseră se vîrîră prin șanțuri și adăposturi.

Robert Harris și Charles Mallory, planînd deasupra coastei, observară clar escadra japoneză și cuirasatele „Haruna“ și „Kongo“, împroșcînd foc asupra Guadalcanalului. Pe Robert îl mîncau palmele, dar ce puteau întreprinde ei, cu tunurile și mitralierele lor de mic calibru, împotriva acestor giganți cuirasați ?

Peste cîteva zile, au fost rechemați la Guadalcanal, cînd pe insulă se desfășurau lupte înverșunate cu întăririle japoneze debarcate. Acum, în Guadalcanal, erau vreo trei zeci de mii de soldați ai mikadoului, care tindeau, cu orice preț, să ocupe aerodromul și să-i zvîrle pe americani în mare. Un singur detașament japonez reușise să facă o străpungere pînă la limita sudică a „Hendersonului“, dar contraatacul infanteriei marine l-a respins în junglă. Acest eveniment a avut unele consecințe imprevizibile.

Cît a fost noaptea de lungă a tot plouat, iar Lightningurile se afundaseră zdrazăn în pămîntul moale.

Dimineața, un grup de bombardiere ușoare de punte și de avioane de vînătoare japoneze apăru deasupra aerodromului. Charles și Robert au fost siliți să-și vîre iarăși nasul în noroi, așteptîndu-se ca, dintr-o clipă în alta, să pornească să plouă cu bombe peste capetele lor.

Cînd însă, auzind exclamația de uimire emisă de Robert, Charles își ridică privirea, văzu ceva de neînțeles : avioanele japoneze își coborîseră trenul de aterizare și zburau în cerc, pregătindu-se, pesemne, să aterizeze.

— Ce, vin să se predea ! ? se miră Charles.

— Haideți, băieți, să tîrîm aparatele la decolare ! ordonă Robert Harris mecanicilor.

Aviatorii priveau temători la japonezi. Dar, încurajați de faptul că aceștia nu trăgeau, se apucară să tîrască, cu mîinile, opt Lightninguri pe pista de decolare-aterizare.

Indată ce-au decolat, intrară în luptă, trăgînd direct în japonezii uluiți.

Un pilot japonez, făcut apoi prizonier, şi care se salvase sărind cu paraşuta, povestea că un ofiţer din trupele de uscat raportase comandamentului ocuparea aerodromului „Henderson“ iar aviatorii japonezi planau deasupra acestuia, aşteptînd semnalul de aterizare.

În lupta aceasta, Robert Harris şi Charles Mallory doborîseră cîte două aparate japoneze.

La un ceas după bătălie, se dezlănţui o furtună tropicală. Însă bubuiturile asurzitoare, ce se rostogoleau din înaltul cerului, li se păreau o penibilă parodie faţă de tirul artileriei de mare calibru al vaselor de linie japoneze.

CAPITOLUL XIX

1

Şeful clanului Hattori, colonelul în retragere Akahito, era fericit. Zeii îndurători îi dăruiseră bucuria de a-şi îmbrăţişa din nou ambii feciori, reuniţi sub acoperişul părintesc. Ce-i drept, băiatul mai mic, Yasuziro, care nu se restabilise după rănire, arăta deprimat şi închis în sine. În schimb, cel mare, Otoziro, care venise în prima sa permisie de ofiţer, se veselea, mînca şi bea, cît pentru doi.

La locul de cinste, în dreptul vazei cu trandafiri şi rămurele de pin, Akahito îl aşezase pe prietenul şi rubedenia sa Kyosi Morisawa. Cu picioarele încrucişate, bărbaţii fumau şi-l întrebau pe Otoziro despre evenimentele din China. Acesta le povestea încîntat şi la amănunt despre ciocnirile cu „roşii“ şi cu gomindaniştii la care participase personal.

Yasuziro şedea pe tatami şi, tăcînd, asculta conversaţia rudelor. „Otoziro s-a schimbat mult, se gîndea el, examinîndu-şi fratele. Din neîndemînaticul de mai înainte n-a mai rămas nici urmă. A devenit plin de sine, e mîndru că face parte din armata din Kwantung, în care se acordă cinstea de-a servi numai celor mai vajnici ostaşi. În decursul a doi ani, s-a îmbibat, ca un burete, de spiritul unui devotament fanatic faţă de mikado şi de ură faţă de duşmanii lui“.

— De mult am fi strivit bandele Armatei Roşii chineze şi lepădăturile gomindaniste, dacă n-am fi fost obligaţi să

menţinem o mare parte a diviziilor la graniţele cu Rusia şi Mongolia... Otoziro privi pe furiş, la ceas, temîndu-se ca nu cumva să întîrzie la „Casa veselă", petru „Perlele mării". Acum, cea mai importantă problemă este să lovim Rusia, împreună cu marele nostru aliat din apus, şi s-o nimicim. Ruşii sînt epuizaţi din cauza războiului. Curînd, vor mai retrage din Extremul Orient încă vreo zece divizii. Iar cu cele rămase, ne răfuim în doi timpi şi trei mişcări şi ocupăm Siberia, chiar pînă la Omsk.

— Cum poate fi atacată Rusia, lăsînd în spatele frontului o Chină neînvinsă? puse sub semnul întrebării socrul lui Yasuziro posibilitatea realizării planurilor pe care le expunea ofiţerul. Nu ne vom trezi cu armata din Kwantung între Rusia şi China, ca între ciocan şi nicovală?

— Comandamentul consideră că unităţile dislocate în Mandjou-Go şi cavaleria guvernatorului Mongoliei Interioare, prinţul Dyevan, sînt întru totul suficiente pentru apărarea căilor de comunicaţie şi a spatelui frontului armatei din Kwantung. Acuma, chinezii s-au potolit complet.

„După el, prea reiese că totul merge ca pe roate!" îl judecă în gînd Yasuziro pe fratele său. După pieirea portavionului „Akagi" şi a celorlalte portavioane japoneze, începuse să privească inamicii cu mai multă consideraţie.

Tiyeko intră tiptil în odaie şi, înclinîndu-se elastic, atinse rogojina cu mîna.

— Cu adînc respect, vă rog să-mi iertaţi tulburarea convorbirii domniilor voastre, dar totul este pregătit pentru ceremonia tya-no-iu *.

Bărbaţii se ridicară şi trecură în odăile învecinate, scăldate de penumbră.

Ghicind gestul lui Akahito, Tiyeko dădu la o parte paravanele peretelui, dincolo de care era plantată o mică grădiniţă decorativă, împrejmuită de un gard din pietre de cele mai ciudate forme şi culori. Cea mai apropiată şi mai mare amintea un tigru moţăind. Mai departe, în parcela din dreapta a grădiniţei, se aflau cîţiva pini bătrîni, cu coroanele de un verde-închis. Trunchiurile le erau întortocheate şi arcuite. Dădeau impresia că fuseseră răsucite de rafalele puternice ale unui uragan şi nu de mîna îndemînatică a grădinarului.

* Servirea ceaiului.

A doua jumătate a grădinii era alcătuită din plante tropicale veșnic verzi.

Bărbații, așezați în jurul unei măsuțe lăcuite, joase, priveau la Tiyeko, preparîndu-le băutura preferată. Așezînd într-un vas de sticlă ceai mărunțit, ca praful, Tiyeko turnă peste acesta apă dintr-un recipient de bambus, apoi o agită cu o periuță, după care umplu o ceașcă de porțelan. Ținînd-o cu amîndouă mîinile, o așeză, plecîndu-se, înaintea oaspetelui de onoare — tatăl ei.

Morisawa, sorbind o înghițitură, se plecă și transmise ceașca gazdei. Akahito, după cum prescriau ritualurile tya-no-iu, șterse cu degetul locul pe care-l atinseseră buzele lui Morisawa, își uscă degetul cu un șervețel de masă, alb ca zăpada, și, sorbind și el o înghițitură, dădu ceașca lui Otoziro. După ce aceasta trecu și pe la fiul mai mic, Yasuziro, ciclul se repetă în ordinea de mai înainte. În pauze, cînd Tiyeko prepara o nouă ceașcă de ceai, bărbații discutau în șoaptă. Se făceau comparații în legătură cu calitățile și modurile de opărire a ceaiurilor negre și verzi.

Ceremonia servirii ceaiului încheindu-se, Morisawa le ură celor de față :

— Limpezească-se cele șase simțuri ale voastre !

— Fie ca viața de dincolo de mormînt a monahului Yeisai să rămînă în vecii vecilor fericită și netulburată, pentru că ne-a adus sămînța ceaiului ! grăi și Akahito Hattori.

În clipa aceea, se auzi un vuiet înăbușit, care făcu să încremenească toată lumea. Pămîntul se cutremură și începu să se clatine, porniră să scîrțîie și să trosnească grinzile și bîrnele scheletului casei ; purceseră să se legene trunchiurile pinilor și să se miște, ca vii, pietrele grădinuței ; de pe împrejmuire se rostogoliră cîteva sfărîmături, prăbușindu-se peste boschetul verde, decorativ.

Tiyeko fu prima care-și veni în fire. Se repezi în odaia alăturată, o luă în brațe pe micuța și speriata Satiko, pentru ca apoi să fugă afară. Pe urmele ei, părăsiră casa și bărbații. Dar vuietul subteran se potolise, iar pămîntul își redobîndi solidaritatea obișnuită

— Slavă îndurătoarei Kannon, deoarece am scăpat cu bine, spuse Akahito Hattori, cercetîndu-și casa care rezistase.

Luîndu-și rămas bun, ceremonios și mulțumind pentru timpul plăcut petrecut împreună, Morisawa se îndepărtă grăbindu-se ; era îngrijorat pentru propria lui casă.

2

După ce petrecuse trei săptămîni în ospeție, Otoziro Hattori își începu preparativele pentru drum, făgăduind ca, într-un răstimp foarte scurt, să-i trimită fratelui său niște leacuri ce aveau să-i readucă vigoarea. Într-adevăr, de pe urma rachiului de orez, în care se macerase rădăcină de ginseg, Yasuziro începu să se simtă mult ma bine. Și i-au dispărut și durerile de cap. Peste puțin, Yasuziro plecă și el la unitate.

Medicii nu l-au admis la zboruri. După îndelungate demersuri pe lîngă organele de resort, cam spre sfîrșitul lui decembrie 1942, Yasuziro a fost numit la dispoziția șefului de stat major al flotei reunite, în funcția de ofițer al secției de operații. Statul major era instalat la bordul vasului de linie „Yamato", care naviga sub pavilionul amiralului Yamamoto. Ancorele navei „Yamato" zăceau pe fundul golfului, în partea de nord a insulei New Britain, unde se afla amplasată baza navală „Rabaul".

Yasuziro s-a acomodat destul de greu cu noul său loc de serviciu. Trecerea bruscă, de la o iarnă umedă și geroasă, la căldurile ecuatoriale, a suportat-o mai ușor decît intrarea sa în rolul de ofițer de stat major. Să lucreze cu hărți și documente, să efectueze calcule operativo-tactice — totul era absolut diferit față de activitatea lui anterioară. Și, în afară de acestea, pe portavion se dezobișnuise de cultul apăsător datorat șefilor ierarhici, care domnea la statul major. Amirali și căpitani de pradul întîi erau cu duiumul pe „Yamato", iar Yasuziro trebuia mai mult să-și îndoaie spinarea, făcînd plecăciuni prelungite, decît să lucreze. Însă faptul cel mai deprimant era că se simțea ca un pion lipsit de orice personalitate, oricît de infimă, în imensul joc de aici, plin de incandescență și dramatism. Viața aceasta nu-i plăcea și nu-i oferea nici o satisfacție. Căpitan-locotenentul Yasuziro Hattori era un singuratic, care nu-și putea găsi locul. După o lună și jumătate de staționare la „Rabaul", nu-și făcuse nici un prieten.

Chiar și pentru un om insuficient de competent în tainele artei operative, cum era el, devenise clar că treburile Japoniei, în zona sud-vestică a Oceanului Pacific, nu erau strălucite.

Resturile trupelor încă se mai cramponau de sectorul nordic al insulei Cuadalcanal. Dar tentativele mikadoului de

a le veni în ajutor, prin debarcări de oameni şi de tehnică, nu erau încununate de succes. Din „Tokyo-Express“ (cum botezaseră americanii grupurile de distrugătoare şi transportoare rapide), în unele nopţi debarcau şi cîte 900 de infanterişti. Însă nu puteau fi asiguraţi cu tancuri şi artilerie, din cauza dificultăţilor de descărcare pe danele neamenajate. Pe lîngă toate celelalte, americanii învăţaseră itinerarul „Tokyo-Express“-ului, şi-i puneau în cale baraje din grupuri de vase de luptă. Transportarea forţelor de desant, spre capul Esperance, începuse să revină din ce în ce mai costisitoare flotei reunite. Pentru acoperirea lor, amiralul Yamamoto fusese nevoit să le repartizeze crucişătoarele grele şi vase de linie.

În şiragul marilor bătălii navale din apropierea insulelor Guadalcanal şi Tassafarong, care avuseseră loc la sfîrşitul anului 1942, flota japoneză pierduse două cuirasate — „Hiei“ şi „Kirishima“, — un crucişător greu — „Kipugasa“ —, patru distrugătoare şi zece transportoare rapide.

Şi americanii suferiseră pierderi, însă considerabil mai reduse decît cele japoneze. Dintre vasele mari, americanii pierduseră numai un crucişător greu „Northampton“. Restul, de zece unităţi, era reprezentat de distrugătoare şi crucişătoare uşoare.

În ziua de 3 ianuarie 1943, postul de radio japonez a transmis declaraţia de capitulare a armatelor germane încercuite la Stalingrad. Gruparea acestora, de zeci de mii de ostaşi, în frunte cu feldmareşalul Paulus, se predase ruşilor.

Iar peste o săptămînă, trupele japoneze părăsiră insula Guadalcanal. Şi, cu toate că acestă înfrîngere nu suferea nici o comparaţie cu cea a „marelui aliat apusean“, de lîngă zidurile Stalingradului, Japonia a fost cuprinsă de durere. Era prima înfrîngere recunoscută oficial.

Ofiţerii şi soldaţii care luptaseră la Guadalcanal preferaseră să se evacueze de pe insulă şi să nu-şi dea viaţa pentru împărat, luptînd pînă la ultimul om.

Yasuziro era nedumerit : soldaţii Ţării Soarelui Răsare, în timp ce fugeau din Guadalcanal, îşi prindeau mai bucuroşi mîinile de barele scărilor de pisică de pe distrugătoare, decît de mînerele aspre ale pumnalelor rituale.

Iar pe hărţile prelucrate de Yasuziro, se putea urmări clar înaintarea americanilor în arhipelag, spre nord.

Partea a doua

NĂRUIREA SPERANȚELOR

CAPITOLUL I

1

Supraîncărcate de tensiunea așteptării tirului de artilerie dinspre mare, sau a tragerilor cu aruncătoare din junglă, zilele deveniseră extensibile ca guma de mestecat și erau foarte puțin diferite una de alta. Uneori mai variau, datorită atacurilor întreprinse de bombardierele japoneze sau a luptelor aeriene.

În pofida uniformității aparente, evenimentele acelor zile s-au incrustat adînc în memoria lui Charles Mallory. A descoperit asta, după mulți ani, cînd a început să lucreze la romanul „Am rămas dator morților". Memoria readucea la lumină trecutul, atît de limpede, încît nu avea altceva de făcut, decît să transcrie.

...În sfîrșit, reușiseră să curețe jungla Guadalcanalului de japonezi. Acum, pe aerodromul „Henderson", erau înghesuite numeroase avioane, aparținînd tuturor departamentelor.

Și pe pămînt, și în aer, nu mai era pic de loc. De aceea, escadrilele zburau la ore diferite. Unitățile constructoare de aerodromuri izbutiseră, fără să prejudicieze activitatea de zbor, să mărească lungimea pistei de decolare pînă la doi kilometri, și acum puteau ateriza chiar și aparate Liberator, cvadrimotoare. În acest moment, cînd aviația japoneză, rărită, încetase să mai viziteze Guadalcanalul, avioanele Liberator, avînd o mai mare rază de acțiune decît aparatele Grumman — de vînătoare, începuseră să fie folosite mai frecvent ca avioane de asalt. În locul rezervoarelor suspendate, se acroșau două bombe de cîte 225 kilograme, și aparatele erau expediate pe mare, la vînătoare de distrugătoare și nave japoneze.

În martie, primind comanda escadrilei 332, lui Robert Harris i se dăduse, temporar, gradul de maior *, iar Charles Mallory fusese numit comandantul unei patrule de aviaţie. În noile lor funcţii, cei doi prieteni aveau sarcina să participe la o operaţiune combinată, a forţelor terestre, marine şi aeronavale, pentru ocuparea insulei învecinate, New Georgia.

„A început ofensiva noastră spre Tokyo" — comenta evenimentul, foarte optimist, unul din ziarele americane. Dar, pînă la Tokyo, mai erau peste 5000 de kilometri.

Charles n-a avut noroc în misiunea de acoperire a operaţiunii de desant: i s-a spart unul din radiatoare, lovit de schija unui proiectil de antiaeriană. Motorul şi-a ridicat brusc temperatura, dincolo de zona roşie a scalei. A fost necesar să-l decupleze mai înainte de-a lua foc. La înapoiere, a forţat cu un singur motor, simţind toate plăcerile tracţiunii asimetrice. Piciorul drept i se anchilozase din pricina eforturilor continue pe care fusese nevoit să le depună, pentru a ţine în frîu avionul să nu se răstoarne.

Astfel s-a încheiat contribuţia lui Charles Mallory la eliberarea insulei New Georgia. De altminteri, şi fără el, totul s-ar fi isprăvit excelent...

2

Era dis-de-dimineaţă şi cald. Charles şi aviatorii patrulei sale se aflau de serviciu într-un cort, lîngă aparatele de zbor. Acţiona escadrila 339, a maiorului Mitchell.

Şuierul şi urletul motoarelor Lightningului ce-şi lua startul amuţiră brusc. Avionul îşi întrerupse decolarea şi se avîntă de-a lungul pistei, spulberînd apa din băltoacele care nu se evaporaseră încă, după ploaia torenţială din cursul nopţii. Cînd ajunse la capătul pistei de decolare-aterizare, Lightningul devie, rulă apoi pe pămînt şi se împotmoli în noroi. Spre avion porniră în goană tractoarele roşii, ticsite cu tehnici. Lîngă orificiul de intrare al cortului, frînă un tractor stropit de noroi, din care sări un aviator indispus.

— Ce-ai păţit ? îl întrebă Charles.

— Mi s-a găurit un cauciuc, dracu' să-l ia !

* În armata americană există grade permanente (pe durată mai lungă), dar şi temporare, pentru perioade cînd persoana respectivă ocupă funcţii superioare gradului pe care îl are.

Un cui întîmplător, sau o schijă nimerită pe pista de decolare îi zădărnicise îndeplinirea misiunii de luptă. Dar locotenentul nu se dovedi a fi singurul ghinionist din dimineaţa aceea. Peste puţin timp, intră la aterizare un al doilea Lightning din grupa lui Mitchell. Făcea cale întoarsă, pentru că nu reuşise să-şi alimenteze motorul din rezervoarele suspendate sub planuri. Înjurăturile pe care le trase pilotul, referindu-se la funcţionarea instalaţiei, fură crunte, fiindcă, trei zile de-a rîndul, fusese pregătit pentru o misiune extrem de secretă, de mare răspundere, de pe urma căreia spera să se aleagă cel puţin cu crucea „Pentru merite aviatice".

3

Chiar în acelaşi timp, la „Rabaul", apropiaţii amiralului Yamamoto se străduiau să-l convingă să îmbrace o uniformă kaki :

— Excelenţă, zburaţi deasupra frontului. Orice lunetist vă va recunoaşte după vestonul dumneavoastră alb.

Amiralul ştia că la Shortland, nici măcar nu mirosea a front.

— Totdeauna port veston alb, iar astăzi n-am intenţia să fac o excepţie...

— Dar viaţa dumneavoastră aparţine imperiului, şi nu aveţi dreptul să riscaţi...

În cele din urmă amiralul se lăsă convins şi se schimbă într-un costum kaki. Dar a refuzat categoric să renunţe la sabia de paradă şi mănuşile albe.

Yamamoto şi suita sa erau aşteptaţi pe aerodrom de două bombardiere bimotoare Mitsubishi, precum şi de şase aparate de vînătoare Zero, detaşate pentru acoperire.

Decolarea s-a efectuat exact la ora indicată de punctualul Yamamoto — la 6.00 — după meridianul Tokyo.

4

Lightningurile s-au înapoiat după patru ceasuri şi jumătate de zbor. La aterizare, misiunea lor de luptă, „strict secretă", încetase de-a mai fi un mister.

...Serviciile de informaţii ale marinei americane cunoşteau itinerarul şi orarul zborului de inspecţie întreprins de amiralul Yamamoto. Şeful acestora, căpitanul de rangul doi

Joseph Rochfort, care descifrase ordinele de organizare a incursiunii forţelor japoneze asupra Midwayului, deveni, şi de astă dată, geniul rău al comandantului flotei reunite a imperiului. În capul lui Rochfort se născuse ideea unei ambuscade aeriene pe parcursul rutei amiralului. Deasupra insulei Bougainville, ambele bombardiere Mitsubishi şi cele şase avioane de vînătoare Zero fuseseră interceptate de patrusprezece aparate Lightning, aparţinînd escadrilei 339.

Luptînd singuri împotriva a opt avioane japoneze, Tom Lunfer şi Rex Barber au devenit eroii acestui raid. Pe cînd maiorul Mitchell şi celelalte echipaje, hoinăreau pe undeva, la mare înălţime, cele două Lightninguri au doborît „trabucurile zburătoare", cum le spuneau japonezii avioanelor Mitsubishi, deoarece luau foc încă de la primul proiectil care le nimerea. Bombardierele japoneze s-au prăbuşit în lăstărişurile pădurii sub ploaie. Două coloane de fum au ţîşnit, amestecîndu-se cu acelea din craterul vulcanului Balby.

Şi au fost declarate vacante posturile de comandant-şef, de şef al statului major şi de şefi ai serviciilor medical şi financiar ale flotei reunite a Japoniei.

Aviatorii din escadrila 332 aveau pentru ce să-şi invidieze camarazii. Da, aşa misiune mai ziceau şi ei! Nu ca ale lor, plicticoase şi, de cele mai multe ori, lipsite de rezultate.

5

Robert Harris amestecă rapid cărţile, apoi, întorcîndu-se cu spatele la partenerii de joc, îl întrebă pe Charles, care şedea pe pat, cu pipa stinsă între dinţi :

— Profesore, dacă nu-i un secret, ce tot scrii acolo, în blocnotes ?

— Uite-aşa, comandantule, îi răspunse agale Charles Mallory, notez şi eu fel şi fel de gînduri, ce-mi trec, uneori prin capul ăsta sec.

— Interesant ! La ce mai poţi gîndi, cînd te afli sub tirul crucişătoarele japoneze, iar creierii îţi sînt lichefiaţi de arşiţă ?

— Dacă voi avea norocul să plec de-aici în viaţă, atunci am să scriu, neapărat, o carte despre tot ce-am văzut şi prin cîte am trecut.

Charles îşi aşeză blocnotesul pe pătura militară, care acoperea patul, şi-şi umplu pipa cu tutun. Fumul aromat, cu miroznă de miere, se ridică în rotocoale, sub bolta cortului.

Da, oftă el, condițiile de-aici nu prea sînt prielnice creației literare. Şi, maximumul pe care-l pot face este să-mi notez unele episoade. Pe urmă, îmi vor prinde bine, la cartea pe care am s-o scriu.

Difuzorul emise un țăcănit, şi un glas metalic, aşa cum, de obicei, vorbesc roboții în filme, rosti :

— Patrula căpitanului Harris se prezintă la cortul punctului operativ. Repet : patrula căpitanului Harris se prezintă la instructajul dinainte de zbor. Gata de decolare, pentru ora unsprezece.

Robert se ridică.

— Haidem, băieți ! O să isprăvim jocul... dacă ne vom mai înapoia.

Patru din aparatele lui Harris plecară în zbor, iar Charles fu repartizat în patrula de serviciu. Îşi imagina că ziua se va solda fără probleme, dar peste puțin timp şi formația lui primi ordin de pornire a motoarelor.

Charles Mallory zbura singur : partenerul său, în timp ce rula de pe locul de staționare, se pomenise cu o roată într-o gropiță prost astupată, şi i se curbase elicea din dreapta.

Prin radio, de la postul de comandă, se transmise că aveau de tras asupra unui avion de recunoaştere capabil să zboare la mari înălțimi. Charles îşi mări unghiul de luare a înălțimii, privind fix la albastrul cerului. „Aha, uite-l !" zări pilotul firul alb al dîrei de condensare, care se desfăşura în urma unei pete sclipitoare, abia vizibile.

— Îl zăresc înainte, pe direcția de zbor, comunică Charles spre sol.

— Aşa-i, băiete, ținta-i a ta, însă mai ia înălțime. Conform datelor mele, obiectivul zboară la treizeci de mii de picioare *.

Charles privi la altimetru. Acum arăta douăzeci şi cinci de mii de picioare. Motoarele trăgeau din răsputeri, în atmosferă rarefiată. Degetele începură să-i înghețe, fiind încălțat în ghete uşoare.

Pentru a-şi accelera circulația sîngelui, pilotul tropăi nițel pe fundul carlingii. Geamul cupolei sclipea din pricina cristalelor de brumă depuse.

Altitudinea se făcea simțită nu numai prin frig şi masca de oxigen incomodă, care-i chircea fața. Începură să se iveas-

* Aproximativ nouă kilometri.

că şi alte simptome, mult mai neplăcute. De dimineaţă, Charles, în ciuda avertismentului dat de doctor, înfulecase o grămadă de fasole cu carne de vită, şi-acum flatulenţa, activată de atmosfera rarefiată, îi umfla stomacul. Şi, cu cît se înălţa mai mult avionul, cu atît balonarea devenea mai puternică. Iar japonezul se afla foarte aproape, la vreo două mii de picioare. Ghemuit de dureri, Charles se strădui să acopere şi această diferenţă, nu prea mare, de înălţime.

Lightningul intră în stratul de inversiune şi, numaidecît, în urma lui, apăru dîra demascatoare. Japonezul, observînd că de jos se apropie un avion de vînătoare, intră într-un viraj de cap invers. În cele din urmă, Lightningul atinse altitudinea necesară. Însă, din neatenţia pilotului, se trezi în remuurile avionului de recunoaştere japonez. Aparatul porni să trepideze ca un picamer, fiind zvîrlit în toate părţile şi apoi în jos. Totul trebuia luat de la început. Dar Charles ajunsese la capătul puterilor, gata să-şi piardă cunoştinţa. Constatînd că japonezul o întinde spre casă, Mallory îşi angajă aparatul în picaj şi se năpusti spre adîncul oceanului de aer, unde stomacul avea să-şi revină la normal.

De unde să-i treacă prin cap pilotului japonez că o cutie obişnuită cu conserve de fasole îi salvase viaţa ?!

După ce rulă spre locul de staţionare, Charles se prăvăli din carlingă, îşi lepădă ghetele şi porni să-şi maseze labele picioarelor, care-şi pierduseră sensibilitatea. Mecanicii, curioşi, se adunară în jurul lui. Li se părea de necrezut că, pe o asemenea zăpuşeală tropicală, pilotul nu era deloc în stare să se încălzească.

În sfîrşit, Charles simţi că picioarele îşi recapătă mobilitatea şi, încălţîndu-se, porni, şontîc-şontîc, în direcţia cortului statului major. La jumătatea drumului, fu surprins de un tir puternic de artilerie. Sări în prima groapă ce-i ieşi în cale. Şi se gîndi : „E mai rău decît un bombardament. Atunci cel puţin, vezi unde vor cădea bombele".

Trăgeau nişte crucişătoare invizibile, de dincolo de orizont. Băteau cu calibre mari, şi exploziile puternice păreau că zguduie insula în întregime. Sfidînd tirul, şase avioane Skyraider decolară de pe aerodromul „Henderson" şi se îndreptară în mare viteză în direcţia vaselor inamice.

Atacul de artilerie luă sfîrşit şi, extrăgîndu-se anevoios din noroi, Charles ieşi din groapă.

CAPITOLUL II

1

Amiralul Koga, numit comandant, după dispariţia tragică a lui Yamamoto, fu deşteptat la revărsatul zorilor, de bubuitul artileriei. Era vorba de instalaţiile de antiaeriană ale cuirasatului „Musasi", la bordul căruia îşi instalase statul major, şi care se angajase la respingerea unui atac al aviaţiei americane asupra bazei navale militare „Rabaul".

Koga îşi muşcă nemulţumit buzele. Atacurile deveneau tot mai frecvente. Oare nu era timpul să caute un loc mai liniştit, pentru statul major al flotei reunite ?

Privi la ceas : fusese trezit cam devreme. Însă realiză că nu mai era în stare să doarmă. Apăsă pe butonul soneriei. Ordonanţa apăru imediat în uşă, ca şi cum ar fi stat dincolo de pragul cabinei.

— Uniforma de paradă, rosti amiralul, fără măcar să privească '. marinarul înclinat într-o plecăciune adîncă.

Pentru orele nouă fusese convocat consiliul de război, la care erau invitaţi numai comandanţii de flote şi de flotile aeriene.

Ofiţerii de la serviciile operative şi de cercetare atîrnaseră pe pereţi nişte hărţi uriaşe, cu situaţia la zi a teatrului de acţiuni militare.

Exact la orele nouă, amiralul Koga pătrunse în salon, însoţit de viceamiralul Nagano Osami, şeful statului major şi, fără nici un ceremonial, trecu direct la obiect :

— Domnilor amirali ! Ne-am adunat aici pentru a asculta o informare a şefului statului major, referitoare la situaţia militară din bazinele Oceanului Pacific şi Oceanului Indian, şi a analiza circumstanţele ce s-au agravat. Koga nu vorbea cu glas puternic, însă fiecare cuvînt răsuna clar în liniştea adîncă. Şi-a turnat nişte apă rece din termos, şi a băut-o. Apoi continuă. Presupun că nu este cazul să vă amintesc că, tot ce se va discuta aici reprezintă un secret de stat. Rog pe domnii amirali să nu-şi ia nici un fel de notiţe...

Şeful statului major, Nagano, vorbea pătruns de-o tristeţe reţinută. Cercul persoanelor admise la consiliul de război era absolut necesar să cunoască adevărul, oricît de amar ar fi fost acesta.

— Ca rezultat al importantelor succese militare obţinute de ruşi la Stalingrad şi în arcul de la Kursk, s-a produs o

cotitură însemnată în desfăşurarea războiului. Marele nostru aliat din apus îşi propune să oprească ofensiva armatelor ruseşti pe linia fluviului Nipru. Avem încredere în planurile lui optimiste, totuşi trebuie să fim pregătiţi şi pentru ceea ce se poate întîmpla în cazul unei retrageri în continuare a trupelor sale spre apus. Beţişorul din mîna lui Nagano se deplasă spre sudul Europei. Înfrîngerea aliaţilor noştri în Africa de Nord şi ieşirea din război a Italiei au complicat şi mai mult situaţia miltară şi politică a Germaniei. Iar asta este imposibil să nu se repercuteze şi-asupra desfăşurării acţiunilor militare din Extremul Orient. Nagano făcu o pauză şi trecu din nou la harta teatrului de război din Oceanul Pacific. Cotitura războiului în favoarea ruşilor a obligat Marele Stat Major al Trupelor de Uscat să renunţe la planurile de invazie ale armatei din Kwantung asupra teritoriului Siberiei Sovietice şi a Extremului Orient.

Amiralii convocaţi în salon păstrau o tăcere imperturbabilă.

— În momentul de faţă, imperiul dispune de suficiente contingente de forţe de uscat pentru continuarea războiului. În China şi Mandjou-Go se află o grupare de trupe de uscat cu un număr de două milioane de oameni ; un milion două sute de mii sînt dislocaţi în insulele metropolei. O armată de două sute de mii desfăşoară acţiuni de luptă în Birmania. Pe insulele ocupate, din sectorul central şi sud-vestic al Oceanului Pacific, efectivul garnizoanelor noastre reprezintă şase sute de mii de baionete. După cum vedeţi, armata noastră de uscat posedă peste trei milioane de oameni.

Cifra citată stîrni în salon o oarecare destindere. Amiralii începură să se mişte în scaune.

— Războiul din China, care se desfăşoară în continuare, solicită un anume efort din partea trupelor de uscat, vorbi mai departe viceamiralul Nagano. Se observă o înviorare şi intensificare a războiului de partizani în Birmania, Vietnam, Indonezia şi Filipine. Acesta, de asemenea, blochează o parte a trupelor noastre. În ce priveşte armata de uscat, situaţia noastră este totuşi bună. Neliniştea Cartierului General Imperial şi a noastră este provocată de situaţia care s-a agravat pe mare şi în aer. Numărul navelor de suprafaţă, de toate clasele, ale submarinelor şi al aviaţiei flotei reunite imperiale e considerabil mai redus decît al anglo-americanilor. De aceea, în clipa de faţă, imperiul este obligat să treacă de la ofensiva strategică la strategia defensivă.

Cînd Nagano isprăvi de vorbit, în salon se instală o tăcere mormîntală.

Consiliul acesta de război nu semăna deloc cu precedentele consilii dedicate victoriilor, care aveau loc pe vremea răposatului amiral Yamamoto. Figurile amiralilor, care ședeau în jurul lungii mese, arătau îngrijorate și posomorîte. Toți cei de față, într-un fel sau altul, erau vinovați de cele întîmplate, și simțeau pe umerii lor greutatea unei responsabilități împovărătoare pentru soarta imperiului.

După audierea părerilor exprimate de membrii consiliului de război, se adoptară modificări referitoare la planul „Z", care se rezumau la necesitatea excluderii, din numărul zonelor de importanță vitală, a arhipelagului Bismarck, a insulelor Gilbert și Marshall. Cu toate acestea, trebuia continuată întărirea garnizoanelor de pe insulele mai sus citate și transferarea, acolo, a unor unități suplimentare de aviație afectată bazelor navale, pentru a fi apărate și păstrate pînă la ultimul soldat, imobilizînd cît mai multe forțe expediționare americane.

2

Situația militară a imperiului se deteriora de la o zi la alta. Flota se retrase în apărare. După bătălia pentru atolul Midway, inițiativa trecuse durabil în mîinile americanilor.

Comandantul-șef al flotei reunite, amiralul Koga, și-a părăsit vasul amiral, cuirasatul „Musasi", în apele insulei Pallau, precum și navele de apărare. Apoi, a evacuat grosul forțelor flotei de sub loviturile aviației americane, trimițînd navele la Singapore și în apele metropolei. Ele reprezentau rezerva sa mobilă, pe care o putea utiliza în direcțiile cele mai periculoase. Koga decisese să mențină, cu orice preț, linia de apărare insulele Mariane — insula Pallau, dîndu-și seama că, în cazul cînd americanii o vor străpunge, se spulbera orice speranță într-un rezultat fericit al războiului.

Hidroavioanele japoneze zburau aproape în permanență deasupra oceanului, controlînd acțiunile americanilor, care își sporeau forțele. De aceea, pentru amiralul Koga nu constituia o surpriză înaintarea unei mari unități de șoc americane spre vestul insulelor Caroline, printre care se număra și insula Pallau.

Nucleul marii unități de șoc americane era reprezentat de unsprezece portavioane rapide. Acestea acționau în trei

grupuri, sub acoperirea unui mare număr de vase de sprijin. În această zonă, Koga nu dispunea de forțe navale capabile să respingă atacul americanilor. Miza de căpetenie a amiralului era aviația afectată bazelor navale.

Echipajele hidroavioanelor Kawasaki raportară statului major al flotei reunite că un mare detașament de transportoare ieșise din Insulele Amiralității și înainta acum într-o direcție vestică. Tot într-acolo se îndrepta și o parte din portavioanele ce atacaseră insula Pallau.

Pornind de la aceste date, comandamentul japonez decise că marea unitate operativă americană avea posibilitatea de-a întreprinde debarcarea unor trupe de desant pe coasta de vest a Noii Guinee, iar amiralul Koga ordonă statului său major să se redisloce în centrul operativ „Davao", pentru înlesnirea operațiunilor de apărare. Tot acolo i se ordonase să sosească și marii unități de portavioane, de la Singapore, a amiralului Ojawa.

Grupul operativ al amiralului Koga, din care făcea parte și Yasuziro, se îmbarcă la bordul a două hidroavioane cvadrimotoare Kawasaki.

Aparatul la bordul căruia se afla comandantul-șef al flotei reunite își luă primul zborul. Yasuziro se găsea în cel de-al doilea, împreună cu șeful statului major.

La început, hidroavioanele Kawasaki au zburat în limitele legăturii vizuale, treptat însă, aparatul comandantului-șef, mai nou și mai puțin încărcat, se detașă. Oceanul era excepțional de calm. Hidroavioanele păreau că plutesc nemișcate deasupra suprafeței adormite a undelor. Motoarele vuiau monoton. Unii din ofițerii superiori picoteau, tolăniți pe spătarele fotoliilor moi. Yasuziro își găsi un partener pentru go.

La jumătatea distanței dintre Pallau și Davao, membrii echipajului și marinari-pasegeri, care mai navigaseră îndelung în Mările Sudului, începură să-și manifeste neliniștea. Soarele, care coborîse în apele oceanului, lăsa în urma sa o mare crepusculară, de o culoare roș-arămie, neobișnuită. Barometrul indica o presiune atît de scăzută, cum nimeni nu mai pomenise la o asemenea altitudine de zbor. Apoi, le-au ieșit în față, tîrîndu-se, niște petice de nori zdrențuiți, străluminați de apusul roșu-sîngeriu. Hidroavioanele Kawasaki, pare-se, se apropiau de taifunul dezlănțuit în ajun pe coastele de nord ale Australiei.

Sinopticienii americani botezaseră acest monstru, care devora oamenii laolaltă cu vasele, cu gingașul nume feminin

„Stella". Această „doamnă" lacomă de sînge, care nu izbutise să se sature cu victimele din Marea Banda, invadase întinderile oceanului şi acuma îşi întindea braţele spre hidroavioanele Kawasaki.

Comandantul hidroavionului, neliniştit părăsi manşa şi se prezentă la şeful statului major. Înclinîndu-se, îi spuse cîteva cuvinte. Acesta, întorcîndu-şi capul spre luminator, se gîndi vreo două secunde, privind la învălmăşeala norilor, iar apoi dădu din cap, în semn de aprobare. Comandantul aeronavei, după ce-l salută, dispăru în cabina sa, iar viceamiralul se lăsă pe spate în fotoliu, închizîndu-şi ochii. Yasuziro avu impresia că şeful statului major pornise să îngîne cuvintele unei rugăciuni.

Prin luminatoarele de bord, vedea bine cum dinspre sud-vest, se apropia, crescînd în dimensiuni, un colos de nori, care atingeau cu crestele lor înălţimile cele mai mari. Spre nord-vest, mai rămăsese încă un petic de cer senin, Kawasaki, schimbînd capul de zbor, o luă spre nord. Comandantul aeronavei hotărîse să ocolească lateral taifunul.

Începu să se întunece. Norii negri, iluminaţi de flăcările sinistre ale fulgerelor, păreau şi mai înspăimîntători decît în timpul zilei. Hidroavionul, în plină viteză, se îndepărta de taifun, dar „Stella" nu era de acord să se despartă atît de uşor de prada sa. Şi izbuti să acopere aeronava cu vîrful aripii. Din fericire, clipa aceasta de groază nu dăinui decît cîteva minute. Rafalele uraganului, dezlănţuindu-se, zvîrliră turbate aparatul. Iar acesta porni să scîrţîie, să geamă din nervuri şi stringherele care se curbaseră sub presiunea furtunii. Se crease impresia că, încă un brînci asemănător şi buloanele de crom, care fixau planurile de planul central nu vor mai rezista, aripile se vor plia, iar aparatul se va prăbuşi în abisul fără fund al Mării Filipinelor. Pîntecele întunecat al norului, tîrîndu-se chiar deasupra apelor, revărsa continuu valuri de fulgere orbitoare. La lumina lor se distingeau clar valurile înălţîndu-se, încununate de creste înspumate. Şi se declanşă o aversă tropicală, ,care amestecă totul din jur — şi nori şi cer şi ocean. Sufletele pasagerilor din cel de al doilea hidroavion Kawasaki fură cuprinse de îngheţul agoniei. Îngînînd rugăciuni în şoaptă, o implorară pe atotputernica Amaterasu să se îndure de ei. Iar zeiţa i-a auzit : ploaia începu să se împuţineze, norii se risipiră şi au încetat să mai zgîlţîie aeronava ce avusese atîta de suferit. Curînd, pe direcţia de zbor, se iviră stelele. Hidroavionul, înaintînd cu-o viteză de o

sută douăzeci de mile pe oră, ocolise taifunul și ieșise din zona de pericol. În spate, valurile se zvîrcoleau înfuriate și „Stella", rămasă deasupra oceanului, era împresurată de ghemotoacele norilor cuprinși de flăcări. În față se afla întunericul calm al nopții tropicale, cu mii de stele sclipitoare, scăldîndu-se în apele mării.

Șeful statului major ordonă să se ia legătura prin radio cu hidroavionul amiralului Koga. Însă toate forturile radiotelegrafistului se dovediră zadarnice. Ca răspuns, la întrebările lui, se auzeau doar pîrîiturile descărcărilor electrice, dezlănțuite în atmosfera răscolită de taifun.

Executînd un arc larg, aeronava Kawasaki izbutise să evite „Stella" și să iasă în apropiere de insula Mindanao, însă cu rezervoarele mai mult goale. În bezna nopții, era imposibil de deosebit uscatul de mare. Pilotul șef intenționă să efectueze o amerizare cît mai lîngă mal, spre a rămîne la ancoră pînă dimineața. Însă valurile izbeau recifurile, lesne de observat la flacăra rachetelor luminoase. Încercînd să găsească un loc propice pentru amerizare, navigatorul își epuiză întreg setul de rachete, fără să ajungă la vreun rezultat.

Din experiența proprie, Yasuziro știa că o nenorocire nu vine niciodată singură. Ca și acum : nici nu apucase mecanicul de bord să raporteze defectarea farului de aterizare, că motoarele, unul după altul, purceseră să amuțească — se isprăvise benzina.

Piloții se angajară în aterizare forțată, orientîndu-se numai după sclipirile oscilante ale stelelor. Ultimul motor mai strănută de vreo cîteva ori, și amuți și el. În locul zgomotului motoarelor se instală o liniște relativă, tulburată ușor de șuierul curentului de aer ce venea în întîmpinare. Apoi, acesta începu să se îmbine, din ce în ce mai intens, cu vuietul valurilor oceanului, care se spărgeau de țărm, pe măsură ce aparatul pierdea din înălțime. Pesemne, sub ei erau recifuri, iar pilotul devie ceva mai mult de coastă.

Apa se simțea în preajmă, însă echipajul nu avea nici o idee în privința înălțimii la care zbura : altimetrul barometric, fixat în cabina piloților, prezenta erori mari și nu se putea conta pe el.

Nervii pilotului-șef, care ameriza la nimereală, nu mai rezistară. Și atunci trase o rafală de mitralieră, ca, după plescăitul gloanțelor în apă, să poată determina înălțimea. Însă tentativa lui agravă situația : flăcările tragerilor orbiră piloții și aceștia pierdură posibilitatea de a citi indicii aparatelor

de bord. Atunci, pilotul-şef trase instinctiv manşa spre sine şi avionul, pierzînd din viteză, se angajă pe-o aripă. Din pricina loviturii brutale, fuzelajul pîrîi ca o cutie de chibrituri şi se frînse în două. Partea din faţă, mai grea — motoarele şi cabina piloţilor — se cufundă imediat ; cea din spate — cabina pasagerilor — se mai menţinu cîteva minute pe apă.

Asurziţi de şoc, oamenii se pomeniră în mare. Cei mai norocoşi, înotînd, izbutiră să iasă la mal, dar au fost puţini la număr ; ceilalţi s-au dus la fund.

Yasuziro, cînd îşi veni în fire, zări un recif, înotă pînă la el şi se prinse cu mîinile de stîncă. La revărsatul zorilor, malul i se ivi în faţă şi înţelese că era salvat.

Printre puţinii care scăpaseră de la pieire a fost şi şeful statului major. În privinţa soartei comandantului-şef, numai „Stella" putea povesti ceva...

Ajungînd la Davao, Yasuziro înaintă un raport la comandant, rugînd să fie detaşat de la statul major la o unitate combatantă, în activitate de zbor.

CAPITOLUL III

1

La 1 noiembrie 1943, infanteria marină americană debarcă în punctul cel mai nordic — Bougainville — cea mai mare insulă din arhipelagul Solomon. Campania pentru ocuparea arhipelagului, care durase aproape cincisprezece luni, era încheiată.

— Te felicit, comandante declară Charles Mallory, cînd auzi vestea. Acum sîntem cu 400 de mile mai aproape de Tokyo. Ne-a mai rămas doar un fleac...

La sfîrşitul lui noiembrie, Robert Harris primi ordin de mutare a escadrilei 332, de la Guadalcanal pe atolul Tarawa, care se afla în grupul insulelor Gilbert.

În ziua deplasării, aviatorii fură treziţi cu noaptea în cap. Charles se desprinse anevoie din aşternut.

— Aprinde lanterna, îl rugă pe Paul, care şi apucase să-şi tragă pantalonii.

După ce se îmbrăcă, Charles ieşi din cort. Era o noapte minunată. Cerul negru, înţesat de stelele strălucitoare ale Emisferei Sudice. În răstimp de un an, izbutise să se fami-

liarizeze cu ele. Iată constelaţia Crucii Sudului — simbol al întregii emisfere. Alături — constelaţia Musca, apoi Centaurul, iar mai departe — stelele Triunghiului Sudic, Hidra şi Peştele... Frumoase astre. Însă străine, reci...

Lumea se trezise, larma era în toi. Pînzele corturilor, luminate din interior, lăsau să se vadă umbrele mişcătoare ale celor ce se îmbrăcau. Charles zăbovi niţel, îşi limpezi faţa cu apă rece, şi se îndreptă spre popotă. Nu-i venea deloc să mănînce, însă bău în silă o cafea şi înghiţi un sandviş — nu aveau să prînzească atît de curînd, ci abia după traversarea ecuatorului. Ideea îi plăcu, şi-şi notă în Jurnal: „Masa de prînz, prietene, te şi aşteaptă în Emisfera Nordică".

Piloţii sosiră la locul de staţionare a avioanelor, cînd cerul pornise să se lumineze. Gurile de evacuare ale motoarelor în probă aruncau limbi de flăcări albastre, şerpuitoare. Aviatorii, tehnicii lucrau cu sîrg, bucurîndu-se de apropiata plecare din insula de care se săturaseră pînă în gît.

Charles, împreună cu tehnicul, verifică nivelul carburantului din rezervoarele principale şi din cele suspendate. Ordonă să fie alimentate suplimentar, pînă la buza de sus a buşoanelor. În zborul deasupra mării, se putea întîmpla orice. În cazul acesta, cinci sau şase galoane de benzină în plus n-aveau ce strica. Alimentarea completă a Lightningului trebuia să ajungă pentru douăzeci şi patru de ore de zbor, în regim de croazieră. De fapt, nu aveau de zburat decît şapte ore, fără escală.

Primul care a rulat spre decolare a fost un bombardier bimotor B-25 Mitchell, înţepoşat cu optsprezece mitraliere de mare calibru.

De la turnul de dirijare se lansară rachete verzi. B-25 execută decolarea. După el, intrară în formaţie cele optsprezece Lightninguri ale escadrilei.

Adunarea acesteia se realiză într-un tur de pistă, deasupra aerodromului „Henderson". Robert Harris îşi conducea grupa celor patru aparate în spatele bombardierului, la dreapta, Charles Mallory se alinie cu patrula sa în stînga. Celelalte patrule zburau în urmă, la vreo două sute de metri.

— Toată lumea la locul său? întrebă comandantul, de la bordul Mitchellului.

— Formaţia-i adunată! transmise Robert, şi-şi legănă aparatul din aripi, luîndu-şi rămas bun de la cei care rămîneau la Guadalcanal.

— Luăm cap patruzeci şi trei de grade, anunţă comandantul şi bombardierul viră la stînga.

Iar memoria lor avea să păstreze întipărite verdeaţa intensă, care împodobea aerodromul „Henderson", şi spuma albă a spargerii valurilor de ţărmul dezgustătoarei insule.

Au urmat apoi minute monotone de zbor. Motoarele, în turaţie de croazieră, torceau egal şi catifelat, ca nişte pisici. B-25, abia legănîndu-se, plutea în ultramarinul cerului tropical, reflectat de suprafaţa netedă a oceanului liniştit.

Guadalcanalul dispăruse şi acum echipajele erau impresurate, pretutindeni, de albastrul neverosimil de luminos care le influenţa apăsător starea psihică.

După patru ceasuri plictisitoare de zbor, soarele, care bătuse din dreapta, se mutase în spatele scaunului cu blindaj dorsal. În rest, totul rămăsese la fel de imobil. Ampenajul dublu al avionului B-25, semănînd cu nişte coarne, se legăna abia sesizabil. Trăgătorul, care şedea în turela din coadă, adormise, simţindu-se în siguranţă sub atît de puternica escortă a aparatelor de vînătoare.

Charles îşi reţinea cu greu dorinţa prostească de a se apropia cît mai mult de avionul şefului de formaţie, pentru a-l trezi pe trăgător, ciocănind cu planul în cabina acestuia.

— Priviţi, jos este o navă, spuse careva prin radio.

— E de-a noastră, se răspunse de pe B-25. Însă, pentru orice eventualitate, bombardierul viră lateral : de ce să se mai expună unui tir de antiaeriană !

În cea de-a cincea oră de zbor, Charles obosit să tot şadă în aceeaşi poziţie, închingat în centurile de siguranţă, începu să se mişte în scaun.

— Cum te simţi ? fu întrebat de la bordul avionului şefului de formaţie.

— Mi s-a urît să planez numai în viteză de croazieră. N-ai mai putea creşte turaţia ? Că benzina n-am consumat-o nici pe jumătate.

— Iartă-mă, prietene, nu se poate. Acesta-i regimul calculat pentru aeronava noastră.

— N-ar fi rea, acum, o ceşcuţă de cafea, răsună din eter glasul lui Robert Harris, c-altminteri mă ia somnul.

— Mai bine, uită-te jos.

— Ce-i acolo ? Nu se vede nimic.

— Priveşte mai atent ! insistă şeful.

— Despre ce-i vorba ? întrebă neliniştit Harris.

I ise răspunse cu glas tărăgănat, plin de solemnitate :

— Traversăm ecuatorul.

— Ar trebui marcat, sugeră Robert.

— Alinierea în formaţie !... Sînteţi gata ?

— Gata, comandante.

— Foc !

Peste o sută de dîre luminoase ţîşniră de pretutindeni pe lîngă aparatul şefului de formaţie şi, trecînd înainte se curbară şi se stinseră undeva, jos.

— Decuplaţi armamentul ! Strîngeţi formaţia ! Nu mai avem mult de zburat, aproximativ o oră şi jumătate...

Oboseala începu să-şi spună cuvîntul. Din pricina zgomotului şi a paraziţilor radio, Charles avea impresia că i se umflase capul. Gura i se uscase, de atîta oxigen. Spatele şi picioarele i se anchilozaseră, tot şezînd în aceeaşi poziţie. Timpul trecea insuportabil de încet. Acele ceasornicului parcă îngheţaseră pe cadran.

„De-acum încolo, ampenajul ăsta cu coarne am să-l văd şi-n somn. De şapte ore îmi zgîiesc ochii la el", se gîndi Charles, menţinîndu-şi locul în formaţie, după ampenajul dublu al bombardierului.

Trăgătorul din turela de la spate se trezise de mult, şi se amuza strîmbîndu-se la cineva.

Printr-un efort de voinţă, Charles îşi înăbuşi dorinţa de-a privi la ceas : cînd nu te uiţi la el, timpul trece mai repede.

— Priviţi ! Puţin mai la stînga direcţiei noastre de zbor se vede un submarin ! exclamă Adams.

— Care submarin ? E-o balenă. Nu vezi că, mai încolo, mai sînt cîteva ?

Charles cătă în jos. De la altitudinea lui, grupul giganticelor animale părea un banc de peştişori. Probabil, vuietul nenumăratelor motoare de avion le tulburase şi, ca la o comandă, balenele ieşiseră la suprafaţă.

Întîlnirea cu balenele mai atenuă întrucîtva plictiseala zborului monoton. Timpul calculat pentru deplasare se apropia de sfîrşit şi, cu toate că oceanul continua să fie albastru în toate direcţiile, piloţii se mai înviorară.

— De ce-o fi creat Dumnezeu atît de multă apă sărată ?

— Da, cred şi eu, ar fi fost mai bine dacă era cherry-brandy !

— Ascultă, şefule, nu cumva ai trecut pe lîngă atol ? porni să se neliniştească Paul. După calculele mele, trebuia să fi ajuns la punctul de destinaţie.

— Fii calm, puştiule. Navigatorul meu calculează mai exact. Îmi promite atolul, după opt minute.

— În ce mă priveşte, eu parcă şi disting ceva, spuse Charles, aţintindu-şi privirea asupra unei pete cenuşii, care se ivise pe fondul albastru.

— Exact! Pămînt! răcni bucuros Paul, de parcă ar fi fost un marinar, care participa pentru prima oară la o navigaţie îndepărtată.

— Începem coborîrea! se transmise de pe aeronava comandant şi Lightningurile glisară în jos, pe urmele călăuzei lor.

Lîngă insulă, erau aciuate cîteva vase de desant avariate. Ici-colo, încă mai fumegau construcţii distruse de bombardament.

Aerodromul era pustiu, dacă nu s-ar fi ţinut seamă de avionul de transport Sy-47, cu care ieri zburase spre Tarawa un grup de specialişti în aviaţie, pentru întîmpinarea escadrilei ce-şi schimba baza.

„Ce ne-o fi aşteptînd aici ?" se gîndi Charles Mallory, conducîndu-şi patrula la aterizare.

CAPITOLUL IV

1

S-ar fi zis că nu există oameni mai fericiţi ca locuitorii din Mările Sudului. Natura mărinimoasă le dăruise totul : peşte din belşug, fructe de tot felul, printre care şi nucile de cocos. Chiar şi legendarul arbore de pîine creştea pe insulele acestea. Iar prin stufărişuri, grohăiau turme de porci negri.

Aici nu existau nici fiare sălbatice, nici şerpi veninoşi. Fiinţa cea mai înfiorătoare, căreia polinezienii i se închinau ca unui zeu, trăia în adîncurile apelor verzui tropicale. Aceasta era rechinul.

Climatul cald îngăduia localnicilor să-şi petreacă tot timpul anului numai cu o legătură peste şolduri. Da, insula era bogată din toate punctele de vedere. O dată cu apariţia europenilor, devenise un loc paradisiac şi visul multor gentlemani bogaţi, care, obosiţi de atîtea afeceri şi din pricina nevestelor răscoapte, se repezeau încoace, pentru ca, în trîndăvie şi hu-

zur, să stea tolăniţi la umbra palmierilor de pe malul lagunei, în compania fetişcanelor bronzate...

Însă războiul, care ajunsese şi la Tarawa, adusese cu el pustiirea acestei insule înfloritoare. Întocmai ca un taifun, trecuse vijelios peste atol, frîngînd şi pîrjolind palmierii, năruind construcţiile, ucigînd soldaţi japonezi şi locuitori paşnici.

Navele de suprafaţă ale flotei americane şi aviaţia de pe portavioane, apropiindu-se de Tarawa, distruseseră absolut totul. Apoi debarcaseră trupele de desant. Infanteria marină luase cu asalt slabele fortificaţii japoneze, împroşcîndu-le cu plumbi şi cu focul aruncătoarelor de flăcări. Japonezii rezistaseră pînă la ultimul om. În două zile şi jumătate de lupte, din detaşamentul celor cinci mii de japonezi mai rămăseseră în viaţă doar vreo cîteva zeci.

Escadrila 332 nu participase la acţiunile de luptă de la Tarawa. Comandantul campaniei se descurcase excelent cu forţele aviaţiei ambarcate şi cu cele ale avioanelor de vînătoare Thunderbolt, aparţinînd armatei de uscat, care sosiseră în zbor cu două zile mai înainte. Pe insulă, în afara lor, se mai aflau şi hidroavioane Catalina. În timpul zilei, stăteau ancorate în lagună, iar noaptea plecau în raiduri la mare distanţă, pentru a dezorganiza navigaţia japonezilor. Din pricina faptului că hidroavioanele erau vopsite în negru şi a acţiunilor lor nocturne, piloţii de vînătoare îşi porecliseră vecinele : Blackcats — Pisicile negre.

Odihnindu-se cam o săptămînă, după ce se mutaseră, aviatorii începură să cîrtească nemulţumiţi. Cel mai indignat erau Paul :

— Cînd, oare, dracu' s-o ia de treabă, ne vom îndeplini şi noi norma misiunilor de luptă ? Cum o să ne-ntoarcem în Statele Unite, dacă stăm de pomană pe insula asta ?

Însă lui Robert şi lui Charles atolul Tarawa le mersese la suflet. Serile, se retrăgeau undeva, pe ţărm, cît mai departe de oameni, şi-şi aprindeau un foc de tabără. Ascultînd murmurul sacru al valurilor care se spărgeau de mal, visau la viitor. Erau scăldaţi de lumina astrelor celor două emisfere, iar Ursa Mare, care se afla la orizont, plutea, pe suprafaţa lină a oceanului, ca o pirogă polineziană.

Robert Harris nu reuşi să-şi păstreze liniştea sufletească pentru mai mult timp. Odată, într-o dimineaţă, ateriză un avion de transport Douglas. Împreună cu materialele tehnice, aduse de la aerodromul „Henderson" şi corespondenţa recentă. Aviatorii, care aşteptau scrisori, se aruncară lacomi... Primi

şi Robert un plic, şi nu mică i-a fost mirarea cînd a identificat un scris cunoscut. Al lui Kate! Cum de-i dăduse de urmă? Din clipa cînd plecase din Honolulu, Robert, nu-i scrisese nici un cuvînt. De altminteri, era atît de fericit, încît nici nu-l invidie pe Charles, care avea un pachet întreg de scrisori.

Robert desfăcu plicul şi se retrase pe mal. Kate îi scria aiurea, despre toate fleacurile — cum se duce la plajă, cum se bronzează, însă nu pomenea nimica despre Henry Hughes, de parcă nici n-ar fi fost logodită cu el. „Probabil că s-a întîmplat ceva între ei şi-acum se gîndeşte serios să-şi lege viaţa de-a mea"" îi străfulgeră o idee prin minte. Ar fi dorit tare mult să creadă în ea. Fusese de-ajuns o licărire, pentru ca speranţa să se înfiripe din nou...

Pipăind plicul, Robert sesiză că se mai afla ceva înăuntru. O fotografie de mici dimensiuni. Într-o clipă, toate speranţele lui se năruiră. Kate se imortalizase, în timpul unei plimbări pe un iaht de sport. Undele clocoteau în afara bordului de culoare deschisă, iar Kate bronzată, ţinîndu-se de catarg, zîmbea provocator unui tînăr lat în umeri, cu pantalonii sumeşi pînă la genunchi. Va-a-i! Robert îşi amintea prea bine zîmbetul acesta şi ştia ce urmează după el... De ce i-o fi trimis fotografia? Pentru a se răzbuna că plecase, sau ca să-şi bată joc de el, puţin nu chiar în exces. Adică: „Tu luptă, cretinule, dacă îţi face plăcere, că noi trăim foarte bine şi fără război!" Robert rupse scrisoarea şi fotografia şi le azvîrli în mare.

Oceanul clocotea deasupra recifurilor, împrăştiind în aer stropii de apă. Valurile se transformau în pulbere şi spumă, scînteiau minuscule curcubee. Pescăruşii ţipau trist. Robert se ridică de pe nisip şi o luă de-a lungul ţărmului.

Rătăci cît mai departe de aerodrom. Acolo unde domnea liniştea şi nu se aflau oameni şi unde urmele războiului dispăruseră complet — palmierii creşteau uimitor de falnici şi frunzoşi, neatinşi de schijele obuzelor. Şi erau atît de plini de nuci de cocos, încît Robert porni să caute un băţ, cu care să poată doborî măcar una singură. Pătrunzînd mai adînc în crîngul palmierilor, dădu, pe neaşteptate, peste un fuselaj de avion de vînătoare japonez. Motorul Zeroului fusese zvîrlit la vreo două sute de picioare şi zăcea cu palele curbate ale elicei, înfipte în nisip. Carlinga era turtită şi dejghinată... Probabil, trupul pilotului apucase să fie scos de-acolo...

„Ferească Dumnezeu să termini atît de repede cu viața, se cutremură Robert, fără voie. Japonezul acesta pesemne că era așteptat de părinți, dar pe mine cine să mă aștepte ? Părinți nu am, iar neamurile au uitat de mult de existența mea..." Pentru o clipă, în memorie îi apăru chipul lui Kate, zîmbind provocator proprietarului iahtului. Înciudat, Robert dădu din cap : „Nu, Kate nu știe s-aștepte pe cineva, și nici nu dorește..."

În gînd, trase o înjurătură la adresa femeii și, uitînd de intenția sa de a doborî o nucă, plecă, îndepărtîndu-se de sfărîmăturile avionului.

Ieșind iarăși la țărm, decise să se scalde și-și găsi un locșor pe pofta inimii. Deodată, nu departe, auzi un glas de femeie. „Și se crede că polinezienii s-au mutat de pe Tarawa pe alte insule din arhipelag", se gîndi Robert.

Vocea femeii îl ademeni și Robert, împins de curiozitate, își strînse lucrurile și se îndreptă în direcția de unde parcă se îngîna un cîntec. Dincolo de-o tufă de mango, zări o tînără, goală, întinsă cu fața în sus, pe-o bucată de pînză roșie. Se părea că insulara picotea, prăjindu-și trupul la soare.

— Mulțumesc ! bălmăji Robert primul cuvînt ce-i veni pe limbă și, aruncîndu-și lucrurile, se lăsă pe nisip, în apropierea femeii.

Aceasta nu se sperie deloc de apariția bărbatului necunoscut cu păr bălai. Își înălță genele lungi și porni să chicotească înveselită, zărind mutra fîstîcită a lui Robert.

— Ma-ora-na ! îl salută ea, și-l examină plină de-o sinceră curiozitate.

— Ce faci aici ? o întrebă Robert.

— Îmi aștept bărbatul. E plecat după pește.

— Fericit om, oftă Robert, fără să-și ia ochii de la femeie. Tare aș vrea să fiu în locul lui.

Insulara rupse o floare albă de gardenia, dintr-o tufă, și și-o puse în păr.

— Cum te cheamă ? o întrebă Bob, apucînd-o de mînă.

— Ei, ei ! rîse ea, fără să-și retragă mîna. Dacă-mi înșel bărbatul, n-o să mai prindă nici măcar un peștișor.

— Dacă asta-i pricina, și nimic altceva, atunci am să-ți cumpăr o barcă plină cu pește, făgădui Robert, trăgînd-o lîngă dînsul. Părul frumoasei femei mirosea a ulei de cocos și a petale de flori de gardenia.

Erau amîndoi pe țărmul oceanului, lăstărișul des al tufelor de mango izolîndu-i de restul lumii.

Istovit de mîngîierile polinezienei, Robert ațipi la umbră. Iar cînd se trezi, tînăra nu mai era lîngă el. Dispăruse. Împreună cu hainele lui. „Hai, că m-am distrat, rîse Robert de el însuși. Frumos am să mai arăt, dacă apar la bază cu-o legătură din frunze de palmier peste șolduri".

Privind împrejur, porni să rîdă din nou. În apropiere, își zărise îmbrăcămintea, umplută cu nisip — arătînd întocmai ca un om întins pe plajă : în timp ce Robert dormea, femeia se distrase cu hainele lui.

Pilotul scutură nisipul din pantaloni și controlă conținutul buzunarelor. Totul era la locul său.

Trecătoarea bucurie, pe care i-o dăruise întîlnirea cu insulara, îi alungase durerea sufletească pricinuită de Kate. Robert se cufundă în apele lagunei și, după ce se învioră scăldîndu-se, se grăbi spre bază. Subordonații puteau fi neliniștiți de îndelungata absență a comandantului lor.

„Dacă i-aș povești lui Charles despre aventură — nu m-ar crede ! zîmbi Robert plăcutei amintiri. Ce-ar fi însă dacă m-aș duce cu el în sat, luînd jeepul ?"

Dar nu i-a fost dat să-și realizeze dorința : insula Tarawa reprezentase, pentru escadrilă, doar o staționare intermediară în lungul drum spre insulele Japoniei. Peste două zile, aviatorii părăsiră atolul.

Tarawa, Kwajalein, Eniwetok — ce denumiri sonore, încîntătoare ! Insulele Gilbert și Marshall — obiectul îndepărtatelor vise ale școlarului Chack Mallory — se spulberă sub planurile Lightningului, dispărînd, pentru totdeauna, în pîcla albastră. Escadrila 332 se îndrepta spre zona acțiunilor de luptă de pe insulele Mariane.

CAPITOLUL V

1

Vîjîitul monoton, care dăinuia de mai multe ore, al motoarelor hidroavionului Kawasaki, în timpul căruia se picotea atît de bine, amuți brusc. Yasuziro își deschise imediat ochii. Dar neliniștea sa n-avea nici un rost — piloții reduseseră gazul și treceau la coborîre.

Pe direcția de zbor, din albastrul oceanului se iviră contururile a două insule, despărțite printr-o strîmtoare îngustă.

Yasuziro se lipi de luminator : era pentru prima oară cînd venea în arhipelagul Marianelor.

— Ce insule-s astea ? îl întrebă pe ofițerul care ședea alături.

Acesta privi indiferent prin luminator.

— Cea mai apropiată de noi este Tinian, iar cea îndepărtată — Saipan, unde vom ateriza acum.

— Nu credeam că Saipanul și Tinianul sînt atît de apropiate una de alta, bîigui Yasuziro, apreciind din ochi lățimea strîmtorii.

Hidroavionul plană deasupra acvatoriului, între fîșia înspumată a recifurilor și țărm. În dreapta se zărea un orășel cufundat în verdeață, cu locuințe tipic japoneze.

— Centrul administrativ al insulei — Garapan — îl lămuri vecinul și, mijindu-și ochii de plăcere, începu să-și aminteaseă ce whisky se fabrica aici, din trestie de zahăr, și cît de uriașe și suculente erau fructele de ananas.

Peste două-trei minute, Kawasaki efectuă amerizarea și Yasuziro, mulțumind călduros echipajului, pentru că-l transportase cu bine la noul său loc de serviciu, plecă în căutarea comandamentului.

La Saipan se afla instalat statul major al escadrei care acționa în zona centrală a Oceanului Pacific. Un amiral în vîrstă îl întîmpină prietenos pe Yasuziro și, cercetînd atent foaia lui matricolă, îl numi pe căpitan-locotenentul nou sosit comandant al detașamentului de aviație „Crizantema albă", care-și avea baza pe „Aslito".

Noul loc îi plăcu lui Yasuziro : aerodromul era destul de spațios, avioanele de vînătoare Gekko, produse de firma Nakazima, pe care avea să zboare de acum încolo, erau adăpostite, în caponiere și biute. Dar neobișnuita liniște de pe aerodrom îi transmise o oarecare stare de încordare.

— La dumneavoastră, totdeauna e atît de multă liniște ? îl întrebă Yasuziro pe șeful de stat major, cînd se întîlni cu el.

— Piloții cu experiență, în marea lor majoritate, sînt plecați în delegații, pentru recepționarea și rodajul noilor avioane. N-au rămas decît „bobocii".

Yasuziro sesiză un vuiet de motoare de avion.

— Dar cine zboară ?

— Asta-i avionul „chinină". În fiecare zi aterizează la noi unul sau două transportoare, pentru completarea aprovizio-

nării. Cară medicamente în zona acțiunilor de luptă. În special chinină.

— Și avionul meu unde se află? se interesă Yasuziro.

— Iată-l, Gekkoul de-acolo, îi arătă un adjutant avionul de vînătoare cu cinci guri de foc pe al cărui fuzelaj era înfășurat un dragon albastru.

Cînd făcu cunoștință cu efectivul de zbor al detașamentului, Yasuziro Hattori fu dezamăgit. Nu-și imaginase astfel ostașii pe care avea să-i conducă în luptă. Arătau nemaipomenit de tineri și puțin experimentați — niște subofițeri, cărora nici nu le dăduse mustața, cu obraji îmbujorați, ce abia promovaseră un curs rapid de școală de zobr.

„Da, cu băiețandrii ăștia mai trebuie efectuată o pregătire suplimentară și temeinică, se gîndi Yasuziro. Voi fi nevoit să atrag și echipajul de pe Kawasaki. Băieții de-acolo sînt pricepuți și căliți în luptă“.

Dar soarta parcă hotărîse să-și bată joc de el și încă rău de tot. A doua zi, Yasuziro află că, la Tanapaga, în timpul decolării, hidroavionul Kawasaki detonase focosul unei bombe. Din hidroavion și din piloții cu experiență ai detașamentului „Crizantema albă“ n-au mai rămas decît sfărîmături și petice aparținînd echipamentului de zbor.

„Totdeauna, moartea îi alege pe cei mai buni!“ Yasuziro suportă foarte greu pierderea. Se refugie în odaia de cult a aerodromului și se rugă mult pentru sufletele celor pieriți. Acuma, în detașament, numai el singur mai reprezenta un pilot călit în luptă.

Fără să-și piardă vremea, Yasuziro se apucă de treabă. Își propusese ca, în cel mai scurt timp, să scoată din „puișorii aceia cu pliscuri gălbui niște șoimi neînfricați“, capabili să apere insula, să respingă atacurile aviației ambarcate inamice — o problemă a naibii de grea, aproape cu neputință de rezolvat.

Împărăția adormită de pe aerodromul „Aslito“ se pomeni sub vuietul zilnic al motoarelor. „Escadra prăpădiților“ se trezise din somnolență. Yasuziro preda discipolilor săi pilotajul complex și-i familiariza cu zborul în formație. Piloții asimilau treptat măiestria de luptă, însă defecțiuni și accidente se petreceau aproape în fiecare schimb de zbor.

În ziua de 5 mai, Yasuziro fu chemat la statul major al escadrei, unde i se aduse la cunoștință o telegramă strict secretă a amiralului Toeda Soyemu, care fusese numit coman-

dant-şef al flotei reunite în locul amiralului Koga, dispărut fără urmă :

„Războiul se apropie serios de liniile de importanţă vitală pentru apărarea noastră naţională. Problema existenţei naţionale se pune extrem de grav : vom fi învingători, sau devenim învinşi...“ Yasuziro se opri din citit, cufundîndu-se adînc asupra coloanelor uniforme de ideograme. Nimeni nu prezentase situaţia atît de acut. „Ofiţerii şi marinarii care participă la lupta hotărîtoare trebuie să aibă încredere în zei, să-şi însuşească în amănunţime arta purtării războiului şi să decidă soarta imperiului în bătălii...“ Telegrama se încheia cu obişnuitele asigurări din partea unor supuşi credincioşi : „Recunoscînd întreaga povară a răspunderii noastre pentru soarta imperiului, a cărui istorie numără 2600 de ani, plin de veneraţie faţă de gloria tronului imperial şi cu nădejde în ajutorul zeilor, voi depune toate eforturile pentru a îndeplini dorinţele împăratului.“

Dar ordinul comandantului-şef nu reprezenta decît o simplă înşiruire de vorbe : posibilităţile tehnice şi economice ale imperiului erau într-atît de epuizate, încît amiralul fu nevoit, peste puţin timp, să interzică detaşamentului „Crizantema albă“ efectuarea zborurilor de instructaj şi antrenament. Benzina de aviaţie, existentă pe insulă, ajungea doar pentru acţiunile de luptă. Dar şi aceasta provenea din capturi de război, de la Singapore. „Ce ne-am fi făcut, dacă englezii şi-ar fi distrus depozitele de benzină şi nu ni le-ar fi lăsat nouă ?“ se gîndi mînios, Yasuziro. Acum, el şi imberbii săi discipoli, profitînd de marea distanţă care despărţea insula Saipan de zona acţiunilor de luptă, îşi petreceau timpul trîndăvind, lipsiţi de griji. Mai ades puteau fi întîlniţi în oraş, decît pe aerodromul „Aslito“.

În scrisorile pe care Yasuziro le primea de la ofiţeri cunoscuţi, aceştia îl informau că treburile mergeau prost şi în alte zone. În Oceanul Pacific, flota suferea numai înfrîngeri, una după alta. America, orientîndu-şi puternica ei economie spre producţia de război, sugruma imperiul prin superioritatea tehnică şi numerică. Accente ascunse de pesimism se puteau ghici şi în scrisorile lui Tiyeko şi ale părinţilor. Trăiau din ce în ce mai greu. Sentimentului de nelinişte, permanent, pentru soarta celor apropiaţi, i se mai adăugaseră şi dificultăţile economice, provocate de războiul ce dura de atîţia ani.

Numai scrisorile fratelui său mai mare îl bucurau prin optimismul lor şi veştile referitoare la succesele din China de

Sud, unde locotenentul Otoziro Hattori, în februarie 1944, fusese mutat din Coreea. În martie, după o acalmie prelungită, trupele japoneze își reluaseră ofensiva împotriva unităților Gomindanului.

2

Saipanul, în comparație cu Japonia înfometată și sleită de război, era un adevărat rai pămîntesc. Belșugul de fructe, zahăr, orez, pește și chiar diferite vinuri, care în metropolă dispăruseră, relațiile cu drăguțele localnice, ce-și manifestau sentimentele patriotice în cadrul asociației feminine „Apărarea Patriei", toate acestea făceau ca viața aviatorilor să fie veselă, plăcută. Pentru ei, populația japoneză organiza serbări, spectacole teatrale și întreceri sportive. În ochii locuitorilor insulei, care-și găsiseră o a doua patrie în Saipan, aviatorii reprezentau o acoperire de nădejde în fața aviației americane. Tinerii aceia fanatici, care acum își învinseseră teama de aparatele Gekko, după antrenamentele efectuate cu noul comandant al „Crizantemei albe", li se păreau niște adevărați ași ai aerului.

Cu ocazia unui spectacol, Yasuziro fusese prezentat guvernatorului insulelor Mariane, domnului Hayashi, și conducătorului companiei de zahăr, domnului Kawamura. Masao Kawamura era o figură notabilă a Saipanului, unde compania în fruntea căreia se afla pusese stăpînire pe aproape toate bogățiile insulei. Kawamura nu se ocupa numai cu producția de zahăr și de whisky. Tutunul și cafeaua, anasul și orezul reprezentau un obiectiv de permanentă grijă din partea sa. Plus cele aproximativ douăzeci de mici vase pescărești, care ieșeau la pescuitul tonului și aparțineau aceleiași companii.

Pentru a-și sublinia patriotismul, la unul din spectacolele teatrale, domnul Kawamura venise îmbrăcat într-un costum sărbătoresc de samurai : cu hakama * și vakagynu **, cu sabie și pumnal. Lîngă soția sa, mult mai tînără, îmbrăcată europenește, Kawamura-san arăta supărat, ca un pavion obosit. Nu se putea privi la perechea conjugală, fără să nu zîmbești : erau total nepotriviți unul cu altul.

Yasuziro știa că doamna Yoko Kawamura, fiica fostului consul japonez la San-Francisco și Los Angeles, se măritase,

* Pantaloni largi, cu falduri.

** Vestă elegantă, de mătase.

împotriva voinței ei, la insistențele lui taică-său, cu prietenul acestuia, Kawamura, un văduv bogat și cu relații la curtea imperială.

În timpul spectacolului, Yasuziro privise pe furiș la loja guvernatorului, unde se aflau soții Kawamura, și cugetă la soarta nedreaptă : „O femeie atît de frumoasă și încîntătoare să fie nevoită să se mărite cu un monstru gras și mai bătrîn decît ea cu treizeci de ani !" La un moment dat, privirile lui Yasuziro și ale doamnei Kawamura se întîlniră. Iar pilotul avu impresia că femeia se tulburase și roșise ușor.

În perioada cînd Yoko locuise în California, vedetele Hollywoodului constituiau limita visurilor sale, și se lăsase atrasă de teatru. Acum, după căsătorie, se plictisea de moarte și, pentru a-și înfrumuseța viața, începuse să se ocupe de acțiuni cu caracter social și cultural, creînd un teatru de amatori. Zile întregi străbătea insula, în Plymouthul ei albastru deschis, menținînd contacte strînse cu soțiile rezidenților.

Japoneză americanizată, o mare parte din viață și-o trăise în Statele Unite, Yoko era totuși o patriotă îndîrjită a Nipponului și, din cînd în cînd, la cerea tatălui său, îndeplinise unele misiuni delicate, cu caracter informativ. Acuma se străduia, din toate puterile, ca ostașii mikadoului, pripășiți pe insulă, să tînjească mai puțin după familiile lor, aflîndu-se atît de departe de patrie.

Odată, pe la sfîrșitul lunii mai, Yasuziro cerea, la telefon conducerii intendenței benzină pentru zboruri. Era serios neliniștit de faptul că piloții „Crizantemei albe" își pierdeau deprinderile profesionale, îndobitocindu-se în beții zilnice.

Bineînțeles, printr-un contact personal, s-ar fi putut ajunge la o rezolvare mai rapidă, însă, din păcate, mașina lui era scoasă din circulație.

Ostașul de serviciu pe detașament bătu la ușa cabinetului și-i raportă :

— Domnule căpitan-locotenent, doamna Kawamura vă roagă să poftiți pînă afară.

Așezînd receptorul la loc, Yasuziro se grăbi să iasă. Soția regelui neîncoronat al insulei era în automobilul ei, făcîndu-și vînt cu evantaiul.

Plecîndu-se respectuos înaintea musafirei, Yasuziro se interesă cărui fapt datora această înaltă onoare.

A reieșit că, fiind în trecere pe acolo, doamna Kawamura decisese să-i invite personal pe aviatori la premiera operei

„Cio-cio-san“, de a doua zi, în care rolul doamnei Butterfly avea să fie interpretat chiar de dînsa.

Terminînd cu aspectul practic al convorbirii, Yoko nu dădea semne că ar dori să-l elibereze pe Yasuziro, ce-i puse o mulțime de întrebări lipsite de importanță, în timp ce se juca, alene, cu evantaiul.

Și Yasuziro, străfulgerat de-o idee îndrăzneață, se decise :

— Oare mi-ați permite, doamnă Kawamura, să vă însoțesc pînă la Garapan ? Mașina mea se află la reparat și trebuie s-ajung la statul major.

— Cu plăcere, Hattori-san îi zîmbi Yoko. O amuza timiditatea bărbatului acela neînfricat.

Anunțîndu-l pe ostașul de serviciu pe detașament că pleacă la Garapan, Yasuziro se așeză stîngaci pe bancheta din spate a Plymouthului, ștergîndu-și năduşeala de pe față.

— Nu vă este frig în uniformă ? glumi Yoko, în vreme ce ea era îmbrăcată doar într-o rochie ușoară, cu mîneci scurte.

— Puțin, da, îi răspunse, rușinat, Yasuziro. Îl tulbura nespus cutezanța frumoasei femei, soția unui om atît de influent.

— Hattori-san, n-ați dori să înotăm nițel în apele oceanului ? îi propuse, pe neașteptate, doamna Kawamura. Cunosc o plajă extraordinară, nu departe de-aici.

— Vai, doamnă ! se fîstîci și mai mult Yasuziro.

Totul se petrecea complet împotriva regulilor de comportament japoneze. Își dădea seama că, dacă îi accepta invitația, își primejduia cariera. Dar tînăra soție a lui Kawamura îi plăcea nespus...

Yoko porni motorul și, după ce rulă nițel, părăsi șoseaua și viră pe un drum de țară, care dădea în junglă. Brusc, desișul se isprăvi și se pomeniră pe malul oceanului.

Dintr-o dată și de neînțeles, nervoasă, ca un recrut înaintea primei lansări cu parașuta, Yoko se dezbrăcă la iuțeală și se repezi în apă. Cînd Yasuziro se apropie, înotă mai departe. În sfîrșit, după ce obosi, ieși la mal.

— Oare v-a supărat ceva ? o întrebă Yasuziro.

— Da, dar mi-e teamă să nu mă înțelegi greșit. Dumneata ești un japonez autentic, pe cînd eu, Hatori-san, am căpătat o educație europeană și am trăit multă vreme în Statele-Unite... Pe scurt, mi-e scîrbă de unele purtări ale soțului meu... Yoko mușca dintr-un fir de iarbă pe care-l rupsese, ezitînd dacă era cazul să povestească sau nu. Însă jignirea și

dorința de a-și ușura sufletul se dovediră mai puternice. Generosul meu stăpîn Kawamura-san și-a construit o anexă la „Casa veselă", unde îi place să se distreze, ferit de ochii lumii. Yoko tăcu din nou. Alaltăieri seară, s-a îmbătat acolo într-un așa hal, încît a fost adus acasă de două „Frunze de lotus" *, care mi-au lăsat și fundosiul ** uitat de bărbatul meu. A trebuit să le mulțumesc, să mă scuz pentru starea în care s-a găsit soțul meu și să le plătesc pentru isprăvile lui murdare. Yoko își ridică ochii, scăldați de lacrimi. Am jurat îndurătoarei zeițe Kannon că nu voi ierta cele întîmplate, pînă nu-ți voi lăsa dumitale kosimakiul *** meu.

Yasuziro se cutremură la auzul cuvintelor ei. Avu impresia că simte cum pîntecele îi este atins de tăișul rece al pumnalului ritual : dacă Kawamura-san va afla despre legătura lor, pe amîndoi îi așteaptă dezonoarea și moartea.

Dar era în stare să se împotrivească dorinței acestei neasemuite femei ?

3

Ce scurte sînt clipele de fericire supremă ale omului ! Nici nu apucase să se aprindă ca lumea focul iubirii dintre Yasuziro și Yoko, și au și fost obligați să se despartă, nereușind nici măcar să-și ia rămas bun.

La 12 iunie, insulele Saipan, Tinian și Guam au fost atacate de sute de avioane, ridicate de pe punțile portavioanelor rapide americane. Două zile la rînd, aerodromurile japoneze, vasele și transportoarele, bateriile de artilerie și trupele din locurile de concentrare au stat sub bombe. Ce puteau face Yasuziro Hattori și piloții săi complet neinstruiți împotriva a douăsprezece portavioane americane aflate la două sute de mile de Saipan ? Toată bolta cerului era plină de avioane americane, revărsînd foc și moarte. În răstimpul atacurilor aviației ambarcate, „Crizantema albă" pierduse, în lupte aeriene și la sol, aproape jumătate din aparate și din efectiv. Iar doborîrea a patru Skyaidere, din care Yasuziro distrusese două, era o jalnică și insuficientă consolare.

* Denumire dată gheișelor de categorie inferioară.

** Legătură bărbătească, în jurul șoldurilor.

*** Legătură femeiască, în jurul șoldurilor.

După ieşirea din dispozitiv a aerodromului „Aslito“, Yasuziro primi ordin să se mute în zbor, cu resturile detaşamentului, pe insula Tinian, unde unităţile esoadrei aeriene dispuneau de baze.

Întristat şi abătut, Yasuziro hoinărea pe lîngă avioanele Gekko, atîtea cîte mai supravieţuiseră. Numeric, americanii pur şi simplu îi zdrobiseră. Era cuprins de-o indiferenţă abrutizantă faţă de tot, ca şi faţă de propria-i persoană. Deocamdată, ca printr-o minune, moartea îl ocolise, dar se putea aştepta s-o întîlnească în orice moment.

Aviatorii „Crizantemei albe“ îşi petrecuseră noaptea din ajunul mutării fără să doarmă. Încă de cu seară, treizeci de focuri de înmormîntare arseseră cu vîlvătăi, incinerînd rămăşiţele pămînteşti ale aviatorilor şi tehnicilor morţi. Tractoarele şi buldozerele huruiau înfricoşător, nivelînd gropile de pe pista de decolare. Tot aici fuseseră aduse vreo cîteva sute de locuitori indigeni, mobilizaţi să care pămînt cu coşurile.

În timp ce avea loc incinerarea, Yasuziro îi încărcase într-un camion pe aviatorii detaşamentului rămaşi în viaţă, şi-i transportase la clubul „Nanie Kohatsu“. Aici îşi luară rămas bun de la insulari. Aviatorii băură rom din trestie de zahăr şi serviră o gustare cu sukiyaki de găină şi fructe aromate de ananas. Convorbirile lor se refereau numai la flota japoneză ce trebuia să apară peste puţin în apele insulei şi să-i burduşească pe neruşinaţii de americani. Toată lumea trăia în credinţa că împăratul nu-i va lăsa singuri în faţa nenorocirii.

Un locuitor îi spuse lui Yasuziro că-şi dusese copiii pe vasul „Asama-Maru“. Doamna Kawamura şi alte femei din uniunea „Apărarea Patriei“ îşi asumaseră grija de a-i transporta în Japonia, cît mai departe de bombe şi obuze.

„Adio, Yoko !“ se gîndi Yasuziro şi bău o ceaşcă de rom. De unde să-i treacă prin gînd că „Asama-Maru“, ancorat în rada din Garapan, peste vreo două ceasuri avea să zacă pe fundul oceanului ? Odată cu revărsatul zorilor, vasul fu torpilat de nişte Skyraidere şi, frîngîndu-se în două, se scufundă împreună cu pasagerii. Pieirea vasului „Asama-Maru“ se petrecu sub ochii mulţimii, în care se afla şi domnul Kawamura, venit să-şi conducă soţia.

Soarele încă nici nu izbutise să se ivească de după orizont, că bolta cerului de deasupra insulei se umplu de bombardiere americane. Trebuiau să plece cît mai urgent din Saipan, mai înainte ca aerodromul, reparat în mare grabă,

să nu fie iarăşi scos din dispozitiv. Însă, nu se ştie din ce motiv, americanii, în dimineaţa aceea, cruţară aerodromul „Aslito".

„Nu cumva şi-l rezervă pentru ei? îi străfulgeră prin gînd lui Yasuziro. Într-adevăr, peste puţină vreme ar trebui să ne aşteptăm la debarcarea unor trupe de desant..."

După decolare, privind strîmtoare Tinian, îşi dădu seama că teama nu-i fusese zadarnică. Întreg acvatoriul dintre insule era ticsit de nave de război şi transportoare americane. Niciodată Yasuziro nu mai văzuse atîtea vase adunate pe suprafaţa limitată a unei strîmtori. Chiar şi în timpul incursiunii lor asupra insulei Midway, cînd Yamamoto îşi mobilizase flota uriaşă, aceasta număra mai puţine flamuri decît aveau acum americanii. De data asta, îi deveni totul limpede — dacă nu vine flota reunită, soarta Saipanului e decisă!

Executînd luarea de înălţime, Yasuziro viră mult la stînga, pentru a evita tirul antiaerienei de pe nave, care acum trăgeau cu tunurile de mare calibru asupra artileriei, fortificaţiilor de apărare şi a infanteriei japoneze, din adăposturi şi tranşee.

Din ocean ţîşneau gheizerele unor puternice explozii submarine. Înotătorii subacvatici — rangers — degajau cu încărcături explozibile trecerea printre recifuri.

Yasuziro, aterizînd pe Tinian, nu mai avu ocazia să vadă sumedenia vaselor de desant repezindu-se din ambele părţi spre trecerea dintre recifuri, străpunsă din direcţia cătunului Oreai.

„Dar unde-i flota noastră reunită?" se întreba fiecare japonez, în timp ce asista la tabloul sinistru al debarcării trupelor de desant. Americanii, pricepuţi la asemenea treburi, interpretau totul cu exactitate, ca şi cum ar fi avut în faţă un scenariu.

Cu fiece oră, speranţa condamnatei garnizoane din Saipan, de-a respinge desantul, devenea mai palidă.

Ajungînd la ţărm, infanteria marină americană intrase în luptă, sub acoperirea tancurilor, pentru a lărgi capul de pod, presînd subunităţile japoneze spre centrul insulei. Mereu alte şi alte transportoare aduceau în zona capului de pod trupe, utilaj tehnic şi materiale.

De cîteva ori, Yasuziro îşi conduse detaşamentul la asaltarea trupelor în curs de debarcare, însă fiecare acţiune îl costase cîteva avioane doborîte, şi nu putuse schimba întru nimic situaţia.

4

La vreo trei zile de la debarcarea trupelor de desant, spaţiul de deasupra Saipanului deveni mai încăpător. După ce asiguraseră desantarea, navele marii unităţii americane de portavioane rapide se îndreptaseră în afara apelor riverane. Însă, înainte de plecare, lansaseră de pe catapulte un grup de aparate de vînătoare P-47 Thunderbolt, care aterizară pe aerodromul „Aslito", recent capturat de la japonezi.

Aviaţia niponă, care dispunea de baze pe Tinian, începu să aibă o neînsemnată superioritate numerică. Dar nu pentru mult timp. Skyraiderele se iviră din nou în văzduh.

De la nişte indigeni, Yasuziro auzi o veste dureroasă : în Marea Filipinelor, portavioanele americane atacaseră flota japoneză care naviga într-ajutorul Saipanului. Ca rezultat al bătăliei, fuseseră scufundate trei portavioane şi două tancuri petroliere japoneze. Mai fuseseră grav avariate şi-o serie de alte nave. Comandantul flotei întîi operative se retrăsese spre Okinawa. Soarta Saipanului era definitiv pecetluită, iar rezistenţa apărătorilor insulei putea doar să-i prelungească agonia.

Decolînd într-o acţiune de vînătoare liberă, în zona aerodromului „Aslito", Yasuziro decise să pîndească vreun Thunderbolt rătăcit. În ultima vreme, aceste P-47 le făceau mult sînge rău, efectuînd atacuri prin surprindere asupra aerodromului lor. În apropiere de „Aslito", Yasuziro observă cîteva grupe mici de Lightninguri.

„De multişor nu ne-am mai întîlnit — se gîndi pilotul, examinînd ampenajele duble şi rezervoarele de benzină suspendate. Vin de undeva, de la mare distanţă", conchise Yasuziro şi apăsă pe butonul emiţătorului, prevenindu-şi coechipierul :

— Atenţie ! Atacăm la aterizare !

O celulă de avioane Gekko, fără să fie observată de americani, se îndreptă în direcţia soarelui, luînd înălţime.

5

Zborul de mutare, abrutizant, prelungit, se apropia de sfîrşit. Era necesar să te reculegi şi să te scuturi de oboseala acumulată. Urma etapa de cea mai mare responsabilitate a zborului — aterizarea pe un aerodrom necunoscut, cu o lungime a pistei limitată. „Am să mă trîntesc pe-o foaie de cort,

visa Charles Mallory, şi-am să dorm în voie, să mi se spele creierii de vuietul sîcîitor al motoarelor şi-al pălăvrăgelii-radio".

— Rupem formaţia şi aterizăm unul cîte unul! le aminti coechipierilor Robert Harris, care zbura înaintea lor.

Al treilea tur trebuie să fie executat deasupra oceanului. Coborînd trenul de aterizare şi flapsurile, Charles începu să se pregătească de aterizare. Cînd mai rămăsese foarte puţin pînă la linia coastei, în căşti se auzi strigătul lui Adams :

— Sîntem atacaţi !

Şi, deodată, în blindajul dorsal porniră să bată proiectile japoneze. Charles închise ochii şi-şi plecă instinctiv capul. Din tabloul de bord căzură cioburi de sticlă.

Revenindu-şi, după cîteva clipe de buimăcire, Charles simţi că avionul continua să zboare. Privi în jurul său şi văzu mai jos de consola din dreapta un Irving * ieşit din atac şi care avea desant pe tot fuzelajul un dragon albastru deschis.

— Aterizează, băiete ! îi strigă pilotul din Thunderbolt, care se repezise pe urmele „Dragonului albastru". De banditii ăştia ne ocupăm noi !

— Gură cască ! înjură Charles în eter.

Şi nu era clar cui adresase acest epitet deloc măgulitor : sieşi, sau piloţilor de pe Thunderbolturi, care erau obligaţi să le acopere aterizarea.

— 31 ! îl strigă el pe Adams, rotindu-şi capul cu aproape o sută optzeci de grade.

Dar coechipierul tăcea. Şi cerul, în locul unde acum cîteva clipe zburase aparatul lui Adams, era pustiu.

„După toate probabilităţile, a şi ajuns la fundul oceanului", gîndi Charles. El, în pofida superficialităţii, scăpase cu bine : japonezul îi frînsese tija de comandă a direcţiei şi-i spărsese două aparate din tabloul de bord. Picioarele i se bălăbăneau asupra pedalelor. fără să mai simtă vreo sarcină. Însă situaţia nu era atît de gravă. Virînd înclinat, Charles se angajă în aterizare şi, suprimînd gazul, îşi trînti Lightningul pe terenul de zbor, plin de cîrpăcelile gropilor astupate.

„De unde or fi apărut şi Irvingurile astea ?" se gîndea Charles, rulînd spre caponiera liberă, indicată cu un steguleţ de un soldat cu pistolul-mitralieră de gît. După ce întrerupse

* Denumire convenţională, atribuită de forţele aeriene ale S.U.A. şi Angliei aparatului de vînătoare japonez Nakazima — Gekko.

contactul la motoare şi deschise cupola carlingii, pilotul auzi bubuitul unor lupte apropiate.

— Japonezii sînt la cinci kilometri, mai la nord de „Aslito“, îl informă soldatul. Viii sînt acolo, iar morţii în jurul nostru. Încă n-au apucat să-i adune. Şi arătă cu steguleţul la o mogîldeaţă în kaki, care zăcea pe iarbă, la vreo douăzeci de metri de caponieră.

Deodată, Charles îşi aminti de lovitura primită în blindajul dorsal. Printr-o întîmplare fericită, astăzi rămăsese în viaţă : japonezul deschisese focul de la prea mare depărtare. Dacă ar fi fost mai aproape, blindajul dorsal n-ar fi putut rezista. Charles se simţi cuprins de-o oboseală îngrozitoare. Ar fi vrut să se prăbuşească sub planul avionului. Însă observă că de aparatul său se apropia un jeep, în care se afla Robert Harris.

6

Acestea au fost ultimele zori pe care cei din Saipan le-au mai văzut. Minunea nu se petrecuse, deşi, poate, niciodată în viaţa lor, oamenii nu se mai rugaseră zeilor cu atîta sinceritate.

Flota japoneză nu ajunsese pînă la ei, să-i salveze.

Jalnicele rămăşiţe ale garnizoanei de pe insulă, ca şi năniţii, femeile şi copiii se aflau acuma faţă în faţă cu un duşman puternic, excelent înarmat, acoperit de aviaţie şi de un mare număr de nave dotate cu tunuri de calibru greu.

În miinile japonezilor mai rămăseseră doar o bucăţică din partea nordică a insulei — capul Marpi — precum şi aerodromul „Banaderu“, din apropiere, unde se instalaseră în apărare ultimii soldaţi în stare să mai ţină o armă în miini. Aceştia înălţaseră, pe locul cel mai ridicat, „Steagul-Soare“, hotărîţi să moară în umbra lui.

Americanii apărură odată cu lumina spectrală a zilei ce se năştea. Erau o mulţime. În faţa lor, legănîndu-se pe terenul denivelat, înaintau tancurile. Şi nu le-a fost deloc greu să strivească subţirele lanţ al apărării japoneze.

— Ne-a bătut ultimul ceas ! le vorbi Masao Kawamura locuitorilor insulei. Încărunţise complet, după scufundarea vasului de transport „Asama-Maru“. Privirile-i fură reţinute pentru o clipă de nordul de fum, care învăluia Garapanul.

Acolo, cuprinsă de flăcări, ardea întreaga lui avere, acolo, pe fundul radei, i se odihnea soţia.

— Mai mult, nu ne mai putem retrage, porni să vorbească şi comandantul diviziei de infanterie nimicite, şi care se afla lîngă Kawamura, susţinîndu-şi mîna dreaptă pansată. Flota n-a venit. Am luptat pînă la capăt. Acuma, nu ne rămîne altceva de făcut, decît să murim cu demnitate. Să ne rugăm puţin !

Toată lumea în stare să se roage, chiar şi răniţii grav, se întoarse gemînd cu faţa spre locul unde se afla îndepărtata lor patrie şi începu să-şi spună rugăciunile.

— Rămîi cu bine, Japonia ! exclamă generalul rănit şi, ducîndu-şi mîna stîngă, în care ţinea pistolul, la tîmplă, apăsă pe trăgaci. Împuşcătura a fost semnalul pentru declanşarea uciderilor şi sinuciderilor.

— Rămîneţi cu bine, taţi şi mame !

Banzai ! răsunară strigătele oamenilor, acoperite de zgomotul împuşcăturilor de pistol.

După un minut, mulţi dintre ei erau morţi.

— Ajutaţi-ne ! se rugau răniţii fără arme asupra lor, ridicîndu-se anevoie în genunchi şi întinzîndu-şi grumazul. Un tînăr sublocotenent, cu capul pansat, stropit de sus şi pînă jos cu sînge, seceră capetele, răsuflînd din greu.

Femei şi copii, cu groaza în priviri, urmăriseră scena.

— Iubite surori, li se adresă Masao Kawamura, care-şi asumase puterea de guvernator cu trei zile în urmă, după moartea conducătorului oficial al insulelor Mariane, ştiu bine că multe dintre voi s-au jurat să nu cadă în mîinile soldaţilor americani, pentru a fi batjocorite. Să preferăm o moarte încununată de glorie, decît o veşnică ruşine şi dezonoare ! A venit clipa să ne îndeplinim datoria. Cei mai buni fii ai lui Yamato au făcut-o şi-au trecut în lumea dreptăţii şi-a fericirii eterne. Acum e rîndul nostru.

Soldaţii americani erau foarte aproape. Şi se puteau distinge căştile, acoperite cu reţele din pînză, şi pistoalele-mitralieră, neobişnuit de scurte. Kawamura, dintr-o smucitură, îşi lepădă vakagynul. Dezbrăcîndu-se pînă la brîu şi aşezîndu-se în genunchi, cu faţa spre nord, îşi prinse pe pipăite vena jugulară. Trebuia s-o găsească, fără greş, după ce-şi va spinteca pîntecele. Apucînd cu amîndouă mîinile mînerul unui vechi pumnal ritual, din două mişcări rapide îşi făcu o tăietură largă, în formă de cruce. Din pîntecele spintecat, măruntaiele i se revărsară pe pămînt, scăldate în sînge. Bineînţeles, în clipa

aceea Kawamura avusese de suferit dureri atroce. Însă nu-şi îngădui să-şi piardă cunoştinţa. Mai avu suficiente forţe pentru a-şi duce pumnalul la vena jugulară şi s-o taie.

Seppuku fusese înfăptuit conform tuturor canoanelor samurailor. Cîteva convulsii — şi trupul lui Kawamura înţepeni nemişcat.

Soldaţii americani, apropiindu-se de stîncile abrupte ale capului Marpi, încremeniră de uluire şi groază.

Ţipînd sălbatic, strîngîndu-şi copiii la piept, femeile se aruncau de pe malul abrupt peste bolovani şi în apele înspumate ale valurilor ce se spărgeau de ţărm.

Mamele, care întîrziau pe marginea coastei, nefiind în stare să facă ultimul pas, erau împinse de ultimii soldaţi ai garnizoanei japoneze.

Apoi, cînd pe marginea prăpastiei nu mai rămăsese nici un civil, aceştia se aruncară în aer, făcînd să explodeze grenadele.

7

Căderea insulelor Saipan şi Tinian a însemnat pentru imperiu mult mai mult decît simpla pierdere a unui tertoriu populat cu locuitori japonezi. Din momentul acesta, Japonia se află în interiorul cercului de ţintire pe care-l descria raza de acţiune a bombardierelor strategice B-29.

Acum, Statele Unite dobîndiseră posibilitatea reală de a efectua bombardamente înfricoşătoare asupra imperiului. Americanii obţinuseră ceea ce nu reuşiseră, cînd construiseră în China de Sud aerodromuri extrem de costisitoare.

Zidul de siguranţă al imperiului, edificat de „neînvinsul" Chuichi Nagumo, atunci cînd nimicise Pearl Harborul, se năruise. Iar amiralul nu suportă să devină martorul prăbuşirii Japoniei.

La cîteva zile după cedarea Saipanului, Yasuziro Hattori află despre încetarea din viaţă a fostului comandant al marii unităţi de portavioane. Amiralul Nagumo, după cum anunţase postul de radio Tokyo, „îndeplinise cu o mînă fermă ritualul sfînt al harakiriului". „Excelenţa sa a părăsit cu demitate lumea aceasta, se gîndi, plin de respect, Yasuziro, însă pe noi ce ne aşteaptă ?"

Veşti bune nu mai aveau de unde primi. Acuma, rare erau nopţile din Tokyo şi alte oraşe ale Japoniei, care să nu fie

iluminate de incendii. Cartiere întregi din case ușoare ardeau sub bombele incendiare.

De la începerea masivelor atacuri asupra Japoniei, un mic petic de uscat, situat la jumătatea distanței dintre Saipan și metropolă, căpătase o importanță din ce în ce mai mare. Insulița Iwo Jima, de proveniență vulcanică, avînd doar două mile pe patru, îmboldea ochii comandamentului strategic al forțelor aeriene ale Statelor Unite. Acolo erau instalate radaruri japoneze, care informau din timp apărarea antiaeriană a imperiului, se aflau bazele aviației de vînătoare care dădea destulă bătaie de cap „fortărețelor zburătoare" ; din cînd în cînd, tot de pe Iwo Jima își luau zborul grupe de bombardiere japoneze și atacau aerodromurile din Saipan.

Toate acestea determinară Comitetul Șefilor de Stat Major să aprobe ocuparea insuliței, deși era extrem de fortificată.

În martie 1945, o flotă de invazie se îndreptă spre acest nou obiectiv de importanță strategică. Și se dezlănțuiră bătălii înverșunate, prilejuind cea mai mare vărsare de sînge din toată campania Oceanului Pacific. Bombele avioanelor și proiectilele cuirasatelor și crucișătoarelor arară, în adevăratul sens al cuvîntului, Iwo Jima. Și, cu toate acestea, infanteria marină americană a avut de suferit pierderi nemaivăzute : 5.000 de morți, fără să mai socotim răniții și pe cei dați dispăruți etc.

CAPITOLUL VI

1

După redislocarea grupului aviatic pe insula Saipan, cu Robert Harris începu să se petreacă ceva de neînțeles : se închise în sine, deveni nesociabil și irascibil. La popotă, abia răscolea cu furculița prin farfurie și o respingea, pornind să bombăne pentru fiece fleac.

Nu se dădea în lături de la zboruri, dar se si[illegible]t de colo că le executa fără nici o plăcere.

— Ascultă, Bob, ce se-ntîmplă cu tine ? se interesă Charles Mallory. Ai slăbit enorm în ultima săptămînă.

— Sînt sănătos tun, Charlie, însă numai aici, uite, și Bob arătă în dreptul pieptului, aici se petrece ceva de neînțeles.

Mă știi că nu-s un fricos, dar de cîtva timp am început să simt cum îmi îngheață ficățeii, cînd se anunță o misiune de luptă. Am pornit să am presimțiri sumbre.

— Lasă, Bob, nu mai face pe nebunul. Pur și simplu ești obosit, așa cum sîntem cu toții. Vorbește cu doctorul. Odihnește-te o săptămînă. Dacă te jenezi, hai c-o să-i vorbesc eu.

— Să nu care cumva să faci una ca asta, Chack! Îți interzic! M-ai înțeles ?! Mai avem de executat vreo douăzeci de misiuni și-apoi vom părăsi împreună insula asta blestemată.

— Dar vreau s-o fac în numele prieteniei noastre...

— Nu! Dacă mi-e scris să supraviețuiesc, atunci să fie fără nici un fel de rabat... Melancolia neagră — asta-i cauza. În zilele astea, l-am visat pe Eugene Tekker, răposatul fostul soț al lui Kate. Se făcea că trăseserăm amîndoi cîte un whisky dublu și stăteam de vorbă deschis, de la suflet la suflet. Mi-a zis că sîntem niște lepădături, și eu și Henry Hughes, că ne bucurăm de moartea lui și că ne culcăm cu nevastă-sa, iar din motivul acesta am merita să ne spargă căpățînele, dar că n-o va face el, cu mîna lui — întrucît și-așa nu mai am mult de trăit. Și că pe Henry Hughes au și-nceput să-l sfîrtece peștii. Cînd și-a luat rămas bun, m-a asigurat: „La revedere, pe curînd, în infern...!". Peste puțin timp, am aflat că Henry Hughes pierise, într-adevăr pe portavionul „Liscome Bay", lîngă insulele Gilbert. Acuma-i rîndul meu. Visul ăsta afurisit nu-mi mai iese din minte. Nu-s în stare să uit nici cel mai mic detaliu... Cînd Eugene mi-a întins bricheta, mîna îi duhnea a hoit, întocmai cum puțeau japonezii aceia morți, pe care i-am văzut tăvăliți pe aerodrom, în ziua mutării noastre la Saipan.

— Bob, ar trebui să-i tragi o beție zdravănă și-apoi să te saturi de somn, fără vise. Totu-i din pricina suprasolicitării nervoase. Căci noaptea, mai mult fumezi decît să te culci și tu ca oamenii. Și nu-i cazul să crezi în superstiții de-acest soi.

— În privința asta, n-am nici o putere. Am avut prilejul să-l cunosc puțin pe celebrul Jimmy Collins... Își simțise moartea cu mult timp înainte, ba chiar a reușit s-o descrie într-o carte. Iar moartea i-a fost întocmai cum o prevăzuse. Jimmy încerca rezistența unui avion, iar la ieșirea din picaj, într-o verticală, aripile n-au mai rezistat și s-au pliat. Robert își aprinse țigara și, trăgînd de cîteva ori, îl rugă: Charles, dacă mi se va întîmpla ceva... scrie-i lui Kate. Spune-i putorii c-am iubit-o pînă-n ultima zi.

— Ajunge, Bob ! Ce stare sufletească-i asta, înainte de luptă ! Poţi să mă consideri ce vrei, chiar şi pleava societăţii, dar am să-i raportez comandantului ce se petrece cu tine !

Dar Charles n-a mai reuşit să-şi înainteze raportul : patrula lui fu trimisă în misiune. Iar cînd ateriză, Robert decolase — conducîndu-şi grupa la asaltarea aerodromului de pe insula Tinian.

În zadar îl aşteptă Charles, la întoarcere. În loc de patr aparate, cîte decolaseră, au aterizat doar trei.

— Cum s-a întîmplat ? îl întrebă Charles pe încruntatul Paul Walker, coechipierul lui Robert.

— Pe cînd ne întorceam din acţiunea de astalt, am fost surprinşi de opt Zerouri, de ultimul tip. S-au prăvălit asupra noastră dinspre soare, cînd nimeni nu se aştepta. Vezi cîte găuri are aparatul meu ? Nu-i avion, ci şvaiţer ! Un Zero a ciuruit cu tunul de bord carlinga lui Bob. Am văzut cu ochii mei cum zburau bucăţile de plexiglas din cupolă. Cred că rafala asta a pus punct biografiei comandantului nostru.

· 2

La sfîrşitul lui martie 1945, se primi ordin ca maiorul Charles Mallory să fie trimis în Statele Unite, ca unul care-şi îndeplinise norma misiunilor de luptă. Charles se considera un om norocos : izbutise să scape cu viaţă din diabolica încăierare. „Sărmane Bob ! îşi aminti de prietenul său. Sînt obligat să mă-ntorc singur, fără tine."

Robert Harris nu mai apucase ordinul. Se prăpădise mai înainte de primirea acestuia.

De la Tinian şi pînă la Honolulu, aviatorii au obţinut permisiunea să călătorească pe crucişătorul „Richmond". Dar, în momentul cînd acesta ieşi în mare, receptă o telegramă cifrată, care-i modifica misiunea. Şi, în loc de Honolulu, „Richmond" porni spre Okinawa, intrînd în componenţa unei puternice grupări de desant. Charles Mallory, militar în concediu, deveni martorul unei bătălii înverşunate, pentru cucerirea unei alte insule.

Cînd s-a dat alarma aeriană, Charles, şi-a pus din mers centura de salvare şi a fugit mîncînd pămîntul spre puntea superioară. Asta-i mai lipsea, să se pomenească înmormîntat de viu în cabină. Dacă vasul pornea să se scufunde, nici nu mai apuca să iasă din ea. Pe cînd sus, exista posibilitatea de a te adăposti, la nevoie, în vreo cabină de comandă, sau în

vreo turelă, iar, într-un caz extrem — să sari peste bord. Cînd ajunse pe punte, Charles fu asurzit de bubuitul armamentului de antiaeriană, și gata să se sufoace din pricina funinginii explozivelor. Fără să vrea, privi în sus și zări, printre ghemotoacele exploziilor, silueta odioasă a unui Zero, care-și ațintise botul spre crucișător. Încă de la Pearl Harbor îi era odios, dar acum și mai mult — după moartea scumpului său prieten, simpaticul Bob. De data asta, Zeroul îl amenința chiar pe el. Sub pîntecele avionului, ca un ou negru, atîrna o bombă grea. „Aha, va să zică așa arată enigmaticul kamikaze!" reuși să cugete Charles, în momentul cînd Zeroul se lovi de bordul cuirasei. Un trosnet, explodarea restului de benzină — și asta fu tot. Bomba nu explodase! Probabil, nu acționase mecanismul detonatorului, montat în grabă.

Tragerile fură sistate. Înnebuniți de cele trăite, ștergîndu-și fețele de sudoarea amestecată cu funinginea prafului de pușcă oamenii își ațintiră privirile, zărind ceva de necrezut: pe punte zăcea, chircit, un băiețandru mort, îmbrăcat într-o uniformă kaki, ponosită și boțită. Figura lui, zdrobită, avea întipărită o expresie de profundă nefericire. Pe îmbrăcăminte era puțin sînge. De bună seamă, suferise o hemoragie internă.

Charles își imagină foarte clar cum se petrecuseră lucrurile: avionul se lovise de bord cu toată viteza, centurile de siguranță ale pilotului cedaseră și forța inerției îl zvîrlise pe punte. „Iată cum arăți acum, biet kamikaze..." se gîndi Charles, iar impresia aceasta nu semăna deloc cu prima.

În jurul mortului se îngrămădiseră sute de marinari și ofițeri. Firește, pilotul nu era chiar un copilandru. Ci, pur și simplu, tînărul japonez arăta astfel, comparîndu-l cu înalții yankei. Cineva rosti:

Cum e posibil! Cu cine luptăm de-atîta timp?...

Și era anevoie de priceput ce anume voia să accentueze fraza ce se-auzise: disprețul față de un inamic, sau ciuda și stinghereala față de sine.

Americanii, de cînd lumea mari amatori de suveniruri, rămaseră credincioși tradiției: venindu-și în fire, se repeziră să taie de pe vestonul mortului insemnele gradului, decorațiile, nasturii cu flori de vișin imprimate pe ei. Iar unul nu se jenă să bage în buzunar bretelele uzate de la pantalonii sărmanului kamikaze.

Charles nu se amestecă printre ei, însă, ceva mai tîrziu, răscumpără le la un marinar negru, cu douăzeci de dolari, pumnalul japonezului. Dacă matrozul ar fi știut că acest cuțit,

ascuțit ca un brici, era destinat îndeplinirii ritualului harakiri ar fi cerut un preț mult mai mare.

Peste o săptămînă Charles reuși să ajungă pe un transportor care se deplasa la San-Francisco. Însă, numai cînd se apropie de destinație, căpătă convingerea că războiul se terminase pentru el, și, izolîndu-se în cabină, îi scrise lui Kate.

Mințea cu atîta însuflețire, în numele celui dispărut, acordîndu-i femeii aceleia ușuratece cele mai gingașe atribute, încît și lui îi veni să creadă în puritatea și neprihănirea ei! După cele suferite, dorea, pur și simplu, puritatea, din toată inima. Voia să creadă, și chiar credea, că oamenii pot fi sinceri, buni, calzi la suflet. Suferea pentru prietenii care pieriseră, pentru anii pierduți în van, într-o stare de inumană încordare, în murdărie, funingine și sînge.

Transportorul își încetini marșul. Și se zări splendidul San-Francisco, pogorîndu-și așezarea, în amfiteatru, dinspre coline către ocean. Charles știa prea bine că, pentru el, viața abia începe, cu totul diferită față de cea de pînă acum.

CAPITOLUL VII

1

Condusă de, Kyenzi Takasi, celula executa un zbor de patrulare deaspura strîmtorii Makasar. La dreapta, învăluită de pîcle, se zărea coasta Kalimantanului, năpădită de junglă și, recent, ocupată de trupele de desant ale aliaților. Ce-i drept, nu toate unitățile și subunitățile garnizoanei japoneze de pe insulă depuseseră armele. Companii și plutoane izolate se mai ascundeau încă prin junglă, așteptînd vremuri mai bune. Însă Kyenzi știa, de pe acum, că vremuri mai bune nu vor mai fi: după scufundarea portavionului „Akagi", el și vreo cîțiva piloți rămași în viață fuseseră mutați cu serviciul în aviația ce dispunea de baze pe țărm. Nu se putea afirma că mutarea aceasta îl amărîse în exces pe Kyenzi, cu atît mai mult cu cît începuse să zboare pe avioane de vînătoare. Iar pilotul de vînătoare are mai multe șanse de supraviețuire: pe bolta cerului, el dă tonul.

Ajungînd pînă la limita fixată, Kyenzi viră pe cap invers. Hotărîse să se întoarcă acasă pe deasupra insulei. Nu întîlnise nimic interesant în strîmtoare, dar, într-un mic golf

barat din trei părți de niște stînci abrupte, observă, staționate la ancoră, cîteva distrugătoare americane de tip Fletcher. Întîlnirea fu neașteptată numai pentru aviatorii japonezi. Americanii, judecînd după toate pregătirile pe care le luaseră, urmăriseră mai de mult, cu ajutorul radarului, zborul celulei. Kyenzi nici nu apucă să reacționeze cînd se pomeni sub tirul lor. Fusese nevoit, pînă atunci, să participe la o sumedenie de raiduri aeriene, dar cu un foc atît de compact se întîlnea pentru întîia oară. Dîrele luminoase ale traiectoriilor se prelungeau înspre avioane ca niște bice roșii, de pe toate cele patru nave, iar cerul se acoperi numaidecît de foc și fum. Ceea ce nu era de mirare : fiecare distrugător poseda cîte optsprezece automate de antiaeriană, cu tragere rapidă, și cîte cinci tunuri unificate de 127 mm.

Kyenzi ieși din zona tirului printr-un viraj brusc, „peste umăr", luînd-o spre uscat, Apoi, privi împrejur. Golful abia se deslușea acoperit de mii de ghemotoace de fum se destrămau. Coechipierul îi rămăsese, în urmă cu aproape un kilometru, zburînd, la mică înălțime. După aparatul acestuia se tîra o dîră de fum.

— „Ken-23", ce s-a întîmplat ? i se adresă Kyenzi, prin radio.

Glasul vibrant al coechipierului se auzi ca de pe o altă planetă :

— A pornit să-mi bată motorul. Puternic. Temperatura uleiului — o sută șaizeci de grade. Mi se pare c-a luat foc. Ce să fac ?

— Ce se face în asemenea situații ? Dacă n-ai posibilitatea să zbori în continuare, sari !

Kyenzi văzu, la avionul partenerului său, prelingîndu-se limbi de foc de sub capota motorului. Cupola carlingii zbură în aer. Iar pilotul se prăvăli peste bord. Însă înălțimea era prea mică, pentru ca voalura parașutei să prindă aer.

„Sărmane Uyeharu ! N-ai să mai povestești nimănui prin ce iad am trecut amîndoi în zbor..."

La vreo sută de mile mai la nord de Balikpan, Kyenzi depistă un avion bimotor de transport Sy-47. Douglasul hoinărea agale, la mică înălțime, deasupra junglei. Echipajul, netemîndu-se de nimic într-o zonă ocupată de americani, nu observă apropiindu-se aparatul de vînătoare pilotat de Kyenzi. Transportorul, neavînd arme la bord, era o pradă prea ispititoare, ca s-o lase să-i scape. Și Kyenzi, îngînînd o scurtă

rugăciune, trecu la atac. „Ei, ia stai niţel, acum am să răzbun moartea lui Uyeharu !“

Rafale lungi de tun şi mitralieră loviră Douglasul. Japonezul văzu flăcările exploziilor jucînd pe fuselaj şi pe capotele motoarelor. Ţîşnind înainte, avionul de vînătoare execută un viraj, pentru repetarea atacului. Deşi găurit ca un ciur, Douglasul continua să zboare, planînd în coborîre, pînă la vîrfurile copacilor.

La cel de-al doilea atac, îşi primi şi Kyenzi pedeapsa. Constată că avea de-a face cu un Sy-47 modernizat — deasupra fuselajului era instalată o mitralieră de turelă, pentru acoperirea emisferei din coadă. Lăsînd Zeroul să se apropie la vreo sută de metri, trăgătorul trimise o rafală prelungită. Gloanţele perforante, găurind carterul din dural, sfîrtecară oglinda cilindrilor şi sfărîmară dinţii pinioanelor de transmisie.

Kyenzi îşi închise involuntar ochii, din cauza scrîşnetului şi huruitului. Motorul amuţi imediat.

— Trebuie să sar, rosti cu glas tare şi, amintindu-şi de trista soartă a coechipierului Uyeharu, îşi aruncă privirea asupra altimetrului. Două sute de metri — prea jos ! Profitînd de rezerva de viteză, îşi angajă aparatul în luare de înălţime. La vreo şapte sute de metri, întoarse avionul de vînătoare pe spate şi, declanşînd închizătorul centurilor de siguranţă, se prăvăli din carlingă. Deschizîndu-se, paraşuta îl zgudui destul de nepoliticos. Legănarea în văzduh se termină rapid. Privind în jos, Kyenzi zări Douglasul, pe care-l lovise, apropiindu-se de copaci.

— Aha, ai încasat-o, ticălosule ! triumfa mitraliorul Douglasului, suspendat în leagănul de sub plafonul fuselajului. Strigătul său de victorie răsună puternic în instalaţia de intercomunicaţie. Însă piloţilor nu le mai ardea de celebrări. Motoarele avariate se înecau din pricina bătăilor neregulate şi trăgeau din ce în ce mai slab. Erau nevoiţi să aterizeze. Dar unde ? Coroanele înalţilor copaci se perindau primejdios de aproape.

— Domnule comandant, virează niţel la stînga, îi şopti navigatorul, arătîndu-i un sector mlăştinos din junglă, acoperit de tufişuri şi arbuşti.

— Coboară flapsurile ! strigă pilotul spre tehnicul de bord.

Acesta, presîndu-şi rana de la mîna dreaptă, se aplecă asupra manetei de manevrare a flapsurilor şi-o puse la

punctul de coborîre. Însă declicul sonor, care însoţeşte ieşirea trapelor de aterizare, nu se auzi. Pesemne, proiectilul distrusese tija de comandă. Pilotul trase manşa spre sine, pentru a reduce viteza. Vîrfurile copacilor biciuiră partea de jos a fuselajului. Aparatul de „aşeză" şi, nemaiavînd timp pentru pierdere de viteză, se lovi cu o aripă de tulpina unui arbore gigantic. Uriaşul pădurii se cutremură, dar rămase neclintit. Avionul însă se rupse în cîteva bucăţi şi luă foc. Din fuselajul dezmembrat se revărsară trupurile pasagerilor, containere şi geamantane, întocmai ca nişte boabe de mazăre dintr-o păstaie uscată. Un fum negru şi dens se ridică deasupra pădurii.

2

Paraşuta îl lăsă pe Kyenzi peste un lăstăriş des, în apropiere de locul unde căzuse Douglasul. Totul se petrecuse destul de reuşit : scăpase doar cu cîteva zdrelituri. Eliberîndu-se din suspante, pilotul îşi scoase pistolul şi se ascunse. Însă de jur împrejur domnea numai liniştea. Doar din partea unde ardeau rămăşiţele avionului venea miros de fum şi răzbătea trosnetul crăcilor cuprinse de flăcări. În spate, la stînga şi la dreapta, maimuţele ţipau, înspăimîntate de incendiu.

Kyenzi, pe neaşteptate, fu apucat de dorinţa de-a se duce la locul catastrofei. Porni decis spre resturile Douglasului, sperînd să găsească alimente, dar, poate, şi ceva obiecte de valoare : că războiul n-avea să dăinuie un veac — şi îi vor prinde bine.

Fiecare metru de drum a trebuit să-l cucerească junglei cu multe dificultăţi, apelînd la un cuţit ascuţit. Gîngăniile şi ţînţarii îi intrau în ochi, în nas şi în gură, în'epîndu-l fără milă. Era scăldat de sudori, iar palmele i se umpluseră de băşici.

Brusc se întunecă · cerul se acoperea de nori negri. Un fulger orbitor scăpără în apropiere. Vîntul aduse miros împuţit de cauciuc şi trupuri arse. Ţinta era în preajmă. Şi Kyenzi se grăbi, ca, orientîndu-se după fum, să ajungă la locul unde căzuse Douglasul mai înainte de dezlănţuirea ploii torenţiale.

Răzbi astfel la cărarea pe care şi-o croise cu aripile avionul în cădere, cînd se revărsă asupra junglei un adevărat ocean — căci altminteri nu se putea numi ploai aceea toren-

ţială. În cîteva minute, apa îi ajunse în dreptul genunchilor, iar în depresiuni clocoteau gîrle întregi.

Ruperea de nori şi destrămarea lor se petrecu tot atît de repede, cum începuse potopul, iar Kyenzi îşi putu continua drumul. Acum nu şi-l mai croia cu cuţitul, ci se furişa, tiptil, de-a lungul potecii, strîngînd în mînă pistolul. Kyenzi nu excludea posibilitatea să mai fi rămas în viaţă vreunul din pasagerii avionului american.

Fuselajul Douglasului îi apăru drept în faţă. Kyenzi îşi ciuli urechile — o linişte mormîntală domnea pretutindeni. Se apropie atent, cercetînd totul din jur. Picioarele i se afundau, pînă aproape de genunchi, în noroiul subţire, amestecat cu apa ploii torenţiale. Pe jumătate înecaţi, morţii zăceau în cele mai bizare poziţii. Mai întîi, Kyenzi se convinse că nu mai rămăsese nici un supravieţuitor, care să-i trimită un glonţ în spate.

Lîngă sfărîmăturile ampenajului, printre geamantanele risipite, zăcea trupul unui om cu o servietă în mînă. Pilotul mai văzuse asemenea serviete şi ştia că în ele se transportau hîrtii de valoare sau bani.

„Ei, drăcia dracului, se gîndi el, poate că răposaţii ăştia au mai mulţi bani decît s-ar găsi în buzunarele mele. Şi totul poate putrezi, sau intra pe mîna maimuţelor. Cine-ar fi în stare să dea, aici, peste avionul doborît ? Probabil că astăzi mi se oferă unica şansă, în stare să-mi schimbe pentru totdeauna viaţa".

În primul rînd, se îndreptă spre servietă. Fostul proprietar zăcea pe spate. Era un bărbat la vreo treizeci şi cinci de ani, în uniforma infanteriei marine americane. Pe gulerul cămăşii decedatului erau emblemele serviciului financiar — un romb roşu într-o coroniţă daurită de lauri.

„Brown" citi Kyenzi numele de familie al răposatului pe-un petic de pînză cusut deasupra buzunarului din dreapta, de pe piept. Din colţul gurii trezorierului se prelingea o dîră de sînge, pe care ploaia n-o spălase. Servieta, o piesă elegantă, din piele de crocodil, era prinsă cu un lănţişor de oţel de brăţara metalică pe care defunctul o avea la mîna stîngă. Kyenzi trase din toate puterile de servietă, încercînd să rupă lănţişorul. Smucitura avu un rezulta neaşteptat : lănţişorul nu cedă, însă omul, pe care Kyenzi îl considerase mort, deschise, deodată, nişte ochii tulburi, lipsiţi de viaţă şi porni să geamă. Pilotul tresări fără voie.

— Aha, prietene, acuşi te izbăvesc de suferinţe inutile, bombăni Kyenzi. Trase un foc în tîmpla ofiţerului, iar cu cel de-al doilea sfărîmă lănţişorul. Şi nu mai încercă să caute cheiţa. Atît de mari îi erau nerăbdarea şi dorinţa de-a afla ce se găseşte în servietă, încît forţă broasca apelînd la cuţit. Deschise servieta, avînd inima cît un purice şi, cînd privi înăuntru, închise ochii orbit.

Realitatea depăşea visele sale cele mai îndrăzneţe : servieta era ticsită, pînă la refuz, cu teancuri de bancnote mari. Aici era numai valută acceptată în Indonezia : dolari, guldeni şi lire sterline. Atît de multă, încît i-ar fi ajuns pînă la sfîrşitul zilelor...

Dar asta, însă nu era totul, Kyenzi porni să scotocească grăbit prin buzunarele morţilor. Şi nu greşi.

Aşternînd o foaie de cort, zvîrli pe ea portofele, bani, documente. Nu se dădu în lături nici de la mărunţiş, nici de la inele de aur. De pe mîna unui cadavru, cu trese de colonel, trase o brăţară grea de aur, prevăzută cu un ceas. Şi-i păru nespus de rău că ceasul se defectase. În clipa cînd avusese loc şocul, acele se înţepeniseră în cadran, memorînd cu precizie de secundă momentul morţii proprietarului.

Kyenzi era atît de preocupat, încît nici nu băgă de seamă că soarele îi uscase pe el costumul de zbor şi în aer porniseră din nou să roiască nori de ţînţari. Însă asta îl deranja prea puţin : scotocea pretutindeni şi lua tot ce putea căra cu sine — două sticle de whisky, conserve de carne, pesmeţi. Reuşi chiar să dea şi peste un flacon cu o soluţie pentru alungarea insectelor. Şi, pe loc, îşi unse din belşug faţa şi mîinile. Zări apoi un costum civil, cenuşiu închis. Îl înşfăcă şi pe ăsta, deşi părea cam mare pentru el : la prima ocazie îi va prinde bine, ca să-şi ascundă profesia. Din armament luă doar un pistol-mitralieră, cu trei încărcătoare de rezervă, şi-un Colt 45, întocmai ca acela pe care-l avea Yasuziro.

Printre prelatele şi sfărîmăturile containerelor nimeri peste o raniţă soldăţească. Kienzi îşi îndesă în ea comorile şi şi-o aruncă pe umeri. Şi fu nevoit să renunţe la multe din lucrurile ce se aflau depuse pe foaia de cort. Pur şi simplu, nu era în stare să le care pe toate.

În preajma resturilor avionului pogorî liniştea. Numai ţînţarii ţiuiau şi muştele bîzîiau, atrase cine ştie de unde de mirosul de sînge.

3

Kyenzi auzise de grozăviile pădurilor tropicale din insulele Oceaniei. Fusese de multe ori nevoit să zboare peste junglele Noii Guinee și deasupra lăstărișurilor din insulele Bismarck. Însă, din aer, aceste aglomerări de miliarde de copaci și arbuști arătau minunat, acoperite de-o verdeață ca smaraldul și pline de flori viu colorate. De data asta, Kyenzi realiză de-a binelea ce înseamnă jungla : nu putea înainta nici măcar un pas fără toporul pe care avusese prevederea să-l ia cu sine. Ce-i drept, deocamdată îl consola avuția dobîndită, iar gîndul că pînă la țărm nu erau mai mult de zece mile îi sporea puterile. Drum pe care își propunea să-l parcurgă cam în vreo trei zile. Dar după puțin timp, deodată, se iscă întrebarea : cum avea să plece de pe o insulă aflată sub controlul americanilor ? Să-și cumpere o barcă, sau să angajeze vreun indigen, să-l treacă dincolo de strîmtoare ? Dacă acesta îl înhață, și-l deposedează de bogăția ce-i picase din cer ? Nu, așa ceva nu era posibil. Dar, la urma urmei, chiar trebuia să ajungă neapărat la ai săi ? Ce cîștiga, astfel ? Războiul era pierdut — lucrul devenise clar după căderea insulelor Mariane și înfrîngerea flotei japoneze din Marea Filipinelor. Și, chiar dacă Kyenzi avea să supraviețuiască următoarelor lupte, după aceea ce-l aștepta ? Lagărul prizonierilor de război. N-ar fi fost oare mai bine să se predea, păstrîndu-și în felul acesta și viața și bogăția ?

În cei trei ani de război, Kyenzi reușise să-și revizuiască ideile patriotarde. Cîteva scurte întrevederi cu răposatul socru-său îi deschiseseră ochii asupra tîlcului vieții. Kamakura, tatăl nevestii-sii, un afacerist norocos, ar fi realizat multe în viață, dacă asupra casei sale nu s-ar fi prăbușit o bombă incendiară americană, lansată de un B-29, în timpul celui de-al doilea raid al „superfortărețelor“ împotriva orașului Tokio.

Kamakura demolase cu ușurință concepția despre lume a lui Kyenzi Takasi, care, și-așa, era mai demult zdruncinată. Îi demonstrase că toate religiile și tradițiile, normele de morală, precum și spiritul oastei samurailor nu erau decît „un rahat uscat de cîine, otravă pentru proști.“ Totul era astfel rostuit, ca proștii să nu-i împiedice, ba, dimpotrivă, să-i ajute pe bancheri să se ocupe de singurul lucru pentru care merită să trăiești — să faci bani.

Iar astăzi, Kyenzi „făcuse“ banii aceștia. După cele mai modeste calcule, se afla în posesia a cel puțin șaizeci de mii

de dolari, cincsprezece mii de lire sterline și peste zece mii de guldeni olandezi. Ah, ce bine au să-i prindă banii ăștia după război! Adunînd conținutul raniței cu moștenirea rămasă de la socru-său, Kyenzi Takasi avea să fie cel mai respectat om din Tokyo, dacă nu și din întreaga Japonie.

Păcat că prietenul său Hattori, prețuit pentru merite deosebite, nu avea să mai trăiască pînă în ziua aceea. Samurai convins, Yasuziro încă nu-și pierduse fantasmagoriile și nici nu se știa dacă va accepta să suporte prăbușirea imperiului.

Prima noapte, Kyenzi și-a petrecut-o într-un copac. Din crăci tăiate, își înjghebase un soi de pat, între ramuri. Îl acoperise cu frunze și așternuse deasupra lor foaia de cort. Rezultase un culcuș suficient de confortabil, unde nimeni nu-l putea ajunge, în afara șerpilor, jaguarilor și termitelor, ale căror înțepături se asemuiau cu arsura cărbunilor de pe tăvița hibachi, folosită la încălzirea încăperilor.

Pilotul își scoase din prețioasa raniță conserve și pesmeți. Trăgînd o dușcă de whisky, porni să tușească. „Dracu' să-i mai înțeleagă pe yankei! De ce-or fi preferînd apa asta de foc, sakéului gingaș și catifelat?" După ce-și verifică arma, Kyenzi închise ochii.

Bogăția care se năpustise asupra sa, precum și împrejurările în care se afla acum, îi puneau o mulțime de probleme complicate. Și avea la ce gîndi. Dar astăzi era din cale afară de obosit. Și a fost suficient să închidă ochii, ca să se și cufunde într-un somn adînc.

Dimineața, după micul dejun, Kyenzi avu poftă să-și vadă și să-și numere banii cît mai exact. Răsturnă tot ce se găsea în raniță pe foaia de cort. Un morman uriaș de bancnote, cum nu mai văzuse vreodată, făcu să-i bată inima de bucurie. Și pilotul se apucă să-l sorteze pe căprării: dolari, lire sterline și guldeni. De la pasionanta îndeletnicire îl distrase o neliniște difuză, de neînțeles. Avea impresia că-l supraveghează cineva. Kyenzi își acoperi avuția c-un colț al foii de cort. Apoi, dintr-o mișcare plină de grijă, ținîndu-și răsuflarea, își luă pistolul-mitralieră. Privi atent în preajmă. Nimic suspect. Dar nu-l părăsi sentimentul că nu era singur. Mai mult de-atît, căpătă convingerea că cineva stătea ascuns în lăstăriș. Îndesîndu-și banii în raniță, Kyenzi se piti.

Orcine ar fi fost, indiferent de uniformă, japoneză sau de-a inamicului reprezenta un pericol. Trebuia evitată tovărășia semenilor, pînă ce avea să ajungă la țărm, unde să-și

dosească, aşteptînd vremuri mai bune, comoara. Iar dacă cineva afla ce cuprindea raniţa, viaţa lui nu mai făcea două parale, întocmai ca yenul japonez.

Aşteptă un timp destul de îndelungat. Deodată, frunzişul copacului de alături porni să foşnească. Kyenzi îşi ridică ochii şi întîlni privirea fixă, care nici nu clipea, a unei fiinţe acoperite cu păr roşcat.

Fără să mai stea o secundă pe gînduri, trase o rafală prelungă din pistolul-mitralieră. Crăcile rupte porniră să trosnească, frunzişul tăiat de gloanţe se scurse, iar la picioarele lui se prăbuşi o namilă greoaie — un bătrîn urangutan.

— Ei, drăcia dracului ! exclamă uşurat Kyenzi, sărind într-o parte. Şi, pentru a se asigura, mai trase o rafală în urangutan. Apoi se apropie de mascul. Mutra acestuia, asemenea celei omeneşti, încremenise, purtînd grimasa groazei de dinaintea morţii. Fără să vrea, pilotul îşi aminti de trezorierul cu servieta, de lîngă avionul Sy-47. Kyenzi împinse cadavrul cu piciorul. Întîlnirea cu urangutanul îl liniştise. Pesemne, în jungla aceasta, încă nu călcase picior de om.

4

Trecuseră trei zile. Istovit să tot străbată prin junglă, Kyenzi abia se mai ţinea pe picioare. Fiecare pas fusese nevoit să-l cucerească luptîndu-se cu tufişurile ghimpoase şi lianele agăţătoare. După ce parcurgea o sută de metri, se simţea sfîrşit de puteri şi cădea la pămînt, unde asupra-i se repezeau hoardele lipitorilor şi ţînţarilor. Adeseori, la picioarele sale se iţeau şerpi şi şopîrle uriaşe, de dimensiunea unui mic crocodil. Undeva, deasupra lui, la o înălţime de vreo treizeci de metri, soarele lumina coroanele arborilor. Acolo, sus, papagalii ţipau şi maimuţele se luau la harţă, iar aici, jos, domnea penumbra jilavă, atmosfera densă şi imobilă, saturată de miasme de putregai. Copacii, groşi de vreo doi sau trei metri, se înălţau într-o împletire haotică de rădăcini groase, ieşite deasupra pămîntului, înfăşurate de liane şi împresurate de tufişuri tîrîtoare, printre care răzbătea frunzişul ferigilor. Sub picioare fleşcăia şi chiftea terenul mlăştinos.

Mai trecu o zi şi asupra lui Kyenzi se năpustiră alte belele. Conservele se isprăviră şi se dezlănţui malaria. Acuma, parcă trăia într-o lume ireală, căzînd adeseori în nesimţire. Înaintarea spre ţărm era neînsemnată. La sfîrşitul celei de-a şasea sau a şaptea zile, pilotul dădu de-o mlaştină imensă.

Drumul se înfunda aici. Ca să dea ocol, nu mai avea puteri. Ce mai valora bogăția lui, în junglă? Nu-și putea cumpăra cu ea nici măcar o tabletă de chinină.

Se însera. Deasupra mlaștinei răsări luna plină. În tufișurile de lîngă mal începură să sclipească ochii crocodililor, ca niște rubine. Să mai rămînă acolo, era primejdios. Kyenzi se hotărî să se retragă în pădure, ca să înnopteze. Iar a doua zi, avea să-și construiască o plută, cu care să traverseze mlaștina de cealaltă parte. Însă nu apucă să facă decît vreo doi pași, că un trunchi lung, zăcînd în apă, lîngă mal, se însufleți brusc și se năpusti asupra lui. Mișcările uriașului crocodil, de aproape opt metri, fură fulgerătoare. Coada grea, mușchiuloasă, acoperită de cuirasele unor plăci cornoase, dădu o lovitură înfiorătoare peste picioarele omului sfîrșit de puteri. Kyenzi, pierzîndu-și cunoștința, se prăbuși la pămînt. Și, imediat, botul imens, cu dinți ascuțiți îl înșfăcă de-a curmezișul, și-l tîrî în apă...

În dosarul căpitan-locotenentului Kyenzi Takasi, care se păstra la statul major al celei de-a 26-a flotile aeriene, apăru o notiță: „Dispărut, fără urmă, neîntorcîndu-se dintr-o misiune de luptă.“

CAPITOLUL VIII

1

Pîrjolul celui de-al doilea război mondial cuprindea noi și noi zone ale globului pămîntesc. Acuma, din Rusia apucase să se extindă asupra Germaniei. „Marele aliat din apus“, care, cu puțin timp în urmă, amenințase să-i șteargă pe toți și totul de pe fața pămîntului, zăcea el însuși printre ruine și dărîmături. Iar în Extremul Orient, luptele atinseseră punctul lor culminant.

Zilele, posomorîte și alarmante, treceau chinuitor de greu. Memoria lui Yasuziro era străfulgerată de tablourile sinistre ale luptelor aeriene, de prăbușirea lui cu avionul Gekko, arzînd în flăcări.

Toate acestea se petrecuseră recent, înainte de debarcarea americanilor la Tinian. Yasuziro se întorcea de la o acțiune de vînătoare liberă, cînd Gekkoul său fu prins în clește de patru Lightninguri. Mai întîi, intenționase să scape prin teh-

nica obișnuită — intrarea în verticală pe direcția soarelui. Nu izbuti. Lightningurile își lărgiseră frontul și, profitînd de superioritatea lor în viteză, se apropiară.

Cînd privi în jurul său, Yasuziro văzu că Lightningul ce-l ataca purta un număr cunoscut al aparatului pe care fusese cît pe ce să-l trimtiă în apele oceanului, în apropiere de aeroportul „Aslito". Acuma, rolurile se schimbaseră. Iar americanul se va strădui să se răzbune.

Yasuziro viră energic la stînga. Acolo îl aștepta însă un al doilea Lightning. Gloanțele îi ciuruiră învelișul planului. Schimbă direcția, dar și din dreapta era pîndit. În punctul de sus al lupingului, cînd viteza scăzuse, Lightningul binecunoscut îi înfipse cîteva proiectile în fuselaj. Gekkoul parcă se împiedică și apoi se înclină pe aripa stîngă, nemairăspunzînd la acționarea direcției.

Acum, Yasuziro nu mai avea de ales. Trebuia să sară cu parașuta. Deschise cupola și-și desfăcu centurile de siguranță. Forța centrifugă îi presă trupul în bordul carlingii. Printr-un efort cumplit, se desprinse de scaun, își sprijini genunchiul de bordul carlingii și, cu celălalt picior, își făcu vînt din toate puterile. Torentul elastic și turbionar îl înhăță. Yasuziro trase de mînerul de declanșare a parașutei și simți smucitura puternică a voalurei în deschidere. Scăpase cu viață! Solul venea agale în întîmpinarea lui. Dar Yasuziro nu uitase o clipă de Lightninguri. Ce-i costa să tragă în el cîteva rafale? Doar se afla suspendat de parașută, neajutorat și lipsit de apărare.

Însă Lightningurile își continuau urmărirea precipitată a Gekkoului.

„Dar n-au văzut c-a luat foc și-acuma cade? De ce-l mai atacă?"

Yasuziro n-avea de unde ști că Paul Walker și Jim Clint țineau, cu orice preț, să fotografieze avionul doborît, pentru a li se omologa victoria...

După pierderea „Dragonului albastru", detașamentul „Crizantema albă" își încetă existența. Aviatorii rămași în viață au fost îmbarcați pe un submarin și expediați în Filipine.

Pesemne că pierderile, de nerecuperat, suferite de portavioane, reprezentau motivul pentru care Yasuziro Hattori, pilot de primă clasă, care zburase pe avioane de punte, fusese mutat din nou cu serviciul la o bază aeriană, unde nu se cerea deloc măiestria lui artistică în executarea decolărilor și aterizărilor.

În cadrul celei de-a 26-a flotile aeriene, unde fusese trimis să activeze, Yasuziro deveni comandant al unui detașament de avioane de vînătoare, utilizînd la zbor aparate din cele mai maderne — fabricate în 1944 — Nakasima-2.

Constructorii japonezi, izbutind să preia tot ce era mai bun de la Wright-Cyclone și Prat-Whitney, realizaseră, în sfîrșit, un motor cu nimic inferior, ca putere, celor americane. Yasuziro decolă cu un Nakazima-2, și pentru prima oară avu ocazia să vadă acul vitezometrului trecînd dincolo de cifra 600. Armamentul puternic al aparatului consta în patru tunuri de bord și șase mitraliere de mare calibru. Un număr de guri de foc atît de mare, care solicita o imensă cantitate de muniții, îngreuna considerabil structura și calitățile de manevrabilitate ale avionului. În schimb, o salvă a armamentului de bord era capabilă să nimicească ușor în aer o „superfortăreață" sau un Liberator, fără să mai pomenim Skyraiderele.

2

În jur de douăzeci octombrie 1944, asupra soartei detașamentului comandat de Hattori se năpustiră iarăși grele încercări, iar piloții au fost nevoiți să probeze noul aparat.

Aflînd de debarcarea infanteriei marine americane pe insula Leyte, din arhipelagul Filipinelor, comandantul flotei reunite trimise în direcția aceea toate forțele de care dispunea: prima și cea de a doua mare unitate de șoc și diversiune, precum și principalele forțe ale flotei japoneze — șase portavioane, două crucișătoare ușoare și zece distrugătoare.

S-ar fi crezut că spre Leyte înaintau niște forțe amenințătoare. Însă nu se puteau asemui, nici pe departe, cu cele care, în decembrie 1941, dăduseră lovitura asupra Pearl Harborului. Patru portavioane serveau de bază unor grupuri de aviație slăbite, cu efectiv incomplet, iar cele două cuirasate, care fuseseră transformate în portavioane, nu posedau nici un aparat de zbor. De fapt, reprezentau niște ținte-plutitoare, apte să execute doar o misuine de distragere a aviației americane.

Dacă în luptele aeriene Nakazima-2 nu era mai prejos de avioanele de vînătoare de pe portavioane, în schimb, împotriva vaselor americane se dovedea ineficient: proiectilele sale perforante ricoșau de borduri și de suprastructuri, ca niște boabe de mazăre zvîrlite asupra unui elefant. Bombar-

damentele executate cu Nakazima-2 dădeau, de asemenea, rezultatele slabe : bombele, fiind lansate sub acțiunea unui tir de antiaeriană foarte compact, nu toți piloții erau în stare să mențină capul spre țintă. După fiecare atac asupra navelor, detașamentul lui Yasuziro se rărea catastrofal. Tot atîtea pierderi suportau și celelalte detașamente din cea de-a 26-a flotilă aeriană. Iar rezultatele loviturilor erau mai mult decît modeste. Peste cîtva timp, navele japoneze s-au dus și ele la fund, pe urmele aviației de pe portavioane. Văzduhul era dominat de aviația flotei navale-militare a S.U.A.

În aceste zile, Yasuziro avu ocazia să se afle printre puținii martori ai apariției unei noi tactivi japoneze — atacurile kamikaze.

Odată, întorcîndu-se dintr-o misiune, contraamiralul Arima era ca turbat din pricina unui bombardament nereușit.

— Am să vă arăt eu, vouă, cum trebuiesc scufundate portavioanele ' le strigă piloților coechipieri, care și ei își largaseră bombele, pe lîngă țintă. Acroșați-mi niște bombe cu focoase instantanee ! ordonă Arima inginerului ce se apropiase.

În timp ce mecanicii pregăteau aparatul pentru misiune, contraamiralul se plimba tăcut de-a lungul locului de staționare a avioanelor cu țigara neaprinsă între dinți.

— N-am s-o arunc la întîmplare, declară, mîngîind bomba pe care o acroșaseră sub avionul său. Remarcînd nedumerirea din ochii subordonaților, le explică : Am s-o fac să explodeze laolaltă cu aparatul, direct pe puntea portavionului.

— Excelență, să nu întreprindeți așa ceva ! încercară apropiații să-l determine să-și schimbe părerea. Sînteți comandant și aveți obligația de-a ordona, nu să căutați moartea în lupte, întocmai ca un samurai de rînd. Trimiteți-ne, la această ciocnire intenționată, pe oricare dintre noi.

— Nu, le răspunse Arima, eu am să zbor. Dacă amiralilor nu le este hărăzit să moară în cinste, atunci considerați-mă un simplu ostaș. Arima își smulse de pe veston petlițele dungate și stelele de contraamiral, aruncîndu-le apoi la pămînt.

Se instală în carlingă și șezu îndelung, trebuindu-i mult timp pînă să pornească motorul. Iar subordonații, în răgazul acesta, înclinați într-o adîncă plecăciune, tăcînd, aduceau un prinos de respect omului care hotărîse să dea un exemplu în privința bărbăției samuraiului.

Despre rezultatele ciocnirii intenţionate s-a vorbit în fel şi chip: presa japoneză afirma că viaţa amiralului îi costase scump pe americani, în timp ce yankeii scriau că avionul „pilotului-sinucigaş" explodase alături de bord, fără să pricinuiască vreo pagubă importantă. Cu toate acestea, exemplul lui Arima a fost urmat de nenumăraţi fanatici. Propaganda japoneză îi ridica în slăvi pe aviatorii căzuţi în timpul executării ciocnirilor intenţionate, trecîndu-i în rîndul eroilor naţionali. Iar „piloţii-sinucigaşi" au început să fie numiţi kamikaze.

Şi, totuşi, la început, ciocnirile intenţionate asupra vaselor americane au avut un caracter întîmplător. Abia pe măsură ce aviaţia japoneză suferi din ce în ce mai mult din pricina lipsei acute de carburant, de avioane şi de piloţi, cînd acţiunile de luptă ale acesteia deveniră ineficiente, apăru şi tactica utilizării „piloţilor-sinucigaşi", sau tactica „scurgerii de sînge".

Lozinca lansată de propagandă: „Să oferim împăratului zece vieţi din zece!" găsi răsunet în sufletele piloţilor-samurai.

În perioada cînd armata şi flota Statelor Unite declanşaseră bătălia pentru Okinawa, industria aviatică a Japoniei (firma „Mitsubishi") îşi începu producţia de serie a avioanelor-proiectil Oka-11 („Floare de vişin"), destinate anume să fie pilotate de kamikaze.

3

Filipinele reprezentau doar un episod din biografia de luptător a lui Yasuziro Hattori. De altminteri, şi singur considera că-i mersese grozav de bine acolo. Reuşise să doboare, în lupte aeriene, opt aparate americane, şi să plaseze o bombă pe un crucişător, fără să fi primit măcar o zgîrietură. În schimb, cea de-a 26 flotilă aeriană, odată cu pieirea contraamiralului Arima, îşi încetă existenţa. Din efectivul ei, mai rămăsese în viaţă doar vreo duzină de piloţi, care peste puţin timp au fost dispersaţi pe la alte corpuri de armată şi mari unităţi.

La sfîrşitul lui februarie 1945, sosind pe insula Kyushu, Yasuziro Hattori fu numit comandant al detaşamentului „Vişina de munte", completat cu „piloţi-condamnaţi la moarte".

După ce-şi luă în primire detaşamentul şi făcu cunoştinţă cu efectivul de zbor şi dotarea tehnică, fu cuprins de-un

sentiment de adîncă dezamăgire. În pofida asigurărilor presei și ale emisiunilor de la radio, care creaseră „reclama kamikaze", detașamentul său era înzestrat, în completare, numai cu aparate vechi și uzate. Locul acestor ciurucuri ar fi fost de mult la lada de gunoi, dar intenționau să le forțeze a mai servi la un zbor. Parcul avioanelor se dovedi a fi foarte pestriț: de la aparate de vînătoare pînă la bombardiere cu rază medie de acțiune, într-o stare tehnică dezastruoasă, ruginite, dar, în schimb,mîzgălite cu tot soiul de dragoni. Purtau, parcă, întipărită pecetea fatală a unei unice utilizări, a condamnării și a pieirii grabnice. Efectivul de zbor alcătuia și el un grup la fel de pestriț. După ce și-a cunoscut subalternii, Yasuziro se convinse încă o dată, de falsitatea declarațiilor oficiale. În ciuda torentelor de osanale, care circulau la adresa piloților-kamikaze, imperiul îi repartiza în detașamentul „condamnaților la moarte" pe cei mai netalentați. Osatura detașamentului „Vișina de munte" era reprezentată de cursanții școlilor de aviație eliminați pentru nereușită la zbor. În mai mică măsură, în grup existau și unii piloți experimentați, însă excluși de la zbor din motive de boală și de răni dobîndite în „Marele război al Asiei de Est". Erau și voluntari, provenind din alte arme, care-și manifestaseră dorința de a-și da viața pentru împărat. Pregătirea de zbor a acestei categorii de oameni tineri era deosebit de precară. Din martie, la detașament începură să se prezinte piloți-kamikaze absolvenți ai școlilor speciale de zbor.

Majoritatea piloților era constituită din fanatici, cu tendințe șovine, care-și imaginau că, sacrificîndu-se, salvau „Imperiul de 2600 de ani" de la înfrîngere.

Însă, în afara oamenilor pe care Yasuziro îi înțelegea, mai erau și unii care nimeriseră în detașamentul „Vișina de munte" din motive inexplicabile și, bineînțeles, nu de bunăvoie. Această categorie era prea puțin atrasă de posibilitatea unei grabnice morți eroice pentru împărat. Și, de asemenea, n-o interesau nici onorurile acordate post-mortem, nici promisiunea fericirii veșnice într-o lume mai bună, nici pensiile, fixate cu două grade în plus față de cele normale, pe care aveau să le primească văduvele lor și copiii orfani.

Chipurile triste ale acestor kamikaze mărturiseau dorința sfîntă de a-și smulge eșarfele albe, de „condamnați la moarte", și de a se ascunde, pînă la terminarea războiului, într-un sătuc îndepărtat de munte. Pesemne, îi rețineau de la această intenție amenințarea cu împușcarea imediată, pentru

dezertare, precum şi represaliile pe care aveau să le suporte familiile lor. Samuraiul Yasuziro Hattori nu putea nutri faţă de asemenea oameni decît un sentiment de dispreţ. Şi se decise să scape de ei, în primul rînd. În carneţelul său, trecu cîteva puncte negre în dreptul numelor acestora : cînd se va da comanda de plecare în misiune, vor fi cei dintîi care se vor sui în carlingile avioanelor încărcate cu explozivi. Îi ajuta, astfel, să moară de o moarte demnă, în folosul imperiului!

Dar pe Yasuziro îl uimi, cel mai mult, nivelul extrem de rudimentar al pregătirii pentru zbor demonstrat de noii săi subordonaţi. Cei mai mulţi dintre piloţi fuseseră instruiţi doar pentru a fi în stare să decoleze şi să aibă o oarecare îndemînare la pilotarea în aer. În schimb, habar nu aveau cum se execută o aterizare. Probabil, instructorii consideraseră că nu vor mai avea nevoie de ea. O misiune kamikaze consta din : a decola, a ajunge în zona indicată, a descoperi ţinta, a îndrepta botul aparatului asupra ei şi a coborî în picaj. Dar cel mai nenorocit lucru era că mult lăudaţii „eroi-condamnaţi la moarte“, „floarea naţiunii japoneze“, nu erau în stare să deosebească navele lor de cele americane. Şi Yasuziro fu nevoit să-i scoată, personal, pe neajutoraţii săi discipoli în zona ţintelor şi să aprecieze rezultatele acţiunilor asupra navelor inamice.

La sfîrşitul lui martie, detaşamentul „Vişina de munte“ începu să participe la acţiunile de luptă împotriva unei mari unităţi de portavioane americane, care ataca aerodromurile şi porturile japoneze aflate chiar în zona metropolei. În perioada luptei pentru Okinawa, se încinseseră bătălii deosebit de fierbinţi.

În seara zilei de 7 aprilie 1945, „Vişina de munte“ primi ordin să execute o lovitură masată asupra unităţilor flotei reunite americane, ce naviga spre Okinawa, pentru a debarca trupe de desant.

Navele se aflau încă la mare distanţă. Însă piloţii-kamikaze aveau prioritate faţă de toate celelalte avioane, întrucît nu consumau carburant la înapoiere.

Lovitura se execută la 8 aprilie, la revărsatul zorilor, cu prilejul sărbătoririi zilei de naştere a lui Buddha. Şi, în timpul acela, cînd călugării din temple abia începuseră să toarne din ceştile de porţelan ceaiul peste statuile lui Buddha, Yasuziro ordonă piloţilor-kamikaze să se alinieze în formaţie, la locul de staţionare, în faţa avioanelor.

Cei mai mulţi dintre piloţi arătau traşi la faţă. Aproape tuturor le sclipau în ochi pîlpîielile beţiei. Ultima lor noapte o petrecuseră fără somn. Conform tradiţiei, asistaseră la propria înmormîntare, bînd saké şi luîndu-şi rămas bun de la cei apropiaţi. Unii din ei nu erau capabili să-şi dea seama de întreg tragismul momentului.

Yasuziro nu avusese niciodată prilejul să vadă, laolaltă, înainte de plecarea în misiune, atîtea chipuri triste şi condamnate, avînd în ochii lor tulburi o privire lipsită de orice urmă de inteligenţă. Destupînd o sticlă mare, Yasuziro dădu ocol întregii formaţii, turnînd fiecăruia o ultimă ceaşcă de saké.

Pentru a ridica moralul celor ce se duceau la moarte, se hotărî să le ţină o scurtă cuvîntare. Oprindu-se la jumătatea formaţiei, îi învălui pe toţi cu o privire plină de mîndrie şi de încuviinţare.

— Ce poate fi mai minunat decît un vişin îmbrăcat în găteala albă a primăverii? porni Yasuziro să vorbească, pe un ton înălţător şi solemn. Iată, la fel de minunaţi sînteţi şi voi, tineri eroi ai detaşamentului „Vişina de munte". Dar înflorirea vişinului nu-i veşnică! Cînd le vine vremea, petalele albe se scutură, lăsînd în urma lor plodul fructelor. Va să zică, nu-n zadar se scutură şi se risipesc petalele! Şi vouă v-a sosit ceasul, hotărîtor. Şi noi, asemenea petalelor albe de vişin, vom cădeă asupra duşmanilor noştri, aducînd minunatele fructe ale victoriei. Ne vom avînta astăzi împotriva navelor temutei flote americane, întocmai ca un „Vînt al zeilor", şi vom revărsa asupra lor mînia şi răzbunarea noastră. Să ne lepădăm de cele pămîntene şi să trecem în lumea unde domneşte veşnica primăvară şi dreptatea fără de veac! Fie ca duhul celor ce urcă spre ceruri să depună mărturie despre lupta şi moartea noastră plină de bărbăţie pe punţile vaselor inamice. Banzai, kamikaze! Cu noi e zeul Hatiman! În mîna lui Yasuziro sclipi sabia scoasă din teacă. Umflîndu-şi pieptul, strigă din răputeri: La avioane!

Formaţia se împrăştie într-o clipită. Piloţii îşi ocupară carlingile împestriţatelor avioane, mînjite cu tot felul de zugrăveli.

Yasuziro îşi conducea personal detaşamentul la ţintă. Numai rezervoanele avionului său erau pline ochi. Trebuia să se înapoieze şi să raporteze rezultatele atacului. Celelalte aparate erau alimentate astfel încît carburantul să ajungă doar pînă la ţintă. Pentru piloţii lor, nu exista cale de întoarcere.

În ziua aceasta, văzduhul de deasupra mării, dintre insulele japoneze şi Okinawa, era nemaipomenit de animat. De pe diferite aerodromuri, decolaseră zeci de avioane japoneze. Toate se îndreptau în aceeaşi direcţie — spre Okinawa, şi, bineînţeles, toate rămîneau acolo. În orice caz, Yasuziro nu întîlni nici un echipaj întorcîndu-se.

El încă nu ştia că de vreo două zile se declanşase operaţia „Kikusuy", care consta în executarea unei lovituri masate a unităţilor kamikaze împotriva flotei americane.

După două ore de zbor, prin pîclele albastre se zări insula Okinawa. De-a lungul coastei de vest fumegau coşurile a sute de transportoare şi nave de luptă, care realizau invazia forţelor de uscat al S.U.A.

Dar peste puţin timp, Yasuziro nu mai avu posibilitatea să privească panorama grandioasei bătălii. Pe cer apărură nu mai puţin de o sută de avioane de vînătoare americane, iar, în apropierea navelor, la mică distanţă, se ridică un zid negru de explozii. Chiar şi Yasuziro, care văzuse multe în viaţă, nu se mai simţea în apele lui la auzul bubuitului prelung şi infernal. Avioanele kamikaze, pline cu explozivi, săreau în aer unul după altul. Întrucît nu era cine să intre în luptă cu avioanele de vînătoare americane, japonezilor nu le rămăsese altceva de făcut decît să meargă de-a dreptul în întîmpinarea pieirii lor.

Manevrînd avionul dintr-un viraj în altul, sustrăgîndu-se şi evitînd dîrele luminoase ale tirului mitralierelor, Yasuziro reuşi, totuşi, să observe nişte echipaje izolate de kamikaze, trecînd prin cercul de acoperire al avioanelor de vînătoare şi al sectoarelor de tragere în mai multe straturi a artileriei antiaeriene, şi năpustindu-se în picaj asupra ţintelor alese. Patru explozii uriaşe izbucniră pe punţile navelor. Yasuziro viră şi luă cap spre metropolă.

4

Telefonul se auzi sunînd. Yasuziro ridică receptorul.

— Domnule căpitan de rangul trei, raportează ofiţerul de serviciu. Un oarecare invalid, pe nume Morimoto, vrea să vă vadă.

— Morimoto-san ?... Imposibil !... Condu-l la mine.

Ascunzîndu-şi documentele în seif, se grăbi să-l întîmpine. La capătul coridorului văzu un om în cîrje, care păşea anevoios, însoţit de ofiţerul de serviciu.

Fără voie, Yasuziro se opri locului. Acesta să fie Morimoto? Da, el era, mai bine zis, era ceea ce mai rămăsese din Samuraiul de Fier, care își pierduse laba, un picior și palma mîinii drepte. Pe Yasuziro îl cuprinse un val de compătimire. Se gîndise de multe ori la moarte și era gata s-o accepte. Dar, nici un asemenea destin su-și putuse imagina că-i posibil.

— Bună ziua, dragul meu învățător! Cerul mi-a dăruit bucuria să te văd din nou.

— Sînt în trecere, n-am să stau decît un minut...

— Vai de mine, syensei! Nu te las să pleci atît de repede! Yasuziro îl ajută pe Morimoto să se așeze pe o rogojină și-i oferi niște perini.

— Ce-i, Yasuziro-san, nu te așteptai să mă vezi în halul ăsta? Dar n-am nevoie să fiu compătimit. Pur și simplu, am primit ce-am meritat. Totul e normal. Cîți oameni n-au ajuns invalizi din pricina mea? Nu știi? Nici eu. Acum mi-a venit și mie rîndul... Cînd unui tigru i se retează coada și labele, atunci fiara încetează să mai fie tigru. O asemenea metamorfoză s-a petrecut și cu mine... Bineînțeles, în orice clipă îmi pot spinteca pîntecele, ca să nu-mi mai tîrăsc jalnica existență. Dar nu mă grăbesc. Nenorocirea m-a făcut filozof. Aș vrea să trăiesc, pînă în ziua aceea, cînd se va curma această groaznică tragedie care se cheamă război. Ce-i drept, sînt și curios să văd cum se va termina nebunia pe care am început-o la Pearl Harbor...

În ușă se auzi un ciocănit respectuos.

— Intră! răspunse Yasuziro.

În cameră pătrunse locotenentul Itihara și, privind la Morimoto, se înclină.

Yasuziro le făcu cunoștință:

— Morimoto-san, permiteți-mi să vi-l prezint pe locțiitorul meu, locotenentul Itahara Hisasi.

Locotenentul luă poziția de drepți și se înclină din nou.

— Sper că locotenentul nu se va simți jignit, dacă un căpitan în retragere de rangul doi nu-i în stare să-și desprindă fundul scorojit de pe tatami!

Locotenentul; zîmbi politicos, tăcu.

— Domnule comandant de detașament, v-am adus actele și scrisorile piloților-kamikaze, care au zburat în misiune.

— Bine, lasă-mi-le pe birou. Mă descurc eu cu ele.

Itihara Hisasi salută şi ieşi, închizînd grijuliu uşa după sine.

— O gură de saké, învăţătorule ?

Morimoto dădu din cap încuviinţînd şi Yasuziro dispăru după o draperie. Un plic nelipit, fără adresă, care zăcea deasupra celorlalte scrisori, atrase atenţia lui Morimoto.

— Yasuziro-san, îmi îngădui să mă uit şi eu la ce-a scris mamei sale eroul dumitale, mai înainte de-a pleca în ultimul zbor ?

— Poftim, poftim, syensei !

Morimoto scoase din plic o scrisoare neterminată — o filă de hîrtie acoperită pe jumătate cu nişte ideograme aşternute în grabă.

— Nu, ostaşul nu i-a scris maică-si, ci cuiva de vîrsta lui, un băieţandru, probabil tot un pilot, care l-a jignit cîndva. „Îmi voi îndeplini misiunea şi voi ajunge la templul Yasukuni înaintea ta. Am să fiu gradat mai devreme decît tine şi-am să am grijă ca tu să rămîi tot elev". Îşi închipuia că se duce la o plimbare duminicală... Copil mare şi prost... Ascultă, Yasuziro-san, chiar crezi, într-adevăr, că trimiţîndu-i la moarte pe mucoşii ăştia, ai să salvezi imperiul de la dezastru ?

— Sînt soldat, syensei, şi execut ordinele comandanţilor.

— Tora, dragul meu, dar asta nu mai este război ! Oare mai ai nevoie, într-o asemenea situaţie, de cele ce te-am învăţat ? Doar transformaţi un om viu într-un pilot automat, pentru dirijarea unei bombe sau a unei torpile ! Aici există ceva dezgustător, cinic, josnic. În războaie, totdeauna au trebuit să piară soldaţi, dar nu în chipul acesta... iar voi v-aţi apucat să încununaţi cu aureola gloriei fenomenul ăsta îngrozitor, generat de incapacitatea noastră tehnică. În imperiu, oamenii n-au fost niciodată preţuiţi, Banzai ! Îneacă toţi piloţii, laolaltă cu crucişătoarele şi portavioanele !

Yasuziro îşi aprinse o ţigară şi nu se putu abţine :

— Învăţătorule, te rog, nu trebuie... Sîntem obligaţi să credem cu fermitate în misiunea noastră. Altminteri, de ce am fi executat toate acestea ? Ce rost ar mai avea sacrificiile ?

Morimoto nu-l lăsă să-şi termine ideea :

— Nu, Yasuziro-san, în privinţa lucrurilor ăstora, trebuie vorbit. Trebuie să vorbim şi să gîndim ! De cînd mi-au

retezat laba piciorului, am avut mai mult timp să cuget, şi-am impresia că mi s-a mai deşteptat mintea. Trebuie să isprăvim cît mai rapid cu-această sinucidere naţională. Şi noi, soldaţii, să-i punem capăt. Domnii din Kaigunsyo n-au să se sinucidă. Ei sînt gata să lupte pînă la ultimul samurai, deoarece samuraiul are un cap de lemn, se duce oriunde l-ar trimite, fără să-i pese, ca un bou, la tăiere. Iartă-mă, dragul meu prieten, pentru amarul adevăr pe care ţi l-am spus. Morimoto se uită la cronometrul ce-i rămăsese din vremuri mai bune. A-cuma, trebuie să plec. Pînă mă tîrîi, cu cîrjele mele, la gară, începe îmbarcarea.

— Scumpul meu învăţător, te rog, mai rămîi la mine măcar o zi.

— Nu, Tora dragă! Nu mai pot sta aici, să văd piloţi şi avioane... Mă obligă să resimt şi mai acut mutilarea.

— Atunci, syenseĭ, mai aşteaptă un minut! Chem o maşină şi-am să te conduc la gară.

— Mulţumesc. Nu-ţi refuz amabila propunere.

Se despărţiră lîngă vagonul trenuleţului electric. Cînd îşi luară rămas bun, Morimoto îi dărui lui Yasuziro o statuetă de aur, reprezentînd un zeu borţoşel.

— Ia-l, Tora, e talismanul meu, să-l ai ca amintire. Să-ţi păzească sănătatea şi viaţa. În nici un zbor nu m-am despărţit de el, exceptîndu-l pe cel din urmă.

— Îţi mulţumesc, syensei, întotdeauna ai fost bun cu mine.

— La revedere. După război, am să vin bucuros să te întîlnesc rămas în viaţă. Pentru mine, războiul s-a terminat. Dacă vei mai vrea să-mi vezi osul ciuntit, poftim la Nagasaki. Iată cartea mea de vizită...

Nu s-au mai reîntîlnit.

Bietul Morimoto nu avea de unde şti că pe poligonul „Alamogordo" se şi detonase un dispozitiv nuclear, aidoma celui care, după puţin timp, avea să cadă peste Nagasaki.

5

Chiar şi Yasuziro se mira cum de fusese în stare să-şi facă rost de două zile libere, ca să plece acasă. Lucrurile se petrecuseră atît de neaşteptat, încît nici nu avusese timp să-şi anunţe familia de sosirea sa. De la gară, merse pe jos. Hiroshima, deocamdată, se afla în spatele frontului, însă ur-

mările războiului se resimțeau pretutindeni. Cele mai multe dintre magazine și prăvălii stăteau închise. Prin ferestrele cu obloanele netrase se puteau vedea rafturile pustii. Proprietarii magazinelor ori luptau pe front, ori executau prestații de muncă obligatorie. Iar mulți dintre ei își și luaseră rămas bun de la această lume. Dar și în magazinele ce mai țineau deschis, viața abia pîlpîia. Cumpărătorii luau, în silă, mărfurile și leacurile aduse din China. Frig, murdărie, lipsa oricărui confort. Aproape jumătate din locuitori fugise prin sate, unde viața era ceva mai îndestulată și mai tihnită.

În cinstea sosirii lui Yasuziro, părintele său organiză o mică petrecere. La care a fost invitat numai prietenul apropiat al gazdei, Kyosi Morisawa. Petrecerea nu mai avea nimic comun cu mesele acelea vesele ce se organizau, pe vremuri, în casa Hattori. De altminteri, era și firesc — puține case japoneze fuseseră ferite de amărăciunea unor pierderi de neînlocuit. Fratele mijlociu al lui Yasuziro — Tadasi Hattori — dispăruse fără urmă în luptele pentru Iwo Jima ; fiul adoptiv al lui Kyosi Morisawa pierise pe transportorul „Ikuta-Maru", scufundat lîngă insula Kwajalein. Discuția bărbaților, chiar și după ce trecuseră la saké, acuma devenit deficitar, se purta numai în jurul unei singure teme — războiul.

Yasuziro, cu cît era mai atent la spusele părintelui său și ale lui socru-său, cu atît avea mai mari motive de mirare : „Ce s-a petrecut cu ei, în cei doi ani, cît am lipsit de-acasă ? Să fie oare bătrînii atît de deprimați, din pricina faptului că și-au pierdut copiii și-a insucceselor temporare, de pe front, ale imperiului ? !"

Cînd fusese acasă, rîndul trecut, bătrînii păreau mult mai predispuși la declarații patriotice și belicoase.

O întrebare, pe care o pusese taică-său, îl aruncă pe Yasuziro în brațele neliniștii. El nu admitea, nici măcar cu gîndul, ca un colonel în retragere al armatei imperiale să rostească asemenea cuvinte, pătrunse de pesimism și de neînțelegere a marilor țeluri și probleme ce se aflau în fața imperiului.

— Băiatul meu, cînd o să terminați odată cu luptele astea ? Cînd aveți de gînd să vă reîntoarceți sub acoperișul casei părintești ? Eu și cu maică-ta am obosit să tot așteptăm. Așteptarea și teama pentru viața copiilor noștri ne-au îmbătrînit.

— Sint soldat, tată, iar dumneata cunoşti ce-nseamnă asta...

— Măcar de s-ar isprăvi mai repede acest război blestemat, pînă nu ne pier toţi feciorii în lupte, oftă bătrînul Morisawa.

Yasuziro se decise să-l liniştească pe socru-său :

— Stimate Kyosi-san ! Înţeleg durerea dumitale pentru pierderea fiului. Însă el a murit ca un erou, pentru înflorirea imperiului.

— Şi ce bucurii am avut, de pe urma acestei înfloriri ? întrebă şoptit Kyosi Morisawa. Iar voi ce-aţi primit — cuceritori ai insulelor şi-ai mărilor ? Ce-am primit noi — părinţii băieţilor noştri, care şi-au dat viaţa pentru cucerirea cauciucului şi-a ţiţeiului indonezian, a cositorului malaezian, a aurului birmanez şi-a tuturor celorlalte bogăţii ? Cine s-a ales cu milioanele ? Nu ştii ? Păi să ţi le spun eu, care-s aceste înfloritoare monopoluri : „Mitsui", „Mitsubishi", „Sumito", „Yasuda". Şi-aş mai spune cîteva, dar mi-e teamă c-ai să te plictiseşti, ascultîndu-le numele.

Lui Yasuziro nu-i venea să creadă că toate cele de mai sus le rostise Kyosi Morisawa, fost funcţionar activ, aflat cîndva în fruntea organizaţiei locale monarho-fasciste „Asociaţia pentru apărarea tronului". Dacă oricare dintre vecini ar fi tras cu urechea, se şi puteau pomeni cu jandarmii în vizită. Iar ăştia nu ştiu multe. Trebuia să pună capăt, cît mai urgent, acestei discuţii periculoase din pricina căreia mai erau doi paşi pînă la gratiile puşcăriei.

— Kyosi-san, s-ar zice că dumneata şi prietenul meu Morimoto v-aţi dat cu comuniştii.

Însă socru-său nu acceptă să transforme discuţia în glumă.

— Nu, dragul meu Yasuziro, nici pe departe nu pot fi comunist. Eu sînt un comerciant ruinat, un negustor de mătăsuri. Iar acum văd limpede că motivul ruinării mele este războiul.

— Tată,din adîncul sufletului te rog să mă ierţi, se adresă Yasuziro lui socru-său, dar, parcă, nu de mult, gîndeai altfel. De ce trebuie s-ascult astăzi asemenea vorbe, incompatibile cu onoarea uniformei mele de ofiţer al flotei imperiale ?

Bătrînul Morisawa tăcu niţel, adunîndu-şi gîndurile, după care porni să vorbească mai decis, mai înverşunat :

— Întrebarea ta e firească, Yasuziro-san, și-am să-ți răspund, dar fii pregătit să-mi asculți părerile sincere și, dinainte te rog să mă ierți, deoarece nu cred c-au să-ți facă plăcere. Morisawa tuși, de parcă s-ar fi pregătit să ia cuvîntul undeva, la o adunare a asociației. M-am trezit din buimăceala în care am zăcut atîția ani, însă, vai, n-am curajul să mă revolt, cu glas tare, împotriva despotismului conducătorilor noștri. Sînt prea bătrîn să stau la închisoare. Mie și lui taică-tău nu ne-a mai rămas decît tăcerea. Nu mai sîntem atît de tineri și viteji, încît să ne sacrificăm tot ce mai avem, mărturisindu-ne gîndurile în gura mare. Și-ar fi păcat, dacă nici copiii noștri nu-și vor da seama că unica și cea mai reală acțiune împotriva stăpînirii va fi doar apatia și indiferența. Ne doare sufletul, pînă la lacrimi, că feciorii noștri, în loc să boicoteze regimul monarho-fascist, care și-a trăit traiul, își dau viața pentru salvarea lui.

Pilotul privi la părintele său. Acesta, închizîndu-și pe jumătate ochii, pe care niște ochelari cu lentile groase îi despărțeau de lume, dădea din cap, în semn de încuviințare a cuvintelor prietenului său. Cunoștea foarte bine toată bucătăria financiară, precum și sforile trase de cei ce se aflau la cîrma marii politici.

— Yasuziro, băiatul meu drag, soț al iubitei mele fiice Tiyeko! Nădăjduiesc c-ai să-mi înțelegi corect spusele. Tu ești un erou! Un adevărat samurai, care nu se va lăsa oprit de nici un obstacol! Așa ai fost educat... Dar, jerfindu-te, te-ai gîndit vreodată la ce se va întîmpla cu cei care te iubesc și pe care-i lași aici, pe pămînt? Cum vor îndura ei suferința de-a fi singuri pe lume?

— Au să primească o pensie bună, cu două grade mai mare, ca pentru un căpitan de rangul întîi. Apoi, vor fi ajutați de părinți. Sper că nici tata și nici dumneata n-o să-i lăsați să sufere.

— Eu, de-acuma, sînt bătrîn și bolnav. Prea puțină nădejde să te bizui pe mine. Dar și părinții ai să ți-i ucizi dacă vei pieri. Nu-ți vor supraviețui prea mult... Înștiințarea de-atunci, referitoare la dispariția ta, în apele Mării Timor, le-a răpit pe puțin zece ani din viață...

După aceea, au băut în tăcere. Însă amețeala nu le-a putut înăbuși gîndurile neliniștitoare. Și Yasuziro a încercat să scape de ele refugiindu-se în odaia lui Tiyeko. Dar nici mîngîierile ei nu-l ogoiră.

CAPITOLUL IX

1

În prima zi a operaţiunii „Kikusui“ împotriva navelor americane, se prăbuşiră 355 de avioane-kamikaze. „Vîntul zeilor“ se transformase într-un adevărat taifun, însă nici gînd ca toate echipajele să-şi atingă ţinta. O parte din ele fu interceptată şi distrusă la mare distanţă, pînă să se apropie de vase. O altă parte pieri, nimerind peste zidul compact al tirului de antiaeriană. Iar unii „condamnaţi la moarte“ nu-şi atinseră ţinta, căzînd în ocean, din cauza uzurii la limită a materialului de zbor.

Existaseră şi din aceia care, în ultimul moment, din pricina spaimei, îşi pierduseră controlul şi se prăbuşiseră intrînd în vrie. Îşi mai spusese cuvîntul şi tehnica pilotării, extrem de precară — nu toţi piloţii-kamikaze au lovit, cu avioanele lor, centrale vital importante ale navelor; s-au izbit de bord sau de suprastructuri, fără să le provoace vreo avarie esenţială. Ca o consecinţă a tuturor acestora, pierderile americanilor fuseseră cu mult mai reduse decît se aştepta comandamentul japonez.

Doar cîţiva kamikaze, bine instruiţi şi mai norocoşi, evitară tragerile avioanelor de vînătoare şi tirul tunurilor de antiaeriană şi reuşiră să pricinuiască americanilor pierderi atît de importante, încît depăşeau chiar şi eficienţa a o sută de aparate convenţionale care ar fi acţionat conform metodelor obişnuite.

Astfel, un pilot mai în vîrstă, Tsai Tomi, ale cărui documente afumate fuseseră găsite la locul deflagraţiei, izbutise, în picaj, să-şi introducă avionul Zero în tambuchiul elevatorului prin prora portavionului „Enterprise“. Datorită exploziei bombei şi a avionului, fuseseră ucişi peste o sută de oameni din echipaj, iar portavionul a fost scos din formaţie pînă la sfîrşitul războiului.

Media vieţilor pierdute, conform statisticilor americane, era de 1 : 50, în favoarea piloţilor-kamikaze. Pentru a se păstra moralul marinarilor, comandamentul american trecea sub tăcere tactica japoneză a „piloţilor-condamnaţi la moarte“. Cenzura urmărea, cu stricteţe, să nu apară în presă ştiri despre kamikaze. Şi, cu toate acestea, zvonurile despre enigmaticii samurai, care încălecau voluntar bombele înaripate, apă-

reau pretutindeni şi-i băgau în sperieţi, îngrozindu-i, pe marinarii americani.

Statele Unite suferiră pierderi simţitoare în nave, dar rezultatul bătăliei pentru Okinawa a fost în favoarea lor. Atacurile „condamnaţilor la moarte“ au continuat pînă la 22 iunie, cînd s-a încheiat operaţia „Kikusui“. În total, în această perioadă, piloţii-kamikaze executaseră 1 500 de misiuni, scufundînd 26 de nave şi avariind grav 164.

Detaşamentul „Vişina de munte“ luase parte la operaţie numai la început: spre mijlocul lui aprilie, piloţii rămaseră fără avioane. Imperiul nu dusese niciodată lipsă de rezerve umane, însă materialul tehnic era evident insuficient. Pe aerodrom staţionau stinghere, ca nişte orfane, două aparate de instructaj extrem de uzate, iar din cauza lipsei de benzină exerciţiile de zbor se efectuau din an în paşte. Piloţii „Vişinei de munte“ trăiau la libera alegere. În aşteptarea ceasului cînd viaţa lor avea să fie necesară imperiului, tinerii îşi omorau plictiseala scrimînd, jucînd şah sau luptînd, iar în zilele de soldă invadau căsuţele gheişelor şi restaurantele de mîna a doua.

La începutul lunii mai, însă, pe aerodrom apăru primul avion-proiectil Oka-11, transportat în secret peste noapte.

Yasuziro îşi adună, dînd alarma, toată trupa, destul de puţin numeroasă, şi o alinie în formaţie de-a lungul pistei de decolare-aterizare. Un căpitan de rangul doi, care sosise împreună cu aparatul Oka-11, întovărăşit de un ofiţer de la contrainformaţii, le vorbi piloţilor despre noul avion şi despre tehnica utilizării lui în luptă. Apoi, cel de la contrainformaţii, desbumbîndu-şi tunica şi dîndu-şi jos chipiul — pentru a sublinia situa'ia sa independentă faţă de superiorul în grad — trase husa şi, înaintea piloţilor, apăru o avionetă de mici dimensiuni, aşezată pe nişte fragile roţi de transportor.

Era un monoplan monoloc, cu fuselaj scurt, de şase metri, şi cu nişte aripi şi mai scurte. Lucrul cel mai bizar, care izbi imediat privirile tuturor, era absenţa elicei. Acest prim (şi ultim) avion cu reacţie, pe care au avut prilejul să-l vadă piloţii-kamikaze, era dotat cu un motor propulsat de pulbere, dezvoltînd în primele 15 secunde de la decolare o viteză neobişnuit de mare pentru vremea aceea — aproape 900 km pe oră

Piloţii, ca hipnotizaţi, priveau „bomba-minune“.

Cu glas monoton, căpitanul de rangul doi repetă cuvintele învăţate pe dinafară şi de care se plictisise :

— Avionul Oka-11 nu poate decola independent. În sectorul acțiunilor de luptă, va fi transportat de un avion torpilor Mitsubishi. Apropiindu-se de escadra americană, pilotul se decuplează, își alege ținta, pune în funcțiune motorul de rachetă cu pulbere, și intră în picaj asupra țintei, sub un unghi de ordinul a 50 de grade. Cu o viteză colosală, străbate și prin acțiunea de interdicție a avioanelor de vînătoare prin tirul de baraj al antiaerienei.

După două zile de instructaj, căpitanul de rangul doi, împreună cu avioneta și însoțit de ofițerul de la contrainformații, plecă la un alt detașament. Iar efectivul „Vișinei de munte“, în așteptarea apariției în masă a aparatelor Oka-11, se întoarse la distracțiile sale de mai înainte.

Sosirea avioanelor-proiectil întîrzia. Și nici purtătoarele lor — avioanele torpiloare Mitsubishi nu se zăreau la orizont. Inactivitatea, ca o rugină, purcese să corodeze disciplina detașamentului. Știrile de pe cîmpurile de luptă referitoare la victoriile americanilor nu contribuiau, nici ele, la menținerea unui moral ridicat. Acum, cînd Yasuziro își făcea serviciul la Iwakuni, în apropiere de Hiroshima, avea posibilitatea să-și viziteze adesea familia. O dată pe săptămînă, iar uneori și de două ori, lăsîndu-l la unitate pe locțiitorul său Itihara Hisasi, se grăbea spre casă, unde-l așteptau părinții, soția și fetița lor. În cercul familiei, pentru un timp, uita de piloții-kamikaze pe care-i avea în detașament și care umblau pe jumătate beți, de ultima și fatala decolare ce se apropia.

CAPITOLUL X

1

Abia se desprinsese avionul de sol, și Hiroshi Hatanaka se lipi de luminator, prin care văzu un plan prelung cu două motoare. Elicele, învîrtindu-se vertiginos, formau cercuri transparente. Aparatul Mitsubishi zbura deasupra mării. Echipajul bombardierului își vedea de treburi, iar locotenentului Hiroshi Hatanaka nu-i acorda nimeni nici o atenție, de parcă ar fi fost un simplu pasager și nu un glorios kamikaze : pilotul avionului-proiectil suspendat în trapa de bombe. Totul arăta nespus de prozaic, în vreme ce samuraiul de opt-

sprezece ani trăia ultimele ceasuri din viaţa sa. „Să mori pentru interesele imperiului — e cea mai mare cinste!", repeta întruna comandantul lui, căpitan-locotenentul Minoru Sumidă. Azi, această cinste îi fusese acordată lui — locotenentului Hiroshi. Şi asta era tot. Se terminase cu scurtul răgaz, al trecerii lui pe acest pămînt. Datoria cerea să i se pună punct.

„Datorie...", „Onoare...", „Interesele imperiului..."

Aceste cuvinte, grele, ca nişte pietre de mormînt, îi frînaseră voinţa şi se ducea acum supus spre moarte, încălzit doar de credinţa în necesitatea dăruirii vieţii sale, ca jertfă pentru salvarea imperiului, şi de nădejdea unei nemuriri viitoare. Numele lui — Hiroshi Hatanaka — va străluci peste veacuri, în litere de aur, pe pereţii templului Yasukuni, alături de numele celorlalţi kamikaze, cei mai buni fii ai Japoniei...

Însă cei ce-l petreceau în ultimul zbor nu ştiau cît de trist era Hiroshi Hatanaka, pentru că părăsea viaţa atît de timpuriu şi cum i se chircea inima gîndindu-se la măicuţa care l-a născut! Azi îi scrisese cîteva cuvinte de rămas bun, pe o eşarfă albă, de mătase, cu sînge din sîngele lui...

Cvadrimotorul Mitsubishi lua greu înălţime. Peste vreun ceas, în cabină se făcu răcoare, însă Hiroshi nu băgă de seamă. Ce izbutise să vadă din viaţă? Despre ce anume şi-ar putea aminti cu drag sau cu întristare? Poate numai de anii petrecuţi în şcoală, sub grija părinţilor. Şi totul se destrămase, din clipa cînd îşi exprimase dorinţa de-a deveni pilot-kamikaze.

Hiroshi îşi aduse aminte de ziua în care coborîse de pe vedetă, la debarcaderul insulei Eta Jima, scăldată de apele Mării Interioare a Japoniei. Aici se afla prima şcoală de ofiţeri de marină militară din Japonia, fondată spre sfîrşitul anilor optzeci ai secolului trecut. Ilustra instituţie îl uimise pe Hiroshi Hatanaka prin bogatele ei tradiţii de luptă. Absolvenţii şcolii de la Eta Jima se bătuseră la Port-Arthur şi lîngă Tsushima, asiguraseră debarcarea trupelor expediţionare în Primorie, scufundaseră nave şi jonce chineze. În cel de-al doilea război mondial, nu existase nici o bătălie în mările Oceanelor Pacific şi Indian, la care să nu fi participat cursanţii de la Eta Jima. Şcoala era pătrunsă de spiritul legendarilor ei absolvenţi Syekio Misima şi Hiroshi Kuroki, creatorii „omului-torpilă", care-şi găsiseră o moarte încununată de glorie, într-o acţiune de luptă, în timp ce-şi încercau aparatul. În acele secţii ale şcolii, unde erau pregătiţi piloţii-kamikaze şi

comandanții kaiten, „oamenii-torpile", Syeko Misima și Hiroshi Kuroki erau o permanentă pildă de credință față de împărat.

Cînd Hiroshi Hatanaka trecuse pragul cazărmii din cărămidă, strașnic izolată de lumea exterioară, atunci, dintr-o dată, își dăduse seama că nu mai există cale de întoarcere. Despre consimțămîntul lui, de a muri pentru împărat, începură să-i vorbească întruna, chiar din prima zi a sosirii pe insula unde nu călca picior de femeie și unde chiar și pomii plantați cu ani în urmă aveau nume de genul masculin.

Hiroshi privea pierdut la pîcla albăstruie în care se topea orizontul, dar avea înaintea ochilor platoul de instrucție de la Eta Jima. Cursanții își îmbrăcaseră, pentru întîia oară, uniforma de marină. Vîrful ghetelor le fusese aliniat, după îndelungi stăruințe, de-a lungul unei linii albe, trasate cu vopsea pe asfalt.

— Drepți ! le comandase un subofițer crăcănat și cu o expresie de fiară.

În fața formației apăruse, atunci, viitorul lor idol și educator, căpitan-locotenentul Minoru Sumida.

— Voi, cei de-aici, nu mai aveți familie și nici trecut. Casa voastră — acum — este cazarma, familia voastră — compania, iar tatăl vostru — ăsta sînt eu... Din clipa în care ați îmbrăcat uniforma aceasta, sînteți obligați să vă lepădați povara amintirilor. Viața voastră, cea nouă, începe de azi și se va termina atunci cînd veți primi ordinul comandantului. Principala voastră sarcină — învățați să fiți ascultători, pentru a muri bucuroși în cinstea împăratului nostru.

Ultimele cuvinte ale cuvîntării rostite de Minoru Sumida fuseseră acoperite de țipătul sălbatic al unui cursant, prăbușit la picioarele colegilor. Acesta nu ascultase spusele căpitan-locotenentului Sumida și, gîndindu-se la altceva, nu avusese cum să-l obseve pe subofițerul furișat pe la spate. Iar fiara cu chip de om îi trăsese, din toate puterile, o lovitură în cap cu bastonul de cauciuc.

— Termină odată cu bocetele, puișorul mamii ! Subofițer, șterge-l de muci !

Acesta se și pregătea să-l croiască din nou cu bastonul de cauciuc, dar căpitan-locotenentul îi ordonă să se îndepărteze.

— Am să scot din voi niște adevărați ostași, curajoși și neînfricați. Iar cu durerea, o să vă obișnuiți. Într-atît o să fiți biciuiți, încît vi se va face pielea ca de bivol...

Nimeni nu se poate obișnui cu durerea. Cînd aceasta devine permanentă, omul, pur și simplu, se îndobitocește. Băieții porniră să se îndobitocească, de cînd începură exercițiile de „călire fizică", preconizate de metoda „Tayko Binta". Stăteau pe platou, față în față, aliniați pe două rînduri. La comanda de „Unu !", cei din primul rînd făceau un pas înainte, trăgeau o palmă peste obrazul colegului aflat în față și se retrăgeau. La comanda de „Doi !", erau și ei plesniți, de ceilalți, în același mod. „Unu !", „Doi !", „Unu !", „Doi !" Înaintea ochilor vedeau stele verzi și simțeau trezindu-se în ființa lor instincte bestiale. Iar tinerii, alături de care trăiau și dormeau, începeau să li se pară dușmanii cei mai înrăiți. „Unu !", „Doi !" Și, deodată, Hiroshi se pomeni peste cap cu o lovitură îngrozitoare de baston de cauciuc, care îl doborî din picioare. Subofițerul avusese impresia că nu bătea suficient de convingător.

Întreg procesul de formare a conștiinței piloților-kamikaze era străbătut de ideea ploconirii, pline de entuziasm, în fața morții pentru divinul mikado. Li se vîra în cap gîndul că soarta imperiului cel mai vechi din lume se afla în mîinile lor și că, numai lor, celor aleși, celor mai buni fii ai lui Yamato, le era încredințată cinstea de a-și da viața, pricinuind inamicului pierderi din cele mai grave.

După trei luni de îndobitocire principială, combinată cu „călirea fizică", moartea începuse să i se pară lui Hiroshi un soi de izbăvire, aptă să-l scape de muștruluiala cu bîta și de batjocură. Proverbul ostășesc : „Viața e mai grea decît muntele, iar moartea mai ușoară ca fulgul !" devenise o realitate.

Mai înainte de-a se fi încheiat programul de instrucție, cursanții începură să fie scoși la plimbări duminicale. Hiroshi rămăsese cu o impresie de neuitat despre ascensiunea pe muntele Furutukayama, unde viitorii kamikaze, cuprinși de un extaz religios, admiraseră cerul senin, în care, peste puțin timp, aveau să se strămute...

Hiroshi fu întrerupt din gîndurile sale de mîna mecanicului de bord, care-l atinse pe umăr :

— A sosit timpul să te instalezi în carlingă ! îi strigă la ureche.

Hiroshi simți cum i se face inima cît un purice. Însă, fără să-i tresară vreun mușchi al feței, se îndreptă spre trapa bombelor, pe urmele mecanicului, care îl ajută să intre în strîmta carlingă a aparatului Oka-11. Hiroshi închise etanș

cupola carlingii. Acum, vîjîitul elicelor cvadrimotorului Mitsubishi abia se mai auzea.

Pilotul kamikaze privi la cadranul ceasului — 8.30. Era ora cînd împăratul, pentru care zbura spre moarte, își începea rugăciunile zilei.

Cîndva, Hiroshi avusese ocazia să-l vadă pe mikado. Sosise la o ceremonie de înmînare a diplomelor de ofițer. Un om scund, de patruzeci și trei de ani, cu ochelari prevăzuți cu lentile groase, de mai multe dioptrii, timid și rezervat. Aspectul exterior nu-l făcea deloc să semene cu străbuna sa, Amaterasu, Zeița Soarelui. Cu toate acestea, entuziasmul ce-i cuprinsese pe elevii școlii, la văzul împăratului, fu exprimat de ei prin strigăte detunătoare de „Banzai !".

Era posibil ca sosirea împăratului (cînd diploma de ofițer îl scutise de bastonul de cauciuc) și sumarele cursuri ale programului de zbor să fi fost singurele pete de lumină din fondul întunecat al șederii lui la Eta Jima.

În cadrul detașamentului „Vișina de munte", Hiroshi făcuse doar patru zile de serviciu. Nici nu reușise să-și cheltuiască prima soldă de ofițer, cînd primise ordinul de plecare în misiune dir partea comandantului detașamentului, de toți prea mult stimatul nobil samurai Yasuziro Hattori. Detașamentul „Vișina de munte" participa din toate puterile la operația „Kikusui", și completarea efectivului, odată cu sosirea lui Hiroshi, se dovedise binevenită.

Banii, pe care încă nu apucase să-i cheltuiască, Hiroshi îi înfășurase în eșarfa albă, a „condamnaților la moarte", pătată de ideogramele scrise cu sînge, și-i expediase mamei sale, cu o zi în urmă. Eșarfa, cîteva fotografii, asta era tot ce mai rămînea de pe urma lui pe acest pămînt ! Dar poate că era mai bine așa. „De bună seamă, gîndea el, să te desparți de familie, de soția iubită și de copii, e și mai greu !" Acuma, cel puțin, nu se simțea nefericit și știa că nu-i vor tremura mîinile în fața chipului morții.

Înaintea privirii pilotului se aprinse un beculeț verde.

— Pregătiți decuplarea ! răsună o comandă în căștile lui Hiroshi. Apoi se aprinse un bec roșu, inundînd carlinga cu o lumină sîngerie.

— Moarte plăcută, căpitan-locotenente ! îi ură comandantul aeronavei Mitsubishi, onorîndu-l cu gradul la care avea să fie avansat post-mortem.

Hiroshi smuci maneta de decuplare și avionul-proiectil se prăvăli, din sumbrele trape pentru bombe, într-o lume orbitoare.

Prima priveliște pe care o zări era alcătuită din zecile de fumuri de la orizont. Mitsubishi, după ce-l transportase pînă la locul indicat, virase brusc și luase cap spre aerodromul său. Se grăbea s-o întindă de acolo, pînă nu aveau să-l ajungă din urmă avioanele de vînătoare americane.

Pierzînd din înălțime, Hiroshi plană îndreptîndu-se spre escadră. Acum, iată, era atît de aproape, încît navele se distingeau clar.

Pilotul își alese ca țintă un crucișător mare, care naviga în linie de șir.

Înaintea lui, pe direcția de zbor, se ridica un zid de explozii de antiaeriană.

Americanii, după ce descoperisră ținta, cu radarurile lor, făceau tot posibilul să nu-i îngăduie apropierea de nave. Hiroshi conectă motorul cu pulbere și angajă avionul într-un picaj brusc, menținînd crucișătorul în centrul reticulului. Și se gîndi: „Uite, tot așa am s-o țin pînă la capăt !".

Viteza crescu vertiginos: 700... 800... 900 de kilometri pe oră. Sincronic cu viteza, creștea și crucișătorul învăluit de miile de flăcări ale automatelor de antiaeriană cu tragere rapidă. Dar ce se întîmplă ? De ce a pornit crucișătorul, dintr-o dată, să lunece în sus pe dispozitivul de ochire, fără ca Hiroshi să fi schimbat poziția manșei ? Pilotul trase manșa de direcție spre sine, încercînd să reducă unghiul de picaj, dar aparatul continuă să-și lase încet botul în jos. Hiroshi își imagină că i se defectase direcția și-i păru rău că moartea sa nu avea să pricinuiască nici o pierdere americanilor.

Ultimul lucru pe care îl văzu pilotul, mai înainte de impactul cu suprafața apei, a fost acul indicatorului de viteză, încremenit la 1 000, precum și berbecii de spumă ai coamelor de smarald de pe valuri.

2

În jurnalul de bord al crucișătorului „Leechfiled" apăru o însemnare, efectuată de ofițerul de cart, cu un scris citeț:

„9.18 (ora Tokyo). Alarmă aeriană. 9.20. Crucișătorul este supus unui atac kamikaze. Artileria antiaeriană de pe navă deschide focul, dar nu se constată lovirea avionului.

Din cauza unei erori a pilotului japonez, avionul-proiectil se prăbuşeşte în mare cu patru cabluri mai înainte de-a ajunge la ţintă."

Notele înscrise în documente, de genul jurnalelor de bord, sînt în general obiective. Însă, în cazul de faţă, ofiţerul de cart era cel care greşea, fără intenţie, împotriva adevărului. Motivul prăbuşirii în mare nu se datorase unei erori de pilotaj. Dar de unde să ştie un marinar, ceea ce nu cunoşteau nici piloţii ?

Spre sfîrşitul războiului, practica în construcţia de avioane depăşise teoria. Odată cu apariţia avioanelor cu reacţie, a căror viteză se apropia mult de cea a sunetului, acestea au început să fie supuse unor fenomene inexplicabile. Iar avioanele rapide, mai înainte ca oamenii să descopere secretul şi să lupte împotriva acestor fenomene, au pricinuit multe pierderi de vieţi umane. Secretul consta în următoarele : la vitezele mai mari de 900 km/oră, aripile avioanelor erau cuprinse de trepidaţii compacte la apropierea de viteza sunetului, care modificau brusc tabloul aerodinamic şi reduceau eficienţa direcţiei. În asemenea cazuri, aparatul era antrenat în picaj, aşa cum păţise şi Hiroshi Hatanaka.

În ziua de 9 mai, Yasuziro Hattori îşi conduse din nou piloţii-kamikaze, din detaşamentul său, într-o misiune de luptă. Toate cele patru echipaje, comandate de el, ieşiră exact în sectorul ţintei, reprezentat de un convoi american. Iar căpitanul, virînd într-o parte, ca să nu nimerească în zona exploziilor proiectilelor de antiaeriană, porni să supravegheze desfăşurarea atacului.

Primul avion se sfărîmă în aer : probabil, vreun proiectil de antiaeriană lovise explozivul cu care era umplut aparatul „condamnatului la moarte". Al doilea, se prăbuşi în mare, la vreo trei sute de metri de transportorul pe care-l vizase. În schimb, ultimii doi kamikaze loviră cu precizie. Două coloane de fum negru se înălţară ca nişte monumente temporare deasupra locului unde pieriseră fiii lui Yamato.

De pe aerodrom, Yasuziro trecu pe la statul major, în vederea dispoziţiilor pentru a doua zi. Îl întîmpină şeful de stat major al detaşamentului, tulburat şi mîhnit de o ştire neplăcută.

— Domnule căpitan de rangul trei, aţi ascultat la radio ? îl întrebă el pe Yasuziro.

— Nu, dar ce s-a-ntîmplat ?

— Ascultaţi ! îi spuse subordonatul, deschizînd aparatul de radio.

Crainicul, cu binecunoscuta sa voce, repeta textul unui comunicat, însă fără obişnuita lui vigoare :

— Noi, subsemnaţii, acţionînd în numele Comandamentului Suprem German, sîntem de acord cu capitularea necondiţionată a tuturor forţelor noastre armate de uscat, aero şi marine, precum şi a tuturor forţelor aflate în momentul de faţă sub comanda noastră, faţă de Comandamentul Suprem al Armatei Roşii şi, totodată, faţă de Comandamentul Suprem al Forţelor Expediţionare Aliate..."

Yasuziro, fără să scoată o vorbă, ascultă pînă la capăt, şi apoi trase ştecherul din priză.

— Luaţi-l de-aici !

Printr-un gest, îl eliberă pe şeful de stat major şi se aşeză la birou. Gata ! Se năruie, definitiv, Axa Berlin — Roma — Tokyo. Din coaliţie, la început, se desprinsese Italia, iar după aceea s-au risipit, ca spiţele unei roţi dejghinate, celelalte ţări participante... Iar acum capitulase însăşi Germania. Din Axă, nu mai rămăsese nimic... „Ce se va întîmpla cu noi ?" Japonia era singură, izolată, înconjurată din toate părţile de state duşmănoase.

În inima lui Yasuziro se cuibări spaima pentru soarta imperiului. Prin moartea sa, va fi oare în stare să-l salveze ? Nu va fi şi pieirea sa tot atît de inutilă, ca şi sacrificiile întreprinse de subordonaţii lui ?...

Şi, totuşi, Yasuziro mai nădăjduia. Iar, ca să nu-şi slăbească voinţa, încetă să mai asculte emisiunile de la radio şi să citească ziarele.

CAPITOLUL XI

1

La 26 iulie 1945, la cunoştinţa guvernului Japoniei ajunse conţinutul declaraţiei de la Potsdam. Studiind textul ultimatumului prezentat de aliaţi, referitor la capitularea necondiţionată, mikadoul convocase Consiliul Imperial, pentru a asculta părerea celor apropiaţi.

Şedinţa avu loc în adăpostul antiaerian, situat sub palatul imperial. Cu toate instalaţiile de ventilaţie şi grosimea

zidurilor de beton, care izolau adăpostul de lumea exterioară, înăuntru era tot atît de cald, și atmosfera tot atît de sufocantă, ca și afară. Membrii Consiliului și ai cabinetului de miniștri nu reușeau să-și șteargă transpirația abundentă cu batistele și fularele. Numai împăratul, pare-se, nu suferea de căldură. Omul acesta modest, cu maniere delicate, ascultă atent luările de cuvînt ale supușilor săi.

— O vom ignora, afirmă vîrstnicul prim-ministru, Suzuki, avînd în vederea declarația. Vom merge înainte, cu perseverență, și vom duce războiul pînă la capăt.

Apoi, ceru cuvîntul generalul Tojo, fostul prim-ministru, un antisovietic înverșunat și mare susținător al „strategiei rezistenței pe continent". Înfrînt la Halhin-Gol, generalul fusese înlăturat de la putere, considerîndu-se că politica pe care o promovase se afla la baza insucceselor militare ale Japoniei. Dar, coborînd de pe puntea de comandă a imperiului, Tojo continuase să aibă o mare influență la curte.

— Am pierdut inițiativa pe mare, însă nu trebuie s-o pierdem și pe continent, spuse el, lăsind să-i cadă pe masă pumnul strîns. Milioane de soldați ai armatei imperiale din Mandjou-Go, Coreea, China și de pe pămîntul împăratului nostru, ce-i aparține de pe vremea lui Zimmu, sînt gata să lupte pînă la victorie.

Cuvintele rostite de Tojo răsunau convingător și insuflau speranța că, încă, nu se pierduse totul. Împăratul îl ascultase și dădea a încuviințare din cap.

Tojo își scoase ochelarii și, după ce și-i șterse, încheie :

— Principii de apărare bine studiate și o ofensivă declanșată într-un spirit de înaltă și nestrămutată ținută morală a soldaților, ofițerilor și generalilor noștri pot determina o cotitură a războiului. Anglo-saxonii n-au fost niciodată puternici datorită armatelor lor de uscat. Ei s-au consolidat, ca puteri mondiale, prin forțele lor de pe mări și oceane.

Ministrul de război Anami declară și el :

— Trebuie să continuăm lupta. Bătălia pentru Japonia nu este pierdută. Mai putem pricinui pierderi grele inamicului. În afară de asta, garantez că trupele nu vor depune niciodată armele. Amiralul Onishi a inițiat recrutarea unei armate de douăzeci de milioane de „voluntari-condamnați". Sub flamurile lui pășesc soldați și tineri patrioți, care, din toată inima, și-au însușit chemarea : „Fie ca toți să ne sfărîmăm ca jadul, căzut pe podea !" Japonia este gata să se avînte într-un „contraatac sinucigaș". Comandamentul anglo-saxon

cunoaşte faptul acesta şi este îngrozit de perspectiva unei întîlniri în metropolă cu armata noastră. Viitorul nu le promite nimic bun, în afară de-un război prelungit şi-o mare vărsare de sînge. Numai să-ncerce a debarca pe insulele japoneze...

În luările de cuvînt ale celorlalţi membri ai Consiliului răzbătea, de asemenea, speranţa că, purtînd mai departe războiul, Japonia avea posibilitatea să încheie o pace de compromis, care să aducă imperiului mai puţine pierderi materiale şi morale decît o capitulare necondiţionată. În multe cuvîntări, de asemenea, se furişa speranţa unei ascuţiri a contradicţiilor dintre ruşi şi anglo-saxoni — prea erau diferite ideile de bază ale comuniştilor şi capitaliştilor, care se aliaseră numai datorită pericolului de moarte ce planase asupra statelor lor, în anul 1941.

Mari speranţe se puneau şi în faptul că S.U.A. şi Marea Britanie se vor strădui să păstreze regimurile existente în Asia şi nu vor permite răspîndirea influenţei comuniste asupra întregului continent. Iar lucrul acesta se putea realiza cu ajutorul Japoniei imperiale, pe care o vor reţine ca partener, depunînd toate eforturile în acest sens, în lupta împotriva socialismului şi a mişcărilor naţionale din ţările coloniale.

Ajungînd la concluzii, Suzuki îi declară împăratului că ei toţi, Consiliul Imperiului şi cabinetul de miniştri, apreciază ca grea situaţia Japoniei, dar nu disperată şi recomandă respingerea ultimatumului şi continuarea acţiunilor militare.

Pe cînd ieşea din şedinţă Tojo simţi o oboseală cumplită. Pesemne, vinovată era noaptea pe care o petrecuse fără să închidă un ochi. Nişte ticăloşi, sunîndu-l la telefon, îl treziseră de vreo trei ori, la rînd, interesîndu-se, politicos, dacă excelenţa sa nu-şi făcuse încă harakiri.

2

Convinşi că Rusia, după ce purtase un război greu, în apus, nu va mai voi să se angajeze într-un conflict armat cu imperiul, domnii din marile state majore, de uscat şi maritim, în perioada războiului U.R.S.S. cu Germania fascistă întreprinseseră totul pentru a menţine încordarea la graniţe. În spatele generalilor şi amiralilor japonezi exista un sprijin puternic: în apropiere de Primorie şi Zabaikalia, zăngănea din arme, mutîndu-se nerăbdătoare de pe un picior pe altul, uriaşa armată din Kwantung, care abia aştepta semnalul de

atac; spre Vladivostok, erau îndreptate gurile tunurilor de mare calibru ale navelor japoneze din Flota a cincea. Totul era pregătit. Ofiţerii visau victorii apropiate şi mai strălucitoare decît cele de la Mukden, Port-Arthur şi de lîngă Tsushima.

În fiece zi, aproape, pe biroul Comandantului Frontului din Extremul Orient se îngrămădeau informaţii referitoare la acte de violare ale graniţelor de stat, la lansarea de spioni, la ciocniri armate între grăniceri şi detaşamente japoneze, sau cu bandele albe ale atamanului Semenov, la tulburarea navigaţiei maritime şi a transporturilor fluviale de pe Amur. După ce le citea, generalul de armată Apanasenko se încrunta şi strîngea din dinţi, tăcînd. Piereau oamenii ţării şi se aduceau însemnate daune materiale, iar el nu avea dreptul să răspundă la lovitură prin lovitură. Era sătul să tot scrie Moscovei materiale pentru alcătuirea de note şi proteste, transmise la Tokyo pe canalele diplomatice. Japonezii îşi cereau scuze şi continuau provocările. Apanasenko era nevoit să recunoască, plin de amărăciune, că pasivitatea aceasta forţată îndemna clica militaristă japoneză să fie din ce în ce mai insolentă. Dar, în calitate de comandant, ştia mai bine decît oricine altcineva că încă nu sosise timpul unei riposte armate.

Strîngînd din dinţi, trebuia să aştepte, să îndure jigniri şi să fie în permanenţă gata de luptă. Ţara îi încredinţase apărarea Extremului Orient, iar trupe avea exact la limită. Din cînd în cînd, i se mai luau cele mai bune divizii şi, încărcate în vagoane de marfă adaptate pentru transportul de oameni, erau expediate în apus. În schimb, i se trimiteau nişte recruţi abia instruiţi. În privinţa unor tancuri noi, putea doar să viseze. Toate tancurile KV şi 34, fabricate de uzinele din Ural şi de cele ale Siberiei, plecau spre fronturile Marelui Război de Apărare a Patriei...

În schimb, Tojo era satisfăcut: chiar fără să se lupte cu ruşii, acorda un ajutor substanţial Germaniei, „marele aliat din apus". Armata din Kwantung ţinea imobilizate vreo patruzeci de divizii ruseşti. De n-ar fi fost situaţia încordată din Extremul Orient, multe din aceste forţe sovietice ar fi luptat în apus, iar navele Flotei Oceanului Pacific, mutate pe Calea Maritimă de Nord, ar fi condus acuma convoaie în Atlantic, sau ar fi nimicit vînătorii de munte ai generalului Dietl, care luptau în nordul Europei...

Încă din 1942, cîteva hidroavioane japoneze, aparţinînd bazei plutitoare „Kamikawa—Maru", începuseră să efectueze

o sistematică fotografiere aeriană a teritoriului Kamciatkăi : Marele Stat Major al Trupelor de Uscat al Japoniei nu dispunea de nişte hărţi topografice detaliate ale peninsulei, necesare purtării de operaţiuni militare.

Pentru a pune capăt acţiunilor aviatorilor japonezi, care nu o dată violaseră spaţiul aerian al Uniunii Sovietice, au fost ridicate în aer avioanele de vînătoare.

Peste cîteva zile, pe căi diplomatice, au fost transmise Japoniei condoleanţe, cu ocazia pieirii a două echipaje de hidroavioane japoneze, „care, rătăcindu-se în timpul unor zboruri de instrucţie, deviaseră de la ruta stabilită şi se prăbuşiseră pe colinele din Kamciatka, după ce străpunseseră plafonul norilor".

Osemintele aviatorilor japonezi au fost predate, cu onoruri, la bordul navei japoneze „Kamikawa-Maru", care părăsea apele de coastă ale Kamciatkăi.

Apanasenko primi o săpuneală zdravănă de la Moscova. Erau de aşteptat mari complicaţii diplomatice, însă totul se terminase cu bine. Japonezii tăceau — înghiţiseră pilula. Probabil că luptele de lîngă Moscova îi puseseră pe unii pe gînduri şi le mai răcoriseră din ardoare.

După bătălia de la Stalingrad, numărul provocărilor japoneze de la graniţele U.R.S.S. se reduse simţitor. Cu cît erau mai importante succesele dobîndite de ruşi pe front, cu atît mai curtenitori deveneau japonezii. Spre primăvara anului 1945, graniţele Extremului Orient erau mai liniştite. Armata din Kwantung se potolise şi încetase să mai ţăcăne din închizătoarele tunurilor şi ale puştilor. De pe orizont. dispăruseră şi fumurile navelor Flotei a cincea, care, mai înainte, colinda prin preajma Vladivostokului.

Credincioasă obligaţiilor sale de aliată, pe care şi le asumase la Conferinţa de la Yalta, Uniunea Sovietică, înainte cu o lună de capitularea Germaniei, denunţase tratatul de neutralitate, care fusese respectat cu stricteţe numai de U.R.S.S. Japonia, însă, pe toată perioada de valabilitate, se considerase îndreptăţită să organizeze demonstraţii armate, să tulbure navigaţia în apele neutre şi chiar să scufunde vase ce navigau sub pavilion sovietic.

Japonia acordase un mare ajutor aliatei sale Germania, nu numai prin imobilizarea în Extremul Orient a unor importante forţe ale trupelor sovietice şi ale flotei — dar şi tulburînd căile de navigaţie, îngreunînd livrarea materialelor militare din S.U.A. din cadrul lend-leaseului. Flota navală

japoneză reţinuse 178 de vase comerciale sovietice. Vapoarele „Krecet“, „Serghei Lazo“, „Sibirstroi“ şi „Simferopol“ fuseseră avariate datorită tirului de artilerie, iar „Perekop“ şi „Maikop“ scufundate de aviaţia japoneză.

Odată cu victoria asupra Germaniei, se apropiase şi ziua atît de aşteptată de cei din Extremul Orient. Se apropiase răfuiala cea mare cu clica militaristă a Japoniei, prezentarea importantei note de plată pentru toate provocările şi jignirile aduse. După zdrobirea Germaniei fasciste, Uniunea Sovietică avea posibilitatea să privească în jur şi să vadă ce se petrecuse în spatele său. Însă comandantul Frontului din Extremul Orient, generalul I. P. Apanasenko, nu mai apucase ziua aceasta. În 1943 plecase pe frontul de la Coronej, unde, peste puţin timp, căzuse în luptă.

3

Cele dintîi care-şi terminaseră acţiunile de luptă din Marele Război de Apărare a Patriei fuseseră trupele fronturilor din Karalia şi Pribaltika. La început, din efectivul lor, iar apoi şi de pe alte fronturi, se iniţiase o acţiune secretă de dislocare în Extremul Orient a unor divizii şi armate întregi. Trupele care asaltaseră punctele de foc permanent ale cazematelor din istmul Kareliei şi forturile Konigsbergului se îndreptau spre sectoarele de front unde trebuiau aruncate în aer zonele fortificate japoneze.

Specialiştii din Comitetul Şefilor de Stat Major al forţelor armate americane au mai răcorit, prin calculele lor, ardoarea războinică a unor membri ai Senatului S.U.A. Demonstraseră că, luptînd fără ruşi, americanii ar fi putut realiza debarcarea pe insula Kyushu, a celei de-a 6-a armate de cîmp şi a infanteriei marine, abia în noiembrie 1945, iar debarcarea armatelor a 8-a şi-a 10-a, pe Honshu, abia în martie 1946. În conformitate cu calculele Ministerului de Război al S.U.A., invadarea insulelor Japoniei ar fi atras după sine pierderea vieţii a cel puţin un milion de tineri americani. Comandantul Suprem al Forţelor Americane din Extremul Orient, Douglas MacArthur, nici nu-şi imagina, de fapt o victorie definitivă asupra Japoniei, fără participarea celor şaizeci de divizii ruseşti

Aproape patru ani, soldații și ofițerii mărșăluiseră pe drumurile Europei, dînd grele bătălii. De nenumărate ori, stropiseră cu sîngele lor cîmpurile de luptă, își pierduseră prietenii și, strîngînd din dinți, înaintaseră spre Berlin, îndurînd greutăți și privațiuni inumane. Și mereu erau încălziți de visul Victoriei. După dobîndirea ei, își imaginau o linie, sub care se totaliza activitatea lor de luptă. Cine supraviețuia pînă la obținerea Victoriei, acela avea să trăiască ani mulți, fără să mai știe de frig, de foame, de istovitoarea muncă a soldatului, de despărțiri, fără să mai simtă prezența permanentă a morții, fără să mai audă exploziile proiectilelor și șuierul gloanțelor...

Și, iată, cînd, în sfîrșit, sosise și Victoria mult așteptată, cînd ajunsese să fie atît de aproape clipa reîntoarcerii în familii și la munca pașnică — trebuiau să gonească la zece mii de kilometri, pentru a-și expune din nou piepturile înaintea oțelului țiuind și a plumbului de glonț.

Iar munca aceasta, de mobilizare a efectivelor militare la rezolvarea noilor probleme de luptă, de a le convinge în privința necesității războiului împotriva imperialismului japonez, fusese declanșată din primele zile ale îmbarcării ostașilor în trenurile ticsite pînă la refuz — patruzeci de oameni într-un vagon de marfă.

Nenumărate eșaloane goneau spre est, străbătînd întreaga țară, pe „calea verde“ luminată de felinarele gărilor și de salutările din mers ale brațelor de semafoare. Mulți treceau pe lîngă casele lor, fără să-i vadă pe cei dragi.

Platformele trenurilor gemeau sub greutatea tancurilor. Curentul vitezei sfîșia husele Katiușelor deși fuseseră învelite cu grijă. Trupe de toate genurile, bine înarmate, se deplasau într-un „turneu“ îndepărtat. Armonicile și acordeoanele provenind din capturi de război răsunau, însoțite de vocile ostașilor :

„O frunză gălbuie, ușoară, coboară
Din mestecăniș, fără să se-audă, în zbor...“

Iar într-un vagon învecinat, se purta o discuție foarte serioasă. După ce atîrnase de un cui harta Uniunii Sovietice, un colotenent își plimba creionul pe ea.

— Se-nțeleseseră să-și extindă sfera de influență, luînd de bază lanțul munților Urali. Pînă în Urali, totul trebuia

să aparţină Germaniei. Iar Siberia şi Extremul Orient aveau să revină Japoniei.

— Dar de ce n-au început samuraii să se războiască mai înainte cu noi, cînd Hitler se afla în puteri ? întrebă un sergent, decorat cu două ordine „Slava" prinse pe pieptul său.

— În primul rînd, le-a cam fost teamă să se înfrunte cu noi : Hasan şi Halhin-Gol i-au învăţat să aibă respect faţă de Armata Roşie din Extremul Orient. În al doilea rînd, aşteptau ca trupele noastre să fie zdrobite şi să cadă Stalingradul : îşi făceau visuri că Extremul Orient şi Siberia vor pica singure la picioarele lor, ca nişte mere răscoapte ; iar, în al treia rînd, se împotmoliseră ca vai de ei în războiul din Oceanul Pacific şi în cel din China...

— Le-am frînt coastele fasciştilor, grăi, cu glas de bas, dus pe gînduri, sergentul cu decoraţiile, o să vedem noi, de vor mai rămîne samuraii pe picioarele lor.

Sirena locomotivei şuiera puternic în fruntea garniturii, cerind să treacă prin gări, fără oprire.

CAPITOLUL XII

1

În primăvara anului 1945, căpitanul de stat major Otoziro Hattoli primise sub comanda sa batalionul „condamnaţilor la moarte tyeisintai", din Brigada 138, cu destinaţie specială, pe care o comanda generalul Nabutakye. Brigada fusese completată cu voluntari, care, la chemarea lansată de „părintele corpului de kamikaze", amiralul Onishi, se prezentaseră să-şi sacrifice viaţa pentru salvarea imperiului. Destinaţia specială a Brigăzii 138 consta în executarea de acţiuni de diversiune şi de distrugere a tancurilor inamice, prin aruncarea acestora în aer cu dispozitive aparte, purtate de ostaşi asupra lor. Pentru aceasta, fiecare soldat primea un echipament, ceva între vestă şi raniţă, în care erau introduse calupuri de trotil şi focoase.

Otoziro îşi trezi batalionul din somn, mai înainte de revărsatul zorilor, şi-l conduse în marş forţat pînă la poligon. Tyensintaii păşeau nemîncaţi, spulberînd colbul drumului

într-un nor compact. În vestele speciale, îmbrăcate deasupra tunicilor, cărau nisip, de o greutate echivalentă cu încărcătura explozivă. Nu erau încă duşi la moarte...

Comandantul detaşamentului special considera inutilă împărtăşirea foamei cu soldaţii săi. Călire şi înverşunare împotriva inamicului, Otoziro avea cît pentru doi. Mai înainte de a pleca de acasă, izbutise să mănînce o ceaşcă de orez, cu friptură în sos picant, iar acuma, dînd cînd în cînd, îşi ducea mîna la stiola cu ceai, pe care o purta în coburul şeii. Calul său, dînd mereu din cap pentru a se apăra de muşte, se afla la vreo zece metri înaintea batalionului. În afară de Otoziro, mai erau în şei adjutantul şi trei comandanţi de companie. Sublocotenenţii, care comandau plutoanele, mărşăluiau alături de soldaţi, deosebindu-se de aceştia numai prin jambierele pe care le purtau în loc de moletiere, precum şi prin săbiile de samurai de la centură.

Peste un ceas, batalionul ieşi in şoseaua construită de prizonierii de război chinezi. Acum, era mai uşor de mers şi de respirat. Bocancii şi copitele cailor nu se mai scăldau în praful mărunt de loess. Şoseaua conduse batalionul la o gară de cale ferată, Anida, dincolo de care se întindeau cîmpul de trageri al poligonului, zonele răscolite de tranşee ale fîşiilor de asalt şi cîmpurile pentru conducerea tancurilor.

Otoziro opri batalionul în faţa unei bariere lăsate. Soldaţii petrecură, cu ochi întristaţi, garnitura trenului ce trecu în goană pe lîngă ei, îndreptîndu-se spre est. Ducea cu ea pe fericiţii care plecau în Japonia. Iar ei nu vor mai vedea ţara niciodată. Le fusese hărăzită soarta să le putrezească oasele pe cîmpiile Manciuriei... !

De fiecare dată, cînd Otoziro trecea pe lîngă construcţiile aflate de cealaltă parte a liniei ferate, cădea pe gînduri: „Ce-o fi acolo, în căsuţele din spatele gardurilor înalte?" Panouri de avertizare interziceau să te apropii de gard la mai puţin de o sută de metri. Zi şi noapte, posturi duble patrulau de-a lungul îngrădirii din sîrmă ghimpată.

Otoziro nu izbuti să afle ceea ce, mai tîrziu a aflat întreaga lume, în timpul procesului de la Habarovsk al criminalilor de război. Căsuţele adăposteau laboratoarele detaşamentului 731, unde, sub conducerea generalului Isyi, savanţi în uniforme militare pregăteau o crimă împotriva umanităţii. În retorte şi baloane de sticlă, erau cultivate bacterii ale celor

mai periculoase maladii infecţioase: dalacul, holera, tifosul exantematic şi ciuma. Prin experimentare pe prizonieri chinezi, erau studiate metodele purtării unui război bacteriologic...

Ofensiva rapidă a Armatei Roşii în Manciuria zădărnici planurile japoneze şi feri omenirea de îngrozitoarele urmări ale epidemiilor pe care asistenţii generalului Isyi erau dispuşi să le răspîndească, din containere, ,cu ajutorul unor insecte şi rozătoare contaminate...

Pe la orele zece, detaşamentul special ajunse la poligon. Descălecînd, Otoziro înmînă ordonanţei frîul calului. Apoi, le permise ostaşilor să facă o mică haltă, iar el se îndreptă spre punctul de observaţie. Acolo, îl aştepta un sublocotenent în combinezon de tanchist.

— Domnule căpitan de stat major, plutonul de tancuri e pregătit pentru instruirea soldaţilor, raportă el.

— Bine, sublocotenent, începeţi, îi permise cu îngîmfare Otoziro, aşezîndu-se, după aceea, pe un scaun pliant, instalat sub o mare umbrelă. La umbră, bătut de adierea vîntului, arşiţa nu i se mai părea atît de supărătoare. Scoţîndu-şi binoclul din toc, Otoziro încuviinţă începerea instrucţiei, printr-un semn cu batista.

Supraveghind prin binoclu activitatea subordonaţilor, din cînd în cînd ·îşi trimitea ordonanţa, cu ordine, către comandanţii de companie. Pe o asemenea căldură, cel mai greu le era soldaţilor. Agili, ca nişte şopîrle, se tîrau dintr-o gropiţă în alta. După ce lăsau tancul să se apropie la vreo cincisprezece metri de ei, soldaţii se găseau într-un spaţiu mort pentru focul de mitraliere şi, gata pregătiţi, se azvîrleau între şenile, lipindu-se cît mai mult la pămînt, spre a nu fi prinşi de fundul tancului. Celor mai mulţi le reuşea figura aceasta.

„Dacă izbutesc să-mi pregătesc bine soldaţii, se gîndea Otoziro, atunci batalionul meu va fi un obstacol de netrecut pentru tancurile inamicului. O mie de soldaţi, atîţia cît am la dispoziţie, reprezintă un imens cîmp mobil de mine. Şi, dacă primul tyeisintai nu va opri Shermanul sau 34-ul, atunci o va face cel de-al doilea. Iar în brigada lui Nabutakye sînt patru batalioane de acest gen..."

Ostaşii, subnutriţi, se tîrau întruna şi se tot tîrau, dispărînd sub fundul tancurilor. De la un timp la altul, prin

2

Se crăpă de ziuă. Şezînd lîngă fereastra deschisă a trenuleţului electric, Yasuziro fuma o ţigară, încercînd să-şi alunge somnul. Se întorcea la detaşament, dintr-o călătorie la Hiroshima. Azi fusese nevoit să se trezească mult mai devreme decît ar fi avut poftă, însă trebuia să ajungă la Iwakuni înainte de începerea zborurilor de antrenament, fixate pentru ziua aceasta.

Trenuleţul electric, ţăcănind înfundat peste joantele şinelor, îl ducea tot mai departe de familie, iar gîndurile i se întorceau la grijile cotidiene ale detaşamentului.

Vara era pe sfîrşite, iar cotitura făgăduită în desfăşurarea războiului încă nu se ivise. Yasuziro expediase pe lumea cealaltă, cu prilejul diverselor misiuni ce le reveneau, o sumedenie de piloţi-kamikaze, însă forţele americane, pe mare şi in aer, nu se micşoraseră.

Drumul se întindea de-a lungul ţărmului Mării Interioare a Japoniei. Zvîrlind, dintr-un bobîrnac, mucul ţigării din portţigaret, Yasuziro îşi aminti, pătruns de-un simţămînt neplăcut, discuţia de ieri, pe care o avusese cu socru-său, venit să-l vadă. Îmbătrînit, Kiyosi Morisawa se plînsese toată seara de războiul care-l ruinase. Tot capitalul şi-l investise în comerţul de materie primă pentru mătase, însă, dacă mai înainte de război mătasea era exportată, acum zăcea în cuprinsul imperiului, fără nici o posibilitate de desfacere. Morisawa nu mai era în stare să-şi plătească furnizorii — ţăranii care se ocupau de creşterea viermilor de mătase. Iar aceştia, ca să nu moară de foame, fuseseră nevoiţi să scoată duzii şi să planteze, în locul lor, cartofi dulci şi soia, condamnînd la moarte viermii de mătase care dădeau scumpele fire.

Discursurile, pline de patriotism, ale lui Yasuziro, referitoare la luptele hotărîte pe care le purtau marina şi armata de uscat, la apropierea zilei decisive, de rezultatul căreia urma să depindă soarta imperiului, nu-l impresionaseră deloc pe Morisawa. Şi lucrul cel mai stînjenitor — tatăl său, propriul său tată, împărtăşea întru totul părerile lui Morisawa

şi se ruga pentru terminarea, cît mai grabnică, a unui război pierdut, după cum considerau ei...

Soarele purpuriu reapăru din adîncurile întunecate ale Mării dintre Strîmtori * şi se tîrî apoi, agale, în sus pe orizont, daurind lanţul vălurit al norilor de deasupra capătului sudic al peninsulei Tiugoku. Doar norii şi hula mării mai rămăseseră din furtuna de ieri, care se abătuse dinspre întinderile imense ale Oceanului Pacific. Spălat de ploaie, frunzişul veşnic verde al stejarilor, magnoliilor şi al arborilor de camfor, care creşteau pe povîrnişurile munţilor ce se apropiau de calea ferată, era de-o prospeţime aparte şi împrăştia o aromă fină, plăcută, specifică pădurilor subtropicale. Ciripitul păsăretului se auzea foarte clar. Natura parcă jubila în cinstea noii zile — 6 august 1945.

Cunoscutele privelişti ale locurilor natale, din sînul cărora pilotul fusese smuls cu cîţiva ani în urmă, îi redaseră buna dispoziţie, spulberînd reziduul neplăcut al discuţiilor cu părinţii.

În vagonul, pe jumătate gol, al trenuleţului electric, predominau militarii ce se înapoiau la serviciu din scurte permisii, şi cei învoiţi. Cel mai aproape de Yasuziro, şedeau doi sublocotenenţi din trupele de uscat. Pesemne, sakéul mai fierbea încă în creierii lor şi, în gura mare, fără să se jeneze de prezenţa unui căpitan de rangul trei, îşi povesteau amănunte picante ale aventurilor din ajun.

Privind pe fereastră, Yasuziro trăgea cu urechea fără să vrea la discuţia lor. Însă nu se indigna şi nici nu-i condamna, ştiind că băieţandrii aceştia nu apucaseră să guste cum se cuvine din bucuriile pămînteşti, iar peste puţine zile aveau să cadă pe cîmpul de luptă. Războiul se apropiase de pragul casei lor. Văpaia bătăliilor ameninţa să se strămute în însăşi inima metropolei.

Dinspre mare, se ivi un stol de avioane şi se îndreptă spre sol. Ochiul experimentat al lui Yasuziro distinse vechi cunoştinţe. Erau Avenger, aparate americane de asalt. Pînă să ajungă la linia ţărmului, acestea observară un mic vaporaş, care făcea curse între insule. Numaidecît intrară într-o formaţie de cerc şi porniră să administreze un bombardament în toată regula corăbioarei lipsită de apărare. Detunăturile exploziilor alungară liniştea dimineţii. Unul după altul, virînd

* Denumirea japoneză a Mării Interioare a Japoniei.

pe-o aripă, aparatele se năpusteau, eliberîndu-se în picaj de povara bombelor.

Vaporaşul lipsit de orice armament, se plecă pe un bord şi fumegînd disperat din unicul său coş, se grăbi să se lipească de ţărm pentru a evita scufundarea. Însă deznodămîntul se petrecu după cîteva secunde. Mica ambarcaţie se frînse în două, datorită unei serii de bombe care loviseră compartimentul maşinilor. Învăluită de aburi, pieri imediat sub unde.

Admirîndu-şi isprava, Avengerurile se adunară în formaţie de luptă şi plecară pe o rută sud-estică.

După ce privise atacul americanilor, lui Yasuziro îi păru rău că se afla în tren şi nu în carlinga avionului său de vînătoare. Dar Yasuziro ar fi dorit, desigur, într-o măsură şi mai mare, să fie în aparatul lui, dacă ar fi ştiut că, tocmai în timpul acesta, de insula Shikoku se apropia un bombardier B-29, pilotat de tînărul colonel Tibbets, comandantul grupului aviatic special 509, fost pilot-şef al generalului Dwight Eisenhower, şi că în imensele trape de bombe, cît nişte grajduri, ale „superfortăreţei" — era o bombă, o bombă unică, poreclită de şugubeţi „Băieţelul", purtînd o inscripţie îngrijit desenată pe corpul ei : „Pentru sufletele celor pieriţi pe «Indianapolis» *", şi că Hiroshima fusese aleasă ca ţintă.

Cînd a explodat gen-baku (bomba atomică, în japoneză) la Hiroshima, printre cei 78 000 de morţi s-au aflat şi cei din familia lui Yasuziro. Părinţii săi, Tiyeko şi mărunţica Satiko s-au prefăcut în abur, au dispărut, nelăsînd în urma lor nici măcar umbrele ; umbre ca acelea pe care Yasuziro avea să le vadă pe treptele de granit de la banca „Sumitomo" şi pe balustrada de beton a podului de peste rîul Otogawu, burduşit de cadavrele oamenilor ce-şi căutaseră salvarea de arsuri, aruncîndu-se în apele lui.

Dar explozia aceasta, îngrozitoare, urma să aibă loc ceva mai tîrziu, aproximativ peste vreun ceas

Deocamdată, căpitanului Claude Eatherly, după ce găsise ţinta pentru prima bombă atomică, nici prin minte nu-i trecea că avea să-l aştepte supliciul proceselor de conştiinţă, spitalul psihiatric şi mînăstirea în care se va retrage pentru a se ruga de iertarea păcatelor sale şi ale echipajului „Enola Gay".

* Crucişătorul american care transportase la Tinian detaliile bombei atomice. Scufundat de „oameni—torpilă" — kaiten.

Şi nici Yasuziro nu se putea gîndi că, peste puţin timp, îl aşteptau singurătatea, mîhnirea, prăbuşirea tuturor idealurilor, şomajul şi o viaţă de semi-cerşetor, în primii ani de după război...

Soarele se înălţa tot mai sus. Trenuleţul electric gonea spre sud, de-a lungul litoralului plin de trestii de bambus, pe care se uscau darurile mării — algele şi verzele de mare.

În acest colţişor al Japoniei, totul era, deocamdată, paşnic şi patriarhal, întocmai ca acum optzeci de ani, cînd europenilor le era interzis accesul pe insule.

CAPITOLUL XIII

1

Raza proiectorului despică bezna nopţii tropicale şi, după ce se agită în stînga şi în dreapta, se opri, luminînd puternic corpul argintiu al unui bombardier cvadrimotor B-29. În partea dinspre vîrf a „superfortăreţei", sub cabina de pilotare, era desenată, cu litere îngrijit trasate, denumirea aeronavei — „Enola Gay". Colonelul Tibbets, copilul preferat al familiei, om bine educat, atribuise bombardierului numele mamei sale. Nu-şi putuse îngădui superficialitatea, proprie unor comandanţi de „superfortăreţe", să-şi boteze aparatul cu cine ştie ce nume destul de frivole. De aceea îi zisese „Enola Gay" şi nu „Peggy-uşurica". Deşi, acestui gigant din duraluminiu, destinat să efectueze operaţiunea „Farfuria de argint", poate că i s-ar fi potrivit mai bine „Îngerul morţii" sau „Mai groaznic decît infernul".

Înainte de zbor, un mare grup de reprezentanţi ai presei se apropie de avion şi se opri la o oarecare distanţă, reţinut de gardă.

— Ia uitaţi-vă, băieţi, aparatul ăsta-i păzit mai ţeapăn decît preşedintele Statelor Unite, glumi unul din corespondenţi.

Ziariştii se împărţiseră în cîteva grupuri, iar acum discutau aprins, elaborînd tot soiul de supoziţii în privinţa evenimentului care îi aştepta.

Invitaţii fuseseră anunţaţi că vor fi martori la declanşarea „operaţiunii secolului", ce urma să inaugureze o nouă eră în istoria omenirii. În ce anume consta, nimeni nu ştia

nimic şi nici nu bănuia. Cineva scînteie în întuneric, încercînd să-şi aprindă cu bricheta o ţigară, dar fu grosolan oprit de gardă :

— Ei, băiete ! Aici nu se fumează ! Ce-i cu tine, vrei să ne trimiţi pe toţi în focul iadului ?...

Echipajul lui „Enola Gay“ se afla la slujba religioasă. Acest ritual, ca şi instructajul dinaintea fiecărei misiuni de luptă, era obligatoriu.

Capelanul William B. Downey, îmbrăcat într-o uniformă nou-nouţă de ofiţer, arăta ca un dandi, în comparaţie cu enoriaşii săi, înveşmîntaţi în uniforme kaki, decolorate şi ponosite.

„O Doamne, fă ca bărbaţii care zboară în noaptea aceasta să fie păziţi şi în grija ta, şi fie ca ei să se întoarcă teferi acasă. Noi vom crede mereu în tine, ştiind că sîntem în paza ta. Acum şi pururea, amin !“

Chipul ascetic al celui ce se lăsase supus chinurilor, pentru răscumpărarea păcatelor oamenilor, privea nemişcat şi impasibil, de la înălţimea răstignirii sale, la preotul care rostea rugăciunea. Capelanul îl ruga pe Cel de Sus să apere vieţile acelora care, peste cîteva ceasuri, aveau să obţină recordul — pînă azi nedepăşit — de ucidere simultană în masă a făpturii umane !...

După o gustare substanţială, servită la orele două din noapte, colonelul Tibbets făcu instructajul dinaintea zborului cu participanţii la operaţiune.

— Totul va decurge conform planului. Exceptînd un singur lucru : prima porţiune din rută o vom parcurge la un plafon de 1 200 metri, şi nu la 2 700, cum fusese mai înainte planificat.

Pilotul din dreapta, căpitanul Lewis, se încruntă nemulţumit. Din ultimul buletin meteo, ştia că, la această înălţime, vor avea de întîlnit o grupare intensă de nebulozităţi.

— Ei, drăcia dracului ! Deştepţii ăştia, de la secţia de zboruri, or să ne vîre de-a dreptul în remuuri. Tare-aş vrea să-l plimb, astăzi, pe vreunul din ei, cu „Enola“.

Tibbets îl determină să tacă dintr-o privire. Robert Lewis nu mai zise nimic, începu să mestece un chewinggum şi privi în jur. Iată-i pe cei cu care avea să împărtăşească riscul zborului de astăzi, zbor ce prevestea o sumedenie de surprize încă nestudiate, fiecare dintre ele putînd să-i coste viaţa.

Maiorul Thomas Ferebee, navigator-bombardier, și căpitanul van Kirk, navigator, calculau ceva cu rigla. Mecanicul de bord, locotenentul Beser, și mecanicul de zbor, sergentul major Wyatt Duzenburry, șușoteau între ei.

Operatorul-radar, sergentul Jo Stiborik, trăgătorul, caporalul Shumard, și radiotelegrafitul Richard Nelson așteptau răbdători terminarea instructajului.

Astăzi, în efectivul echipajului, mai fuseseră incluși cîțiva noi membri : căpitanul Parsons, specialistul — „patronul" bombei — și asistentul său, locotenentul Jeppson, mai neliniștiți decît toți ceilalți, din pricina misiunii neobișnuite și de mare răspundere.

În afară de membrii echipajului „Enola Gay", la instructaj mai fuseseră convocate și echipajele altor două „superfortărețe", cu care aveau să se întîlnească, dimineața, deasupra insulelor Iwo Jima.

Avionul „Marele artist" urma să fie pilotat de maiorul Charles Sweeny, avînd sarcina să lanseze o parașută cu aparatura pentru măsurarea parametrilor exploziei. Un alt B 29, fără nume, pilotat de maiorul George Marquardt, trebuia să fotografieze rezultatul lansării bombei.

Echipajele, nefiind în cunoștință de cauză, ședeau liniștite. Nu fuseseră invitate la proiectarea filmului pe care-l vizionase echipajul de pe „Enola Gay", în ajunul decolării. În acest film, strict secret, văzuseră explozia primei bombe atomice, experimentată la Alamogordo. Echipajul lui Tibbets știa foarte bine că explozia „Băiețelului" este în stare să șteargă de pe fața pămîntului un întreg oraș. Și erau pregătiți pentru executarea acestei misiuni. La începutul celui de al treilea ceas din noapte, au fost transportați la „Enola Gay", unde s-au pomenit asaltați de ziariști și fotoreporteri. De parcă le-ar fi putut spune ceva ! Răzbătînd anevoie prin mulțimea jurnaliștilor sîcîitori, echipajul urcă în avion. Orbiți de exploziile blitzurilor, au fost nevoiți să zăbovească vreo cîteva minute, pentru a se acomoda cu lumina palidă, de noapte, din cabină.

După ce porni motoarele, Tibbets urni din loc „superfortăreața" încărcată peste măsură, și înaintă, lin, de-a lungul drumului de rulare iluminat de sclipirile albastre ale balizelor de restricție.

„Enola Gay", stabilit să fie primul avion-purtător, fusese ușurat de toate blindajele, turelele și instalațiile suplimentare. Față de un B-29 de serie, avea cu 3 500 kg mai puțin.

Totuşi, greutatea „Băieţelului" şi rezerva de carburant cîntăreau atît de mult, încît suprasarcina de pe „Enola Gay" reprezenta cîteva tone.

Turnul de dirijare a zborurilor, din punctul nordic al aerodromului „Tinian", le permise decolarea de pe pista „A", indicîndu-le un cap de 95 de grade.

Tibbets îşi luă plecarea la ora stabilită — 2.45. Motoarele urlau disperat, la limita maximă de turaţie, însă viteza creştea foarte lent. „Enola Gay" parcursese trei kilometri şi tot nu se desprinsese de sol. Înaintea ei, pînă la terminarea pistei de beton, mai rămăseseră doar vreo cîţiva metri. Bob Lewis, care şedea pe scaunul din dreapta, avînd rolul de observator pasiv, nu se mai putu abţine :

— Ridică roata din vîrf, Paul, ridic-o! îl imploră el, cu tremur în glas, prin interfon.

Memoria lui Bob mai păstra, tot atît de proaspete, emoţiile de-acum o săptămînă, cînd, la capătul acestei piste, ardeau cu vîlvătăi patru „superfortăreţe", încărcate excesiv, ale căror echipaje nu se descurcaseră cu decolarea. Patruzeci şi opt de sicrie, acoperite cu drapele, fuseseră expediate în S.U.A. Erau umplute, simbolic, „pînă la greutatea mortului", cu pămînt ars de pe locul unde au fost incinerate echipajele. Familiile răposaţilor aveau să plîngă asupra sicrielor, fără să ştie că, în lăzile de lemn-zincat, nu se aflau trupurile celor dragi, ci ţărîna arsă, particule de metal topit, piuliţe şi, eventual, nişte fărîme microscopice de cenuşă, rămase din membrii echipajelor

Exact la capătul extrem al pistei betonate, „Enola Gay" se găsi în aer şi porni să se înalţe, destul de anevoios. La înălţimea de şaptezeci de metri, Tibbets viră spre Iwo Jima acolo unde fusese stabilită întîlnirea cu cele două aparate de asigurare

Presupunerile lui Robert Lewis, referitoare la remuuri, se adeveriră mai înainte ca avionul să se fi ridicat pînă la plafonul indicat. „Enola Gay", de la nouă sute de metri, porni să fie zgîlţîită. Primind aprobarea lui Tibbets, în pofida remuului puternic, Parsons dispăru, urmat de asistentul său, în compartimentul bombelor. Legănaţi, de parcă s-ar fi aflat în cala unui vas surprins de furtună, specialiştii se apucară să amorseze bomba. Ca să se „învioreze", „Băieţelul" trebuia conexat la vreo cincisprezece conductori electrici. Cînd îşi isprăviră operaţiunea, de pe fruntea lui Parsons

curgeau șiroaie de nădușeală, iar pe spinarea asistentului, locotenentul Jeppson, apăruseră pete de culoare închisă.

— Domnule comandant, bomba a fost pusă în stare de luptă — raportă „patronul", iar în compartimentele avionului pogori o tăcere îndelungată.

„Superfortăreața" era azvîrlită de pe-o aripă pe alta, și, cînd se prăbușea, cînd sălta. Măruntaiele membrilor echipajului păreau să se fi sfîrtecat de mult și acuma erau gata-gata să se reverse. Însă au fost salvați de antrenamentele de bună calitate pe care le efectuaseră și de călirea fizică dobîndită zi de zi.

Totuși le era extrem de greu. Neavînd posibilitatea, din cauza remuurilor, să pună în funcție pilotul-automat, aviatorii parau cu energie loviturile date de manșă și palonierele deviate.

Remuurile dispărură în apropierea de Iwo Jima, cînd echipajul trecu iarăși la luarea de înălțime, și lăsă norii sub planuri. Dar, parcă ar fi rîs de ei, norii porniră să se destrame, iar peste puțin dispărură total. Luna se zări înainte de revărsatul zorilor și așternu o potecă argintie pe apă pînă departe, unde trona o ceață cenușie.

Noaptea se sfîrși tocmai cind se aflară deasupra Iwo Jimei. După ce luase înălțime, echipajul avea impresia că privea tot mai departe, dincolo de orizontul de după care se rostogolea soarele roșu și turtit, întocmai ca o minge de rugbi.

„Enola Gay", se apropie curînd, la o vizibilitate naturală, de „superfortăretele" lui Charles Sweeny și George Marquardt. Japonezii posedau puține avioane de vînătoare în stare să atingă înălțimea de zbor a acestora. Și, chiar dacă s-ar fi găsit un asemenea as, „Enola Gay" era acoperită de cele două „superfortărete", dotate cu 26 de mitraliere de mare calibru și două tunuri de bord.

Zborul se desfășura strict conform planului pe care-l asimilaseră temeinic, imediat ce se primise ordinul președintelui Truman de-a se trece la bombardarea atomică a insulelor japoneze. Războiul se apropia de sfîrșit, iar președintele era foarte grăbit să experimenteze, pe oameni vii, noua armă superputernică.

După mărturiile mai multor autorități militare americane, situația nu cerea deloc utilizarea încărcăturilor nucleare. Japonia și așa abia își mai trăgea sufletul.

Ceea ce urmărise, în principal, preşedintele american — atunci cînd ordonase grupului aviatic special 509 să lanseze „Băieţelul“ şi „Grasul“ * era înspăimîntarea întregii lumi cu forţa militară americană...

Temîndu-se ca războiul să nu se sfîrşească pînă nu sînt lansate bombele atomice şi să-l surprindă în mijlocul Oceanului Atlantic (preşedintele se înapoia în Statele Unite de la conferinţa de la Potsdam, a şefilor statelor din coaliţia antihitleristă). Truman ordonă executarea operaţiunii „Platoul de argint“ de la bordul crucişătorului „Atlanta“, în ziua de 2 august.

În momentul cînd decolase „Enola Gay“, preşedintele apucase să ajungă la Casa Albă, şi urmărea cu atenţie desfăşurarea operaţiunii.

2

La 5 dimineaţa (ora Tokyo), „Enola Gay“ continua să ia înălţime, cu o viteză de 350 de kilometri pe oră, cît arăta indicatorul. Avionul se mai uşurase puţin, în contul consumului de carburant, însă, cu toate acestea, blestemata de bombă era a dracului de grea. Toate cele trei B-29 zburau alături, scăldate de razele roşiatice ale soarelui abia răsărind.

Pînă la înălţimea indicată, de 10 000 metri, însă mai era mult. Judecînd după viteza de ridicare pe verticală, „Enola Gay“ n-o putea atinge mai devreme de-o jumătate de oră, cam după survolarea în travers a insulei Bonin.

La 8.30 se primi o comunicare cifrată de la echipajul avionului B-29 pilotat de căpitanul Claude Eatherly. Executase pentru ei prospectarea situaţiei meteo de deasupra insulelor japoneze, ca să depisteze obiectivul cel mai adecvat pentru lovitură.

Navigatorul von Kirk zăbovi puţin, aplecat peste tabelele de cifrare, şi-i raportă lui Tibbets :

— Domnule comandant, Claude Eatherly ne transmite că deasupra Hiroshimei nebulozitatea-i numai de două grade, la o înălţime de 5 000 de metri, iar vizibilitatea — 15 kilometri.

— O.K. ! Ne îndreptăm spre Hiroshima. Navigator, executaţi corecţia capului.

* Poreclă dată celei de a doua bombe, cu plutoniu

Hotărîrea fusese luată. „Enola Gay“ luă cap spre Hiroshima. Din clipa aceasta, moartea atîrna deasupra lui Tiyeko. Aceasta, zîmbind, asculta gînguritul fiicei sale, care tocmai se trezise din somn. Iar moartea se repezi cu coasa ei necruțătoare asupra lui Satiko, pe care mama o pieptăna în fața oglinzii, precum și asupra a sute de mii de locuitori ai Hiroshimei care nu bănuiau ce-i așteaptă.

La 9, pe direcția de zbor apărură, printre nori, precum colții unei fiare, vîrfurile muntoase ale insulei Shikoku. Se apropia momentul din cauza căruia nu dormiseră peste noapte echipajele „superfortărețelor“.

Parsons, în pofida frigului din cabină, se acoperi iarăși de sudori, numai la gîndul răspunderii pe care i-o puseseră în circă. Luînd un instrument, se mai vîrî o dată în compartimentul de bombe, spre a se convinge definitiv în privința stării perfecte a „gospodăriei“ sale. Parsons știa că, dacă „Băiețelul“, pentru crearea căruia se cheltuiseră peste o sută de milioane de dolari, nu explodează din vina lui s-a zis cu el — îl așteaptă tribunalul militar, rușinea degradării și, tot ce-i posibil, cîțiva ani de pușcărie...

La 9.12, navigatorul-bombardier, maiorul Thomas Ferebee, sparse tăcerea :

— Domnule comandant, mai sînt trei minute pînă la lansare !

Fură prevenite și echipajele celorlalte două „superfortărețe“, să se pregătească în vederea manevrelor speciale ce le revin după lansare.

Desfășurarea evenimentelor era așteptată cu strîngere de inimă.

La 9.15, din trapa compartimentului de bombe de pe „Enola Gay“, bomba atomică lunecă și se năpusti în jos. Iar Tibbets, încordîndu-se din răsputeri, manevră manșa și viră avionul inert la 180 grade. Pentru a-și salva viețile, era necesar ca, în timpul căderii bombei, să se îndepărteze la cel puțin cincisprezece kilometri de epicentrul exploziei.

„Enola Gay“, scrîșnind din pricina supraîncărcăturii, execută un viraj cu o înclinare de 60 de grade, ca și cum ar fi fost un avion de vînătoare.

Asemenea manevră, anormală pentru un bombardier, ieșea din cadrul securității zborului, însă, ceea ce cădea spre sol, era mult mai îngrozitor decît amenințarea de a distruge aparatul. După ce viră cu 180 grade, Tibbets slăbi manșa,

dinspre sine, iar „Enola Gay“, de parcă ar fi lunecat pe povîrnişul unui munte, îşi spori la maximum viteza.

Pînă la producerea exploziei, maiorul Ferebee nu-şi putu lua ochii de la acul tresăltînd al cronometrului.

— Patruzeci de secunde, anunţă el prin instalaţia de intercomunicaţii.

Echipajul îşi puse ochelarii negri, ce le fuseseră daţi cu scopul să-i ecraneze faţă de iradierile luminoase. Însă aviatorii, drăcuind de mama focului, îi săltară imediat pe frunte. Cu aceste „apărătoare de ochi“, erau ca şi orbi şi, nemaidistingînd instalaţiile, nu puteau manevra avionul.

Hiroshima rămăsese în urma lor. „Enola Gay“ gonea spre sud-est, în direcţia soarelui, fugind ca djinul slobozit din sticlă, din „O mie şi una de nopţi“. Şi, deodată, tot cerul, chiar şi pe direcţia de zbor, fu cutremurat de-o explozie mai luminoasă decît soarele. După cincisprezece secunde, apăru unda de şoc. Trăgătorul din spate, Bob Shumard, zări, îngrozit, o masă de aer compactat ce se apropia de avion cu o viteză fantastică, dilatîndu-se şi scînteind Un spasm îi sugrumă gîtul. Considerînd că sosise sfîrşitul, îşi închise ochii. „Enola Gay“ izbutise să se îndepărteze de epicentru la vreo douăzeci de kilometri, însă energia undei de şoc, chiar şi la distanţa aceasta, părea capabilă să frîngă lonjeroanele planurilor. Întocmai ca un val tsunami, unda de şoc biciui „superfortăreaţa“, zgîlţiind aparatul de cîteva tone, de parcă ar fi fost un avion de hîrtie.

Pentru cîteva secunde, „Enola Gay“, deveni nemaniabilă. Se prăbuşi spre sol sute de metri, fără a mai răspunde la manevrarea direcţiei. Echipajul nici nu reuşi să-şi vină în fire, de pe urma acestei prime scuturări, că Bob Shumard strigă :

— Dumnezeule ! Năvăleşte peste noi a doua undă !

Cea de-a doua undă de şoc, respinsă de suprafaţa solului, reveni ca un bumerang la stăpînul său şi zvîrli avionul în sus. Echipajul trăi iarăşi secunde de groază.

— Atenţie, echipaj, toată lumea să raporteze dacă există vreo defecţiune !

„Enola Gay“ se dovedise a fi un avion rezistent. În pofida zdruncinăturilor pe care le încasase, toate aparatele sale funcţionau normal.

— Priviţi le ce se petrece acolo ! exclamă Shumard, cu vocea schimbată. Aflîndu-se în partea de la coadă a avionului, avea posibilitatea să vadă în condiţii excelente emisfera din spate. Ca să observe şi ei neobişnuita privelişte,

Tibbets schimbă capul. Deasupra Hiroshimei se înălța o sferă de foc. Pierzînd treptat din luminozitate, după un timp căpătă aspectul unui nor ce semăna cu o ciupercă.

Peste trei minute, creasta norului atinse aceeași înălțime ca și „Enola Gay".

„Dumnezeule! notase Robert Lewis în jurnalul de bord. Ce-am făcut ?" *

Chiar și după două ore de zbor, echipajul de pe „Enola Gay" mai putea observa norul acela sinistru, făurit de el. Impresionați de priveliștea nemaivăzut de îngrozitoare, „criminalii" tăceau. De altminteri, pe vremea aceea, nu se considerau criminali. Doar nu înfipseseră pumnale în trupuri omenești, nu apăsaseră pe trăgaciuri de pistoale; și nici măcar nu fuseseră nevoiți să privească în ochii înspăimîntați ai victimelor lor.

Totul a fost altfel — cu mult mai simplu.

O apăsare pe un buton — și mii de oameni se transformaseră, într-o clipită, în cenușă, înălțîndu-se spre cer, împreună cu norul de deasupra Hiroshimei. Alte zeci de mii au pierit fără ca măcar să fi apucat să se sperie... Zeci de mii de răniți, arși, afectați de penetrația radiațiilor...

„Dar în care război nu există victime? Și, în afară de asta, noi sîntem soldați. Ni s-a ordonat..."

Nu, pe atunci nu gîndeau astfel. Însă nu cunoșteau rezultatul bombardamentului cu bomba atomică, și nici nu presupuneau că vor fi atît de multe victime. Raportaseră prin radio, pur și simplu, că rezultatele sînt bune, însă după aceea se corectaseră: „Rezultate excepționale!". Norul dispăru încetul cu încetul, iar odată cu el și simțămîntul de deprimare. În schimb, apărură fenomene de tensiune nervoasă. Porniră să vorbească toți deodată, grăbindu-se să-și împărtășească impresiile. Iar apoi, cu o foame de lup, tăbărîră asupra rațiilor de bord.

Peste cinci ore și patruzeci și cinci de minute de la explozia bombei atomice, echipajul avionului „Enola Gay" ateriză la baza aeriană „Tinian".

Micul petic de beton al locului de staționare era ticsit de mulțimea, de astă dată și mai numeroasă, a ziariștilor și fotoreporterilor. America dorea să-și cunoască mai îndeaproape eroii. Iată una din acele fotografii: tineri în uniforme boțite, decolorate de soarele tropical, sînt „trași în poză" pe

* După douăzeci de ani, Lewis își va vinde notițele pe bani grei, ceea ce-i va da posibilitatea să revină un businessman prosper.

fundalul fuselajului „superfortăreței". Chipurile ostenite (durata de zbor însumase douăsprezece ore și cincisprezece minute) zîmbeau fericite, satisfăcute de misiunea îndeplinită. Era și normal, astăzi își cîștigaseră bucata de pîine distrugînd un oraș multipopulat.

Iar din pricina mustrărilor de conștiință, nu a înnebunit decît un singur om, la mulți ani după aceea, și care nici nu făcea parte din echipajul „Enola Gay". Acela a fost Claude Eatherly, comandantul avionului de prospectare meteo, care a vizitat Hiroshima după capitularea Japoniei.

CAPITOLUL XIV

1

Cea de-a doua bombă atomică a fost transportată deasupra Japoniei de un B-29 botezat „Marele artist", pilotat de maiorul Charles Sweeny. La primul atac asupra Hiroshimei, „superfortăreața" participase ca avion de acoperire. În schimb, acum, în concertul diabolic din 9 august, Sweeny era vioara întîia.

Trei zile durase pregătirea operațiunii, și în răstimpul acesta Charles Sweeny obosise cumplit. Cel puțin, de-ar fi avut șansa să se odihnească înainte de plecare. Dacă ar fi fost o misiune de luptă normală, ar fi refuzat să se așeze la manșă cu o asemenea detestabilă dispoziție sufletească. Dar, astăzi, nu era capabil să lase să-i scape o atare ocazie, pe care, uneori, o aștepți o viață întreagă. Ah, dacă-i va reuși misiunea — cariera lui era asigurată!

De aceea, față de medici, a fost silit să se comporte vesel, plin de optimism. Ferească Dumnezeu, erau capabili să-l înlăture de la zbor, și-atunci unica lui șansă avea să revină dublurii sale ! Charles Sweeny a izbutit să-și realizeze visul — a ajuns general...

Decolară de pe insula Tinian devreme, chiar înainte de revărsatul zorilor. Ca și data trecută, avionul era iarăși scuturat de-un remuu cumplit. De îndată ce „Marele artist" ieși din zona de turbulență în straturile liniștite ale atmosferei, Charles Sweeny transmise manșa pilotului secund Don Albury, iar el, după ce se întinse pe scaun, închise ochii și

adormi imediat. Somnul îi fu adînc şi liniştit, ca şi cum n-ar fi transportat o bombă atomică, ci cadouri de Crăciun.

„Grasul" se afla sub observaţia atentă a ofiţerului de marină locotenent Ashworth şi a asistentului său — locotenent Phil Barnes.

„Patronul" bombei, Frederick Ashworth, era un specialist experimentat, participant la explozia nucleară de la Los Alamos. De aceea, cînd în procesul zborului apăru o defecţiune în sistemul electric extrem de complex al bombei, fu capabil s-o depisteze rapid şi s-o depaneze.

Charles Sweeny nu dormi prea mult. Conform rugăminţii sale, fu trezit după o oră şi jumătate. Cu toate acestea, somnul de scurtă durată îl înviorase şi-i redase capacitatea de muncă.

La raidul acesta, ca observatori, zburau şi doi englezi — savantul fizician dr. Penney, şi colonelul John K. Cheshire, din forţele aeriene britanice, iar pe avionul de asigurare exista, ca asistent, un reprezentant al presei, ziaristul Bill Lawrence. Dacă sectorul etanş al „superfortăreţei" ar fi fost mai spaţios, Sweeny l-ar fi luat pe ziarist la bordul aparatului său. Comandantul „Marelui artist" cunoştea prea bine valoarea reclamei.

La nouă dimineaţa, deasupra insulei Yakushima, aparatului comandat de Sweeny i se alăturară avioanele de asigurare pilotate de căpitanul Bock şi de maiorul Hopkins. După aceea însă, bombardierul lui Hopkins rămase în urmă şi dispăru în necunoscut. Lucru foarte neplăcut, deoarece la bordul avionului său se afla aparatura pentru măsurarea radioactivităţii. Lansarea bombei fără Hopkins însemna neîndeplinirea unei bune părţi din programul de cercetare.

Totuşi, Sweeny nu-l putea aştepta pe Hopkins, întrucît rezerva de carburant era limitată. Iar să ia legătura cu el prin radio nu-i era permis : zborul se executa într-un regim de interdicţie-radio, ca să nu fie depistat mai înainte de vreme.

Şi, colac peste pupăză, mecanicul de bord John Kuharek, un tînăr voios din statul Nebraska, îi raportă o altă veste tristă : etanşeitatea conductei de benzină era afectată, probabil din cauza remuurilor extrem de puternice.

Înlăturase defecţiunea, însă îi era greu să aprecieze cît carburant se scursese în răstimpul acesta.

Navigatorul Jimmy van Pelt îl linişti pe Sweeny, după ce calculă cu precizie pierderea :

— Nu fiţi agitat, domnule comandant, dacă ieşim la ţintă de-a dreptul, ne-ajunge precis carburantul.

Obiectivul principal al loviturii bombei atomice era oraşul Kokura, unde se aflau un arsenal şi nişte oţelării. Iar ţinta de rezervă era reprezentată de şantierele navale din Nagasaki. În perioada de prospectare meteo, efectuată de echipajul unui B-29, cerul oraşului Kokura fusese senin. Însă cînd „Marele artist" ieşi la ţintă, acesta se acoperise de nori şi era învăluit de fumul oţelăriilor „Yawata".

Drăcuind, Sweeny viră luînd cap spre Nagasaki. Îi părea rău de benzină consumată de pomană şi, care, după aceea, la întoarcere, s-ar fi putut să nu-i ajungă.

Bateriile de antiaeriană de mare calibru din Kokura deschiseră focul asupra lor. La început, micuţele ghemotoace negre ale exploziilor păreau inofensive, însă pe măsura reglării tirului se apropiară din ce în ce mai mult de avion, iar „Marele artist" începu să fie hurducat, de parcă ar fi fost pe un drum plin de hîrtoape. Un proiectil de antiaeriană, tras la o înălţime de zece kilometri, nu trebuie neapărat să lovească direct. Chiar explodînd în preajmă, „superfortăreaţa", laolaltă cu „Grasul", avea toate şansele să se prăbuşească într-un zgomot de infern.

Trăgînd manşa spre sine, Sweeny trecu bombardierul la luarea înălţimii de unsprezece kilometri. Aici, nu mai erau motive să se teamă nici de antiaeriană şi nici de avioanele de vînătoare japoneze, al căror plafon era mult mai jos.

2

Morimoto coborî din tramvai şi, sprijinindu-se în baston, păşi anevoie spre rîu. Încă nu izbutise să suporte proteza, care, la mers, îi freca pînă la sînge ciotul. Se ducea spre un loc mai de demult îndrăgit, pe malul unui braţ de rîu, format dintr-una din ramificaţiile Urakamiului. Malul nisipos era năpădit de tufişuri dese de sălcii Braţul rîului avea apă mică, nu mai mult de-un metru şi jumătate, şi se găsea mai retras faţă de plajele bine amenajate.

Locul acesta era frecventat, în special, de băieţandrii oraşului, şi Morimoto se simţea minunat în anturajul copiilor plini de viaţă, cărora puţin le păsa de invalidul tăcut care scria ceva într-un caiet gros. De obicei, sosea înaintea tuturor, uneori chiar odată cu revărsatul zorilor. De îndată ce

soarele pornea să dogorească, Morimoto își lepăda îmbrăcămintea și se întindea pe nisip. Trupul lui destul de șui, schilodit de război, era uniform ars de soare. Cînd văpaia devenea insuportabilă, se apropia de apă, țopăind, și se arunca în ea cu capul înainte. Acolo, Morimoto uita de sluțenia sa. Privindu-l dintr-o parte, nimeni n-ar fi crezut că înotătorul are un ciot de picior și, pe deasupra, îi lipsește și palma unei mîini.

După scaldă, împrospătat, Morimoto ieșea din apă și se așeza la umbra unui tufiș, unde-și lua o gustare... Așa s-au petrecut lucrurile și în dimineața aceea.

— Un, doi, trei ! strigă răsunător un băiețel dezghețat, căruia prietenii îi spuneau Enati. Apoi, azvîrli în apă un clopoțel de bronz, și toți se cufundară după el, luîndu-se la întrecere, care-l va găsi mai repede pe fundul nisipos.

Din înălțimile cerului, deodată, se auzi un zgomot de motoare de avion, înăbușit din pricina distanței. Morimoto privi în sus. Dincolo de cei cîțiva nori cumulus, se tîrau trei cruciulițe argintii, lăsînd în urma lor dîre care trasau jumătate din boltă. Ochiul de profesionist al lui Morimoto recunoscu imediat „superfortărețele" americane. „După toate regulile, ar trebui să mă ascund într-un adăpost antiaerian, se gîndi fostul aviator, dar sînt în stare s-ajung pînă acolo, sărind într-un singur picior ?"

De cînd avusese loc tragedia de la Hiroshima, oamenilor începuse să le fie frică și de un bombardier răzleț, iar acum se apropiau de oraș trei avioane B-29.

Apa din brațul rîului Urakami era limpede ca lacrima. Enati se cufundase în ea cu ochii deschiși. După ce-și luase vînt, opintindu-se de malul nisipos, luneca prin adîncuri, în căutarea clopoțelului strălucitor. Era mîndru că putea rămîne sub apă mai mult decît toți prietenii săi. Acuma, ieșiseră la suprafață, iar el continua să scotocească printre plantele subacvatice. „Aha, iată unde-mi ești !" zise, în gînd, băiețelul, zărind clopoțelul lîngă un mic tufiș lățos. Cînd îl înșfăca, Enati simți, deodată, o zguduitură, ca și cum ceva greu și tare i-ar fi căzut în spinare. Țîșni ca un dop la suprafață. Stratul superior al apei era neobișnuit de fierbinte. Privi spre oraș și rămase îngrozit : deasupra Nagasakiului, întunecînd soarele, se înălța o trîmbă neagră de fum, în formă de ciupercă. Lîngă mal, trupurile neînsuflețite ale prietenilor săi zăceau în apă. Omul acela fără un picior se carbonizase și din el ieșea un firicel de fum.

Acolo, unde fusese îmbrăcămintea copilului, era o grămăjoară de cenuşă abia vizibilă, precum şi un boţ de metal topit — bănuţii lui.

„Cum am să mă duc acasă despuiat?“ se gîndi Enati. Atunci, în momentul cînd îşi punea întrebarea, nu avea de unde şti că mama şi casa lor dispăruseră.

3

Cele cinci tone ale „Grasului“, smulgîndu-se din lacătul de acroşare, se prăbuşiră prin trapa de bombe deschisă. „Marele artist“, parcă respiră uşurat şi făcu un salt. Sweeny nu mai avea cînd să-şi echilibreze aeronava cu trimerele: trebuia să vireze cît mai urgent şi să se îndepărteze de unda de şoc. Explozia fusese la fel de orbitoare ca şi aceea de la Hiroshima. Jos, dinspre epicentrul explozei, întocmai ca nişte cercuri pe apă, se desprindeau două inele de fum. Aceasta era unda de şoc, care, în înaintarea ei, distrugea tot din cale.

— Bravo, băiete! exclamă pilotul secund, Don Allbury, adresîndu-se bombardierului Beahan. Ai trimis pe lumea ailaltă peste o sută de mii de japonezi *. (Don Allbury greşise doar cu puţin. Conform datelor japoneze, la Nagasaki au pierit 80.000 de oameni).

Fără să ţină seamă de rezerva limitată de carburant, Sweeny execută un tur deasupra oraşului, străduindu-se să aprecieze rezultatul exploziei atomice.

Norul uriaş, acoperind întreg cerul de deasupra oraşului, nu-i îngădui să observe nimic, dar norul era extrem de grăitor în privinţa dimensiunilor catastrofei. Cineva strigă prin instalaţia de intercomunicaţii a avionului: „Navigator, şterge de pe hartă numele de Nagasaki! Nu mai există oraşul cu-acest nume!“

După ce luă cap invers, maiorul Sweeny dictă textul unei radiograme către şeful subunităţii din grupul 509: „Bombardarea oraşului Nagasaki a fost executată vizual! La prima examinare, acelaşi efect ca la bombardarea Hiroshimei. Carburantul este pe sfîrşite. Încercăm să aterizăm pe Okinawa.“

* Acest detaliu, ca şi altele, au fost preluate din cartea Nagasaki — o bombă uitată“, a publicistului american F. Chennock.

După toate calculele, rezervoarele „Marelui artist“ ar fi trebuit să fie de mult goale, dar elicele continuau să se rotească, nu se știe din ce motiv, și avionul zbura pe direcția insulei japoneze cucerite de trupele americane de desant.

Cînd contururile uscatului apărură din pîclă, echipajul începu să spere că baia în ocean, atît de puțin atrăgătoare, nu va mai avea loc.

La chemările radiotelegrafistului, care precizase condițiile de apropiere, turnul de dirijare a zborurilor nu răspundea. Conducătorii de acolo lansau un grup de avioane, și nici unuia din ei nu-i păsa de un bombardier „străin“, rătăcit, decis să aterizeze pe baza lor aeriană.

„Iată ce-nseamnă să fii al doilea, se gîndi Sweeny, cu amărăciune. Pe Paul Tibbets, acum două zile, l-au întîmpinat cu mare pompă, iar de noi au uitat toți. De parcă n-am fi executat o misiune similară“. Ca să nu alarmeze echipajul Kuharek îi spuse maiorului, la ureche:

— Domnule comandant, rezervoarele sînt goale. Litrometrul este la zero. Cum mai funcționează motoarele e de neînțeles.

— Nu-ți fie teamă, o scoatem noi la capăt și cu motorașele oprite. Numai să nu te grăbești cu coborîrea trenului de aterizare. Ai să faci asta, la comanda mea.

De parcă ar fi tras cu urechea la convorbirea dintre comandant și mecanicul de bord, elicea din extrema stîngă își încetă rotirea.

— Unul și-a și dat sufletul. Uite, al dracului, s-ar zice că l-ai deochiat, spuse Sweeny, ștergîndu-și sudoarea de pe frunte. Radiotelegrafist, cum stai cu legătura? Ce face „turnul“ acolo, ne-asigură aterizarea ?

— N-am nici o legătură. Eu îi aud, dar ei nu răspund.

— Semnalizați cu rachetele „Intrare în aterizare forțată“ !

Dar solul nu reacționă nici la rachetele roșii-verzi.

Pe pista de decolare, unul după altul, rulau și-și luau zborul avioane B-29, plecînd în misiune.

— Ce lepădături ! înjură Sweeny. Nu vor să ne primească. Ia haide, trage niște salve cu toate rachetele, indiferent din care ai la bord.

Abia după ce „Marele artist“ își dezlănțui focurile de artificii, i se acordă atenție și i se eliberă pista pentru aterizare.

În conformitate cu codul de semnalizare, din combinarea tuturor rachetelor lansate se putea înțelege orice : „Defecțiune materială", „Incendiu", „Intrare în aterizare forțată", „Bombele n-au fost lansate", „Morți și răniți la bord".

Nici nu reușise „Marele artist" să-și încheie aterizarea, cînd spre avion porni în goană o întreagă coloană de mașini sanitare și de pompieri.

„Superfortăreața", eliberată de încărcătură, era neobișnuit de ușoară. S-a așezat pe mijlocul pistei, căzînd de sus ca o cioară, și executînd o serie de bontisări.

— Ei, băiete, ar trebui să fii sancționat cu cinci zboruri de transport, se auzi vorbind cu răutate cineva de la turnul de dirijare. Frînează mai energic, c-altminteri te duci în ocean. Și n-avem scafandri în schemă.

— Pentru calcul — nota unu, pentru aterizare — doi, glumi, indispus, Don Allbury.

Dar Sweeny nu scoase o vorbă. Era cuprins de-o indiferență totală. De parcă n-ar fi executat el aterizarea, iar înțepăturile erau adresate unei persoane străine.

Cînd echipajul coborî din avion, de ei se apropie un jeep verde.

— Unde sînt morții și răniții ? întrebă un sergent de la volanul Willisului.

Maiorul Sweeny, abia ținîndu-se pe picioare de oboseală și din cauza epuizării nervoase, dădu a lehamite din mînă, în direcția Japoniei :

— Morții sînt acolo, cu toții !

CAPITOLUL XV

1

Detașamentul „Vișina de munte" lucra întocmai ca o bandă rulantă a morții bine pusă la punct. Aproape în fiecare zi, Yasuziro Hattori expedia în misiune, la cererea statului major al flotilei, grupuri din timp indicate și pregătite de „piloți-sinucigași". Ritualul de bun rămas, dinaintea zborului, care-l emoționa atît de mult în trecut, devenise plictisitor și o muncă de rutină. Era nevoit să repete, pentru a nu știu cîta oară, aceleași cuvinte tocite. Cîndva, izvorau de-a dreptul din inimă, însuflețindu-i pe cei ce-l ascultau.

Însă, treptat, ajunseseră să fie ceva formal-oficial, şi le rostea fără să gîndească şi să sufere, de parcă ar fi fost un monah budist în timpul slujbei.

Îi deveniseră familiare şi antipatice, prin participarea lor indirectă la moartea piloţilor, chiar şi chipurile acelor fete frumoase, îmbrăcate în chimonouri albe, care, în fiecare dimineaţă, înmînau pe aerodrom crizanteme ostaşilor ce-şi luau zborul. Începuse să-l apese şi însăşi ceremonia „ultimei ceşti de saké", în vreme ce el, urmînd să rămînă pe pămînt, trebuia să întîlnească privirile însingurate ale tinerilor, să se uite la feţele lor stigmatizate de pecetea unei morţi premature. Nu era uşor să comanzi, şi nici prea simplu, „Vişina de munte". Căpitanul de rangul trei Yasuziro Hattori avea acuma capul nins de bruma încărunţirii. Primele fire argintii sol;;iseră după scufundarea portavionului „Akagi". Iar după pierderea părinţilor, a lui Tiyeko şi a fetiţei, părul începuse să-i semene cu iarba din insula Hokkaido, surprinsă de primele îngheţuri de toamnă. Vizitase Hiroshima imediat ce aflase despre distrugerea oraşului de o bombă diabolică. Dar ce-ar fi putut afla, în privinţa familiei sale, de la ruine şi dărîmături, de la oamenii înnebuniţi de spaimă, scăpaţi de la moarte prin nu se ştie ce minune? Zeci de mii de făpturi pline de arsuri, de răni şi plăgi datorate radiaţiilor, bărbaţi şi femei, bătrîni şi copii fuseseră evacuaţi de urgenţă pe insulele învecinate, din Marea Interioară a Japoniei, şi în localităţile din preajmă. Trupele şi comandamentele speciale nu mai prididеau cu stingerea incendiilor, dezlănţuite mereu, şi cu adunarea cadavrelor. Trupurile morţilor carbonizaţi pluteau puzderie pe apele rîului Otogawa. Acolo, unde nu de mult se aflase casa familiei Hattori, acuma se întindea un pustiu imens, acoperit de cenuşă, peste care se prăbuşise scheletul de beton armat, ras de explozie, al Palatului industriei.

Yasuziro se înapoiase la detaşament zdrobit de durere şi cutremurat de cele văzute. Dorea să moară pe puntea unei nave americane, mai înainte de a-i veni rîndul. Ceru aprobare pentru executarea de misiune, însă comandantul flotilei îi ordonă să se abţină. Încă nu coborîseră toţi piloţii-kamikaze pe banda rulantă a morţii. „Vişina de munte" avea nevoie de un comandant, iar nu de un simplu „condamnat la moarte".

Ca să poată adormi în noaptea aceea, Yasuziro încercase să-şi alunge forţat gîndul de la pieirea celor apropiaţi. Dar

nu fusese în stare, de vreme ce în fiece clipă, în fiece minut își amintea de părinți, de Tiyeko și de micuța Satiko !

Îi căzuse în mînă o culegere de versuri ale unor poeți japonezi. Aceștia erau preferații lui de mai înainte, autorii de haikuuri Tiyo, Issho și Busona.

De ce oare mai deschisese cartea ? Fiecare haiku, prin subtextul său, avea o afinitate cu durerea lui, obligîndu-l să retrăiască povara pierderilor suferite...

„Pătruns-a frigul pînă-n inimi ;
În dormitor am călcat, nătîng,
Peste pieptenul soției moarte.“

Nu mai rămăsese nimic — nici pieptenele, nici dormitorul. Tiyeko, fetița și părinții îi fuseseră incinerați de vii, americanii nemailăsîndu-le nici măcar cenușa, spulberînd-o în cer, odată cu sinistra coloană de foc și fum... Acum era condamnat la o singurătate deplină.

„Nici ghionoaia nu va mai ciocăni
La ușa mea...“

Bine că singurătatea nu i se va prelungi pentru mult timp. Nu trebuie să-și piardă cumpătul. Încă nu și-a spus ultimul cuvînt...

„O vînătorul meu de libelule !
Unde te-ai ascuns,
În ce țară tainică ?“

Memoria lui Yasuziro reînvie acea dimineață însorită, cînd micuța Satiko fugărea niște libelule în grădinița lor. O tristețe cumplită îi strivi inima.

„De-acum nu mai avea cine
Să facă găuri în hîrtia ferestrelor...
Dar cît e de frig în casă“.

Yasuziro nu mai rezistă. Zvîrlind cartea, strînse în dinți colțul pernei și-și cufundă fața în ea. Lacrimile-i șiroiau. Fusese cuprins de-o criză de slăbiciune, care-i frînse voința. Totul îi deveni indiferent.

Bine că este singur și nimeni n-a văzut cum neînfricatul samurai plînge ca un copil. Și, astfel, fără să închidă ochii măcar un pic, a zăcut toată noaptea.

Viitorul îi era cît se poate de limpede.

Acuma, singurul lucru în care mai credea — era că el şi piloţii lui kamikaze, care îşi jertfeau vieţile tinere, reprezentau salvarea imperiului. Şi, dacă mai înainte avusese unele îndoieli în privinţa asta, de data aceasta dispăruseră cu totul. Duşmanul era necruţător. Trebuia nimicit, chiar cu preţul propriei vieţi...

De unde să ştie Yasuziro Hattori că zilele imperiului fuseseră numărate şi că soarta acestuia avea să fie hotărîtă nu aici, în sudul insulei Honshu, ci pe cîmpiile Manciuriei şi ale Coreei de Nord ?

Iar zilele acestea se apropiau vertiginos.

De 9 august, Yasuziro află că Uniunea Sovietică declarase război Ţării Soarelui Răsare. Însă era atît de copleşit de propria-i durere, fără să fi izbutit a-şi alunga adînca lui cutremurare, încît vestea nu-i făcu nici o impresie.

La fel de nepăsător rămase şi faţă de chemarea ministrului de război Anami :

„Să ducem pînă la capăt războiul sfînt de apărare a gliei zeilor, să luptăm cu hotărîre, chiar de-ar fi nevoie să roadem pămînt, să mîncăm iarbă şi să dormim pe ţărîna goală. În moarte este viaţa — aşa ne învaţă spiritul marelui Hanko, eroul ce-a murit de şapte ori, dar de fiece dată a renăscut, pentru a-şi sluji patria."

Aceste cuvinte, bineînţeles, erau pentru alţii. Yasuziro ştia, şi fără ele, ce avea de făcut. Moartea nu-l mai înspăimînta deloc, din momentul în care devenise o chestiune de rutină. De fapt, încetase a se mai gîndi la ea.

CAPITOLUL XVI

1

De-a lungul graniţei ieşiseră din pămînt, ca nişte uriaşe ciuperci din fier-beton, puncte de foc permanent — cazematele. Mii de ochi, încordaţi de atenţie, priveau prin ambrazurile acestora în direcţia Zabaikaliei Sovietice de unde, în orice moment, puteau apărea regimentele ruseşti. Erau aşteptate cu deplina convingere că vor cădea toate aici, sub bicele de tir încrucişat, ca nişte pumnale. Deoarece de-a lungul unor tronsoane izolate, ale sectorului fortificat de cîte un kilometru de front, se aflau înghesuite pînă la douăsprezece cazema-

te grele de beton. Cu ce erau mai prejos față de linia Mannerheim? Cît era noaptea de lungă, lamele proiectoarelor, de un violet-palid, nu-și mai găseau astîmpăr, iluminînd locurile pustii din fața sectorului fortificat. Noaptea întreagă, ochii ageri ai soldaților armatei din Kwantung își țineau privirile ațintite în beznă, străduindu-se să nu le scape momentul declanșării atacului rusesc. Uneori, nervii mitraliorilor cedau. Soldaților li se năzărea că au observat mișcări. Atunci, spre locul suspectat, se năpusteau bicele gloanțelor trasoare. Apoi, tragerile se potoleau. Fusese o falsă alarmă. Încasînd cîte un pumn ușor peste fălci, din partea plutonierului major, pentru că irosise cartușele, mitraliorul pornea din nou să cerceteze bezna. Se iveau zorile, însă dinspre partea rușilor, ca și mai înainte, totul era liniștit.

Dar în răstimpul acesta, departe, în spatele sectoarelor fortificate, primul eșalon al Frontului Zabaikaliei, Armata a 6-a de gardă de tancuri își croia drum peste Marele Lanț Muntos Hingan. Zăngănind din patinele șenilelor zgîriiate de bolovani, cu motoarele tușind, sleite de puteri, din pricina aerului rarefiat, tancurile, ca niște alpiniști la coardă, porniseră spre cucerirea înălțimilor. Iar cele ce reușiseră să treacă de coama lanțului muntos și acuma coborau panta le trăgeau cu cabluri de oțel pe cele rămase în urmă, și care abia se cățărau.

Din ordinul Comandantului Corpului de Armată, în trecătoarea cea mai dificilă, la o înălțime ce se pierdea în nori, fu lăsat un tanc ca monument consacrat bărbăției soldatului sovietic. Acolo, în zona vulturilor de munte, unde străbăteau, cu greu, doar caravanele cu poveri, acolo încremenise mașina de luptă, și purta o inscripție plină de mîndrie, arsă cu flacără autogenă: „Pe-aici au trecut tanchiștii sovietici în august 1945“.

Comandantul grupării din Kwantung, generalul Yamada, își imaginase că peste Marele Lanț Muntos Hingan nu puteau străbate decît grupuri izolate și istovite de ruși, cu care aveau să se descurce destul de ușor trupele de rezervă din cîmpia Manciuriei.

Însă atunci cînd peste Hingan străpunse o puternică grupare de tancuri, generalul Yamada fu pălit de un acces de dezorientare. Dar îndată își aduse aminte de Brigada specială 138.

— Transmiteți generalului Nabutakye ordinul meu. Să se deplaseze urgent la încrucișarea asta de drumuri, uite aici.

Creionul din mîna lui Yamada indică un punct de pe hartă, spre care se afla ațintită săgeata roșie a breșei realizate de tancurile rusești.

— Ha ! răspunse șeful statului major și porni să învîrtă, ca un turbat, mînerul buzerului, cerînd legătura cu Brigada „Tyeisintai".

Batalionul căpitanului de stat major Hattori fu primul care sosi la locul indicat. Epuizați de marșul forțat, soldații se prăbușiră la pămînt. Otoziro urcă pe un gorgan, nu prea înalt, pe care se afla un indicator geodezic, și privi de jur împrejur. Gorganul domina o vîlcea plană și secătuită, fără nici o urmă de vegetație. Parcă anume destinată unor lupte de tancuri. „Cum să te camuflezi aici, pe pămîntul ăsta, pustiu ca o căpățînă pleșuvă ? Orice țistar sau cîrtiță pot fi văzute de la o jumătate de kilometru".

Otoziro ordonă să fie săpate tranșee și să fie camuflate cu pănușițe și tulpine de pelin.

— Instalați o mitralieră la punctul meu de observație, îi comandă ostașului ce-l servea personal.

Soldații aduseră o mitralieră Hotchkiss, fixată pe un trepied, și-o legară cu o funie.

— Dobitocilor ! se înfurie Otoziro. De ce-ați pus-o la loc deschis ? Camuflați Hotchkissul în dosul pietrei ăleia !

Rușii însă nu se vedeau, însă, în acea parte a orizontului dinspre care trebuiau să apară, se ivea un norișor de praf.

Batalionul nu apucase să isprăvească de săpat tranșeele, cînd, dinspre nord-vest, răsună un huruit crescînd de sute de motoare și zdrăngănit de șenile. Norul de colb pe care-l stîrniseră tancurile gonea ca vîntul înaintea lor.

Lui Otoziro îi deveni clar că rușii se năpusteau de-a dreptul asupra batalionului. Odată cu vuietul motoarelor, peste tyeisintai venea, de-a berbeleacul, și inevitabila fatalitate de a-și „manifesta înalta bravură". Ca să mai prindă ceva curaj, Otoziro trase cîteva duști din bidonul cu saké. În minutele rămase pînă la luptă, memoria lui Otoziro fu invadată de chipurile celor dragi, de imaginea casei unde crescuse, de tulpinile răsucite ale pinilor decorativi, cultivați de taică-său, de pragul odăii lui, în fața căruia nu-i vor mai sta niciodată încălțările.

— Matsuhara ! își strigă el ordonanța. După ce scrise cîteva ideograme în jurnalul de campanie, îl înmînă ostașului, împreună cu portmoneul. Galopează la gară și expediază telegrama și mandatul.

Ordonanța, după ce se plecă adînc, sări in șa și se avîntă spre spatele frontului.

„Asta-i tot!“ își spuse Otoziro, bînd restul de rachiu de orez. Norul de pulbere acoperise, ca o umbră, soldații mikadoului pregătiți de moarte. Soarele se întrezărea prin perdeaua de praf ca un ochi de dragon, scăldat de sînge. Din trîmbele colbului se ivi primul tanc T-34, înțesat de soldați cu pistoale-mitralieră.

Otoziro, dîndu-l la o parte pe ostașul de lîngă el, însfăcă singur mînerul mitralierei și, după ce ochi, apăsă pe maneta de declanșare. Hotchkissul scuipă o rafală lungă de gloanțe trasoare, pentru ca imediat să fie acoperit de-o explozie. Tancul din frunte, ochind direct, îl lovise cu un foc de tun, după care, fără să se oprească din mers, înaintă în direcția gorganului.

Asurzit de explozie, Otoziro nu văzu o micuță siluetă cocoșată dispărînd sub șenilele tancului. Cînd se produse explozia, T-34 se cabră, lepădîndu-și în părți șenilele sfîrtecate. Tancurile care soseau din urmă se desfășurară în linie de front și deschiseră un foc intensiv asupra „condamnaților la moarte“ ce nu se adăpostiseră ca lumea în tranșee. Soldații cu pistoalele-mitralieră din compunerea desantului și care se aflau pe tancuri săriră și, purtînd un foc continuu, învăluiră batalionul din flancuri.

Cînd Otoziro își reveni și zări soarele roșu înconjurat de arcuri de curcubeu, ajunse la concluzia că mai era încă în viață. Degajîndu-se de sub mitraliera prăbușită peste el, scuipă ceva gros, amestecat cu sînge, și privi în preajmă-i. În afara țiuitului urechilor, nu auzea nimic altceva. Dar, judecînd după flăcările țevilor de tun de pe tancuri și norii provocați de explozia proiectilelor, era evident că lupta continua. De fapt, nu mai era o luptă, ci agonia batalionului său. Cei mai mulți tyeisintai muriseră. Cei rămași, speriați crunt, uitară de înalta lor menire și ridicară mîinile. Însă el, Otoziro Hattori, ofițer și samurai, nu aveau de gînd să se predea. Luînd de la mitraliorul ucis echipamentul exploziv, aruncă pe umeri curelele. „Vesta explozivă“ îl strîngea și-i stînjenea respirația. „Nu-i nimic — se autolinişti Otoziro, nu mai am mult de răbdat.“

Vedea apropiindu-se de gorgan un grup de soldați cu pistoale-mitralieră, îmbrăcați în bluze spălăcite, decolorate de soare.

Otoziro se așeză, încrucișîndu-și picioarele, și-și alese partea mai slabă a șnurului de declanșare. „Măcar de n-ar trage cu automatele“, se gîndi el, privind cu ochii în patru la gurile negre ale țevilor. Însă soldații se apropiaseră și mai mult întrebîndu-l ceva într-o limbă necunoscută.

„Parcă mi-a revenit auzul“, remarcă Otoziro, dar faptul acesta nu-i stîrni nici o bucurie. Își ridică privirea și zări părul bălai, ieșit de sub boneta cu steluță roșie, și ochii albaștri ai tînărului rus care-i adresase întrebarea.

Scrîșnind din dinți, trase cu toate puterile ce-i mai rămăseseră de șnurul de declanșare a exploziei.

2

Ceva mai la sud de formația de tancuri a Armatei a 6-a de gardă, forțînd micul rîu de graniță Halhin-Gol, cavaleria mareșalului Cioibalsan pătrunse pe teritoriul Manciuriei, executînd o lovitură secundară în direcția orașelor Kalgan și Cifîn. Cavaleriștii, pe niște cai mici și păroși, galopau prin colb. Roțile atelajelor artileriei hurducăiau. Undeva, în depărtare, răsunau focuri de mitralieră și explozii de grenade. Caravane de cămile înaintau pline de importanță, încărcate cu aruncătoare de mine și diferite muniții. Cocoșatele „corăbii ale deșertului“ priveau de sus la soldații japonezi luați prizonieri și care-și tîrșeau picioarele, venind din direcția opusă, sub paza militarilor mongoli. Boturile cămilelor exprimau atîta îngîmfare, de parcă ele ar fi avut de decis asupra soartei războiului și a păcii.

Simultan cu Frontul Zabaikaliei, porniseră să înainteze și ambele Fronturi ale Extremului Orient, dînd principala lovitură asupra direcțiilor convergente spre orașul Harbin, scindînd astfel gruparea din Kwantung în cîteva corpuri.

Cu prilejul străpungerii sectoarelor fortificate, ofensiva își încetini înaintarea. Fiecare construcție din fier beton, unde soldații japonezi căutau să scape cu viață în dosul pereților groși, trebuia blocată, izolată de celelalte cazemate, și dezorganizat sistemul de foc. Geniștii ruși, acoperiți de tragerile mitralierelor, se apropiau de ele tîrîș, cît mai mult, iar apoi introduceau exploziv și le aruncau în aer.

Aviația veni și ea în sprijinul infanteriei. Sute de bombardiere au dat lovituri concentrate asupra sectoarelor fortificate. Bombe grele spărgătoare de beton și fugase se prăvă-

liră peste cazemate. După ce se termină pregătirea de aviaţie, pe locul unde fuseseră cazematele fumegau gropi adînci, bordate de armături metalice încîlcite şi blocuri de beton, datorate forţei năprasnice a bombelor.

Infanteria se ridica şi înainta mai departe, zdrobind rezistenţa inamicului.

Uneori, nemaiţinînd seamă de încordarea luptei şi de primejdia care plutea în aer, ostaşii nu se puteau abţine să nu rîdă în hohote.

— Ivane, încotro îl duci după tine ? strigă un consătean, adresîndu-se unui soldat masiv care, ţinîndu-l de gulerul halatului alb de samurai pe trăgătorul de elită „condamnat la moarte", îl tîra în captivitate.

— Jigodia dracului, într-atît s-a zvîrcolit şi-a muşcat, încît am fost silit să-l leg cobză. Şi-apoi, mereu îmi tot cerea să-i dau cuţitaşul. Avea de gînd să-şi taie buricelul. Păi, ce mă gîndii eu, să-l mai las pe prostu' ăsta să mai trăiască. Poate mai bagă ceva minte la cap. Cine ştie, o fi avînd şi el muiere cu plozi.

— Dar de ce umblă-mbrăcat în albituri ? întrebau, zîmbind pe sub mustaţă soldaţii. Îi văzuseră ei pe nemţi şi se săturaseră de ei, dar cu japonezii încă nu se obişnuiseră.

— Păi nu-s rufe, măi băieţi, ci un soi de mantie, uniforma lor de samurai — le explică Ivan în cunoştinţă de cauză.

Sinucigaşul răsufla din greu, ţinîndu-şi ochii închişi. Era cuprins de dispreţ faţă de sine şi de-o indiferenţă totală faţă de tot ce-l înconjura. „Îşi pierduse obrazul." Mîndrul samurai nu-şi imaginase că finalul ultimei sale bătălii va fi atît de ruşinos şi comic. Iar moartea i-ar fi fost mai plăcută acum, decît rîsul ostaşilor ruşi.

Trupele Frontului Întîi din Extremul Orient, înfruntînd lipsa de drumuri şi taigaua virgină, se avîntau într-un iureş de oţel spre Harbin şi oraşele Chirin şi Chongqing. Trunchiurile copacilor trosneau prăbuşindu-se, întocmai ca într-o exploatare forestieră, sub loviturile de berbec ale blindajului frontal al tancurilor KV şi T-34, care deschideau calea trupelor prin hăţişurile necălcate de picior de om. Tancurile se afundau, uneori, în noroi, pînă aproape de turelă. Atunci soseau tractoare pentru tancuri şi, în mai multe cuplaje, se încordau din toate puterile şi scoteau din captivitatea mocirlei maşina de oţel. Urşii şi tigrii din Ussuri se împrăştiau îngroziţi de monştrii aceia huruitori care năvăliseră în taiga

de nu se știe unde, împuțind totul cu duhoarea carburantului ars.

Armata din Kwantung pîrîia din toate cusăturile, spintecată pe toată adîncimea apărării ei de blocurile de oțel ale tancurilor sovietice. Gruparea de trupe japoneze cea mai aptă de luptă, și în care erau puse atîtea speranțe, pierea văzînd cu ochii. Cu foarte puțin timp în urmă, primul ministru japonez Suzuki declarase în mod public că, dacă barbarii albi (se referea la americani) vor îndrăzni să debarce pe insule, atunci Cartierul General Imperial se va muta pe continent, în Mandjou-Go, și se va apăra acolo, chiar și o sută de ani.

Din ce în ce mai frecvent, soldații japonezi, care nici nu apucaseră să-și dezlege de pe spinări snopii de gaolean fixați pentru camuflaj, ridicau în văzduh steaguri albe și-și aruncau la pămînt puștile cu baionete lungi, asemănătoare unor săbii. Dîndu-și seama de lipsa de sens a unei rezistențe încontinuare, multe unități ale armatei din Kwantung capitulară cu întreg efectivul lor, în frunte cu comandanții. La punctul de predare, se îngrămădiseră stive de puști, munți de muniții și de echipament militar. Tancuri, tunuri și mitraliere se înghesuiau unele lîngă altele. (Peste puțin timp, armamentul capturat avea să fie transmis, în dar Armatei Populare de Eliberare Chineze). Mult lăudatul „spirit samurai" fu înfrînt. Numai subunitățile izolate de samurai, din detașamentele de șoc ale „sinucigașilor tyeisintai", mai opuneau o rezistență feroce, în pofida ordinului de capitulare dat de comandanții lor direcți. Astfel, își semnaseră singuri sentința de condamnare la moarte. Focarele de rezistență au fost lichidate prin tir puternic de artilerie și atacuri ale aviației. Dar asemenea cazuri nu prea erau multe. Japonezii păreau mai dornici să capituleze. Armata a 6-a de gardă de tancuri, după ce parcursese în marșul său 1 100 de kilometri — din Zabaikalia pînă la Oceanul Pacific — cu acest prilej luase 125 000 de prizonieri, printre care 27 de generali care nu voiseră să „dobîndească nemurirea" cu ajutorul pumnalelor rituale.

Navele Flotei Oceanului Pacific executaseră cîteva debarcări de desant, cucerind porturi din Manciuria și Coreea de Nord prin care n-au mai putut fi evacuate în metropolă resturile trupelor japoneze de pe continent. Iar drapelele roșii au început să fîlfîie deasupra Port-Arthurului și portului Dalnîi.

Aviaţia sovietică avea supremaţia pe cerul Manciuriei şi cel al Coreei de Nord. Avioanele de vînătoare Lavocikin şi Yakovlev depăşeau considerabil ca viteză şi armament aparatele japoneze Y-97 şi Zero, iar bombardierele Petliakov şi Tupolev — japonezele similare SB-96 şi SB-97. Suferind grele pierderi aeriene în urma lovirii aerodromurilor sale, comandamentul japonez a încercat să-şi mute în metropolă aproape toate avioanele rămase neavariate. Dar nu izbuti. Ca trofee de război, au fost capturate peste 800 de avioane în stare de zbor.

În desfăşurarea campaniei pentru nimicirea armatei din Kwantung, trupele sovietice avuseseră ocazia să întîlnească şi ele piloţi-kamikaze. Ce-i drept, aceştia acţionau episodic şi, în general, de unul singur. Totuşi, detaşamentul avansat al Corpului 5 de gardă de tancuri apropiindu-se de oraşul Chongqing, fu supus unui atac de către un detaşament de kamikaze compus dintr-o formaţie de şase avioane. Manevrînd energic, tanchiştii reuşiră să evite loviturile „piloţilor-sinucigaşi". Doar un singur tanc a fost incendiat.

Aviaţia sovietică de transporturi militare a avut de îndeplinit sarcini uriaşe, revenindu-i aprovizionarea detaşamentelor avansate de tancuri cu carburanţi şi muniţi. Echipajele decolau în misiune pe orice vreme. Mai tîrziu, avioanelor de transport li s-a mai trasat o sarcină, nu mai puţin importantă — debarcarea unor desanturi tactice în spatele fronturilor japoneze. Desantul sub comanda maiorului Celîşiov, compus din 225 de oameni, a cucerit oraşul Mukden şi aerodromul acestuia, primind capitularea numeroasei garnizoane japoneze.

Pe aerodrom a capturat un avion cu echipajul complet, împreună cu un grup de pasageri importanţi. Unul din ei, un bărbat înalt, cu faţă rotundă şi ochelari, cu umeri înguşti şi lat în şolduri, îmbrăcat într-o uniformă semimilitară, era împăratul statului marionetă Mandjou-Go, Henry Pu Y. Din suita ce se pregătea să-şi ia zborul spre Japonia, făcea parte şi consilierul principal, conducătorul de fapt al Manciuriei, general-locotenentul Yoshioka.

Tanchiştii ruşi, care se apropiară la aerodromul Shinyang, deveniră martori ai unei morţi tragice şi stupide. Observînd tancurile ruseşti la limita aerodromului, din patrula de serviciu decolară trei avivoane de vînătoare Y-97. În formaţie strînsă şi precisă, intrară într-un zbor razant pe deasupra aerodromului şi, executînd un luping în grup, se angajară în picaj asupra centrului pistei de decolare.

— Ce-au vrut să demonstreze, acționînd astfel ? întrebă, gînditor, un ostaș mustăcios, așezat pe blindajul unui tanc T-34, adresîndu-se trăgătorului de turelă, care observase și el prin oblonul deschis scena sinuciderii în grup.

Trăgătorul cu cască neagră de tanchist stinse chiștocul de țigară, pe care și-o răsucise cu mîinile lui, îi dădu un bobîrnac, zvîrlindu-l cît mai departe de tanc, și spuse, indiferent :

— Așa sînt samuraii ăștia. Mikadoul le-a interzis să se lase luați prizonieri. Iar ei, în capul lor întunecat, socot împăratu' — Dumnezeu.

3

Comandantul batalionului de tancuri, care pătrunsese spre aerodromul Shinyang, își scoase batista din buzunarul salopetei negre și-și șterse fața nădușită.

— Raportează comandantului de brigadă că misiunea a fost executată, îi spuse radiotelegrafistului. Și întreabă care sînt indicațiile pentru mai departe. Comandantul batalionului își duse binoclul la ochi și privi centrul pistei de decolare, unde încă nu se risipise fumul de la explozia avioanelor japoneze ciocnite cu solul. N-a mai rămas nimic, totul s-a spulberat, declară el, trecînd binoclul locțiitorului politic. Asta da, priveliște ! Nici la circ nu poți vedea așa ceva. Ce crezi, comisare, ăsta-i eroism, sau prostie explozivă ?

— Cred că nu-i nici una, nici alta, tovarășe comandant. Problema trebuie analizată mai adînc. Ca să iei o atare decizie, trebuie să posezi fie o mare bărbăție, fie o traumă psihică. În cazul de față, înclin spre cea de-a doua variantă. Adică, depresiune psihică plus fanatism-religios.

Auzind că se poartă o discuție interesantă, de tancul comandantului de betalion se apropiară comandanții companiilor și se așezară la umbra mașinii de oțel.

Un locotenent slăbuț, în cizme din foaie de cort, cu carîmbii largi, își scoase din buzunar o pungă împodobită cu țesături plină cu mahorcă, și-o trecu roată tuturor.

— Poftiți și serviți, mi-au trimis-o de-acasă, chiar înainte de-a începe războiul cu japonezii.

— Iar mie-mi spunea frate-miu că japonezii aveau sinucigași dintr-ăștia, încă de la Halhin-Gol, intră în vorbă un al doilea comandant de companie.

— Păi ce, acolo nu ne-am luptat tot cu samuraii ? interveni locțiitorul politic. Pentru ce și-or fi sacrificînd viața sinucigașii japonezi ? Pentru împărat ? Pentru salvarea imperiului ? Nu-s prea mulți, dintr-ăștia. Dar în toată armata japoneză nu s-a semnalat nici un caz de ostași care să acopere cu pieptul lor ambrazura cazematei, cum au fost la noi Alexandr Matrosov, Vasili Kolesnik și Alexandr Firsov. Locțiitorul politic își stinse țigara, strîngînd-o între degete. E cam tare tutunul.

— Mai slab nu folosim.

— Tovarășe maior ! îl strigă radiotelegrafistul pe comandantul batalionului, ivindu-se la oblonul turelei. Sînteți chemat pe transmisie de OI. Veți primi o nouă misiune.

Comandantul batalionului, punîndu-și pe cap casca de tanchist, intră sprinten în T-34.

Ofițerii, desfăcîndu-și portharturile, începură să-și foșnească hărțile. Erau pregătiți să pornească mai departe.